

Danes bomo na Tržaškem Primorskemu dnevniku priložili

POLETNI VOZNI RED AVTOBUSOV

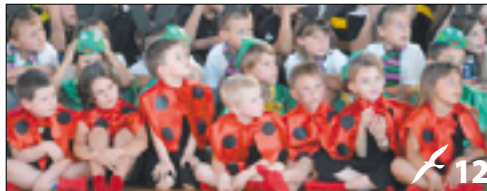
podjetja Trieste Trasporti



Z ladjo od Kopra do Pirana, od Spacala do Spacala



150. obletnico štandreske šole obeležili s pogledom v prihodnost



gioielli - dragulji
malalan

VAŠA DRAGUJARNA z vami od leta 1949

Narodna ul. 28 - Tel. 040.211.465 - Opčine
www.malalan.com

Primorski dnevnik

NEDELJA, 10. JUNIJA 2007

št. 137 (18.920) leto LXIII.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojškim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženi Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.it/>

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI

Spedizione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 €



CENA V SLOVENIJI 0,80€ (191,71 SIT)



Kosovo

v ospredju, čeprav le med vrsticami

BOJAN BREZIGAR

Tisto, česar ne omenja nihče, ali o čemer je govor le ob robu, je včasih najpomembnejše. To velja še zlasti za mednarodne odnose, ko si z navidezno nedolžnimi frazami politični veljaki sporočajo svoja stališča.

Le malokomu je včeraj prišlo na misel, da bi dogajanja v Rimu vzporejal z onimi v Sankt Peterburgu. V Rimu je bil namreč Bushev obisk namenjen vzpostavitvi političnega premirja z Italijo, v Sankt Peterburgu pa je Putin z gospodarskim forumom dejansko odgovarjal izbiram vrha G8, ki se je pravkar končal. Pa vendar: v Rimu je Bush zagotavljal, da je napočil čas za rešitev kosovskega vprašanja, v Sankt Peterburgu pa je Putin srbskemu premierju Koštunici zagotavljal, da je stališče Rusije do Kosova nespremenjeno.

Kaj pomenita dva stavka o Kosovu? Za Busha to pomeni, da je treba sprejeti Aahtisarijev predlog o nadzorovani neodvisnosti Kosova, kar bi pomenilo tudi formalni odvzem srbske suverenosti nad albansko pokrajino.

Za Putina to pomeni, da Rusija ne bo dovolila krnitve ozemlja Srbije, z drugimi besedami, ne bo sprejela Aahtisarijevega predloga. In ker je znano, da ima v Varnostnem svetu Združenih narodov Rusija pravico veta, lahko sklepamo, da v sedanjih pogojih s tem načrtom ne bo nič.

Ko sem še guliš šolske klopi, so me učili, da je bila med vzroki prve svetovne vojne težnja centralnih evropskih sil, da preprečijo Rusiji dostop na Jadran. Danes so odnosi v svetu drugačni, ampak spomin na tisti čas opozarja, kako nevarno je, če velesile trčijo na Balkanu.

RIM - Obisk ameriškega predsednika Busha

»Odnosi med Italijo in ZDA so zelo dobri«

Pogovor tudi s papežem in protestne demonstracije

Nasmejana obraza kažete na premirje, če že ne na pomiritev...

ANSA



RIM – Hvala Italija za Libanon in za Afganistan. Ameriški predsednik Georg Bush se je na srečanjih s predsednikom republike Giorgiom Napolitanom in s predsednikom vlade Romanom Prodiem večkrat zahvalil Italiji za sodelovanje, ki jo ZDA in silam Nata nudi v teh dveh državah. Bush, ki se je na kavi srečal tudi s Silviom Berlusconiem, dopoldne pa ga je v Vatikanu sprejel papež Benedikt XVI., je odnose z Italijo ocenil za zelo dobre, če-

prav na srečanjih ni bilo govor o specifičnih bilateralnih odnosih.

Obisk predsednika ZDA v Rimu sta spremljali dve protestni demonstraciji. Prvo je priredila takozvana radikalna levica, drugo pa neposlušni in protiglobalisti, ki so izzvali nekaj manjših in incidentov s policijo, a brez hujših posledic.

Na 34. strani

Strassoldo noče

Čedada v seznamu

zaščitnega zakona

Na 2. strani

EDIL CARSO S.R.L.

GRADBENO PODJETJE IN OBNOVA ZGRADB

Obrtna cona ZGONIK
Proseška postaja 29/B
Tel. 040.2528036 Faks 040.2529521
Mob. 348.5211656
www.edilcarso.it
e-mail: edilcarso@libero.it

GUŠTIN SNC

Pooblaščen
Mehanična Delavnica
in Avtokaroserija

OBRTNA CONA ZGONIK
Ul. Proseška Postaja, 29/a
ZGONIK (TS)
Tel. 040.225343 • Fax 040.2529507
e-mail: assistenza@gustin.autogerma.it

REGIONE AUTONOMA
FRIULI VENEZIA GIULIA

Villa Manin
Centro d'Arte
Contemporanea

Villa Manin Center Sodobne Umetnosti
Piazza Manin 10, Passariano,
33033 Codroipo (Udine) Italy
t +39 0432 821211, f +39 0432 908387
www.villamanincontemporanea.it

104 - 30.09.2007

Hiroshi Sugimoto

SAFER
Sardo Stefano

- ŽELEZNINA
- BARVE
- GOSPODINJSKE POTREBŠČINE
- ORODJE

PROSEK 195
Tel. in faks
040.225396

Igor Komel: Slovenci
sooblikovali prelomno
obdobje za Gorico

Na 13. strani

Plassnikova je zobala
briške češnje in
obljubljala rešitev za
dvojezične napise

Na 27. strani

Čezmejne odbojarske
podaje na Trgu Evropa

Na 30. strani



BANKE - Illy na skupščini deželne zveze združenih bank v Vili Manin

»Velike majhne banke« pomembno prispevajo k rasti

Na deželnem bančnem trgu ima 16 zadružnih bank 17,9-odstotni delež



Predsednik deželne zveze zadružnih bank Italo Del Negro (levo) v pogovoru s predsednikom Dežele FJK Riccardom Illyjem

PASSARIANO - Deželna uprava bo držala obljubo, da bo podprla zahtevo federacije zadružnih bank (BCC) Furlanije-Juljske krajine za njihovo večje sodelovanje v zavodu Mediocredito, in to sporazumno z ostalimi družbeniki. Tako je včeraj na letni skupščini federacije v Vili Manin v Passarianu zagotovil predsednik deželne odbora Riccardo Illy, ki je tudi spomnil, da si Dežela prek svojega finančnega holdinga Friulia prizadeva za okrepitev vloge Mediocredita. Zavod naj bi postal glavna banka za srednje- in dolgoročno posojilno dejavnost in lizing.

Predsednik Dežele je v nagovoru udeležencem skupščine, med katerimi so bili tudi upravitelji obeh slovenskih bank - Zadružne kraške banke in Zadružne banke Doberdob in Sovodje - izpostavil vitalnost teh bank, ki jih je označil za »majhne velike banke«, saj pomembno prispevajo k razvoju deželnega gospodarstva. Ob tem se je ustavil tudi pri gospodarski konjunkturi v FJK, ki jo označuje vrsta pozitivnih kazalcev in stalna rast bruto domačega proizvoda, izvoza, zaposlenosti in podjetniških naložb. Za utrditev te rasti si deželna uprava zdaj prizadeva okrepiti gospodarstvo z vidika kakovosti. »Inovativnost ima središčno vlogo pri rekvaficiranju dejavnosti naših podjetij, ta rekvafikacija pa bo odprla pot vertikalni mobilnosti delavcev, ki pomeni bolj kvalificirano in bolje plačano delo,« je poudaril Illy.

Včerajšnje skupščine v Vili Manin so se poleg Illyja udeležili predsednik nacionalne zveze zadružnih bank Alessandro Azzi in deželni odborniki za finance Michela Del Piero, za proizvodne dejavnosti Enrico Bertossi in za lokalne avtonomije Franco Iacop, gostitelj pa je bil predsednik deželne federacije zadružnih bank Italo Del Negro. Ta je orisal lanski poslovni obračun deželne federacije, ki kaže na nadaljnjo rast prometa in iztržka glede na leto 2005. Del Negro je v svojem poročilu med drugim povedal, da je bila velika večina zadružnih bank deželna selektivna znižanja davka na proizvodne dejavnosti Irap, ki ga je uvedla Dežela FJK. Po zaslugi tega znižanja so zadružne banke na osnovi protokola, podpisanega z deželno upravo, ustanovile poseben sklad za socialne pobude in za razvoj na ozemlju.

Po besedah odbornice Del Pierove to dokazuje, da je bila odločitev o razširitvi selektivnega znižanja davka Irap na banke in zavarovalnice daljnovidna in da učinkuje. Tudi odbornica za finance je ob tem potrdila zavezo Dežele po pozitivni sklenitvi pogajanj za okrepitev deleža zadružnih bank v zavodu Mediocredito.

V deželno federacijo FJK je vključeno 16 zadružnih bank, ki imajo skupaj 198 poslovalnic, 1320 zaposlenih, 40 tisoč članov in več kot 66 tisoč strank. Bančne vloge so lani dosegle skoraj 4,3 milijarde evrov, kar je 7,9 odstotka več kot leto prej, na deželnem bančnem trgu pa imajo te banke 17,9-odstotni delež.

SLOVENSKA MANJŠINA - Marzio Strassoldo

»Čedad ne sodi v seznam občin zaščitnega zakona«

VIDEM - Čedad nikakor ne sodi v seznam občin zaščitnega zakona za slovensko manjšino. V to je prepričan predsednik videmske Pokrajine Marzio Strassoldo (Forza Italia), ki v tiskovnem sporočilu izraža popolno podporo čedajskemu županu Attiliu Vugi in občinskim svetnikom desne sredine. Vuga in svetniki večinske koalicije so od paritetnega odbora za slovensko manjšino pred nekaj tedni zahtevali, naj izloči občino Čedad iz tega seznama.

Strassoldo, ki računa na kandidaturo za mesto predsednika Dežele, meni, da bi vključitev Čedada v seznam predstavljala kršitev samega zaščitnega zakona. Ne smemo pozabiti, da je Čedad antični Forum Iulii, iz katerega izhaja ime Furlanije, zato nima nič skupnega s slovensko narodnostno skupnostjo, je prepričan predsednik Pokrajine Videm.

MARZIO STRASSOLDO

KROMA



Zaščitni zakon po Strassoldovem mnenju velja za ozemlje, kjer živijo Slovenci, za kar se je svojčas jasno opredelil Državni svet. Slednji je, kot znano, od paritetnega odbora (sestal se bo v petek, 15. junija) zahteval, naj direktno preveri, če v nekaterih občinah (med njimi so državni svetniki omenili tudi Čedad) res živijo pripadniki slovenske manjšine.

Strassoldo v nadaljevanju svojega sporočila podčrta, da se bo

videmska pokrajinska uprava še naprej prizadevala za zaščito kultur in jezikov manjšinskih skupnosti, ki so zgodovinsko navzoče na teritoriju. Pri tem omenja Nadiške in Terske doline, Rezijo in Kanalsko dolino, pozablja pa dodati, da je prav v Reziji podprl tiste, ki zahtevajo, da bi dolino pod Kaninom izločili iz zaščitnega zakona za slovensko manjšino.

Prejšnji paritetni odbor, ki mu je predsedoval Rado Race, je vključitev Čedada v seznam občin zaščitnega zakona številka 38 utemeljil z dejstvom, da je tam zakonodajalec določil t.i. dvojezično okence. Slednje naj bi delovalo kot servis tudi za prebivalce sosednjih občin (tudi vzhodne Furlanije), kjer živijo številni Slovenci. Ne smemo tudi pozabiti, da imajo v Čedadu ves povojni čas sedež številne slovenske ustanove, kulturna društva in tednik Novi Matajur.

KANALSKA DOLINA

Višarje pojejo letos 17. junija

TRBIŽ - V Kanalski dolini se bo tudi letos slišala slovenska pesem. Tokrat je bila že tradicionalna prireditev Višarje pojejo premaknjena, z upanjem je bil narjonej v višarski cerkvi, in sicer z začetkom ob 12.30. Pobuda je deležna tudi pokroviteljstva občin Trbiž in Naborjet - Ovčja vas ter Gorske skupnosti za Guminsko, Železno in Kanalsko dolino.

Na letošnji izvedbi bodo nastopili trije slovenski pevski zbori, ki bodo tako združili Slovence iz treh različnih držav. To so tržaški Mešani pevski zbor Jakobus Gallus, vipavski Kvintet Ventus in koroški moški pevski zbor Trta. Ljubitelji slovenske pesmi so torej v nedeljo, 17. junija, toplo vabljeni na koncert, ki je edini tovrstni na priljubljenih Višarjah. (R.D.)

ŠPETER - Do 17. junija v Beneški galeriji

Zadnji dnevi razstave akvarelov Alessandro D'Este

ŠPETER - Iz sodelovanja med revijo Galeb, založbo Novi Matajur in Kulturnim društvom Ivan Trinko iz Čedada je leta 2006 nastala slikanica z naslovom Boter petelin in njegova zgodba. Pravljičica je leta 1952 zapisal msgr. Ivan Trinko in ilustriral Janez Trpin. S svežimi akvareli pa je Trinkovo besedilo oživila Alessandra D'Este, ki te akvarele do 17. junija razstavlja v Beneški galeriji v Špetru. Za ilustracijo Trinkovega besedila Boter petelin in njegova zgodba se je Alessandra D'Este prvič poslužila tehnike akvarela. Prireditelj razstave je Kulturno društvo Ivan Trinko v sodelovanju z Društvom beneških likovnih umetnikov.

Slikanica je izšla tudi v italijanski verziji z naslovom Compare gallo e la sua storia, in sicer v prevodu Mihe Obita. Obe je uredila Luisa Tomasietig.

Priznana ilustratorica Alessandra D'Este se je rodila v Benetkah, živi in dela pa v Vidmu. Ilustratorskemu delu se je posvetila leta 1977, beneški stvarnosti in njenem pravljicnemu svetu pa se je približala kot prijateljica prof. Pavla Petričiča in kot profesorica beneških učencev na šoli likovne umetnos-

MANJŠINA - 14. t.m.

V Devinu letošnji drugi deželni svet SSO

TRST - Deželno tajništvo Sveta slovenskih organizacij (SSO) nam je poslalo tiskovno sporočilo o bližnjem drugem deželnem svetu krovne organizacije, ki bo 14. junija v Devinu.

Na deželnem svetu Sveta slovenskih organizacij, ki je potekal januarja letos, je izšla potreba po večjih stikih med vodstvom in posameznimi članicami, je zapisano v sporočilu. Medsebojno informiranje in čimbolj usklajeno delovanje krovne organizacije z zvezami in društvi, ki so v SSO vključene, je podlaga, da lahko pride do pravih učinkov in razvoja, ki jih potem beleži celotna naša narodna skupnost v zamejstvu. V ta namen je za četrtek, 14. junija, letos v drugič, sklican deželni svet SSO, da bi zgoraj omenjene cilje začeli uresničevati. Se-stanek bo potekal bo v Devinu, na se-dežu pevskih zborov.

V letošnjem prvem polletju - nadaljuje tiskovno sporočilo - je Svet slovenskih organizacij izvedel nekaj notranjih organizacijskih sprememb in postavil lastno spletno stran z naslovom HYPERLINK "http://www.ssorg.eu/"www.ssorg.eu. Za zelo pomembnega pa se je izkazal projekt, poimenovan Quo Vadis, s katerim je že bilo doseženo, da so vezi s članicami postale trdnješe in se je okrepila pripadnost krovni organizaciji. Bila je opravljena analiza stanja po raznih področjih ter je bilo ugotovljeno, kakšna so pričakovanja, zahteve in potrebe. Podanih pa je bilo tudi veliko predlogov, ki so prišli z baze, glede na reševanje konkretnih problemov. Za v prihodnje je bilo ugotovljeno, da je to začetna pot, po kateri nadaljevati in odgovoriti na vprašanja, ki so se med projektom pojavila.

Prav zaradi tega bo projekt Quo Vadis na deželnem svetu spet deležen posebne pozornosti in obravnave, da se skupno razmišljanje s članicami nadaljuje in postane nekaj ustvarjalnega, nadaljujejo tiskovno sporočilo SSO. Med glavnimi točkami pa bo tudi obravnava zunanje in medijske podobe Sveta slovenskih organizacij.

Časi, ki se pred nami odpirajo terjajo čimbolj preudarne in predvsem širokopotezne odločitve, s katerimi omogočiti slovenski narodni skupnosti vsestranski življenjski razvoj, v luči novih evropskih perspektiv, med katerimi sta vstop Slovenije v schengenski prostor in novo programiranje 2007 - 2013 Evropske unije, tisti, ki nudita največ novih konkretnih oprijemov, sklene SSO v svojem tiskovnem sporočilu.



ti v Vidmu.

Za Študijski center Nediža je D'Estejeva priskrbel male ilustracije za pravljico Mišca, mačica in pes (1985) in za zgodovinska zvezka (Schede storiche) Patriarhov meč (1996) in Klemen Galanda in dož. Knjižnice so izšle tudi v italijanskem prevodu.

Leta 1980 je ilustrirala beneško Zimsko pravljico - Favola invernale, ki jo je napisala Mjuta Povašnica, s katero je dobila tudi nagrado za področju mladinske literature. Izšla je v zbirki Flores pri ZTT.

... med poezijo in politiko?

VRAČANJE
BESEDE14. JUNIJA PRI
FABCU V MALHINJAH

Trst

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
trst@primorski.itPrimorski
dnevnik

SEJMI - Po včerajšnjem začetku 59. mednarodnega vzorčnega sejma

Danes odprtje prvega
salona deviškega oljčnega olja

Olio Capitale s 153 razstavljalci bo odprl predsednik Dežele Riccardo Illy

Včeraj popoldne se je na razstavišču pri Montebellu začel letošnji mednarodni vzorčni sejem, 59. po vrsti, ki si ga lahko obiskovalci ogledajo brezplačno. Letos tradicionalni vzorčni sejem predstavlja več novosti, za obiskovalce pa bo poleg razstavnih paviljonov gotovo najbolj privlačen gostinski vrt v stilu nekdanje pivovarne Dreher, kjer bodo lahko poleg svežega piva okušali tudi tradicionalne ttržaške jedi in znameniti krožnik Dreher.

Toda glavna in pomembna novost, ki bo spremljala letošnji vzorčni sejem, se bo začela danes. Ob 10. uri bodo namreč slovesno odprli prvo razstavo ekstra deviškega oljčnega olja Olio Capitale, ki bo za tri dni spremljala vzorčni sejem. Slovesnost ob odprtju sejmskih prireditev je bila tako premaknjena na današnji dan, ko se bodo v kongresni dvorani sejmšča (vhod z Ul. Rossetti) zbrali razstavljalci, gostje in predstavniki oblasti. Simbolični trak bo skupaj s predsednikom sejmske družbe Fiera Trieste Spa Fulviom Bronzajem prerezal predsednik Dežele FJK Riccardo Illy, v imenu lokalnih oblasti pa bodo zbrane pozdravili predstavniki Občine Trst, Pokrajine in Trgovinske zbornice. Med udeleženci bo tudi predsednik nacionalnega združenja mest olja Città dell'Olio Enrico Lupi.

Salon ekstra deviškega oljčnega olja je že ob svoji prvi izvedbi zbral 153 razstavljalcev iz vseh italijanskih dežel, kjer proizvajajo to žlahtno olje, in tudi iz Slovenije in Hrvaške. Prijavljenih je tudi 37 kupcev iz Češke, Litve, Romunije, Srbije, Poljske, Madžarske in Maroka. Promocijska kampanja, ki jo je izvedla tržaška sejmska družba za to prvo prireditev, posvečeno oljčnemu olju, je zajela 1821 tiskanih in elektronskih medijev v 35 državah.

Če se vrnemo k vzorčnemu sejmu, ki je že včeraj zvečer pritegnil lepo število obiskovalcev, naj postržemo s podatkom, da se v petih razstavnih paviljonih in na zunanjih površinah predstavlja 135 razstavljalcev iz Italije in 19 iz tujih držav. Na sejmu, ki bo odprt do 17. junija, je največ pozornosti povečeno obrti in enogastronomiji, v okviru katere tržaška Trgovinska zbornica predstavlja tudi ponudbo svojih štirih konzorcijev, v katere so združeni proizvajalci tipičnih in kakovostnih izdelkov in pridelkov naše pokrajine.

Na mednarodnem vzorčnem sejmu se predstavljajo tudi slovenska naravna zdravilišča

KROMA



SDGZ - Jutri v gostilni Sarđoč v Prečniku

Gostinci na občnem zboru
tudi o projektu Imprenderò

Jutri ob 15.30 bo v Gostilni Sarđoč v Prečniku (Devin-Nabrežina) občni zbor gostinske sekcije SDGZ. Včlanjeni gostinski in turistični operaterji iz pokrajine in drugih predelov v deželi se bodo srečali, da bi obravnavali žive in pereče sindikalne teme in tudi da bi si ob družabnosti izmenjali misli in poglede. Predsednik gostincev SDGZ Niko Tenze bo podal obračun o triletnem delovanju odbora in sekcije v znamenju odprtega in izzivalnega vprašanja: angažiranost Združenja za promocijo ali sindikalno delo?

Kot vedo člani sekcije, je delovanje združenja osmišljeno tako s tradicionalnimi sindikalnimi vsebinami (npr. akcije v bran kategorije, proti nelojalni konkurenci ipd.), kot tudi z različnimi skupni-

mi promocijskimi in reklamnimi pobudami. V zadnjih letih se je veliko (morda preveč?) delalo na promociji, od overnotenja tradicionalnih gostinskih pobud (Cesta terana, Vabilo na Kosilo, Okusi Krasa) do promocije ozemlja (turistične spletne strani, nastopi na sejmih itd.). Včasih sta SDGZ in sekcija igrala celo vlogo suplenta za druge osebe (javne in zasebne) in pri tem morda zanemarjala sindikalne interese gostinske stroke kot take. Na to in druga vprašanja bodo seveda odgovorili sami člani.

Gostinci SDGZ bodo ob raznih statutarnih opravilih (obnovitev odbora sekcije) imeli tudi priložnost, da se seznanijo z zakonskimi novostimi in tudi z bližajočo se zapadlostjo za odločitve o TFR - skladu za odpravnine uslužbenecv.

Poseben govor pa bo, kot na drugih sekcijah občnih zborov, posvečen predstavitvi projekta Imprenderò (podjetnik bom). Ta še posebno ustreza tudi potrebam gostinstva, saj sta t.im. Funkcija 2 (generacijski prehod in prenos podjetij) in Funkcija 4 (razvoj mikropodjetij) izrecno namenjeni družinskim, srednjim in malim podjetjem, ki se morajo v teh letih radikalnih sprememb reorganizirati in prilagoditi novim tržnim razmeram.

Gostinska sekcija vabi vse člane in tudi nevlčlanjene gostince in turistične operaterje, da se udeležijo občnega zбора in srečajo s stanovskimi kolegi v čim večjem številu. Za informacije: tajništvo gostinske sekcije SDGZ v Trstu, tel. 0406274824.

UNIJA ISTRANOV - V torek praznovanja »osvoboditve«

»Jugoslovani so bili okupatorji«

»Ljudje na Tržaškem so umirali v fojbah tudi po 12. juniju 1945«

Trst je pravzaprav doživel eno samo osvoboditev in sicer 12. junija 1945, ko je mesto zapustil še zadnji jugoslovanski vojak. Tako menijo pri ezulskem združenju Unione degli Istriani (predsednik Massimiliano Lacota), ki bo pojutrišnjem praznovalo »osvoboditev« mesta s preambulo, da je Trst od 1. maja do 12. junija 1945 doživel tragedije, ki jih prej ni nikoli doživel oziroma preстал. V fojbe so takrat in tudi po odhodu jugoslovanske vojske končali številni Italijani, Slovenci in Srbi iz Trsta in Istre ter tudi številni Goričani.

Sporočilo Unije Istranov se začneja z vstajo, ki sta jo proti Nemcem 30. aprila 1945 začela Fonda Savio in duhovnik Marzari. To so bili še kar ostri boji, čeprav se je glavnina nemške vojske takrat pravzaprav že umaknila iz Trsta in pokrajine ter se premikala proti Severu. Gibanje »Volon-

MASSIMILIANO
LACOTA

ARHIV



tari della libertà« je takrat na Velikem trgu razobesilo italijansko zastavo, 1. maja pa je v Trst prikorakala italijanska vojska, ki jo je voditelj KPI Palmiro Togliatti označil ter zelo toplo pozdravil kot osvoboditelje, piše v izjavi ezulske organizacije.

Začelo se je obdobje terorja, tudi zato ker so voditelji partizanskega deveta korpusa in jugoslovanske 4. armije vso oblast v Trstu dejansko pre-

pustili tajni politični policiji Ozni, »ki je po krutosti gotovo prehitela Gestapo«. Osmega maja, tako sporočilo ezulskega združenja, so Jugoslovani v Trstu formalno proglasili mesto kot samostojno enoto v sklopu »Sedme jugoslovanske federativne republike«.

Obdobje terorja, hudodelstev in vsakovrstnih krivic je po mnenju Lacote trajalo do 12. junija 1945, ko je moral Tito priznati, da Stalin in Sovjetska zveza ne podpirata jugoslovanskih teženj po Trstu. Jugoslovanska vojska je odšla, »v Trstu pa so še naprej ostali nekateri njeni prenapeteži, ki so še naprej izvajali teror in se pri tem posluževali tudi fojb.«

Lacota se v tiskovnem sporočilu huduje nad tistimi, ki še danes, podobno kot svojčas Togliatti, povzdičujejo prihod jugoslovanske in partizanske vojske, češ da je šlo za osvo-

boditelje Trsta. »V resnici je šlo za ta najhujšo žalitev, ki jo je naše mesto kdajkoli doživelo v svoji tisočletni zgodovini,« je prepričan Lacota, ki popolnoma »pozablja« na fašizem in na nacizem.

Predsednik ezulskega združenja poziva tržaško mestno upravo, naj 12. junij vendarle uradno proglasi kot dan prave osvoboditve Trsta. To bi po njegovem morala narediti celotna tržaška skupnost, vključno z etničnimi in narodnimi manjšinami, »saj žrtve jugoslovanskega imperializma niso bili samo Italijani, temveč tudi Slovenci, Hrvati in Srbi.«

Vsakdo ima seveda pravico, da po svoje tolmači in ocenjuje tukajšnjo polpreteklo zgodovino. Takšne enosmerne in pristranske ocene, kot si jo je v včerajšnjem uradnem sporočilu privoščila Unija Istranov, pa je zelo težko zaslediti tudi na desnici.

SKP sklicuje aktiv

Na federaciji SKP - EL v Ul. Arabizacija 3 bo jutri ob 18. uri javni pokrajinski aktiv, na katerem bodo proučili volilne izide, razmere v levici, v stranki in tudi kampanjo socialne odškodnine. Govor bo o odpravninah, davščinah pokojninah, plačah, zdravstvu, preknosti, nezgodah pri delu itd.

Novosti v poletnem programu

V knjižnici na Trgu Hortis so včeraj predstavili poletni program mestne knjižničarske službe tržaške občine. Program letos predvideva novost, in sicer filmsko ponudbo, ob kateri je še druga novost, predstave v nekaterih mestnih četrtih. Za izbiro šestih naslovov bo poskrbela »La Cappella Underground«, obravnavali pa bodo prav življenje v predmestju. Tri filme bodo vrteli v Ul. del Vento pri Sv. Jakobu, prvega že jutri ob 21. uri v »Ponzanino«, ostale pa v Naselju sv. Sergija, v prostorih občinske knjižnice Stelio Mattioni.

Festival »glasovi geta«

Z jutrišnjim koncertom, ki so ga pomenovali »Hayam Shar« (morje poje) se bo pričel letošnji festival »glasovi geta«. Koncert bo ob 21. uri v parku muzeja Sartorio (Trg Papa Giovanni XXIII), nastopili bodo pevka - igralka Evelina Meghnagi ter Domenico Ascione (kitara), Arnaldo Vacca (bobni) in Marco Siniscalco (bas). Vstop je prost, po 21.15 pa dostopa ne bodo dovolili. V primeru slabega vremena bo koncert v dvorani Tripovich.

Predvajanje filma »Trst«

V ljudskem domu v Podlonjerju (Ul. Masaccio 24) bodo v torek, 12. junija, ob 18.30 predvajali film »Trst«. Film so snemali leta 1950 po scenariju Franceta Bevka in je nekakšna »fiction«, ki govori o resničnih osebah in dogodkih ter prikazuje nekatere vidike osvobodilnega boja v Trstu, govor je o partizanih, nacistih, policiji, vohunih ob koncu vojne v Trstu. Predvajanju bo sledila razprava, ki se je bo udeležil tudi prof. Samo Pahor.

Pobuda sindikatov

Ob državnem dnevu boja, ki so ga oklicali sindikati upokojencev Cgil, Cisl, Uil z namenom, da bi javno mnenje, vlado in inštitucije opozorili na razmere, v katerih živijo ostarele osebe, bodo v torek, 12. junija, tri pobude tudi v naši deželi. V Trstu bo manifestacija na Borznem trgu, od 9.30 do 12. ure. Drugi dve manifestaciji bosta v Vidmu in v Pordenonu.

Srečanje z industriji

Priložnosti za podjetja: to bo predmet srečanja med predsednikom področja Science Park, Giancarlo Michelonejem, in člani tržaške zveze industrijcev. Srečanje bo v torek, 12. junija, s pričetkom ob 17. uri na sedežu na Trgu Casali 1.

Občina Trst: jutri
zaprti uradi za koncesije

Tržaški občinski uradi za gradbene koncesije bodo jutri zaprti za javnost. Za zaporo so se odločili, ker se bo osebje udeležilo izpopolnjevalnega tečaja o novih deželnih urbanističnih predpisih.





NAGRADA LUCHETTA - Strokovna žirija predstavila svloje izbire

Otroci, žrtve vojn po svetu v izdelkih novinarjev in fotografov

Slovesna podelitev nagrad bo 21. julija kot običajno na Velikem trgu - Večer bo prenašala prva mreža RAI

Otroci vpleteni v oborožene konflikte, nedolžne žrtve vsakovrstnega telesnega in duševnega nasilja v njim povsem neprijaznem okolju, v katerem so podvrženi ekonomskim izkoriščanjem in podlim zlorabam, kjer so prikrajšani izobraževanja in družinske zaščite, da ne govorimo o osnovnih pravicah in zdravstveni oskrbi; malčki vojne, ki so morali prežodaj odrasti, ki jim je kruta usoda odtrgala brezskrben nasmeh in naravno željo po igri. Kot rdeča nit se njihova mlada življenja prepletajo v številnih prispevkih, ki so jih številni italijanski oziroma mednarodni novinarji, snemalci in fotoreporterji zabeležili in ovekovčili v svojih člankih, video posnetkih in fotografijah in ki se bodo naslednjega 21. julija na slavnostnem večeru na Velikem trgu potegovali za novinarsko nagrado Marco Luchetta 2007. Na sedežu sklada Luchetta Ota D'Angelo Hrovatin so včeraj dopoldne predstavniki posebne žirije predstavili finale liste že 4. izvedbe novinarskega natečaja, ki so letos s svojimi izredno kakovost-

tist Vauro Senesi in novinar Claudio Rubino (TG3 – oddaja Primo Piano) s prispevkom o deklci v bolnišnici v Kamboodži ter novinar Stefano Tura (TG1 – oddaja TV7) s prikazom nasilja mladih afroameriških tolp v angleškem Manchestru. V nagradnem razredu dnevniki in periodični tisk je žirija kot najboljša izbrala prispevke novinarjev Giorgia Bernardellija (dnevnik Avvenire) o umoru palestinskega dečka in o navidez nedoslednem darovanju njegovih organov Izraelcu, Niccolajo D'Aquina (tednik lo Donna) z reportažem o pozabljeni Mongoliji, kjer se otroci, ki živijo na ulici, zatekajo v kanalizacijske cevi, da bi se vsaj malo ogreli v mrzlih nočeh in pa Barbare Schiavulli (tednik L'Espresso) z reportažem iz surovega Iraka, kjer je sama hlinila, da je gluhonema in je na tak način lahko pričala o najokrutnejših vojnih dogajanjih in posledicah. Z video posnetkom o izkoriščanju otroške delovne sile v Afganistanu se je med finalistke kategorije snemalcev – nagrada Saša Ota uvrstil Silvio Giulietti (TG2), ob njem pa tudi Fulvio Gorani (TG2 Dossier) z video posnetkom o življenju otrok v najrevnejših predelih predmestja Nairobi. Med mednarodnimi udeleženci natečaja – nagrada Dario D'Angelo sta blestela časnika Michael Howard (The Guardian) z zapisom o obnašanju iraških otrok v vrtincu oboroženih spopadov in Christoph Prantner (Der Standard) s prispevkom iz revnega mesta Filu v Etiopiji, ki ga ogrožajo bolezni, podhranjenost in nična zdravstvena oskrba. V nagradi Miran Hrovatin, ki zaobjema kategorijo fotografov, so bili izbrani posnetki Andree Frazzette (tednik Internazionale) o otrocih-čarovnikih iz Konga, Yannisa Kontosa (Days Japan) o otroku, ki pomaga očetu brez rok in Alvara Ybarra Zavale (El Pais semanal) o iraškem otroku in ameriškem oficirju, ki se mu smeji.

Navezanost na priljubljeni natečaj, ki spodbuja vrednote solidarnosti, sožitja in miru, so s svojo prisotnostjo izkazali tudi deželni odborniki za kulturo Roberto Antonaz, podpredsednik tržaške pokrajine Walter Godina, predsednik tržaške Trgovinske zbornice Antonio Paoletti in predstavnik banke Friuladria, ki so bili ob koncu predstavitve deležni posebne, risane zahvale s strani malih, danes končno srečnih gostov zbirnega centra Luchetta, Ota D'Angelo.

Sara Sternad

Ena izmed izbranih fotografij, ki ne potrebuje obrazložitve. Iz slike ni razvidno le to, da je otroka s pištolo dve uri potem, ko je bila fotografoja posneta, ubila bomba

ALVARO YBARRA ZAVALA



UNIVERZA - Pobuda

Skupni študijski program o morski biologiji

V prostorih morske biološke postaje v Piranu so v petek predstavili skupni magistrski študijski program Morska biologija, ki ga bodo začeli izvajati v študijskem letu 2007-2008. Program predstavlja skupen projekt Univerze na Primorskem ter fakultet za matematiko, fiziko in naravoslovje tržaške univerze. Pri njem pa sodelujeta še dva inštituta, in sicer Morska biološka postaja Nacionalnega inštituta za biologijo iz Ljubljane ter Nacionalnega inštituta za oceanografijo in eksperimentalno geofiziko, prav tako iz Ljubljane. Tržaška univerza je študij že sama začela razvijati, a lani so sklenili sporazum o oblikovanju skupnega magistrskega študija in za jeseni so razpisali prvih 35 mest.

Kot je na tiskovni konferenci napovedala Lucija Čok, rektorica Univerze na Primorskem, je magistrski študij šele prvi korak, sledil mu bo doktorski študij morske biologije. Lucija Čok je še pojasnila, da so se za ta korak odločili, ker imajo dovolj znanja, profe-

sorjev in raziskovalcev in zmorejo povezovati raziskovanje in izobraževanje.

Študij bo trajal dve leti (4 semestri), informativni sestanek za študente bo 15. junija na koprski fakulteti za matematiko, naravoslovje in tehnologijo. Pogoji za vpis je opravljeni študijski program 1. stopnje s sorodnih strokovnih področij (biologija, kemija, fizika, varstvo okolja) ali z drugih strokovnih področij, če študent pred vpisom opravi dodatne študijske obveznosti, ki so bistvene za nadaljevanje študija. Študijski jezik bo angleščina, glede na skupino vpisanih študentov pa tudi slovenščina in italijanščina, predavanja bodo v Trstu, Kopru in Piranu. Šolnino bodo plačali na univerzi, na kateri se bodo vpisali, in na podlagi dogovora o recipročnosti na partnerski univerzi ne bodo imeli dodatnih stroškov za študij.

Razpis in druge informacije so na spletnih straneh tržaške univerze in Univerze na Primorskem.

GASILCI

Končan čezmejni gasilski tečaj

Z zaključnimi izpiti, ki so potekali včeraj v Kopru, se je končal prvi tečaj speleološko-alpinističnih rečnih tehnik, ki ga je za 11 gasilcev Gasilske brigade Koper organizirala deželna direkcija gasilcev FJK. Na tečaju, ki se je začel 28. maja, so inštruktorji tržaških in videmskih gasilcev po teoretičnih lekcijah vodili praktično vadenje na težko dostopnih območjih ob reki.

Tečaj, izveden v okviru sodelovanja med italijanskimi in slovenskimi gasilci, ima za cilj poglobitev medsebojnega poznavanja, na osnovi katerega bo prišlo do poenotenja postopkov za gasilske posege v primeru skupnih akcij na čezmejnem območju. V ta namen bodo tržaški in koprski gasilci v kratkem podpisali tudi sporazum za ustalev sodelovanja, ki bo model za podobne pobude v drugih čezmejnih območjih.

DOLINA - Junjski večer tokrat namenjen domačemu zboru Valentin Vodnik

Navdušeno občinstvo na dvorišču pri Blažonovih, vstop mladih članov v zbor pa je zelo obetaven



Prizorišče petkovega koncerta je bilo zelo slikovito

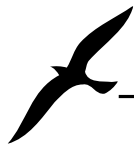
KROMA

V petek, 8. junija, je bil na dvorišču pri Blažonovih v Dolini celovečerni koncert MoPZ V. Vodnik. S koncertom, ki ga je pevovodkinja Anastazija Purič odlično pripravila, se je zbor že tretje leto zapored predstavil na eni domačiji drugega vaškega predela s ciljem, da se približa vaščanom. S petkovo predstavo je dolinska vokalna skupina zaključila sezono. Sezona je bila tudi letos dokaj uspešna s precejšnjim številom nastopov. Spodbudno novico predstavlja dejstvo, da se je zboru pridružilo nekaj mladih, kar morada dokazuje, da petje še vedno predstavlja zlitje z okolico, z vaščani, s tem, da človek najde smisel v druženju, v petju, ki je že 130 let stalnica na dolinskih tleh.

Posamezne vokalne utrinke je dvojezično povezovala Ana Blažević, ki je prisotnim, predvsem novim priseljencem, prikazala poleg vsebin pesmi tudi delček vaše zgodovine. To se je izkazalo res za uspešno, saj so vsi prisotni z zanimanjem sledili napovedi. Zbor je zapel največ slovenskih ljudskih pesmi, a tudi italijanskih in angleških melodij ni manjkalo. Na re-

pertoarju ima različne skladbe starejših in mlajših glasbenih ustvarjalcev. Glasovi, čeprav nekoliko pomlajeni, so lepo zazveneli, kar je bilo zaznati tudi po končnem aplavzu. »Na teh temeljih bomo gradili še naprej ter morda naštudirali še kakšno težjo in predvsem za mlade atraktivnejšo skladbo«, je po koncertu pripomnil duša zbora, Vojko Kocjančič.

V odmoru sta, s humorističnimi prizori, poskrbela za razvedrilni trenutek Ingrid Werk in Peter Terčon ter tako do dobra napolnila smeha in zabave dvorišče pri Blažonovih. Smeh in zabava pa nista manjkala niti na končni družabnosti. Prigrizek ob prijetnem snidenju so omogočili številni domači sponzorji in pomoč domačih žensk. Vaški predel je tako zaživel, morda v večkrat pozabljenem, a vedno pristnem vaškem vzdušju. V petek, 15. junija, ob 21. uri se bo na tretjem Junjskem večeru na K'luzi predstavila rock skupina the Robles. Pred koncertom pa bo slovsno v Galeriji Torkla z odprtjem razstave likovnika Piera Conestaba. (beto)



KRIŠKI TEDEN - Za uvod srečanje z Veitom Heinichenom

Pisatelj, ki se je zaljubil v Križ in zelo ceni Borisa Pahorja

Pogovor s književnikom je vodila Tatjana Rojc - V četrtek nova prireditev



Profesorica Tatjana Rojc in pisatelj Veit Heinichen med razgovorom v Križu

KROMA

V četrtek je SKD Vesna priredilo prijeten uvod v letošnjo deseto izvedbo svoje tradicionalne poletne pobude Kriški teden. V prostorih velike dvorane kulturnega doma Alberta Sirka v Križu je potekalo srečanje z nemškim pisateljem kriminalk Veitom Heinichenom. Avtor knjig kot so Gib jedem seinen eigenen Tod (novembra 2005 je izšel pri založbi Pasadena slovenski prevod z naslovom Vsakemu svojo smrt), Die Toten vom Karst, Tod auf der Warteliste in Der Tod wirft lange Schatten. Pisatelj se je predstavil vaški skupnosti, h kateri se je preselil pred več kot desetimi leti. Heinichen si je pred časom uredil dom ob obalni cesti, tik pod nekdanjo kriško železniško postajo Na Šouniku, in kmalu postal Križan »ad honorem«.

V neformalnem okolju (člani odbora Vesne so preuredili veliko dvorano kulturnega doma, postavili so pogrnjene mize s preprostim prigrizkom, okoli katerih je občinstvo posedalo) se je s pisateljem pogovarjala prof. Tatjana Rojc, ki s Heinichenom redno sodeluje na tovrstnih večerih. Prof. Rojc je z gostom vzpostavila nadvse zanimiv in privlačen pogovor, med katerim so prišli na dan zanimivi podatki o Heinichenovi življenjski in delovni poti, o osebnosti pisatelja in o njegovem svetovnem nazoru, o razlogih, zaradi katerih je Veit postal romanopisec in o odnosih z njegovim novim domom.

Heinichen je Trst izbral za nov dom pred leti. Sam je doma s skrajnega jugozahodnega roba Nemčije. Njegova rojstna vas leži v bližini tromeje s Francijo in Švico, zato mu naše obmejno ozračje ni povsem tuje. Veit je naše mesto takoj vzljubil, saj v njem vidi zmanjšano podobo Evrope. Privlači jo ta bogata zgodovina in kulturna raznolikost »mesta v pristanu«, da si sposodimo naslov našega Borisa Pahorja, ki ga Veit Heinichen naravnost občuduje (sam je kot bivši vodja založniške hiše Berliner Verlag pripomogel k nemški izdaji nekaterih Pahorjevih del). Pisatelj iz Baden-Württemberga pa je prisotne opozoril na to, kako je naše mesto v preteklosti znalo privlačiti tudi velikane svetovne literature, kot James Joyce in Henri Beyle - Stendhal, ki so se pridružili avtohtonim italijanskim, slovenskim in nemškim ustvarjalcem pri izoblikovanju kozmopolitske tržaške literature.

Gosta večera sta se zaustavila tudi pri obravnavi Veitovih del in oseb-

nosti, ki v njih nastopajo. Na dan so prišle podobnosti med Heinichenom samim in glavnim junakom njegovih del, komisarjem Proteom Laurentijem, ki se je, podobno kot njegov dvojniki, v Trst preselil in se v mestu popolnoma udomačil. Posebna pozornost je bila seveda posvečena tudi Križu in njegovim prebivalcem, ki so »Fajta« od samega začetka toplo sprejeli.

Obmorsko vas je Heinichen večkrat tudi upodobil v svojih romanih, vključno z njenimi najznačilnejšimi prebivalci (naj pomislimo na primer na Srečka Tretjaka - Bibca, zadnjega kriškega ribiča). Četrtkovo srečanje so prireditelji popestrili s predvajanjem odlomkov iz nemškega biografskega dokumentarca o Veitu in iz pravkar posnetega celovečerca Commissario Laurenti - Die Toten vom Karst.

Deseta izvedba Kriškega tedna se bo uradno začela naslednji četrtek, z otvoritvijo razstave tušev umetnika Štefana Turka, nagrajevanjem dobitnikov fotografskega natečaja Razglednica iz Križa in z nastopi vaški pevskih zborov ter skupine Glasbenih ustvarjalcev (začetek ob 20. uri v kulturnem domu A. Sirka). Kriški teden se bo nadaljeval v soboto, 16. junija, z nastopom znane in uspešne hrvaške pevske skupine Klapa Nevera. Koncert bo izjemoma potekal v kriškem pristanišču Na Mülu, z začetkom ob 21. uri. Za tiste, ki nočejo tvegati spusta v somraku od restavracije Tenda rossa proti morju, je na razpolago prevoz z ladjo Delfino Verde. Ladja odpluje iz Grljana ob 20. uri.

Mesto na ladji lahko (čimprej) rezervirate v restavraciji La Lampara in v trgovini Naturalia. V primeru prevelikega povpraševanja bo prednost dana starejšim osebam (dodatne informacije dobite na številki 348234060 - Igor).

Na tretjem večeru Kriškega tedna bodo nastopili pevke in pevci Komornega zbora Ave iz Ljubljane pod vodstvom Andraža Hauptmana. Vrhunski pevski sestav, ki sodi v sam evropski vrh zborovke glasbe in ki ima za sabo številne koncerte ter osvojene nagrade po vsem svetu, bo nastopil v vaški župnijski cerkvi v sredo, 20. junija, z začetkom ob 21.00. Zaključni večer letošnjega Kriškega tedna pa bo v soboto, 23. junija, ko bodo mladi igralci Radijskega odra uprizorili v prostorih kriškega gledališča dramsko postavitev Pike nogavičke v režiji Lučke Susič. Sledil bo sve-toivanski kres Pri Procesiji. (MiK)

NABREŽINA - Stališče leve sredine

Podpora Dipiazzi za pobudo z Ljubljano

Leva sredina v devinsko-nabrežinskem občinskem svetu podpira pobudo tržaškega župana Roberta Dipiazza, ki želi skupaj z Ljubljano praznovati padec t.i. schengenske meje s Slovenijo. Gre za praznovanje, menijo zastopniki nabrežinske opozicije, v katerega je treba vključiti vse občine iz naše pokrajine in tudi mejne občine v Sloveniji.

Lorenzo Corigliano, Adriano Ferfolja, Igor Gabrovec, Maurizio Rozza, Waler Ulcigra in Massimo Veronese bodo v občinskem svetu predložili stališče o tem vprašanju. Njihova resolucija se bo zgledovala po dokumentu, ki so ga v pokrajinskem svetu pred nekaj dnevi predložili svetniki iz Devina-Nabrežine Mariza Škerk, Elena Legiša, Massimo Veronese, Paolo Salucci in Michele Moro. Njihovo stališče je skupščina odobrila ob nasprotovanju Nacionalnega

zavezništva, pred glasovanjem pa je Massimo Romita (je tudi podžupan v Nabrežini) zapustil sejno dvorano.

Veronese in somišljeniki pravijo, da mora Devin-Nabrežina do cela izkoristiti priložnost padca meje s Slovenijo in pri tem okrepiti zlasti dobre odnose s sosednjo Občino Komen. Za skupno praznovanje padca meje s Slovenijo se je opredelil tudi nabrežinski župan Giorgio Ret, čeprav doslej le v osebnem imenu oziroma v imenu svoje volilne liste.

Dipiazza je medtem včeraj ponovil, da bo konec junija, kot napovedano, obiskal Sežano in se z županom Davorinom Terčonom pogovoril o gospodarskem in drugem sodelovanju med občinami. V tržaški delegaciji ne bo predstavnikov Nacionalnega zavezništva, za katere je Sežana »premajhna« za partnerstvo s Trstom...

GORJANSKO - Danes zvečer nastopi tudi MePZ Igo Gruden iz Nabrežine

»... in pesem je zazvenela na Štrekljevem borjaču...«

Mešani pevski zbor Gorjansko, ki deluje v okviru razvojno, turistično, kulturno, športnega društva Gorjansko je nastal pred dvema letoma na pobudo zborovodje prof. Gorana Ruzzierja. Pevci, sedaj nas je 33, vadimo dvakrat tedensko v prostorih združnega doma v Gorjanskem. Prvič smo se predstavili na Miklavževanju v matičnem domu. Od takrat se poskušamo odzvati na vsako povabilo, kjer lahko s pesmijo popestrimo prireditve, bodisi na komenskem in oklici, kakor tudi v zamejstvu. Letos smo se prvič udeležili priznane revije pevskih zborov Primorska poje in sicer smo zapeli v Idriji.

Že od samega začetka posvečamo pozornost gostovanju tudi drugih zborov. Tako smo prvo leto v cerkvi Sv. Andreja v Gorjanskem gostili MePZ Hrast iz Doberdoba, Komorni moški zbor Lek iz Ljubljane, župnijski zbor iz Marezig, PS Musicum iz Gorice in MePZ Devin-Rdeča zvezda na skupnem koncertu v vaškem domu na Brjah pri Komnu.

Letos smo v domači cerkvi pripra-

vili božični koncert na katerem so se poleg nas predstavili še MePZ Cominum in štirje solisti iz zamejstva.

Za konec letošnje sezone pa smo v mesecu juniju pripravili prireditev »... in pesem je zazvenela na Štrekljevem borjaču«. Z nizom treh koncertnih večerov bi radi še bolj oživel zanimanje in ljubezen do zborovskega petja. Celotno društvo želi obenem s to prireditvijo poglobiti stike s Slovenci v Zamejstvu ter s tem povečati sodelovanje in izmenjavo na kulturnem področju. Eden od razlogov te prireditve je tudi počastiti spomin na Dr. Karla Štreklja, roj. 1859 v Gorjanskem, utemeljitelja znanstvenega etnološkega dela na Slovenskem in največjega zbiratelja slovenskih ljudskih pesmi (zbirka Slovenske ljudske pesmi). S tem želimo na Štrekljevem borjaču -dvorišču njegove rojstne hiše, ovrednotiti ime in delo tega izjemnega sovaščana in Slovenca naploh ter promovirati njegovo rojstno vas Gorjansko.

Na junijski prireditvi bo v treh ve-

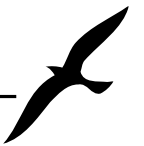
čerih sodelovalo pet zborov.

Prvi večer je bil prejšnjo soboto ob 21.00 uri posvečen ženski zborovski pesmi. Drugi večer, prejšnjo nedeljo, je bil posvečen MPZ Vasilij Mirk s Proseka-Kontovela, ki slavi letos zavidljivo 120. letnico obstoja.

Na zaključnem večeru, danes, v nedeljo 10. junija ob 19.30 uri bosta nastopila MePz Gorjansko in MePZ Igo Gruden iz Nabrežine, oba zbora vodi prof. Goran Ruzzier.

Pevci, člani društva in vaščani se trudimo, da bo prireditev uspela kot kulturni ter družabni dogodek, in v to vlagamo veliko prostovoljnega dela. Obenem se iskreno zahvaljujemo za podporo Javnemu skladu RS za kulturne dejavnosti in občini Komen ter vsem ostalim, ki nam kakor koli pomagajo pri izvedbi te prireditve.

Še enkrat vas vse toplo vabimo, da pridete na Štrekljev borjač, prisluhnite pesmi, ki bo zazvenela in se povesele v naši družbi. V primeru dežja bo prireditev v združnem domu.



TATVINA - Potovali so iz Francije vse do Avstrije

Skupina Tržačanov kradla dirkalne motorje

Odkrili so jih karabinjerji - Ukradli so tudi dostavno vozilo z rezervnimi deli

V tovornjaku so bili pravi biseri tehnologije, katerih vrednost se suče okrog dveh milijonov evrov: štiri motorna kolesa, ki so služila za udeležbo na svetovnem prvenstvu »superbike«. Vozila skupaj s tovornjakom so že bila na tem, da izginijo neznano kam, morda bi jih razstavili ali prodali ljubiteljem tega športa, vendar so karabinjerji pravočasno prekržali račune tatovom.

Lastnik tovornjaka in motornih koles je Honda Racing Team for Alto Evolution, s sedežem v Gibraltaru, zakoniti predstavnik je Valter Tommasi iz Trsta. Nazadnje so jih uporabili za nastop na dirki za VN Anglije v Silverstoneju, 26. in 27. maja. Do tatvine je prišlo v Franciji, v kraju Rely (niti 400 prebivalcev), nedaleč od meje z Belgijo. Šofer je šel krajjo prijaviti belgijskim oblastem in prav na podlagi njegovih napotkov so prišli do zaključka, da je treba preiskavo nadaljevati v našem mestu, vodili so jo karabinjerji s pokrajinskega poveljstva pri Sv. Jakobu.

Karabinjerji so tatovom prišli na sled, skupno jih je pet, stari so od 48 do 58 let, vsi so iz Trsta, med njimi sta tudi upokojenec in neka ženska, ostali so trgovci. S tatvino naj bi želeli prav prizadeti svojega tržaškega konkurenta in ga izločiti s tržišča. Peterica se je medtem pripravljala na drugo tatvino, ki jo je uresničila na servisni postaji v Devinu: v četrtek, 7. junija, so ukradli dostavno vozilo turbo daily z rezervnimi deli za dirkalna motorna kolesa. Karabinjerji pa so jim že bili za petami, zato so se tatovi dostavnega vozila znebili na Opčinah. To jim ni veliko pomagalo, agenti so jih prijeli in eden je razkril, kje se nahaja tudi v Franciji ukradeni tovornjak: bil je že na avstrijskih tleh. Karabinjerji so stopili v stik z avstrijskimi varnostnimi silami in odšli po tovornjak, ki so ga že izročili lastniku.

0 prijavi davkov

Odgovorna pri forumu za socialne politike pri LD Gabriella Baroni pravi, da je stranka prejela številna opozorila glede zadržanja domov za ostarele in inštitutov, češ da v davčne namene nočejo potrditi, koliko so gostje plačali, z navedbo zneska, ki se nanaša na specifično oskrbo (bolničarska služba, fizioterapija, itd.). Omenjene stroške lahko odbijemo pri izpolnjevanju obrazcev UNICO in 730, zato je treba ustrezna potrdila zahtevati, domovi za ostarele in inštituti pa so potrdila po zakonu dolžni izdati.

Karabinjerji s pokrajinskega poveljstva pri Sv. Jakobu so v Franciji ukradeni tovornjak s štirimi dirkalnimi motornimi kolesi izsledili v Avstriji



MAMILA

Število aretiranih se je zvišalo

Agenti finančne straže so aretirali še eno od oseb, vpletenih v preiskavo Basic 2007. Na sled so ji prišli tako, da so imeli pod kontrolo razne odvisnike v mestu. Eden od teh jih je nehoti pripeljal do stanovanja, kjer živi aretirani. Njegovega imena niso sporočili, izvedelo se je le, da je zaradi zdravstvenih težav zaenkrat v hišnem priporu. Preiskovalci so ga zaslišali v prejšnjih dneh, vendar se je poslužil pravice, da na vprašanja ne odgovarja. Zaplenili so mu nekaj gramov kokaina in skoraj sto gramov hašiša, lekarniško tehniko, tri mobitele in orodje, ki se ga poslužujejo za pripravljanje doz, na orodju so še bile sledi kokaina.

Finančni stražniki so v okviru preiskave Basic 2007 zaplenili okrog 37 gramov in pol kokaina ter 215 gramov marihuane. Zanimivo pa je, da so kar sredi mesta odkrili laboratorij, kjer so prekupčevalci pripravljali posamezne doze. Laboratorija so se posluževale tri osebe. Pred posegom agentov sta se dve oddaljili, vendar so ju ustavili in pregledali. Pri sebi sta imeli okrog dva grama marihuane. Zatem so vdrli v laboratorij, v katerem so našli še okrog 35 gramov marihuane, 3,5 grama kokaina, razno orodje in snovi, ki jih dodajajo mamili.

Agenti so se podali tudi na domove dvojice in še osebe, ki je imela v najem prostor, kjer je bil laboratorij. Na domovih so odkrili še 34 gramov kokaina, 178 gramov marihuane in lekarniško tehniko. Vse tri so aretirali, sedaj pa se jim je pridružil še četrti pajaš.

Svetilnik Lanterna ponovno odprt za javnost

Včeraj so uradno odprli za javnost svetilnik Lanterna, kjer ima sedež Lega Navala Italiana in ki bo sedaj vključen v mrežo tržaških muzejev.

Poslopje na pomolu Fratelli Bandiera ni več služilo svojemu osnovnemu namenu vse od časa, ko je bil zgrajen svetilnik v Barkovljah, vendar so signal vseeno oddajali do konca leta 1969, ko so ga dokončno ugasnili. Svetilnik je visok 33 metrov in je bil po načrtu arhitekta Mattea Pertscha zgrajen leta 1833. Obnova, ki spet omogoča obiske za javnosti, se je nanašala predvsem na opremo in notranje strukture.

VOJAŠKE VAJE - Po raznih streliščih v Furlaniji-Juljski krajini

Narodnostno mešani regiment

Sestavljajo ga italijanski, slovenski in madžarski vojaki - V drugi polovici leta bodo na razpolago Evropski uniji - Sedanjih vaj se udeležuje 2500 vojakov



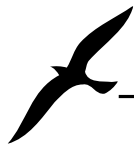
Pripadniki mešane brigade Multinational Land Force med zahtevnim urjenjem

Na raznih streliščih po naši deželi je v teku obsežna vojaška vaja, pri kateri sodeluje 2.500 vojakov iz Italije, Slovenije in Madžarske, dodeljenih mešani brigadi Multinational Land Force (MLF). Brigada je bila ustanovljena leta 2003 in ima sedež v Vidmu. Sedanja vaja bo privedla do ustanovitve prve od 13 tako imenovanih Battle Group, za katere se je zavzela Evropska unija. Nekatere bodo v primeru potrebe na razpolago že v drugi polovici letošnjega leta. Italija je dala na razpolago tri brigade, ena od teh je Julia.

Omenjene grupe predstavljajo operativni instrument novega koncepta varnosti, ki predvideva, da vojaške enote v zelo kratkem času zasedejo operativna področja. Delokrog je do 6 tisoč kilometrov od Bruslja, avtonomija od 30 do 120 dni. Sestavljajo jih pripadniki kopenskih sil, mornarice in letalstva in so pod enotnim poveljstvom brigadnega generala Claudia More, ob katerem sta še načelnik slovenskega generalštaba, polkovnik Ivan Zore, in načelnik madžarskega generalštaba, polkovnik Istvan Biro.

Do vaje »European Wind 2007« je bilo več etap, za zaključno operativno ocenjevanje bodo vzeli v poštev okrog 2500 vojakov in 600 sredstev italijanskih ter slovenskih in madžarskih oboroženih sil. Večnarodnostno poveljstvo brigade dopolnjujejo oficirji mornarice in letalstva, zlasti slednji so neobhodno potrebni za koordinacijo letalskih in pomorskih prevozov in letalsko-taktično podporo. Med raznimi opcijami je namreč tudi predvideno, da poveljstvo deluje tudi na enotah mornarice. Kopenske sile sestavljajo pehotni regiment, v katerem sta 8. regiment alpincev iz Čedad in Pušje vasi, pripadniki 3. bataljona 5. madžarske brigade iz Debrecena ter pripadniki 20. slovenskega bataljona iz Celja.

Na delu je že inšpekcijska skupina z operativnega poveljstva v Rimu, preverjala bo operativne sposobnosti poveljstva omenjene enote pri soočanju s kriznimi situacijami. Ko bodo prižgali zeleno luč, bo European Battle Group od 1. julija na razpolago Evropski uniji, in sicer za šestmesečno obdobje.



MILJE - Društvo Slovencev miljske občine, občinska uprava in občinska knjižnica

Boris Pahor predstavil svoje delo in življenjsko pot

Med pretežno italijanskim občinstvom tudi župan Nerio Nesladek



Srečanja s pisateljem Borisom Pahorjem se je udeležilo veliko število Miljčanov

KROMA

Društvo Slovencev Miljske občine, miljska Občinska uprava in miljska Občinska knjižnica so bili pobudniki srečanja s pisateljem Borisom Pahorjem, ki je v petek potekalo v prostorih kulturnega centra Gastone Millo.

Po uvodnih pozdravih predsednice društva Mirne Viola in miljskega župana Neria Nesladka je besedo prevzela prof. Tatjana Rojc, ki je izčrpno in nazorno prikazala življenje in delo Borisa Pahorja. Poudariti je treba, da je bila večina slušateljev italijanskega maternega jezika, ki so lahko na ta način spoznali Pahorjevo literarno in življenjsko zgodbo. To je Rojčeva uokvirila v zgodovinska dejstva preteklega stoletja, ki so ga zaznamovali trije veliki totalitarizmi, in sicer fašizem, nacizem in komunizem. Pahorja je primerjala Odiseju, ki je simbol zahodne civilizacije. Posebno mesto ima v njegovi ustvarjalnosti roman Nekropola, v katerem je avtor opisal grozote nacističnih taborišč. Ustvarjalec se je šele v osemdesetih letih uveljavil na evropski knjižni sceni. Danes lahko trdimo, da spada Pahor med evropske klasike dvajsetega stoletja. O tem pri-

čajo tudi nešteta odlikovanja in nagrade, ki jih je prejel.

Boris Pahor je svoj poseg podal v obliki osebnega pričevanja. Dejstva, o katerih Pahor govori in piše v svojih knjigah, so nam Slovincem seveda že dobro znana, pomembno pa je, da jih spoznajo tudi drugi. Zato je po krajši uvodni besedi v slovenščini Pahor svoj poseg nadaljeval v italijanščini.

Njegovi spomini segajo v čas po koncu prve svetovne vojne, ko je po Evropi razsajala španska mrzlica. Nato je Slovence prizadel nastop fašizma s požigom Narodnega doma in zažiganjem slovenskih knjig pred Verdijevim spomenikom. Pahor se z živostjo spominja šolskih let, ko je na osnovni šoli doživel posmehovanje in ponižanje zaradi svojega slabega poznavanja italijanščine. Miselna obzorja so se mu začela širiti v koprskem semenišču, ko je prišel v stik z dijaki in študenti širše Primorske in Istre. Njegova pot se je nadaljevala v Libiji, kjer je maturiral v Bengaziju, zatem pa ob Gardskem jezeru, kjer je doživel zlom Italije.

Zanimivo je, da so Pahorja po prihodu v Trst aretirali domobranci, ki so ga poznali še iz časov pred drugo svetovno vojno, ko je v Kocbekovi reviji Dejanje objavil nekaj krajših zapisov. Po aretaciji se je začela njegova odisejada po nacističnih koncentracijskih taboriščih. Ob koncu vojne in njenih grozot se je lahko vrnil k vsakdanjemu življenju, k preboljenju močne travme mu je zagotovo pomagala ljubezen, ki jo je doživel v francoskem sanatoriju.

Po tridesetih letih od konca vojne se je Pahor spopadel še s tretjim totalitarizmom, in sicer jugoslovanskim komunizmom, ki mu je zaradi njegove podpore prijatelju Edvardu Kocbeku dvakrat prepovedal vstop v Jugoslavijo.

Prisrčno srečanje z Borisom Pahorjem je zaključila prof. Rojčeva, ki je prisotnosti podala misel, ki jo je pisatelj zapisal ob svojem 90. rojstnem dnevu. Topel aplavz in številne čestitke, ki jih je bil Pahor deležen po koncu srečanja so še enkrat potrdile, da je njegov opus med bralci zelo prljubljen, njegovo pričevanje pa zelo občuteno.

Primož Sturman

PREJELI SMO Poziv Sklada S. Tončiča

S pet tisočink davka na svoje dohodke (IRPEF) podprite SKLAD SERGIJ TONČIČ! Tako boste soudeleženi pri poslanstvu naše ustanove, ki že od leta 1952 z zaupanimi sredstvi spodbuja izobraževalne ambicije, ustvarjalnost in znanstveno raziskovanje mladih iz naše dežele ter jih s tem navezuje na svoje rodno okolje.

Ko boste vpisali na ustrezno mesto SLOVENSKI VISOKOŠOLSKI SKLAD SERGIJ TONČIČ, z davčno številko 80032290324, se vam ne bo poznalo v žepu, zato pa boste izpričali svojo zavzetost za perspektivo slovenstva v naših krajih.

Kulturni večeri v Šempolaju

SKD VIGRED vabi na junijske večere 2007. Ta teden bodo v Šempolaju, na šolskem dvorišču, kar trije kulturni večeri. Prvi je na vrsti, jutri, ponedeljek 11. junij ob 20.30 nastopali bodo otroška pevsko in plesna skupina Vigred, gojenci Zorana Lupinca in Aljoše Sakside, ter pevski zbor združenja staršev iz Romjana, za zaključek pa bodo zaigrali člani ansambla Mladi Kraški Muzikanti. V torek 12. junija ob 21.00 uri bo nastopila dramska skupina Slovenec iz Ricmanj, z veseloigro "Kratki stiki", v režiji Ingrid Verk. V četrtek 14. junija, ob 21.00 uri, pa bo prvič na tem delu Krasa, nastopila doberdobska glasbena skupina Blek Panthers. V slučaju slabega vremena bo koncert v Štalci, medtem druga dva večera pa na prostoru pod vrtcem.

Zaigrajmo skupaj na Proseku

Mesec junij je povodnik poletja in prava zibelka poletnega kulturnega delovanja naših društev. Na sporedu je kopica kulturnih dogodkov in že tradicionalnih prireditev po številnih kraških in breških vaseh. Medte gotovo spadajo glasbeni večeri »Zaigrajmo skupaj na Proseku«, ki jih bo organiziralo domače Godbeno društvo Prosek pod pokroviteljstvom Zahodnokraškega rajonskega sveta, Zveze slovenskih kulturnih društev in Zadržne kraške banke.

Tudi letos bodo na vrsti trije koncerti. Na uvodnem večeru se bo v nedeljo 17. junija predstavila poslušalcem trobilna skupina »Verdi« v kateri igra pet poklicnih glasbenikov iz tržaškega opernega gledališča, v sredo bodo na vrsti proseški godbeniki s katerimi bodo nastopili tudi nekateri gojenci glasbene šole proseške godbe ter še kako presenečenje. Zaključek glasbenih večerov pa bo v soboto 23. junija, ko bo nastopalo Godbeno društvo Trebče pod taktirko Luka Carlja. Kot je razvidno bodo tudi letos glasbeni večeri, ki se bodo odvijali na dvorišču sedeža Zahodnokraškega rajonskega sveta, pestri in privlačni in na katere so vabljeni vsi ljubitelji glasbe, kulture in dobre volje. (m.r.)

V sredo predstavitev knjige Stefana Luse

Narodna in študijska knjižnica v Trstu in Založba KappaVu vabita na predstavitev knjige Stefana Luse La dissoluzione del potere - Il partito comunista sloveno e il processo di democratizzazione della repubblica v sredo, 13. junija 2007, ob 17.30, v konferenčni dvorani NŠK v Narodnem domu v Trstu. Knjigo bosta predstavila senator Stojan Spetič in novinar Ivo Jevnikar. Prisotna bosta avtor in založnica Alessandra Kersevan.

V petek predstavitev zbornika Narodni dom pri sv. Ivanu

V zborniku NARODNI DOM PRI SV. IVANU avtorji Gorazd Bajc, Igor Čok, Bogomila Kravos, Samo Pahor, Aleš Plešničar in Neva Zaghet obravnavajo približno 60-letno obdobje od druge polovice 19. stol. do leta 1927. Od čitalniških začetkov torej, do ustanovitve političnega društva Edinost za tržaško okolico, ko so Ivan Piano, Ivan M. Vatovec, Štefan Nadlišek, Anton Trobec in Ivan Treven spodbujali kulturno delovanje in ustanovljali socialno varstveno ustanovo, ki so si s prispevki svojih članov gradile domove. V njih so med drugimi doraščali pisatelj Vladimir Bartol, politični mislec Vladimir Martelanc in slikar Milko Bambič. Med stavbami v družbeni lasti je bil najpomembnejši Narodni dom na Vrdeški c. 23-25, ki je deloval od odprtja leta 1903 do leta 1927, ko se je vanj vselila fašistična organizacija Quis contra nos. Ta dom italijanske oblasti že zelo dolgo vračajo v uporabo tržaškim Slovincem.

V kulturnem društvu S. Škamperle je pod uredništvom Bogomile Kravos nastala pobuda za zbornik, ki ga bo v petek 15. junija 2007 ob 20.30 predstavil pri Sv. Ivanu v Trstu na Stadionu 1. maj (Vrdeška c.- str. di Guardiella 7) zgodovinar prof. JOŽE PIRJEVEC. Za pevsko kuliso bo poskrbel Mešani mladinski pevski zbor TRST pod vodstvom Aleksandre Pertot.

ŠTIVAN - Kako se veselje lahko razvije v zanimiv poklic

Štivanec Božič Legiša uspešno opravil izpit za inštruktorja pilotov helikopterjev



Božič Legiša z ženo Nadio in hčerko Greto.

Z voljo in vztrajnostjo je mogoče marsikaj doseči. To staro resnico potrjuje primer 45-letnega Štivanca Božiča Legiša. Ob delu (zaposlen je v štivanski papirnici) in družini je našel toliko časa in moči, da je najprej postal pilot helikopterjev, zdaj pa še inštruktor. Pred nedavnim je uspešno opravil državni izpit v kraju Lugo di Romagna pri Ravenni, kjer deluje najboljša tovrstna šola v Italiji.

»Letenje sem odkril pred kakimi dvajsetimi leti in ga tako vzljubil, da se mu nisem mogel več odpovedati,« nam je dejal. »Posebno se mi je prikupil helikopter. Na bližnje ronško letališče sem ga toliko hodil občudovat, dokler se nisem odločil, da bom tudi sam z njim letel,« je pristavil.

Božič Legiša si zadnje čase prizadeva, da bi to svoje veselje razvil v pravi poklic. Tako je med drugim ustanovil podjetje Helicon d.o.o. s sedežem v Novi Gorici, ki naj bi se ukvarjalo z letalskim prevozom, slikanjem in sploh z delom v zraku. Prijaviti se namerava tudi na napovedan razpis za službo helikopterskega rešilca. Podjetje nima svojega helikopterja, zato ga mora jemati v najem. Sicer pa Legiša ne izključuje, da bi se še s kom povezal, tako da bi okrepjeno podjetje razpolagalo z lastnimi sredstvi za letenje. V tem smislu je nekaj že poskušal v Sloveniji, goji pa tudi vrsto »zanimivih« stikov v Italiji in Franciji.

Vsekakor pa Legiša namerava izkoristiti svojo inštruktorsko licenco. Dogovorjen je že, da bo vodil tečaj letenja v kraju Pocenia pri San Giorgio di Nogaro. Rad pa bi tudi odprl letalsko šolo v Sloveniji.



Primorski dnevnik razpisuje 7. natečaj za nagrado Albina Bubniča ob 30. obletnici njegove smrti, 23. junija 2008

Tema natečaja: Kaj sem našel na podstrešju

Obdelava teme je svobodna in je lahko vezana vse tisto, kar se morda skriva po naših podstrešjih ali kleteh, za kar nismo vedeli in je lahko velike vrednosti, ker nam govori o nekdanjih časih. Zajema lahko zapise po pripovedovanju in pričevanjih starejših ljudi, ki so ohranili ustno izročilo o nekdanjem življenju v naših krajih, o starih navadah, o dogodkih iz vojnih in drugih časov, o posebnostih, legendah, anekdotah in drugih zanimivostih. Zapiše ali študije lahko opremimo z izvirnimi dokumenti, pisnim gradivom in fotografijami ali njihovimi kopijami ter s fotografskimi ali video posnetki ljudi, predmetov in značilnih krajev, ki nam tako ali drugače lahko pričarajo drobce preteklosti, ki leze v pozabo.

Natečaja se lahko udeležijo skupinsko ali posamezno osnovnošolci, dijaki slovenskih nižjih in višjih srednjih šol v Italiji, zamejski univerzitetni študenti in drugi, ki se ljubiteljsko ukvarjajo z družboslovnim ali zgodovinskim raziskovanjem. Udeležijo se ga lahko tudi učenci, dijaki, študenti in ljubiteljski raziskovalci iz Slovenije.

Prispevke je treba poslati v dvojniku do 30. maja 2008 na uredništvo Primorskega dnevnika v Trstu, Ul. Montecchi 6 ali v Gorici, Ul. XXIV Maggio 1, opremljene z oznako »Natečaj za nagrado Albina Bubniča« ter geslom. Podpis, geslo in polni naslov je treba priložiti v zaprti zalepki. Rokopisov ne vračamo. Najboljši spisi, ki jih bo ocenjevala posebna komisija, bodo nagrajeni in objavljeni.

Za najboljše spise in študije so predvidene naslednje nagrade iz Sklada Albina Bubniča:

Za skupinske prispevke učencev osnovnih šol:
nagrada 600 evrov
nagrada 400 evrov

Za spise in raziskave dijakov nižjih srednjih šol:
nagrada 600 evrov
nagrada 400 evrov

Za spise in raziskave dijakov višjih srednjih šol:
nagrada 800 evrov
nagrada 500 evrov

Za študije in raziskave univerzitetnih študentov in ljubiteljskih raziskovalcev:
nagrada 1000 evrov
nagrada 600 evrov

GLASBA - V soboto v Železni Kapli

Etnoploč in Martina Feri osvojila Korošce



Martina Feri

Kot je bilo pričakovati so člani skupine Etnoploč trio ter pevka Martina Feri v soboto zvečer dobesedno osvojili tudi koroške poslušalce. Po Trstu, Doberdobu, Gorici, Števerjanu in Madžarski se je torej zamejski trio uspešno predstavil tudi med Koroškimi Slovenci in sicer v Železnikapli.

Sodelovali so namreč na uradnem odprtju tamkajšnje nove kulturne dvorane, kjer so ob zaključku slovesnosti priredili njihov celovečerni koncert. V prvi zasnovi je bil koncert zamišljen na prostem, oziroma na trgu pred cerkvijo v Železni kapli, a muhasto vreme ni bilo naklonjeno prirediteljem.

Ne glede na to pa gre poudariti, da je številna prisotna publika nagradila tako člane Etnoploč trija, kot pevko Martino Feri z dolgimi in toplimi aplavzi. Po sobotnem uspehu smo prepričani, da bodo zamejski izvajalci še večkrat gostje tako na avstrijskem Koroškem, kot tudi v Porablju.

Koncert je sodili v okvir projekta »Preko 4 Oltre«, ki si ga je zamislil Kulturni dom iz Gorice. Projekt je bil tudi dobro osnova za zametke »izvoza« naše kulturno-glasbene dejavnosti, tako v Slovenijo, kot tudi med rojake v Avstriji in na Madžarskem. Poleg tega pa je projekt dodatno utrdil sodelovanje med goriškim Kulturnim domom, oziroma Skgz-jem, in Slovensko prosvetno zvezo s Celovca, Zvezo Slovencev na Madžarskem, kot tudi z Unijo Italijanov v Kopru. Poleg tega ne gre v zvezi s projektom »Preko« prezreti sodelovanje s Kulturnim domom iz Gorice, z občinami Doberdob, Sovodnje ob Soči, Gorica, Šempeter - Vrtojba in Nova Gorica, z beneškimi kulturnimi organizacijami, z društvi italijanske narodnostne skupnosti v Sloveniji in Hrvaški, še posebej z glasbenim društvom Baladoor iz Kopra (Baladoor Jazz Festival koncerti v Kopru in Zadru). Kar pa je najvažnejše glede vsebine projekta samega, da nastavljen sodelovanje se ne bo zaključilo z uradnim iztekom programa, ampak prepričani smo, da bomo v bodoče pričla še marsikateremu glasbenemu dogodku, ki bo nekako nadaljevanje projekta »Preko 4Oltre«. Med slednje gre za beležiti koncert, ki bo konec junija meseca. Etnoploč trio z Martino Feri se bodo predstavili namreč na osrednjem trgu v Ronkah in to na pobudo kulturnega društva Jadro, oziroma slovenske kulturne stvarnosti na Laškem. Pomemben dogodek, ki bo prav gotovo izpostavil glasbeno kvaliteto zamejskih izvajalcev, istčasno pa izrazil vitalnost Slovencev v Romjanu, Ronkah in Tržiču, ob 20-letnici društva Jadro. (ik)

V DSI pesniški prvenec Aleksandra Furlana

Še vedno aktualna narečna književnost je naslov predavanja, na katerem bo Marija Stanonik z znanstveno-razi-skovalnega centra SAZU predstavila pesniški prvenec Aleksandra Furlana, ki piše v barkovljanskem narečju. Knjiga je izšla pred kratkim pri Mladiki, s katero sicer avtor že dolgo sodeluje. Narečje samo po sebi daje poseben čar pripovedovanju, ker prihaja iz drugega jezikovnega sistema, ki nam ni več domač. Narečna književnost uživa drugod po Evropi večjo razširjenost in naklonjenost, v slovenskem svetu je bolj prisotna na robovih, zadnje čase pa jo beležimo tudi v notranjosti. To je svet neizkoriščenih možnosti, o katerih pričajo imenitni primeri. Zdaj je spet aktualna narečna proza, ki jo zastopa nekaj resnično dobrih ustvarjalcev.

Večer, bo uvedel nastop plesne skupine MOSP, ki jo vodi Raffaella Petronio. Jutri, ob 20.30, v Peterlinovi dvorani, ul. Donizetti 3.

Danes na slovenski TV še zadnjič »50 minut«

Danes, v nedeljo 10.junija, boste lahko še zadnjič pred poletnim premorom gledali TV mesečnik »50 minut«, na sporedu takoj po slovenskem TV dnevniku na tretji mreži RAI.

Poletni oddih večkrat pomeni tudi odhajanje in prihajanje, zato se ekipa oddaje tokrat séli v kraj, ki je bil nekoč prežet ravno s prihodi in odhodi: v tržaški Železniški muzej, ki bo tokrat služil za odskočno desko pri miselnem popotovanju v tuje kraje v družbi časnikarke, v prostem času pa predane popotnice Brede Pahor. Kot vedno pa bo oddaja »50 minut« odprla še številna druga okna.

Spoznali bomo lahko izkoriščanje sončne energije za gretje ali proizvajanje elektrike, široko paleto razvedrilnih možnosti, ki se otrokom ponujajo čez poletje, Martino in Marka Feri, brata in sestro, glas in kitara, dva umetnika, ki sta se v določenem momentu ujela tudi kot soustvarjalca, ter mlade, ki kanček umetnosti gotovo imajo v krvi: to so gojenci gledališke šole Studio Art, v organizaciji Slovenskega stalnega gledališča v Trstu, ki je v tej sezoni delovala v Trstu, Gorici in Špetru.

Prispevke so pripravile Živa Pahor, Martina Repinc in Vida Valenčič, ki oddaja tudi vodi. Režiserka oddaje, ki bo na sporedu v nedeljo 10.junija in v ponovitvi v četrtek 14.junija, je Martina Repinc.

Mladinska kartica v občini Devin Nabrežina

Občina Devin Nabrežina sporoča občanom, ki še niso dopolnili 26. leta starosti, da je pri Okencu Urada za stike z javnostjo v Grudnovi hiši (Nabrežina 158, urnik: od ponedeljka do petka 9-13, v sredo in četrtek tudi 14-17) na razpolago Mladinska kartica/Carta giovani. Kartica, ki velja v 39 evropskih državah, omogoča popuste v vseh prodajnih mestih, ki so pristopila k pobudi. Mladim pod 26. letom starosti nudimo kartico brezplačno; kdor želi zaprositi za kartico, naj se osebno oglasi pri Okencu Urada za stike z javnostjo ob zgoraj navedenih urnikih in s seboj prinese osebni dokument in 1 osebno fotografijo. Za podrobnejše informacije je na razpolago brezplačna telefonska številka 800002291.

Kartica za znižano parkirmino v občini Devin Nabrežina

Občina Devin Nabrežina sporoča občanom, da je pri Okencu Urada za stike z javnostjo v Grudnovi hiši (Nabrežina 158, urnik: od ponedeljka do petka 9-13, v sredo in četrtek tudi 14-17) na razpolago kartica za znižano parkirmino (tarifa za uro 0,90 € namesto 1,20 €, celodnevna tarifa 5,50 € namesto 6,50 €) za parkirišče v Sesslanskem zalivu, ki velja do 30. septembra 2009. Vsak občan lahko dobi 1 kartico (vsako družinsko jedro pa toliko kartic, kolikor je družinskih članov z vozniškim dovoljenjem). Za podrobnejše informacije je na razpolago brezplačna telefonska številka 800002291.

IZLET - Kriška sekcija VZPIO ANPI v sodelovanju s KRUT

Celodnevni potep po Istri

Obiskali so Hrastovlje, Grožnjan, Portorož in Piran, za konec pa še plovba po Koprskem zalivu



Skupinska slika je na izletu vselej obvezna

Kot vsako leto so se prejšnjo nedeljo zbrali člani kriške sekcije VZPI-ANPI in njihovi prijatelji. Odpeljali so se na celodnevni izlet v bližnjo Istro, ki so ga začrtali v sodelovanju s krožkom KRUT. Najprej so se podali v osrčje slovenskega dela Istre, v Hrastovlje, kjer so si ogledali znamenito cerkvico, poslikano s freskami, ki jih je Sele sredi prejšnjega stoletja odkril tamkajšnji umetnik Pohlen. Sledila je vožnja po lepi dolini reke Mirne do Livade, kjer so se napotili v gozd in si ogledali kako se nabira tartufe. Zvedeli so, da je treba več let usposabljanje in učiti pse, da tartufe odkrijejo, da jih pa ne tudi požrejo. Naslednji to-

čka je bil ogled Grožnjana, tipične istrske vasi na vrhu hriba, od koder se je izletnikom nudil pogled na razgibano istrsko pokrajino. Očarale so jih tudi ozke, kamnito tlakovane ulice s trgovnicami, ki ponujajo izvirna umetniška in obrtniška dela. Po vožnji mimo letališča in sečoveljskih solin ter preko Portoroža so se zapeljali do Pirana, ki še danes ohranja videz nekdanjega benečanskega mesta z obzidjem v ozadju, cerkvijo sv.Jurija, ovalnim Tartinijevim trgom in obnovljenimi hišami. Zopet so se morali posesti na avtobus, v Kopru je nanje čakala Mimosa – barka, kjer so jim postregli prav po mornarsko s šnopčkom in se-

veda z ribo na žaru. Plovba po Koprskem zalivu je nudila svojevrsten pogled na majhno, a slikovito slovensko obalo. Čeprav malo megleno, se je videlo proti Tržaškemu zalivu z miramarskim gradom in tja do Gradeža. Poznalo se je, da so na barki ljudje, ki živijo ob morju in z njim. Najprej so zapeli bolj po tiho, potem pa je kriška pesem zadonela in se zlila z ropotom barke in čolnov, ki so vozili mimo.

Ob povratku je bila izrečena skupna želja, da je zaželeno nadaljevati s takimi srečanji in druženji ter da bi se bilo treba kar kmalu dogovoriti o naslednjem izletu.



Včeraj danes

Danes, NEDELJA, 10. junija 2007
MARJETA

Sonce vzide ob 5.16 in zatone ob 20.53 - Dolžina dneva 15.37 - luna vzide ob 1.59 in zatone ob 15.25.

Jutri, PONEDELJEK, 11. junija 2007
SREČKO

VREME VČERAJ OB 12. URI: temperatura zraka 24,6 stopinje C, zračni tlak 1014 mb pada, veter 12 km na uro zahodnik, vlaga 55-odstotna, nebo jasno, morje skoraj mirno, temperatura morja 20,0 stopinje C.

OKLICI: Silvio Martinelli in Anna Dazzan, Lorenzo Fogar in Rita Cerin, Roberto Gherdina in Waranya Thianghkan, Pierantonio Riosa in Lucie Dvorakova, Tom Oberdan in Jana Ban, Luigi Buttinar in Damiana Vitale, Massimo Mocenigo in Loredana Semoli, Livio Bruni in Lucia Mione, Fabio Schiancalepore in Adriana Posca, Giacomo Franzot in Victorya Fux, Nicola Quinto in Marianna Lo Franco, Alessandro Mondo in Sara Contarino, Andrea Sornig in Arianna Guarino, Ciro Coppola in Tiziana Marassi, Fabio Fragiaco in Lucia Marconi, William Crivellari in Barbara Palassone, Francesco Paschiucco in Barbara Canciani, Giulio Castagna in Roberta Cozzolino, Marco Ianiro in Antonella Mazzan, Stefano Amirante in Maria Cristina Maffei, Alessandro Porta in Natascia Bortolutti, Jose Maria Batanero in Elena Altieri, Corrado Lozei in Antonella Lisi, Andrea Fabiani in Marianna Zatel, Franco Bundi in Alessandra Zigli, Marco Lantier in Ratana Loonchai-pa, Emanuele Deseira in Irene Sulich, Umberto Veneziano in Concetta Pisacchino, Massimo Silvestri in Jessica Murgolo, Stefano Marchesoni in Nava Gales.

Lekarne

Nedelja, 10. junija 2007
Lekarne odprte od 8.30 do 13.00
Ul. Bernini 4, Ul. Felluga 46, Oširek Piave 2, Milje Lungomare Venezia 3, Opčine Proseška ulica 3 (tel. 040 214441).

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00
Ul. Bernini 4 (tel. 040 309114), Ul. Felluga 46 (040 390280), Milje Lungomare Venezia 3 (040 274998).
Opčine Proseška ulica 3 (040 422478) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte od 16.00 do 20.30
Ul. Bernini 4, Ul. Felluga 46, Oširek Piave 2, Milje Lungomare Venezia 3.
Opčine Proseška ulica 3 (040 422478) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Oširek Piave 2 (040 361655).
Od ponedeljka, 11. junija, do sobote, 16. junija 2007
Urniki lekarn: od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30.
Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16. ure
Trg Libertà (040 421125), Škedenjska ulica 44 (040 816296).
Bazovica (040 9221294) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30
Trg Libertà 6, Škedenjska ulica 44, Istrska ulica 18.
Bazovica (040 9221294) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Istrska ulica 18 (040 7606477).

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)
Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.
Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.
Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zeleni številki) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaskih bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

ALCIONE - 15.00, 18.00, 21.00 »The good Shepherd«.
AMBASCIATORI - 16.30, 19.15, 22.00 »Pirati dei Caraibi - Ai confini del mondo«.
ARISTON - v okviru niza filmov posvečenega Fassbinderju: 16.00, 20.00 »Lili Marleen«; 18.00, 22.15 »Veronica Voss«.
CINECITY - 10.50, 12.30, 15.00, 16.40, 17.25, 19.00, 19.50, 21.30, 22.10 »Ocean's thirteen«; 10.45, 12.40, 14.40, 16.35, 18.30, 20.20, 22.10 »I Robinson: una famiglia spaziale«; 15.00, 17.20, 19.50, 22.00 »Grindhouse-a prova di morte«; 17.30, 22.20 »Turistas«; 11.00, 12.30, 14.55, 15.45, 18.00, 18.50, 21.30, 22.00 »I pirati dei caraibi: Ai confini del mondo«; 11.00, 14.50 »Nome in codice: brutto anatroccolo«; 19.20 »Zodiac«; 10.50, 14.50 »Spider-man 3«.
EXCELSIOR - 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »Il matrimonio di Tuia«; 17.00, 22.00 »Breakfast on Pluto«.
EXCELSIOR AZZURRA - 20.00 »Quattro minuti (Vier minuten)«.
FELLINI - 16.15 »Cardio fitness«; 17.40, 19.55, 22.10 »Le vite degli altri«.
GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 16.30, 18.20, 20.10, 22.10 »La città proibita«.
GIOTTO MULTISALA 2 - (Ulica Giotto 8) 16.15, 18.15, 20.20, 22.20, »Il destino del nome«.
KOPER - KOLOSEJ - 15.30, 17.30, 19.30, 21.30 »Moja slavna indijska nevesta«; 11.50, 15.10, 18.30, 21.50 »Pirati s Karibov: Na robu sveta«; 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 21.00 »Shrek Tretji« (sinhroniziran).
NAZIONALE - Dvorana 1: 11.00, 16.00, 18.00, 20.05, 22.15 »Ocean's thirteen«; Dvorana 2: 11.00, 15.30, 17.10, 18.50, 20.30, 22.15 »I Robinson«; Dvorana 3: 11.00, 15.30 »I Pirati dei Caraibi: Ai confini del mondo«; 18.15, 20.15, 22.15 »Grindhouse«; Dvorana 4: 11.00 »Spider man3«; 16.15, 18.15, 20.15 »Terapia Roosevelt«; 22.00 »Zodiac«.
SUPER - 16.00, 18.15 »Spider man3«; 20.30, 22.15 »Turistas«.
TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 14.30, 17.30, 20.30 »I pirati dei Caraibi: Ai confini del mondo«; Dvorana 2: 14.30, 16.30, 18.30, 20.20 »I Robinson: una famiglia spaziale«; 22.10 »I pirati dei Caraibi: Ai confini del mondo«; Dvorana 3: 15.30, 17.45, 20.10, 22.20 »Ocean's thirteen«;



NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA

vabi

SVOJE ČLANE na REDNI OBČNI ZBOR

v četrtek, 14. junija 2007 ob 17. uri v prvem sklicu
ter ob 18. uri v drugem sklicu

v Trubarjevo čitalnico Narodne in študijske knjižnice
v Trstu, v Ulici sv. Frančiška 20.

Dnevni red

1. Poročila
2. Pozdravi in razprava
3. Odobritev poročil, obračuna in proračuna
4. Volitve
5. Razno

OTROŠKI ZBOR LADJICA

VABI NA

ZAKLJUČNI NASTOP
OB 20-LETNICI DELOVANJA

NA SPOREDU BO TUDI
GLASBENA PRAVLJICA RDEČA KAPICA

NA SEDEŽU ZBOROV V DEVINU
DANES, 10. JUNIJA OB 17. URI

Dvorana 4: 15.20, 17.40, 20.00, 22.10 »Il destino del nome«; Dvorana 5: 15.50, 18.00, 20.10, 22.15 »Grindhouse: a prova di morte«.



Šolske vesti

DIDAKTIČNO RAVNATELJSTVO NA OPČINAH sporoča datume odprtih vrat družinam otrok, ki so vpisani v š.l.2007/08 v prvi letnik vrtca: 4.6. od 11.30 do 12.30 vrtec Prosek, 5.6. od 10.00 do 11.30 vrtec A. Fakin na Colu, 5.6. od 9.30 do 11.00 vrtec E. Kralj v Trebčah, 11.6. od 10.00 do 11.30 vrtec J. Košuta v Križu, 12. in 13.6. od 10.00 do 11.30 vrtec U. Vrabec v Bazovici, septembra vrtec A. Čok na Opčinah.

PRAZNIK KRUHA V ŠKEDNJU - malčki otroških vrtcev Škedenja in Jakoba Ukmarja ter učenci osnovnih šol Ivan Grbec in M. G. Stepančič vabijo na razstavo »Biserčki preteklosti v današnjem življenju« s spletom iger, pesmi in plesov »Iz krušne peči« v domu Jakoba Ukmarja. Urnik razstave: danes, 10. junija, od 11.30 do 12.30 in od 17.00 do 19.00.

RAVNATELJSTVO Pedagoškega in družboslovnega liceja A.M. Slomška sporoča, da bodo končne ocene objavljene v petek, 15. junija 2007. Dijaki se zberejo v posameznih razredih ob 10. uri.

DRŽAVNA AGENCIJA ZA RAZVOJ ŠOL-SKE AVTONOMIJE - bivši IRRE, vabi na predstavitev publikacije »Šest poučevalnih modelov za slovenščino v šolah in vrtcih Furlanije Julijske krajine«, ki bo v torek, 19. junija, v dvorani Zadrugne kraške banke na Opčinah, ob 10. uri. Posegli bodo: Vida Medved Udovič, Barbara Barloh, Andreja Duhovnik in Tomaž Ogris.



Izleti

BLEK PANTERS organizirajo v četrtek, 5. julija 2007, avtobusni izlet na Rock Otočec. Odhod v zgodnjih popoldanskih urah, povratek pa naslednji dan. Cena



KULTURNO
DRUŠTVO
FRAN VENTURINI
Domjo

prirreja 8., 9., 10. in 11. junija
šagro na Krmenki

DANES, 10. JUNIJA

ob 17. uri odprti kiosk
ob 18. uri **Kulturni program:**
• folklorna skupina in tamburaški ansambel iz Predgrada pri Kočevju
• otroški pevski zbor F. Venturini
od 20. do 24. ure ples z ansamblom MI

JUTRI, 11. JUNIJA

ob 18. uri odprti kiosk
od 20. do 24. ure ples z ansamblom **Sonce**

DELOVALI BODO DOBRO ZALOŽENI KIOSKI

GLASBENA MATICA - Šola "Marij Kogoj" Trst

IV. ZAKLJUČNA AKADEMIJA

Večer opernih arij
Oddelek za solopetje
raz. prof. Eleonora Jankovič

v soboto, 16. junija ob 20.30
v Beethovnovi dvorani,
ul. Coroneo 15, Trst

DRUŠTVO UPOKOJENCEV DOBERDOB organizira izlet dne 30. junija 2007, v Ptuj in okolico. Prijave sprejema: 0481-78000 (Gostilna Peric), 0481-78398 (Mila), 0481-78121 (Miloš).



Osmice

OSMICO smo odprli pri Terčonovih v Mahinjah, na št. 42. Tel.: 040-299450. Toplo vabljeni!

DARJO IN JELKA sta v Ricmanjih odprla osmico.

KOCIJANČIČI smo v Prebenegu osprli osmico. Nudimo domač prigrizek in prej kot ga spijemo prej bo mir v hiši.
NA OPČINAH je odprl osmico Stanko Kvrtničev.

OSMICO je odprla družina Briščak v Praprotnu.

OSMICO so odprli Coljevi v Samatorci 53. Tel. 040-229586.

OSMICO so odprli pri Batkovih, Repen 32. Tel. 040-327240.

PRIŽUPANOVH je osmica odprta (Medja vas št. 1). Tel. 040-208166.

PRI REPI na Kontovelu sta odprla osmico Slava Starc in Dušan Križman. Vabljeni!

V SLIVNEM sta odprla osmico Ivo in Andrej Kralj.



PROGRAM POBUDE SKUPNOSTI INTERREG IIIIA ITALIJA - SLOVENIJA 2000-2006

VABILO

Deželna kmečka zveza in
Obalna samoupravna skupnost italijanske narodnosti
Vas vljudno vabita na delavnico z naslovom:

»Predstavitev in degustacija avtohtonih vin tržaške pokrajine in istrske regije: značilnosti vin in združitve s hrano«

v ponedeljek, **11. junija 2007**, ob **20.00** in
v torek, **12. junija 2007**, ob **20.00**
v tipični restavraciji **LA LAMPARA**
(Križ 144, Trst)

Dvodnevno delavnico bo vodil član Italijanskega združenja someljejev
Sergij Cesar

Pobuda je del projekta »Agromin – Kmetijstvo manjšin: analiza in ovrednotenje tipičnih pridelkov in izdelkov na čezmejnem območju« sofinanciran iz Programa pobude Skupnosti INTERREG IIIIA Italija-Slovenija Slovenija-Italija 2000-2006.



REGIONE AUTONOMA
FRIULI VENEZIA GIULIA

Autonoma dežela Furlanija Julijska krajina



TEČAJ JAHANJA V LIPICI



Kobilarna Lipica razpisuje začetni tečaj jahanja v skupini.
Tečaj obsega 15 jahalnih ur z inštruktorjem in je primeren za odrasle in mladino od 12. leta dalje.

PRIČETEK TEČAJA:

16. junij 2007 ob 15.00 (četrtki ob 17.00 in sobote ob 15.00)
Prijave sprejemamo do 12. junija 2007.

CENA:

270.00 €/oseba

Za izvedbo tečaja se morajo prijaviti najmanj 4 osebe.
Udeleženci morajo imeti primerno obleko in čelado.

Informacije in prijave:

ga. Uljana Ozbič	Lipica 5	gsm: 00386 51 393 924
Kobilarna Lipica	6210 Sežana	email: uljana.ozbic@lipica.org



DRUŠTVO ROJANSKI MARIJIN DOM

vabi na prireditve, ki bo

danes ob 18.30 v Marijinem domu v Rojanu
(ul. Cordaroli 29)

Nastopili bodo:

- otroška folklorna skupina STU LEDI pod vodstvom Monike Sulli,
- otroška igralska skupina Tamara Petaros z Opčin
- s šaljivo igrico TORTA ZA MAMO pod vodstvom Lučke Susič
- ter Plesna skupina MOSP-a pod vodstvom Raffaele Petronio.

Vabljeni!



Občina Zgonik



43. Razstava Vin ZGONIK, 9. in 10. JUNIJA 2007

DANES, NEDELJA 10. JUNIJA 2007

Ob 17.00 Odprtje kioskov
Od 18.30 NAGRAJEVANJE VINOGRADNIKOV
Ob 19.00 dalje Ples z ansamblom TRIJE PRASIČKI

V Vinoteki razstavljajo umetniki Kraškega okraja, na Županstvu pa otroci iz vrtca v Gabrovcu ter osnovnih šol iz Saleža in Zgonika v organizaciji KRĐ Dom Briščki
Urniki: od 18. do 21. ure

Na dvorišču šole »1. maj 1945« razstava kmetijske opreme in orodja, ob razstaviščnem prostoru pa živinorejska razstava.

DOBRODOŠLI V ZGONIKU!

Obvestila

ORATORIJ V MARIJANIŠČU 2007: tudi letos bodo v Marijanišču potekali počitniški dnevi pod imenom ORATORIJ 2007. Za OSNOVNO ŠOLO je določen zadnji teden v juniju in sicer od ponedeljka, 25., do vključno petka, 29. junija. Mladi iz NIŽJE SREDNJE ŠOLE bodo imeli oratoriji prvi teden v juliju. Uradni začetek ob 9. uri. Starši lahko pripeljejo otroke tudi prej. Zaključek ob 16. uri. Za prvo skupino je predviden en dan kopanja na morju in en dan

izleta v planine. Druga skupina pa bo imela kot vsa zadnja leta dvodnevni pohod po slovenskih planinah. Prispevek je 70,00 evrov. V to je poleg vsakdanje hrane vključen enodnevni izlet za prvo skupino, ter prevoz druge skupine na dvodnevni izlet v planine (ni vključeno spanje v planinski koči). Prijavite se lahko na tel. tajnico 040-211113 ali na št. 335-8186940. **TK GALERIJA** do 12. junija razstavlja Evgen Pancrazi »Utrinki Krasa«. Urnik kot Tržaška knjigarna.

DANES, 10. JUNIJA 2007 bo v Trebčah procesija svetega Rešnjega Telesa. Toplo vabljeni vsi župljani tudi na veselo druženje o končanem virskem obredu. Sodelovala bo vaška godba Viktor Parma. Vsem bo lepo, če dosti nas bo! ŽPS Trebče.

DRUŠTVO SLOVENSkih LOVCEv F-JK DOBERDOB IN SD SVOBODA vabita slovenske strelce in lovce nastreško tekmovanje za Pokal Primorske, ki bo danes, 10. junija, s pričetkom ob 8. uri na strelišču v Kazljah pri Štorjah (Slovenija).

MLADINSKI KROŽEK PROSEK - KONTOVEL IN NOGOMETNI KLUB PRIMORJE priredita v sodelovanju z Rajonskim svetom za zahodni kras, danes, 10. junija, tradicionalno nogometno tekmo stari - mladi, s pričetkom ob 16. uri na travnatem igrišču v športnem centru Ervatti (pri Briških). Sledili bosta povorka z vozom in družabnost na B'lanču. Sodelovali bosta tudi Godbeno društvo Prosek in navijaška skupina Cheerdance Millennium. V primeru slabega vremena bo tekma prenesena na nedeljo, 17. junija 2007. Toplo vabljeni!

NK FC KRAS pod pokroviteljstvom OBČINE REPENTABOR vabi na NOGOMETNI KAMP za dečke in deklice letnikov 1996 - 2000 od jutri, 11. junija, do sobote, 16. junija, na nogometnem igrišču v Repnu. Informacije: Maurizio 328-9518440, Roberta 333-2939977.

ŠKTD ZVEZA OCIZLA vabi danes, 10. junija, na 7. pohod po tigrovski spominski krožni poti. Začetek ob 9. uri pred komunsko hišo v Ocizli.

GLEDALIŠKI TEDEN ZA NAJMLAJŠE v organizaciji Radijskega odra in Slovenske prosvete se bo začel jutri, 11. junija. Vpisovanje od 8.30 dalje v Finžgarjevem domu na Opčinah. Otroci naj prinesejo s seboj malico, za kosilo pa je poskrbljeno. Zaključek tečaja vsak dan ob 16. uri.

NK ZARJA GAJA 1997 vabi vse najmlajše ljubitelje nogometa (letnike 97, 98, 99 in 2000) na enotedenski nogometni kamp, ki se bo začel jutri, 11. junija, v novem športnem objektu Zarje v Bazovici. Za informacije pokličite na tel. št. 040-226608 (Vojko) ali 340-7286859 (Walter).

ŠPORTNO REKREACIJSKO DRUŠTVO »VAŠKA SKUPNOST PRAPROT«

organizira 16. in 17. junija 2007

33. ŠAGRO V PRAPROTU

NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA
Odsek za zgodovino

Založba
KAPPA VU

vabita na predstavitev knjige

Stefano Lusa
LA DISSOLUZIONE DEL POTERE
Il partito comunista sloveno e il processo di democratizzazione della repubblica

v sredo, 13. junija 2007, ob 17.30 v konferenčni dvorani NŠK v Narodnem domu v Trstu, ulica Filzi 14.

O knjigi bosta spregovorila senator STOJAN SPETIČ in novinar IVO JEVIKAR. Prisotna bosta AVTOR in predstavnica založbe ALESSANDRA KERSEVAN.

V DRUŠTVU SLOVENSkih IZOBRAŽENCEV bo jutri, 11. junija, predavala dr. Marija Stanonik. Govorila bo o narečnem pesništvu in bo v tem okviru predstavila zbirko Aleksandra Furlana »An popodan«, ki je pred kratkim izšla pri založbi Mladika. Večer v Peterlinovi dvorani, Ul. Donizetti 3, bo uvedla plesna skupina Raffaele Petronio.

NORDJUSKA HOJA - POPOLDANSKITEČAJ se bo začel v torek, 12. junija ob 17.30. Vpisovanje in informacije na sedežu KRUT, Ul. Cicerone 8/b, tel. 040-360072.

UMETNIKI KRAŠKEGA OKRAJA predstavljajo razstavo v vinoteki v Zgoniku. Razstava je odprta vsak dan (razen ponedeljkov) od 18. do 21. ure do 17. junija 2007. Razstavljajo: Nadja Bencic in Franka Kovarčič Andolšek za Občino Devin Nabrežina, Bogdan Butkovič za Občino Sovodnje ob Soči, Milan Bizjak in Štefan Pahor za Občino Repentabor, Paolo Hrovatin in Gianfranco Volk za Občino Zgonik, Tatjana Tavčar in Domine Doctor (Marko Vodopivec) za Občino Dolina, Mirjam Kocjan za Občino Sežana, Božica Mihačič za Občino Hrpele/Kozina, Mojca Senegačnik in Damjan Švara za Občino Komen, Milovan Valič - Milo za Občino Miren - Kostanjevica.

NŠK - ODESK ZA ZGODOVINO IN ZALOŽBA KAPPAVU vabita na predstavitev knjige Stefana Luse »La diussoluzione del potere - Il partito comunista sloveno e il processo di democratizzazione della repubblica«, ki bo v sredo, 13. junija, ob 17.30 v konferenčni dvorani NŠK v Narodnem domu v Trstu. Knjigo bosta predstavila senator Stojan Spetič in novinar Ivo Jevnikar. Prisotna bosta avtor in založnica Alessandra Kersevan.

OBČINA DOLINA sklicuje informativne sestance po vaseh v zvezi s službo ločenega zbiranja odpadkov, z začetkom ob 20. uri, po sledečem koledarju: v sredo, 13.06.2007, PREBENEG, srenjska hiša; v četrtek, 14.06.2007, BORŠT, srenjska hiša; v petek, 15.06.2007, MAČKOLJE, srenjska hiša; v torek, 19.06.2007, DOMJO, center A. Ukmar-Miro; v sredo, 20.06.2007, RICMANJE, Babna hiša; v četrtek, 21.06.2007, BOLJUNEC, gledališče F. Prešeren; v petek, 22.06.2007, GROČANA, srenjska hiša; v ponedeljek, 25.06.2007, DOLINA, dvorana KD Vodnik.

SVET SLOVENSkih ORGANIZACIJ sklicuje je za četrtek, 14. junija 2007, Deželni svet. Zasedanje bo potekalo v dvorani pevskega zborov v Devinu s pričetkom ob 19. uri v prvem in ob 20. uri v drugem sklicanju. **GLASBENA MATICA** vpisuje v celodnevno Poletno glasbeno delavnico otko med 6. in 10. letom, ki bo od 3. do 7. septembra 2007 v Dijaškem domu v Trstu. Prijave sprejemamo do 15. junija. Informacije - tajništvo GM tel. 040-418605.

AŠD PRIMOREC prireja 16., 17., 23. in 24. junija 2007, športni praznik pri nogometnem igrišču v Trebčah. Delovali bodo dobro založeni kioski, potekal bo turnir v maledu nogometu, v večernih urah pa bo ples.

ŠRD VAŠKA SKUPNOST PRAPROT organizira 16. in 17. julija, 33. Šagro v Praproto. V soboto, 16. junija, ob 15. uri odprtje kioskov in tekma v briškoli; ob 16. uri extempore za mladino do 14. leta; ob 20. uri nagajevanje ex-tempora; ob 20.30 ples z ansamblom Trije prašički. V nedeljo, 17. junija, ob 10.30 tekma v skrlah za 10. memorial Radovan Doljak; ob 14. uri odprtje kioskov; ob 18.30 tekma v košnji; ob 19. uri nastop otroške plesne skupine SKD Vigred in mladinske plesne skupine AŠKD Kremenjak; ob 20. uri ples z ansamblom Kraški kvintet in Braco Koren. Praznik se bo nadaljeval tudi 23. in 24. junija.

ŠTUDIJSKI CENTER MELANIE KLEIN obvešča, da so na razpolago še zadnja mesta za poletni center PIKAPOLONICA. Vpisovanje je možno še do 16. in 23. junija.

SKD PRIMORSKO IZ MAČKOLJ IN VAŠKA SKUPNOST IZ ZAZIDA vljudno vabita na tretjo izvedbo Pohoda na Lipnik. Izletniki se bodo zbrali v nedeljo, 17. junija, v Zazidu, od koder bodo ob 9. uri krenili na pot. Po vrnitvi je predvidena družabnost ob prigrizku in domači kapljici. Vljudno vabljeni.

SKD IGO GRUDEN prireja POLETNE DELAVNICE za mladostnike in odrasle (oblikovanje naravnega usnja) v dneh 18. in 19. ter 25. in 26. junija 2007 od 20. do 22. ure. Nadaljevalne delavnice po dogovoru 2. in 3. ter 9. in 10. julija 2007. Za vpis in pojasnila tel. na št. 333-8980166 - Erika Kojanec ali 040- 200620 - Mileva. Za otroke v dneh 9., 10. in 11. ter 16., 17. in 18. julija 2007 od 9.30 do 11.30 (šivanje bleščic). Za vpis in informacije tel. 338-8475906 Sandra Poljšak.

TPK SIRENA organizira tudi letos tri poletne jadralne tečaje za otroke od 6. do 13. leta starosti. Nudimo teorične in praktične tečaje v razredu OPTIMIST. Potrebna pogoja za vpis sta dobro poznavanje plavanja in zdravniško spričevalo. Klub nudi tečajnikom vso opremo, vpis v Jadralno zvezo in spremstvo na plovbi. Urnik: od ponedeljka do petka od 8.30 do 17. ure, ko morajo starši obvezno prevzeti otroka. 1. tečaj: od 18. do 29. junija; 2. tečaj: od 2. do 13. julija; 3. tečaj: od 16. do 27. julija 2007. Vpisovanje najkasneje 7 dni pred začetkom vsakega tečaja. Podrobnejše informacije so na razpolago v tajništvu pomorskega sedeža, Miramarski drevored 32, ob ponedeljkih in petkih, od 18. do 20. ure ter ob sredo od 16. do 18. ure ali na tel. št. 040-422696.

AŠD-SK BRDINA V SODELOVANJU Z ZŠSDI organizira od 23. do 30. junija športni teden v Crmošnjah na Dolenjskem. Teden predvideva športne priprave v naravi pod strokovnim vodstvom in družabne dejavnosti ter je namenjen otrokom in mladincem. Ker so še razpoložljiva mesta se vpisovanje nadaljuje do 20. junija 2007. Za vse informacije in vpisovanje se lahko obrnete na tel. št. 348 470 2070 vsak dan od 18.00 do 20.30. Toplo vabljeni vsi člani in prijatelji.

KRUT vabi vse tiste, ki so zainteresirani za počitnice v zdravilišču v Strunjanu v juniju, juliju in avgustu, da se čimprej prijavijo. Podrobnejše informacije in prijave na sedežu krožka, Ul. Cicerone 8, Trst, tel. 040-360072.

SKD IGO GRUDEN obvešča, da je likovna razstava »OAXACA - Ekspresije mehiške krajine« Gerarda De la Barrera odprta do 20. junija s sledečim urnikom: petek in sobota od 17. do 19. ure, v nedeljo od 10. do 12. ure.

ŠZ BOR IN ŠPORTNA ŠOLA TRST organizirata tudi letos tradicionalni športni poletni center na ščadionu Prvega maja, ki bo potekal ob 2. do 27. julija v tedenskih izmenah. Namenjen je otrokom od 3. do 10. leta. Vpisovanja sprejemamo do 20. junija na tel. št. 338-6511568 (Valentina) ali v uradu društva na tel. št. 040-51377. Vabljeni!

POLETNI CENTER PIKAPOLONICA ŠC MELANIE KLEIN IN SLOVENSKA PROSVETA obvešča, da se po poletni center odvijal v prostorih otroškega vrtca v Bazovici od 2. julija do 10. avgusta. Vpisnine sprejemamo do 23. junija na uradu ŠC Melanie Klein, Ul. Cicerone 8, ob sobotah med 16. in 18. uro. Vpisnine so možne tudi po internetu. Za informacije: info@melanie-

NAROČNIKOM PRIMORSKEGA DNEVNIKA

ki želijo prejemati časopis v kraju letovanja, priporočamo, da nas obvestijo vsaj štiri dni pred odhodom na počitnice na telefonsko številko

040-7786331
vsak dan od 12. do 16. ure ali
0481-533382
v dopoldanskih urah.

klein.org, www.melanieklein.org, tel. št. 328-4559414.

SKD FRANCE PREŠEREN - TELOVADBA - obveščamo, da bosta pilates in vadba za hrbtenico v juniju ob torkih in četrtnih z običajnim urnikom.

SLOVENSKI KLUB sklicuje v ponedeljek, 25. junija 2007, izredni občni zbor za preučitev možnosti včlanitve društva v Distretto culturale. Pričetek ob 20.30 v Gregorčičevi dvorani, Ul. S. Francesco 20. Vabljeni.

PIHALNI ORKESTER RICMANJE prireja tudi v naslednjem šolskem letu individualne tečaje vseh pihal, trobil in tolkal. V juniju potekajo predvpisi: vsi novi učenci, ki se bodo vpisali v glasbeno šolo POR do 30. junija, bodo deležni 50 evrov popusta na celoletni šolnini. Za dodatne informacije in prijave: 320-4511592.

ZSKD obvešča, da je v teku razpis za 3. natečaj Ignacij Ota za zborovske skladbe namenjen predvsem mladim skladateljem. Rok prijave zapade 30. junija 2007.

ZVEZA CERKVENIH PEVSKIH ZBOROV - Trst pripravlja raziskavo o cerkveni glasbi med Slovenci v Italiji od 1900 dalje. Prosimo za pomoč zborovodje, organiste, skladatelje in organizatorje, da nam posredujejo podatke po tem vzorcu: ime in priimek; datum in kraj rojstva; ime staršev; izobrazba, poklic, delo; glasbena izobrazba in glasbeno delo. Podatke naj pošljejo do 30. junija 2007 na naslov: ZCPZ, Ul. Donizetti 3, 34133 - Trst.

SKLAD MITJA ČUK obvešča, da bo letošnje poletno središče »Kratkohlačnik 2007« na Proseku od 2. do 27. julija od 8. do 17. ure. Informacije na tel. št. 040-212289 v jutranjih urah.

SLOVENSKI DUJAŠKI DOM Srečko Kosovel iz Trsta organizira: od 2. julija do 10. avgusta in od 27. avgusta do 7. septembra poletni središči za otroke od 1. do 3. leta starosti (jasli) in od 3. do 6. leta starosti (vrtec). Od 11. junija do 6. julija poletno središče za otroke od 6. do 12. leta starosti. Od 27. avgusta do 7. septembra poletno središče za otroke od 6. do 12. leta starosti. Od 29. junija do 8. julija kolonijo v Domu Kavka (Kobarid) za otroke / mladostnike od 6. do 16. leta starosti. Od 24. julija do 31. julija kolonijo v Domu Špadići (Poreč) za otroke / mladostnike od 7. do 15. leta starosti. Vpisovanje je odprto do zasedbe prostih mest, na sedežu Združenja v Ul. Ginnastica 72, tel. 040-573141. Prijavnice in informacije dobite tudi na spletni strani www.sddsk.org.

ARTEDE/07 - LONJER - likovna delavnica za osnovnošolce od ponedeljka, 9. do petka, 13. julija, v jutranjih urah pod mentorstvom umetnikov Društva za umetnost KONS. Informacije in prijave na tel. št.: 3335062494. Vabi SKD Lonjer-Katinara.

ARTEDE/07 - LONJER - Plesna delavnica za mlade od ponedeljka 9. do petka, 13. julija 2007, od 18.00 do 19.30, pod mentorstvom Raffaele Petronio. Informacije in prijave na tel. št.: 3335062494. Vabi SKD Lonjer-Katinara.

KRUT vabi na 7-dnevno počitnikovanje v srcu Julijcev, v Bohinju v obdobju od 13. do 20. julija 2007, izredno ugodni pogoji. Za informacije in prijave na sedežu v Ul. Cicerone 8 ali na tel. 040-360072. Tehnična izvedba agencije Adriatic Yachting SRL.

ZVEZA SLOVENSkih KULTURNIH DRUŠTEV prireja poletne ustvarjalne delavnice 2007, ki se bodo letos odvijale na Vojškem od 27. avgusta do 1. septembra 2007. Okvirne delavnice: lutkovna, likovna in plesna. Namenjene so vsem osnovnošolcem. Prijavnice lahko dvignete na tržaskem uradu ZSKD od ponedeljka do petka od 9. do 14. ure. Prijavnice in plačilo vpisnine sprejema urad ZSKD v Trstu do konca junija.

PESNIKI DVEH MANJŠIN, potujoča fotografska razstava Zveze slovenskih kulturnih društev bo na ogledu v Narodni in študijski knjižnici (Ul. sv. Frančiška 20) do konca poletja.

**KRAŠKO
POGREBNO PODJETJE
LIPA**

*Lipa
San Giusto*

ONORANZE FUNEBRI

**ob trenutku žalosti...
...diskretnost, tradicija,
vljudnost in kakovost**

BREZPLAČNA ZELENA ŠTEVILKA
800 833 233

**na Opčinah
50m od tramvajske postaje**

Za Trst - Pogrebno podjetje San Giusto
ul. Pietà 5/b - tel. 040.369696 - fax 040.3487704

Trst - ul. Torrebianca 37/a
tel. 040.660755 - fax 040.3479959

Opčine - Narodna ulica 32
tel. 040.211399 - fax 040.2155392



Čestitke

Tovariš JUST KLUN slavi jutri na Krmenki 95. rojstni dan. Iz srca mu čestitajo in želijo vse najboljše tovariši iz Doline: Pepi, Drago, Nino in Just.

Pred kratkim je pri Domju slavil ARMANDO ROSSO 70. rojstni dan. Še na mnoga srečna in zdrava leta mu vošči KD Fran Venturini.

Prijatelji s Proseka in Kontove-la obveščamo našega dragega pozabljivega VALTERJA HUSUJA, naj ne pozabi na današnje intimno srečanje z Abrahamom. Ob tej pomembni življenjski izkušnji MACOLI iz srca čestitamo, in mu kličemo še na mnoga lepa, svetla, zdrava, športno razpredena in čustveno raznežna leta.

Danes ugasne prvo svečko KRI-STINA ZORN. Da bi zrasla v zdravo in veselo deklko, ji voščijo iz srca žlahta iz Padrič.

Jutri slavi na Krmenki GIUSTO KLUN rojstni dan. Ob visokem življenjskem jubileju mu iz srca čestitajo Sekcija VZPI-ANPI Domjo in vsi pri KD Fran Venturini, ki ga obenem vabijo na vaško šagro, da skupaj n-zdravijo.

Dragi JUST, ob vašem visokem jubileju - 95 let - vam želimo še veliko zdravih in srečnih let v krogu vaših dragih. Ivan in Adriana z družinami.

Dragi pranono JUST iz srca ti želimo še mnogo takih veselih let tvoji Daniel, Francesco, Martin in Matej.

V Dolini pod turnom hišica stoji, v njej naša SILVA 85. rojstni dan slavi! Na mnogaja leta ji kličejo vsi domači!

Kam po bencin

Danes bodo na Tržaškem obratovale naslednje črpalke:

AGIP Miramarski drevored 49, Katinara - Ul. Forlanini

SHELL Žavlje (Milje), Nabrežina 129

ESSO Drevored Campi Elisi, Zgonik - Državna cesta 202 - km 18+945

TAMOIL Ul. F. Severo 2/3

ČRPALKE ODPRTE 24 UR NA 24

AGIP Devin (jug) - avtocesta A4 VE-TS, Valmaura - hitra cesta SS 202 km 36

TOTAL Devin (sever) - avtocesta A4 TS-VE

NOČNE ČRPALKE IN SELF SERVICE TAMOIL, - Ul. F. Severo 2/3

AGIP, Istrska ulica 155, Miramarski drev. 49, Ul. A. Valerio 1 (univerza), Katinara - Ul. Forlanini, Naselje sv. Sergija - Ul. Forti 2

ESSO Trg Foraggi 7, Zgonik - Državna cesta 202, Ul. Carnaro - Državna

cesta 202 km 3+0,67

SHELL Ul. Locchi 3

V sodelovanju s FIGISC Trst

Loterija

9. junija 2007

Bari	53	10	41	2	43
Cagliari	63	90	23	59	69
Firence	20	17	87	80	31
Genova	19	16	74	85	1
Milan	54	66	4	14	12
Neapelj	26	71	7	79	18
Palermo	19	57	79	85	27
Rim	5	4	76	58	75
Turino	42	74	68	84	48
Benetke	56	68	32	21	13
Nazionale	23	17	73	80	61

Super Enalotto

Št. 69

5	19	20	26	53	54	jolly	56
Nagradni sklad						3.876.548,69 €	
Brez dobitnika s 6 točkami-Jackpot						5.095.394,00 €	
1 dobitnik s 5+1 točkami						775.309,74 €	
35 dobitnikov s 5 točkami						22.151,71 €	
2.973 dobitnikov s 4 točkami						260,78 €	
91.614 dobitnikov s 3 točkami						8,46 €	

Superstar

23

Brez dobitnika s 6 točkami	-- €
Brez dobitnika s 5+1 točkami	-- €
Brez dobitnika s 5 točkami	-- €
12 dobitnikov s 4 točkami	26.078,00 €
249 dobitnikov s 3 točkami	846,00 €
3.573 dobitnikov z 2 točkama	100,00 €
20.881 dobitnikov z 1 točko	10,00 €
42.370 dobitnikov z 0 točkami	5,00 €

Just Klun,

bivši partizan s Krmenke praznuje jutri, 11. junija 2007, 95 let.

Vse najboljše!

Jutri slavi naš dragi oče, nono in pranono

Just Klun

95 let.

Obilo zdravja in veselih dni mu želimo

Vsi domači

V Bregu pod Obeliskom je vse veselo, ker naš

Sandro Jerič

rojstni dan slavi.

Prijatelji mu kličemo še na mnoga leta!



Prireditve

OBČINA ZGONIK vabi na 43. razstavo vin danes, 10. junija: ob 17. uri odprte kioskov, ob 18.30 nagrajevanje vinogradnikov, od 19. ure dalje ples z ansamblom Trije prašički. V Vinoteki razstavljajo umetniki Kraškega okraja, na Županstvu pa otroci iz vrtca v Gabrovcu ter osnovnih šol iz Saleža in Zgonika. Urnik: od 18. do 21. ure. Na dvorišču šole »1. maj 1945« razstava kmetijske opreme in orodja, ob razstaviščnem prostoru pa živinorejska razstava.

PRAZNIK KOMUNISTIČNEGA TISKA bo danes, 10. junija, v ljudskem domu pri Sv. Sergiju (Ul. Peco). Čakajo vas rdeče zastave in ples, kioski z jedmi na žaru in drugimi domačimi dobrotami.

DRUŠTVO ROJANSKI MARIJIN DOM prireja ob obletnici postavitve Marijinega doma prireditve, na kateri bo nastopila otroška folklorna skupina Stu ledi pod vodstvom Monike Sulli, otroška igralska skupina Tamara Petaros z Opčin s šaljivo igrico »Torta za mamo« pod vodstvom Lučke Susič ter Plesna skupina MOSPa pod vodstvom Rafaele Petronio. Prireditve bo danes, 10. junija, ob 18.30 v Marijinem domu v Rojanu (Ul. Cordaroli 29). Vabljeni.

OPZ LADJICA vabi na zaključni nastop ob 20. letnici delovanja. Na sporedu bo tudi glasbena pravljica »Rdeča kapica«, na sedežu zborov v Devinu, danes, 10. junija, ob 17. uri.

GLASBENA MATICA IN KD I. GRUDEN iz Nabrežine vabita jutri, 11. junija, ob 20.30 v društveno dvorano na koncert klavirskega dua Beatrice Zonta-Vesna Zuppin. Vabljeni!

SKD VIGRED vabi na šolsko dvorišče v Šempolaju na junijske večere 2007: jutri, 11. junija, ob 20.30 zaključni večer sezone 2006-2007, z nastopom otroške pevske in plesne skupine Vigned, gojencev Zorana Lupinca in Aljoše Saksida, ansambla Mladih kraških muzikantov in pevskega zbora združenja staršev iz Romjana. V torek, 12. junija ob 21. uri gostovanje dramske skupine KD Slavec iz Ricmanj z veselo igro »Kratek stik«, priredba in režija Ingrid Verk. Četrtek, 14. junija ob 21. uri koncert doberdobske skupine Blek Panthers.

OPZ ZGONIK vabi v sredo, 13. junija, na zaključno prireditve, ki bo v Samatorci v agriturizmu Žbogar-Gruden s pričetkom ob 18.30. Kot gost bo nastopil OPZ Bazovica pod vodstvom Zdenke Križmančič. Toplo vabljeni!

SKD VESNA IN ZDRUŽENJE ZA KRIŽ vabita na Kriški teden 2007 10. izvedba. V četrtek, 14. junija, v Domu Alberta Sirka ob 20. uri otvoritev Kriškega tedana, otvoritev razstave Štefana Turka, nagrajevanje fotografskega natečaja Razglednica iz Križa v sodelovanju s Fotokrožkom Trst 80, nastopi Glasbenih ustvarjalcev ter ŽPZ in MoPZ Vesna; večer bosta vodila Lara Komar in Danijel Malalan. V soboto, 16. junija, v kriškem portiču Na M'lu ob 21. uri nastop klape Nevera iz Hrvaške; možen je ladijski prevoz iz Grljana z odho-

dom ob 20. uri, cena prevoza 10,00 evrov na osebo, rezervacije v restavraciji La Lampara in v trgovini Naturalia. Za informacije tel. 348-9234060 - Igor.

SKD LIPA vabi v okviru večerov Pesem na M'zarju v petek, 15. junija, ob 20.30 na M'zarju na zaključni koncert domačih zborov OPZ Slomšek, MePZ Lipa, MoVS Lipa, gost večera bo Godbeno društvo Prosek. V primeru slabega vremena bo prireditve v Športnem centru ŠD Zarja.

SLOVENSKO KULTURNO DRUŠTVO FRANCE PREŠEREN iz Boljunca, organizira od 15. do 18. junija 2007, tradicionalno šagro na Jami. V petek, 15. junija se nam bo ob 20.30 predstavila skupina Trije prašički. Kioski bodo odprti od 18. ure. V soboto, 16. junija 2007 bo večer popestrila skupina Tramontana band, kioski bodo odprti od 18. ure. V nedeljo, 17. junija 2007 bo v popoldanskih urah potekal kulturni program ter nagrajevanje zmagovalcev tekmovanja ex-tempore. Ob 20.30 se bo vršil ples z ansamblom Sonce. V primeru slabega vremena bo šagra potekala tudi v ponedeljek 18. junija 2007. Toplo vabljeni!

GODBENO DRUŠTVO PROSEK v sodelovanju z Zvezo slovenskih kulturnih društev in Zahodnokraškem rajonskim svetom priredi glasbene večere »Zaigramo skupaj na Proseku«, v nedeljo, 17. junija, ob 19.30 trobilna skupina »Giuseppe Verdi« v sredo, 20. junija, ob 20.30 gojenci glasbene šole in Godbeno društvo Prosek; v soboto, 23. junija, ob 20.30 Godbeno društvo Viktor Parma iz Trebč. Koncerti bodo na dvorišču Rajonskega sveta na Proseku.



Mali oglasi

LESNO PODJETJE V GORICI išče vajenca starosti do 23 let, po možnosti z vozniskim dovoljenjem B kategorije. Tel. 333-5247553, 0481-521197.

OBRTNA CONA DOLINA v našem dajemo 3 urade po 90 kv.m, tudi skupaj, novi, s klimo, primerne tudi za laboratorij. Tel. 040228264 3357129924.

PODJETJE V KOPRU išče izkušenega prodajalca od 30 do 45 let. Zaposlitev za nedoločen čas. Pogoj je lastno vozilo in znanje italijanščine. Od kandidata pričakujemo razpoložljivost tudi soboto in nedeljo. Zaslужki do 4000,00 Evrov. Telefon 0039-3934564992 (od 14. do 19. ure).

GOSTILNA NA KRASU išče izkušene-ga kuharja. Nudimo dobre delovne pogoje. Tel. 320-1922872. **4000 KV. METROV** nezazidljivega zemljišča, med Opčinami in Repnom, dostop z avtom, prodam za 27.500 evrov. Tel. 347-6145807.

IŠČEM zazidljivo zemljišče s pogledom na morje za eno stanovanjsko hišo v Barkovljah, Kontovelu ali na Furlanski cesti. Tel. 347-7334742.

NUDIM LEKCIJE matematike za dijake nižjih in višjih srednjih šol. Dolgoletna izkušnja. Tel. 349-4952267 (Sv. Ivan-Trst).

PODARIM krasne psičke ljubiteljem živali. Tel. 335-5981232.

PODARIM simpatičnega mačka, starega približno 2 meseca. Tel. št. 328-7355004.

PRODAJAM nove gume Dunlop šport št. 195/60 r15. Ugodna cena. Tel. št. 3349580949.

PRODAM avto renault megane koach, letnik 1996, 1600 cc, ugodna cena. Kupcu podarim štiri zimske gume. Tel. 328-9215764.

PRODAM AVTO citroen saxo van dizel, letnik 2002 (december), prevoženih 115.000 km, edini lastnik, redno servisiran, kupcu podarim 4 zimske gume. Tel. na št. 335-387517.

PRODAM mobilni telefon nokia 6600 v zelo dobrem stanju. Gre za priročni smartphone z vgrajeno digitalno fotokamero. Prilagam spominsko kartico 32Mb, polnilec in baterijo (zdrži 3-4 dni). Dodam novo nadomestno ohišje v črno-srebrni barvi. Prodajam še bluetooth brezžično slušalko znamke nokia HDW-3, skoraj nič rabljeno. Po

možnosti oboje skupaj (150 evrov). Za več informacij kliči na 347-0191587. **PRODAM** motor cagiva sst 125, črne barve, kolesa iz litine, original prtljažnik, letnik 1981. Tel. 348-6001728. **PRODAM** obračalnik št. 10. Tel. 333-2331049.

PRODAM olje Avgusta Černigoja. Informacije na št. 347-6145807.

PRODAM VW polo CL best seller, 1043 kubični, bencin, letnik 93, temno plave barve, elektično zapiranje oken, avtoradio, centralno zapiranje vrat, v odličnem stanju. Tel. 348-6001728.

PRODAMO KMEČKO DOMAČIJO v Novelu pri Kostanjevici (7 km od meje). Domačija ima 180 kv. metrov stanovanjske površine, dve štali, podzemno kantino, vrt, vodnjak in 600 kv. metrov dvorišča. Tel. 0038-641739346.

RESNA GOSPA s priporočili išče kate-rokoli delo. Tel. 338-5434585 ali 338-5313529.

V DEVINU prodam trisobno stanovanje z garažo in pogledom na morje ter na grad. Tel.335-5976052.

V GORICI oddam novo stanovanje. Tel. 348-3832030.

V PREČNIKU prodam malo hišo, komaj prenovljeno, kuhinja, 2 sobi, kopalnica in malo dvorišče. Zainteresirani naj kličejo na tel. št. 040-9220098.

V PREDMESTJU TRSTA prodajam obnovljeno hišo z delno zazidljivim zemljiščem. Tel. na št. 393-5131232 ali 0481-767647.

V SREDIŠČU MESTA v Trstu (Foro Ulpiano), oddam garažo. Tel. 349-5252201.

† Prerano nas je zapustil

Angelo Saccon

Žalostno vest sporočajo

žena Amelia, hčerka Elena z družino, sorodniki in prijatelji

V četrtek, 14. junija bo pokojnik ležal od 11.30 do 13.00 v cerkvi Sv. Martina v Dolini, od koder bo krenil pogrebni sprevod na pokopališče.

Dolina, 10. junija 2007

Ob prerani smrti priljubljenega tovariša in občana Angela Saccona izreka

sekcija Levih demokratov iz občine Dolina

globoko sožalje ženi Ameliji, hčerki Eleni in družini ter sorodnikom

† Zapustila nas je naša draga mama in nona

Pierina Taučer vd. Terčon (Vanka)



Vedno nam bo sijala luč tvoje ljubezni do življenja, do vseh nas in tistih, ki so te imeli radi.

Žalostno vest sporočajo

hčerki Luciana in Sonja, zet Gino, ljubljena vnuka Rossana in Gianfranco.

Pogreb bo v sredo, 13. junija, ob 11. uri iz mrtvašnice na ulici Costalunga v cerkev sv. Jerneja na Opčinah.

Opčine, 10. junija 2007

Kraško pogrebno podjetje Lipa

Ob izgubi drage Vanke izrekata iskreno sožalje Luciani in sorodnikom

Amalia in Bruno Mendes

† Mirno je zaspala naša draga mama in nona

Štefanja Kavalič vd. Strain



Žalostno vest sporočata

hčerka Maria in vnuk Adriano

Žara bo v ponedeljek, 18. junija, od 12.00 do 13.00 ure v cerkvi sv. Martina v Dolini, sledila bosta maša in pogreb.

Vnaprej se osebno zahvaljujeva Leji, osebu doma Tilia in vsem, ki bodo na katerikoli način počastili njen spomin.

Dolina, 10. junija 2007

Kraško pogrebno podjetje Lipa

Dragi Štefanji zadnji pozdrav, Mariji in Adrianotu pa naše občuteno sožalje.

Vaša klapa

ZAHVALA

Carlo Bukavez

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, dr. Jevnikarju, župniku Miklavcu za pogrebni obred ter vsem, ki so ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Svojci

Trebče, 10. junija 2007

Kraško pogrebno podjetje Lipa

ZAHVALA

Sergio Sancin

Iz srca se zahvaljujemo vsem, ki so nam bili blizu na katerikoli način v tem težkem trenutku.

Svojci

Škedenj, 10. junija 2007

10.6.1987

10.6.2007

Angelo Milič

Spomin nate je vedno z nami

Tvoji najdražji

Salež, 10. junija 2007

Ob nenadni smrti dragega očeta Onelia Cumina izreka Pinotu, Lucianotu in ostalim sorodnikom iskreno sožalje

ŠKD Cerovlje-Mavhinje

Ob izgubi Dušana Žerjala izreka bratu Brankotu iskreno sožalje

Moški pevski zbor upokojencev iz Brega

Ob prerani izgubi ljubljenega očeta Danila Starca izrekamo sinovoma Paulu in Robiju ter sorodstvu iskreno sožalje.

Podjetje Milič Dario

Dragi Nadi izrekamo občuteno sožalje ob izgubi moža Danila

klekljarice iz Boršta

ŠTANDREŽ - Množična udeležba na slavlju ob 150-letnici vzgojnega poslanstva

Slovenska šola gleda v prihodnost in stavi na sožitje

Prvi uradni nastop nove občinske odbornice med slovenskimi otroki



Štandreški osnovnošolci med jubilejno akademijo v občinski telovadnici (zgoraj), Majda Zavadlav (levo) tokrat v vlogi nepopustljive učiteljice

BUMBACA

Do zadnjega kotička natrpana občinska telovadnica v Štandrežu je zgovorno znamenje, da je osnovna šola Fran Erjavec kot nekoč tudi danes vraščena v vaško skupnost in domačinom močno pri srcu. V petek so zato prišli množično proslavit njeno 150-letnico obstoja.

Ravnateljica Mirka Braini je v pozdravnem nagovoru povzela zgodovino šole in poudarila: »Slovenci smo kljub težavam ustanavljali šole. Vloga teh ni bila zgolj izobraževalna. Šola je namreč skrbela tudi za širjenje kulture in krepitev slovenske identitete. Te vrednote so zagotovile obstoj slovenskega naroda tudi v najhujših trenutkih naše zgodovine.« V nadaljevanju se je osredotočila na prihodnost, v katero moramo vlagati trdno voljo in požrtvovalnost, ter zaključila: »Časi so se spremenili. Slovensko šolo obiskujejo tudi otroci, ki prihajajo iz mešanih ali čisto italijanskih družin, zato je obstoj slovenske šole odvisen od profesionalnosti učiteljev, ki konstruktivno sodelujejo z družinami in doživljajo svoj poklic kot poslanstvo.« Obenem se je ravnateljica zahvalila vsem, ki so na različne načine prispevali k proslavljanju jubileja.

Na potezi so bili štandreški otroci. Prikazali so, kakšna je bila šola v preteklosti, ko sta bila leskova šiba in klečanje na koruzi običajna kazen za neubogljive učence. Vlogo stroge učiteljice lepopisja, italijanščine in računstva je odigrala učiteljica Majda Zavadlav. Predstavo so prepletali glasbeni utrinki nastopajočih žabic, rdeče-črnih pikapolonic, dolgouhljatih zajčkov, delavnih črnih mravljic in

debelih čmrljev, saj je prav njim slovenski naravoslovec in pisatelj Fran Erjavec namenil dovršene prirodropisne opise. Omeniti gre, da je otroška igra nastala v režiji gledališke igralk Ane Facchini. Jubilejno akademijo so sklenili s petjem šolske himne Naša Pesem, ki jo je napisal in uglasbil že upokojeni učitelj Ivo Bolčina, več let pa je bila pozabljena.

V drugem delu praznovanja so besedo predali posebnim gostom. V imenu občinske uprave in župana Ettoreja Romolija je pozdravila nova odbornica za šolstvo Silvana Romano, ki je v kratkem nagovoru izrazila zadovoljstvo za to prvo srečanje s tukajšnjimi ljudmi in pohvalila otroke za brezhibno uprizorjeno gledališko igro; mimogrede je ravnateljica napovedala, da bo sklicala na občini srečanje, kjer bo govor o potrebah slovenskih šol.

Pokrajinska odbornica Mara Cernic je štandreško šolo označila za dragocen zaklad celotne skupnosti, ki ga moramo skrbno negovati. Prisotni so tudi bili deželni svetnik Mirko Špacapan, podžupanja mestne občine Nova Gorica Dorinka Kozinc, pokrajinski predsednik SKGZ Livio Semolič, deželni predsednik SSO Drago Štoka in goriški predsednik Janez Povše, dalje svetovalka za slovenske zamejske šole pri Zavodu RS za šolstvo Andreja Duhovnik, predstavnik Urada za slovenske šole v Trstu Tomaž Simčič in ravnateljica osnovne šole in vrtca iz Polzele Valerija Pukl.

Vaško slavlje se je nadaljevalo med lipami, v parku štandreškega župnišča.

Vanja Sossou

TRŽIČ - Kaznovan

Posilil turistko

Posiljevalec je bil kaznovan. 27-letni M.S., ki je 30. avgusta 1998 spolno zlorabil 16-letno dekle iz Nemčije v kampingu v kraju Marina Julia pri Trzinu, je bil obsojen na štiri leta in šest mesecev zapora. Mladenič, ki je doma iz Kampanije, je bil v času posilstva mlade nemške turistke star osemnajst let in je živel v Trzinu. Pri nasilnem dejanju so bili tisto noč ob njem prisotni še trije mladoletni fantje, ki jih je zaradi skupinskega posilstva tržiško sodišče za mladoletne že obsodilo na tri leta zaporne kazni.

Goriška sodnica Emanuela Bigattin je 27-letnemu M.S.naložila štiri leta in šest mesecev zapora, čeprav je namestnik državnega tožilca Massimo De Bortoli zahteval za posiljevalca šest let zaporne kazni. M.S. pa bo moral nemškemu dekletu, ki je bilo žrtev njegovega nasilja in ima danes 25 let, plačati tudi odškodnino v znesku 25 tisoč evrov.

GORICA - Salomoni o rajonskih svetih

»Ne« krčenju

SKP proti revanšizmu desnice - Cressati proti Devetagu

Pokrajinski odbornik Maurizio Salomoni odločno nasprotuje krčenju števila rajonskih svetov, o katerem razmišlja goriški župan Ettore Romoli in njegovi odborniki. Po Salomonijevih besedah je treba stroške politike znižati na drug način, ne pa s krčenjem ustanov, ki so v neposrednem stiku z občani. »Rajonski sveti imajo pomembno vlogo, kar se tiče mestnega videza, rekreacijskih dejavnosti in kulture,« poudarja Salomoni in opozarja, da Gorica nima enotne identitete in da se mestne četrti med sabo v marsičem razlikujejo. »Nekateri rajonski sveti imajo videz vasi, drugi pa so bili v preteklosti samostojne občine; pomislimo na Ločnik, Pevmo, Podgoro in Štandrež,« opozarja Salomoni in poziva nove goriške upravitelje, naj raje ovrednotijo vlogo rajonskih svetov in naj upoštevajo njihove predloge.

Stranka komunistične prenovе zagotavlja, da bo v občinskem svetu vodila ostro opozicijo do uprave župana Romolija, v katerega nima nobenega zaupanja. »SKP bo postavila demokratični in antifašistični okop pred desnico v občinskem in v rajonskih svetih, ob tem pa se bo borila proti desničarske-

mu revanšizmu,« poudarjajo predstavniki goriškega tajništva Komunistične prenovе. Po njihovih besedah desna sredina komaj čaka, da bo lahko izbrisala pravice slovenske narodne skupnosti, da bo zaprla vsa središča mladinskih dejavnosti in da bo opustila čezmejne iniciative. »Prepričani smo, da bosta župan, sicer bivši misovec, in odbornik skrajno desničarske stranke Fiamma tricolore Cosma na županstvu gostila predstavnike fašističnega odreda X MAS, vendar zagotavljamo, da se bomo tovrstnim pobudam odločno uprli,« poudarjajo iz vrst SKP.

Na kritike odbornika Antonia Devetaga o osamljenosti mesta na področju kulture in turizma je odgovoril bivši Brancatijev odbornik Claudio Cressati. Pet uspešnih sezon gledališča Verdi, tri izvedbe zgodovinskega festivala, dva praznika Okusi z meje, odmevne razstave na goriškem gradu in številne prireditve, ki so jih izpeljali v sodelovanju z raznimi združenji in društvi iz Italije, Slovenije in Avstrije, so po Cressatijevih besedah le nekatere od pobud, ki so jih uresničili in ki dokazujejo, da so Devetagove kritike povsem odveč.

POKRAJINA - Razpis delovnih mest

Iščejo izvedenca z znanjem slovenščine

Goriška pokrajina namerava v okviru Interreg projekta Transland začasno poslati dve profesionalni figuri, med rekviziti katerih je poleg specialistične univerzitetne diplome in izkušenj pomembno tudi znanje slovenščine. Pokrajina potrebuje pravnega izvedenca, ki bo zadolžen za raziskave na področju slovenske in italijanske zakonodaje, ter eksperta na področju kartografije in informatike, ki mu bo poverjena naloga širjenja teritorialnih informacij.

»Pripravljen je tudi razpis za izvedence na družbeno-kulturnem področju. Najboljše uvrščeni si bo zagotovil pogodbo za nedoločen čas, cilj razpisa pa je tudi priprava lestvice tovrstnih figur, iz katere bodo nato lahko črpale tudi druge ustanove,« je povedala pokrajinska odbornica Sara Vito in poudarila, da je Gherghettina uprava doslej zaposlila 15 oseb. »Večina le-teh je dobila pogodbo za nedoločen čas. Potencialni smo predvsem urad za zaposlovanje, kjer smo vključili tudi tri prizadete osebe,« je poudarila odbornica.

GORICA - Občina

Andrejevi vrtiljaki razseljeni

Prenova mestnega središča, ki naj bi se začela v tem mesecu, postavlja goriško občinsko upravo pred kočljivo vprašanje: kam z vrtiljaki, ki jih ob Andrejevem sejmu postavljajo na Travniki? Če želi občina ohraniti srednjeveško tradicijo, ki se je vsako leto veselijo predvsem otroci, bo moralo priti v kratkem do odgovora, pred sklepom pa bi želeli upravitelji poznati tudi mnenje občanov, trgovcev ter lastnikov vrtiljakov in stojnic.

»Zaradi del je treba atrakcije nujno premestiti. Obstaja več možnosti, vse pa so dokaj zapletene, saj se ob problemu vrtiljakov postavlja tudi vprašanje tridnevne sejm,« je na včerajšnjem srečanju, ki se ga je udeležil tudi župan Ettore Romoli, pojasnil podžupan Fabio Gentile ter napovedal teme torkovega srečanja z zvezo trgovcev ASCOM, predstavniki lastnikov vrtiljakov in kramarji. »Vse vrtiljake bi lahko premestili na območje Rdeče hiše. Prejšnja uprava je v proračunu že namenila 380.000 evrov za električno napeljavo in obnovo parkirišča. Do zaključka del bi lahko prišlo v petih mesecih. Postavlja pa se problem stojnic. Če bi jih pustili v mestnem središču, bi to škodilo lastnikom atrakcij, istočasno pa zahteva njihova namesitev na ulici Alviano, trgu Cavour in drugod dodaten denar za napajavo elektrike,« je povedal Gentile. Podžupan je s poveljnikom mestnih redarjev Paolom Paesinijem že iskal alternativno rešitev. »Morda bi se dalo koncentrirati atrakcije na nekaterih točkah, kot so ljudski vrt, parkirišče za pokrito tržnico in ulica Cadorna. Problem se postavlja tudi zaradi višine dveh atrakcij, ki so navadno na Travniku in za katere ni vsaka lokacija primerna,« je pojasnil Gentile.

Župan Romoli je opozoril, da bi lahko bila nova postavitev Andrejevega sejma tudi dokončna. Dela za preureditev mestnega centra bodo predvidoma trajala tri leta, sploh pa ni rečeno, da bo po obnovi Travnika še vedno primerno prizorišče za vrtiljake. »Zelo možno je, da bo nujno krčiti število atrakcij, sejem pa želimo ohraniti. Odpri smo do nasvetov Goričanov,« pravi župan. Občani, ki želijo izraziti svoje želje, lahko zaenkrat pišejo na naslov elektronske pošte uff.stampa@comune.gorizia.it. (Ale)

SARA VITO

BUMBACA



Razpis v okviru projekta Transland je na razpolago na spletni strani pokrajine www.provincia.gorizia.it. Prijave zbira na pokrajini do 13. junija. »Sodelavca bosta zaposlena do septembra, medtem ko se bo projekt Transland zaključil ob koncu leta. Gre za nadaljevanje projekta Transplan, v katerem slovenski in italijanski izvedenci oblikujejo instrumente za čezmejno planiranje teritorija, katerega rezultati bodo še posebno koristili javnim upravam,« je povedal pokrajinski odbornik Marko Mariničič. (Ale)



GORICA - Igor Komel potegnil črto pod delo slovenske konzulte pri občini

Slovinci sooblikovali za mesto prelomno obdobje

O novi upravi: »Iščimo dialog. Kar se danes zdi nemogoče, bo lahko jutri uresničljivo«



Igor Komel, v Brancatijevi upravi predsednik slovenske konzulte pri goriški občini

BUMBACA

Z iztekem županskega mandata Vittoria Brancatija je svoj mandat izčrpala tudi slovenska konzulta pri goriški občini. Njen predsednik je bil Igor Komel. Za nas je potegnil obračun posvetovalnega organa, ki pa ima zasluge za marsikatero prelomno dejanje v mestu.

»Pred zadnjo sejo konzulte sem prelistal gradivo o opravljenem delu. Nabral se je kup papirja, kar tudi priča, da smo bili delavni. Konzulta se je redno sestajala enkrat mesečno, člani pa zaslužijo priznanje za prizadevnost in izkazano zaupanje. S svojim delom smo lahko zadovoljni, saj smo uresničili vrsto zastavljenih ciljev, obenem pa smo okrepili vlogo konzulte v občinski upravi. Vzpostavili smo namreč redne odnose z županom in z vsimi odborništvi, kar je prispevalo k rezultatom,« pojasnjuje Komel in navaja nekatere vidnejše dosežke: manifestacija ob stoletnici Trgovskega doma novembra 2004, postavitve Gregorčičevega kipa v ljudskem vrtu oktobra 2006 in, pred kratkim, izdaja knjige o Trgovskem domu, ki so jo predstavili v Fabianijevi palači. »Vanjo smo spet vstopili po 60 letih,« opozarja Komel in poudarja, da pa je bilo vse to možno zaradi tesnega sodelovanja z osrednjimi slovenskimi organizacijami (SKGZ, SSO, ZSKD, ZSKP, Kulturni center Lojze Bratuž in Kulturni dom Gorica).

Vrsto pobud je konzulta izpeljala tik pred koncem mandata. Med njimi Komel omenja namestitev dvojezičnih napisov

pred nižjo srednjo šolo Ivan Trinko ter pred otroška vrtca v Gorici in Štandrežu ter javno srečanje s slovenskima pesnikoma Jurijem Paljkom in Radivojem Pahorjem v občinskem parku. »To je bila prva tovrstna slovenska prireditve v vrtu županstva. Ne gre pa prezreti, da je bila pred leti ravno na tem mestu tudi slovenska gledališka predstava Odra 90 in društva Most,« pojasnjuje Komel, ki je z ostalimi člani konzulte prejel od Brancatija posebno občinsko medaljo kot priznanje za opravljeno delo. »Znamenje zaupanja, ki sem ga bil deležen, je bilo tudi županovo pooblastilo, da sem kot predsednik slovenske konzulte opravil dvojezični poročni obred. Upam, da bo to postala praksa,« pravi Komel in opozarja na vrhunce v sodelovanju med občino in goriškimi Slovenci: praznik ob vstopu Slovenije v EU, štirje Koncerti na meji, dokončni sedež za šolo Trinko, Jeremišče, poimenovanje mestnih ulic po slovenskih osebnostih ter izvajanje zakonov 482/1999 in 38/2001 (odprtje okenca za slovensko manjšino, izdajanje dvojezičnih osebnih izkaznic in anagrafskih potrdil, vračanje imen in priimkov v izvirno slovensko obliko). »Še marsikaj bi lahko naštel, a vtegaj kaj izpustiti. Omembo zaslužijo predlog novega in dvojezičnega pravilnika za slovensko konzulto pri občini, skrb za slovenske šole, odpiranje slovenskih jasi v mestu, obisk pri novogoriškem županu Mirku Brulcu, pa še poziv za "Dve Gorici: Kulturna brez davka", pobratenje Gorice in Nove Gorice, predlog poimenovanja mestne ulice po goriškem kolesarju Juriju Uršiču, skupno ime za trg obih Goric itd.,« naveda Komel in pristavlja, da »vsemu seveda nismo bili kos, saj ni trenutka med sprehodom po naši Gorici, da ne ugotoviš, da bi se lahko marsikaj dalo izboljšati«. Opazil je, da na cestni tabli v Štandrežu je ulica Gregorcic zapisana brez strešic, pred Trgovskim domom pa ni rumene turistične table: »Kdor bo za nami imenovan v konzulto, bo moral skrbeti za uresničitev zahtevnih nalog, med katerimi so dograditev hale osnovne šole v ulici Brolo, telovadnica ob nižji srednji šoli Trinko, toponomastika, dvojezično poslovanje in še marsikaj.«

Na podlagi izkušnje si Komel privoščiti tudi optimistični pogled na novo občinsko upravo: »Razmere so se spremenile, toda ne pozabimo, da tudi z Valentijevo upravo ni bilo enostavno vzpostaviti dialoga, a smo s požrtvovalnostjo in jasnimi pogledi marsikaj premaknili. Tedaj sem bil najprej občinski svetnik in nato podpredsednik konzulte. Treba je predvsem iskati dialog in ne metati puške v koruzo. Kar se danes zdi nemogoče, bo lahko jutri uresničljivo.«

OCENA VOLITEV

»Preučimo napake in z zagonom naprej«

Slovenska komponenta Levih demokratov iz Gorice je ocenila negativni izid občinskih volitev in analizirala številne napake, ki so bile narejene.

»Že dejstvo, da ni bil potrjen dosednji župan Vittorio Brancati in da ni bilo dovolj zavesti za dogovor o novem skupnem kandidatu, je bil povod za poraz. Ob razdrobljenosti, številnih polemikah in tekmovanju v levi sredini je bilo torej skoraj nemogoče zmagati,« ocenjujejo in analizo tako nadaljujejo: »Volivci so še enkrat potrdili, da zahtevajo in cenijo enotnost, jasne in skupne cilje ter složnost med partnerji koalicijske. Vse to je bilo povsem zanemarjeno, skupna korist pa je bila zastopljena koristi posameznih skupin. Žal se ti problemi nadaljujejo tudi po volitvah in dramatično bi bilo, če se stvari ne bodo razčistile v najkrajšem času, v kolikor bi lahko notranja obracunavanja hudo prizadela nastanek Demokratične stranke v Gorici. Glede tega je potrebno trezno oceniti napake vseh in seveda tudi naše stranke, kjer pa je že prišlo do odstopa občinskega tajnika Corrada Bettija, kar jasno kaže, da se tu - z razliko od drugih sredin - nihče ne otepa lastnih odgovornosti. Seveda bo potrebno globlje razmisliti o strategiji in razvojni viziji naše stranke v logiki sooblikovanja skupne Demokratične stranke, kjer si nadejamo, da bomo lahko zaobjeli vse tiste, ki si želijo sodelovati v novi, reformistični in predvsem skupni stranki leve sredine, ki bo morala udeležiti pričakovanja po učinkovitosti, pravičnosti in modernizaciji naše države. Uspeh tega načrta pa bo odvisen od vseh akterjev strankarske in civilne družbe, ki se prepoznajo v levi sredini in predvsem v Oljki. Glede tega nam ne zvenijo najbolj jasno stališča Slovenske skupnosti, ki se je sicer odrekla lastnemu simbolu na goriških občinskih volitvah ter tako s slovenskimi in italijanskimi glasovi Oljke pridobila tri svetovalce (tega s samostojnim nastopom gotovo ne bi dosegla). Že takoj po volitvah pa smo slišali, da predstavniki SSK razmišljajo o ločenih svetniški skupini, kar bi bilo nadvse protislovno in krivično do volivcev, ki so svoj glas zaupali Oljki. To bi bil tudi jasn dokaz ločevanja politike od volivcev oz. razlikovanja med interesi strank in interesi ljudi. Slovenska komponenta LD si torej nadeja, da si vsi v večji ali manjši meri prevzamemo odgovornost za poraz na občinskih volitvah in čim bolj trezno preučimo vzroke. Takoj zatem pa se z največjim zagonom, navdušenjem in skupnimi cilji lotimo velikega izziva, ki za vse nas predstavlja Demokratiška stranka in v njej slovenska komponenta, kjer bi bilo koristno, da bi se znašli vsi Slovenci, ki zaupamo v levo sredino.«

DOBROVO - V okviru Praznika česenj slovesni podpis listine

Pobrateni s Pliberkom

Ob sodelovanju na kulturnem področju nameravajo utrjevati tudi gospodarske stike

V okviru briškega občinskega praznika je v petek na nagradu Dobrovo potekal slovesen podpis listine o pobratenju med občino Brda in avstrijskim Pliberkom. V sklopu Praznika česenj, ki te dni poteka na Dobrovem, pa se je včeraj zvrstilo več športno-kulturnih prireditev.

Več kot desetletje trajajoče dobre povezave med občinama Brda in Pliberk, ki jih obe strani gojita s stiki med kulturnimi in športnimi društvi, gospodarstvom in družbenimi organizacijami ter seveda občinskima zastopstvom, so se tako potrdile s pobratenjem med občinama. Listino sta podpisala župan Brd Franc Mužič in župan Pliberka Stefan Vi-

sotschnig. Posebno težo dogodku je pomenila tudi prisotnost avstrijskega veleposlanika v Sloveniji, Valentina Inzka, in podpredsednika državnega zbora Vasje Klavara kot tudi prisotnost županov sedanjih občin in iz zamejstva. »Z županom Pliberka se zavedava, da naju podpis listine zavezuje k še globljemu sodelovanju. Obetamo si ga predvsem na gospodarskem področju. Avstrije zanima briško vino, ki ga ocenjujejo kot vrhunsko, pa tudi sadje, ki pri nas zori do pozne jeseni. Poleg spomladanskih česenj namreč lahko ponudimo tudi grozdje, kakoli in kostanj. Sodelovanje na športnem in kulturnem področju pa tako ali tako

zgodno teče,« je povedal Mužič. Nekateri avstrijska podjetja so tudi investitorji v projekt Terme Brda, zato je briško partnerstvo z avstrijskimi občinami toliko bolj dobrodošlo. »Terme Brda bodo. Če se bo izkazalo, da termalne vode v Brdih ni, jo bomo pa sem vozili iz 150 kilometrov oddaljenih term,« pravi Mužič.

Sicer pa je včerajšnji del Praznika česenj privabil v Brda številne turiste, ki so si v organiziranih skupinah ali posamezno ogledovali briške znamenitosti in okušali tamkajšnje dobrote. Tudi tradicionalni kolesarki maraton s startom v Ljubljani in ciljem na Dobrovem je privabil veliko udeležencev. (km)

DOBERDOB - Zaključni nastop otrok slovenskega vrtca

Ritem protagonist

Pred nabito polno dvorano so prikazali, kaj so se naučili o čutilih in svojih vrstnikih v svetu



Na odru pred nabito polno dvorano

FOTO L.G.

Malčki doberdobskega vrtca so zapeli v slovo letošnjemu šolskemu letu, ki se tudi zanje nagiba h koncu. Na odru župnijske dvorane so se pred nabito polno dvorano, kjer so se zbrali starši, sorodniki in prijatelji, izkazali v različnih večerih. Glavno vlogo je na sredinem nastopu odigral ritem, živahno vzdušje pa so

ustvarili tudi pisani kostumi malih ribic, Indijančkov in levčkov. S petjem, igranjem na razne ročne instrumente, poslušanjem zvokov in izvajanjem plesnih gibov so publiki pokazali, kaj so se med letom naučili o čutilih in življenju otrok v različnih krajih širom po svetu. Otroci, ki bodo jeseni prestopili prag osnovne šole, so bili

še posebej počaščeni, ko so z diplomsko kapo na glavi ponosno sprejemali priznanja, ki jim jih je izročala ravnateljica Večstopenjske šole Doberdob Sonja Klanjšček. Vzgojiteljice so s pomočjo učiteljice petja Jane Drasič pripravile res bogat in iznajdljiv gledališki nastop, v katerem je svojo vlogo odlično odigralo 46 otrok.

KRMIN - Dar za otroke slovenskega vrtca

Na dvorišču raj

Nakup pravljčne hišice in opreme omogočila družba KB 1909



Malčki slovenskega vrtca v Krmini niso mogli verjeti svojim očem. Pred dnevi je namreč dvorišče vrtca, ki ga že celo leto pridno obiskujejo, postalo pravi raj. Na njem sedaj stojijo pravljčna hišica, pisana miza in klopi, ki so se jih otroci in vzgojiteljice izredno razveselili. V lepih sončnih dneh, ki jih še lo-

čujejo od zaključka šolskega leta, se krminski malčki igrajo in skrivajo v hišici, zelo navdušeni pa so tudi, ko vsi skupaj sedijo, rišejo ali malicajo na udobnih klopih v senci dreves. Za nakup novih igral in opreme, ki krasijo dvorišče vrtca, je poskrbela finančna družba KB1909 s posebnim prispevkom.



VRH - Ob 30-letnici ustanovitve in 10-letnici obnovitve zbora Danica

Splet spominov in pevskih doživetij

Koncert so poklonile Magdi Ferfoglja Devetak in Eldi Gravner Nanut



Vrhovske pevke med jubilejnim koncertom

Pevke dekliškega zbora Danica z Vrha so obeležile 30-letnico obstoja in 10-letnico obnovitve pevskega sestava. Množično obiskani koncert je nosil naslov Kje je tista roka blaga v čast zborovodkinjama Magdi Ferfoglja Devetak in Eldi Gravner Nanut. Njuna nežna roka je namreč vodila vrhovske pevke in jih privedla do tega, da so se združile in nadaljevale pevsko pot do današnjih dni. Večer je bil splet spominov, ki so segali v leto 1976, ko se je na družinskem prazniku zbrala skupina Vrhovk in se odločila, da ustanovi dekliški pevski zbor. Med njimi je bila tudi mlada Magda, ki je že imela izkušnje z otroškim pevskim zborom Hrast iz Doberdoba. Prvi nastop je novonastali zbor imel na Mali Cecilijanki v Gorici, temu pa so sledili številni drugi, vse do leta 1983, ko se je zaradi bolezni pevovodkinje pevsko delovanje prekinilo. Petje je za nekaj let utihnilo, na Prešernovi proslavi leta 1996 pa so se vrhovska dekleta zopet začela pogovarjati o obuditvi zbora. Rečeno - storjeno: v pevski sezoni 1996-97 je na Vrhju spet zadonela pesem. Za taktirko je prišla Tanja Kovic, ki pa jo je morala zaradi študijskih obveznosti kmalu odločiti. Tako je na Vrh prišla Elda Gravner Nanut, ki je takrat pela v zboru Otona Župančiča v Štandrežu in vodila zbor Društva goriških upokojencev. Elda je pevke pripravila, da so prvič nastopile izven domače vasi, in sicer na Sovodenjski poje. V sezoni 1997-98 je pevke vodila Andreja Rustja, njej pa je sledila diplomirana glasbena pedagoginja Patricija Rutar Valič, ki zbor vodi še danes.

Večer v kulturnem domu Danica se je začel s pozdravom predsednice domačega društva Dolores Černic, ki se je zahvalila pevkam in pevovodkinjam za trud in požrtvovalnost. Njej so sledili pozdravi gostov, in sicer Doriane Devetak (PD Vrh sv. Mihaela), Daria Ferfoglje (Društvo krvovalcevalcev Doberdob), Sonie Pelicon (Sovodenjska dekleta), Maje Humar (ZSKD) in Mire Ota, žene pokojnega skladatelja in zborovodje Ignacija Ote. V dvorani je nato zadonel nežni zvok violine in pred poslušalce so stopile pevke današnje vokalne skupine Danica ter nekatere pevke sestava, ki je pel v 80. letih. Splet misli in spominov, ki so jih posredovali Marko Černic, Karen Ulian, Marta Brumat, Milena Legiša in Karolina Černic, je povezoval vrsto avtorskih in narodnih pesmi. V prijetno presenečenje vseh so prve nastopile nekdanje pevke dekliškega zbora Danica. Pod vodstvom Zulejke Devetak so Cilka Juren, Nevja Černic ter Miranda, Nerina, Anastasia, Doriana in Viljena Devetak ter Magda Visintin zapele ljudski Nocoj pa oh nocoj in Mrzel veter. Sledil je splet pesmi zamejskih skladateljev; pela je današnja vokalna skupina, ki jo sestavljajo Vesna Lutman, Erika Pelicon, Urška Renko, Anita in Laura Zotti, Marta Tuniz, Erika Murenec, Dolores Černic ter Miranda, Valentina, Kristina, Ksenija, Viljena, Vesna in Tanja Devetak. Pod vodstvom Patricije Rutar Valič so zapele Merkujevo Sonce ljubo, Quaggiatovo

Kakor grejo meglice, Otovo Na Jurjevo in Vrabčevo Čuk se je oženil. Spet so na odru zapele pevke bivšega zbora, in sicer narodno Pojdam u Rute, Devovo Soči in Šopek narodnih v priredbi Mihe Tomca. Kljub tremi so pevke ubrano zapele in zaslužile prisrčen aplavz. Sledil je spomin na nastop na Južnem Tirolskem in v dvorani je z glasovi vokalne skupine zadonela mogočna Montanara. Pevke so nato zapele še narodni Igraj kolo in Roža na vrtu. Na vrsti je bila kraška zemlja: zadonela so Kosovelove pesmi Jesen, Kraška vas in Kraška jesen ter Moja zemlja Kras, ki jo je uglasbil Ignacij Ota. Današnjim pevkam so se nato pridružil še pevke bivšega zbora in skupaj so zapele narodni Počiva jezero v tihoti in Oj Doberdob ter Gobčevo Zapojmo pesem.

Posamezne pevске točke in misli sta povezovali violina Alice Pecorari in harmonika Manuela Visintina. Slednja je ob koncu glasno zadonela z ljudsko Me Vrhovke, s katero so pevke zaključile svoj program. Pred koncem se je Nerina Devetak v imenu bivših pevk zahvalila organizatorjem za lepi zborovski večer. Spomnila se je na pokojno Magdo, ki je bila srce bivšega zbora, ter pevkam današnjega zbora in Magdini hčeri poklonila majhen spomin. Po tem zelo občutenem trenutku se je dvorana napolnila s klepetom in spomini na skupna pevška doživetja so se razlegali pozno v noč, medtem pa so se na platnu vrstile fotografije iz vrhovske pevске zakladnice. (V.S.)

GORICA - Knjiga Drobtinice iz goriških šeg

Jutri krstna predstavitev

V Kulturnem domu v Gorici bo jutri ob 18. uri predstavitev knjige Zdenka Vogriča z naslovom Drobtinice iz goriških šeg in navad. Ob udeležbi avtorja bosta o nadvse dobrodošli publikaciji spregovorila urednica Erika Jazbar in novinar Dušan Udovič.

»Vogrič ponuja utrinke iz preteklosti, ki je dejansko polpreteklost, vendar v marsičem oddaljena, za mlajšo ali srednjo generacijo, kateri pripadam, pogosto že tuja... Še obstajajo vasi in zaselki, v mestu je to vezano predvsem na posameznike, kjer se stoletno izročilo ohranja v izvirni ali nekoliko prilagojeni obliki. Nastajajo tudi nove tradicije in srečanja, ki že danes spadajo v našo ljudsko izročilo. Ob tem pa se marsikje oživljajo navade, ki so že šle v pozabo in jih malo kdo pozna, iztrgane so bile preteklosti in se vračajo s presledkom nekaj generacij,« je knjigi na pot zapisala Jazbarjeva.

SOVODNJE - 25-letnica poimenovanja šole

Slovo z ugankami



Sovodenjski otroci med zaključnim nastopom

BUMBACA

»Ugani, če znaš.« Ob 25-letnici poimenovanja osnovne šole Peter Butkovič Domen so se v petek v sovoedenjskem kulturnem domu učenci poslovili od šolskega leta s prireditvijo v znamenju ugank. Izbira omenjene teme ni bila naključna; Butkoviča se namreč spominjamo kot duhovnika, urednika, šolnika, likovnika, pesnika, pisatelja, prevajalca in politologa, otrokom najzanimivejše področje njegovega delovanja pa je nedvomno ugankarstvo.

S petkovo zaključno prireditvijo so se sklenili Butkovičevi dnevi, ki so jih priredili sovoedenjska občina, osnovna šola, kulturno društvo Sovodnje in krajevna župnija. Niz kulturnih dogodkov se je pričel v kulturnem domu v Sovodnjah 18. maja, ko so odprli razstavo o duhovnikovem življenju. Zatem so se Butkovičevemu spomenu poklonili 27. maja na sovoedenjskem pokopališču, kjer je občinska uprava obnovila družinski grob.

Sovodenjska šola je bila poimenovana po Petru Butkoviču Domnu 6. junija 1982. Zato so drugi del šolskega leta učenci in učitelji posvetili ravno osebnosti, po kateri nosijo ime in ki je za sabo pustila trajno sled. Otroci so spoznali, da Butkovič velja za očeta slovenskega ugankarskega jezika. Po njem se imenujeta Slovensko ugankarsko društvo Domen in ugan-

karska revija Domenek. Ravno Butkovičevim ugankam so učenci osnovne šole in zadnjega letnika vrtca posvetili zaključno prireditev. Glasbeni del nastopa, sicer lepljenko pesmi in uglasbenih ugank, je oblikovala profesorica Jana Drasič, ki je drugo leto zapored vodila glasbeno delavnico na sovoedenjski šoli. Učenci so med drugim skupaj z vokalno skupino Sovodenjska dekleta in ob spremljavi Manuel Figlja zapeli pesem Sonce in čebela, ki jo je uglasbil Aleksander Ipa-vec. Sovodenjska dekleta so zatem zapela še pesem, ki jo je na Butkovičev besedilo uglasbil Stanko Jeričijo, Majnikovi kraljici. Med prireditvijo je nastopajoče in prisotne nagovorila ravnateljica večstopenjske šole Doberdob Sonja Klanjšček; navezala se je na Butkoviča in pri tem izpostavila njegovo odprtost do drugih jezikov in narodov. Po njenih besedah je imel sovoedenjski duhovnik zelo moderen pristop do učenja jezikov, saj je bil prepričan, da se s spoznavanjem drugih narodov utrjuje sožitje in mir. Prireditve se je zaključila z novo šolsko himno, ki jo je uglasbila Kety Tabaj na besedilo Egle Frandolič. Učence in učitelje, ki so oblikovali večer, je občinstvo nagradilo s toplim aplavzom. Otroci so se izkazali, saj so dolg in zahteven program izpeljali zelo dobro.

TRŽIČ - Zaključil se je tečaj slovenskega društva

Za sprostitev

Rojaki iz Laškega so se na svojem sedežu učili tudi osnov računalništva



Športno-kulturno društvo Tržič je tudi letos priredilo tečaj sprostilne telovadbe pod strokovnim vodstvom profesorice Loredane Kralj. Vadba je potekala v telovadnici osnovne šole Duca D'Aosta v Tržiču, tečaj, ki se ga je udeležilo deset članic društva, pa se je zaključil konec aprila. Skupina telovadk se je ob zaključku tečaja zbrala na družabnem srečanju, na katerem je vsaka prejela priznanje. Ob tej priliki so

podelili profesorici Loredani Kralj spominsko plaketo, s katero so se ji zahvalili za prijetno vzdušje, ki ga je ustvarila med vadbo. Kraljeva je namreč vodila tečaj zadnjič, pri društvu Tržič pa poudarjajo, da jo bodo pogrešali. Ob tem so tržiški kulturni delavci priredili tudi začetniški tečaj računalništva; enkrat tedenska srečanja, ki so potekala na društvenem sedežu, je vodil Oskar Beccia.

Osem šoferjev ob voziško dovoljenje

Da bi preprečili smrtno nesrečo ob izhodu iz javnih lokalov, je goriška prometna policija včeraj ponoči poostрила nadzor na državni cesti med Gradiščem in krajem San Giovanni al Natisone. Med kontrolami so ugotovili, da je osem voznikov presegalo dovoljene vrednosti alkohola v krvi. Vinjene voznike, ki so stari od 21 in 36 let, so prijaviili sodniku in jim odvzeli voziško dovoljenje.

Bushev obisk »oškodovalec« CPT

Zaradi obiska predsednika ZDA Georga Busha v Rimu je bilo v centru za nezakonite priseljence CPT v Gradišču 54 policajev manj, opozarja pokrajinski tajnik sindikata policistov SAP Angelo Obit in dodaja: »Tisti, ki so agente nadomestili, ne vedo ničesar o opremi in načinu poseganja, ki ga je osebe v Gradišču obvladovalo po petnajstih mesecih delovanja.« Jutri bo novinarjem prvič omogočen vstop v center CPT.

Zborovsko petje v Doberdolu

Zbor in društvo Hrast se bosta v nedeljo, 17. junija, ob 20. uri na dvorišču pred župniščem v Doberdolu poslovila od sezone s koncertom. Letos so Doberdobci v goste povabili dekliški pevski zbor Radost iz Godoviča.

Svetovni slovenski kongres

Svetovni slovenski kongres - Konferenca za Italijo prireja v petek, 22. junija, ob 20.30 pod lipo v Števerjanu (Klanec 14) slovesnost ob 16. obletnici osamosvojitve Slovenije. V nedeljo, 1. julija, pa se bo ob 11.30 z mašo v goriški stolnici začelo srečanje v Italiji živečih Slovencev, ki se bo nadaljevalo v gostilni Ca' Tullio na poti za Gradež; predviden je kulturni program ob udeležbi predstavnikov države in deželne vlade.



SOŠKA DOLINA - Ameriški producenti ne dovolijo dostopa

Za Disneyev most celo preusmerili Sočo

Čezenj bo pridirjala stotnija konjenikov, nakar bo odstranjen



Pri gradnji so se izkazali slovenski tesarji

FOTO VIP

Mostovi so od nekdaj veljali za mojstrovine gradbeništva, saj poleg glavne funkcije premagovanja in prehanja čez vodne tokove, globoke doline in morske ožine, predstavljajo tudi arhitektonsko lepoto izgradnje. Skratka, čez most hodimo ali se vozimo, radi pa si ga tudi ogledamo ter občudujemo njegovo zasnovno in gradbeno strukturo. Obstajajo pa tudi mostovi, ki jih gradijo v povsem drugačne namene. To je primer iz brun in hlodov grajenega mostu, ki ga te dni končujejo na Soči v bližini Bovca in bo služil filmarjem za snemanje ameriške produkcije.

Film si je zamislila znamenita filmska hiša Walt Disney, ki bo na Bovškem snemala v juliju nekaj prizorov za nadaljevanje polrisanke Zgodbe iz Narnije. Izvedeli smo tudi, da so prelepo naravno soško okolje pri Bovcu pred časom našli ameriški iskalci primernih prostorov za snemanje filmskih prizorov in so se takoj zaljubili v zgornje Posočje. Z razpisom so navezali stik s gradbenim podjetjem Primorje iz Ajdovščine, ki je s pomočjo projektantskega podjetja Ponting iz Maribora izrisalo načrt mostu in takoj pričelo z njegovo postavitvijo; načrt je izdelal inž. Viktor Merkelj, vodja del na terenu pa je inž. Gorazd Humar. Izvajalci del, zlasti pa ameriški naročniki, ne dovolijo obiska na samem gradbišču; skoraj dokončani most je bilo mogoče posneti le iz velike razdalje. Nekaj podatkov o gradnji pa je skupini novinarjev posredoval inž. Humar. Povedal je, da so kot model vzeli stari rimski most preko Rena izpred skoraj 2.000 let. Ker mostov iz hlodov že veliko desetletij ne

gradi nihče več, so se sprva znašli v nemajhnih težavah, ki pa so jih sproti in učinkovito reševali. Za gradnjo so uporabili kakih 300 kubičnih metrov smrekovega in borovega lesu iz domačih gozdov. Da so most lažje gradili, so Sočo preusmerili v neki vzporedni kanal in se z vso vneto lotili gradnje. Delali so zelo hitro, saj so most postavili v dobrem mesecu. Dolg je kakih 60 metrov, širok 7 metrov, nad vodo pa se pne približno 3 metre visoko. Ker mora most čimbolj spominjati na podobne objekte iz davnine, so za gradnjo najeli skupino slovenskih tesarjev, ki so po mnenju inž. Humarja in ameriških naročnikov svoje delo odlično opravili. Most je tudi tako trden, da bo lahko čezenj v polnem galopu pridirjala cela stotnija konjenikov. Žal se šušlja, da bodo takoj po snemanju filmski most odstranili. V neposredni bližini, na rečnemrodu, so »posadili« tudi manjši smrekovi gozdič, nedaleč stran pa že dobiva obliko vojaški tabor. O samem filmu pa ni na voljo nikakršnih podatkov in je vsa zadeva strogo zavita v tančico skrivnosti. Ve se le to, da so nekatere prizore filma že posneli na Novi Zelandiji, večina snemanja pa poteka v velikih Disneyevih studijih v Pragi. Kot zanimivost naj povemo, da je gradnja mostu pod neprestanim nadzorom in posebna videokamera pošilja vsako minuto v Prago posneti utrinek z delovišča.

Naj bo usoda mostu taka ali drugačna, je gotovo le eno: Soško dolino in njene tisočere lepote bodo na filmskem platnu občudovali po vsem svetu.

Vili Prinčič

SOLKAN

Valilnica razvoja

V solkanski obrtni coni so v petek odprli nov poslovni objekt, v katerem bodo imela prostore štiri podjetja: Business Solutions, SUN, AGM in Advansys. V stavbi, poimenovani Dimenzije napredka, so zaposleni ustvarjalni mladi ljudje, ki si želijo oblikovati napredno družbo.

»To ni zgolj objekt, je stičišče novih dognanj, razvojnih smeri, naprednega družbenega razmišljanja, novih tehnologij ter predvsem odprt prostor druženja napredno mislečih, ki s svojo pozitivno energijo prispevajo k rasti okolja, v katerem živijo,« je moto štirih podjetij. Business Solutions postavlja stebel razvoja na področju informacijsko komunikacijskih tehnologij in zaposluje 23 oseb. Podjetje AGM, ki prav tako zaposluje 20 mladih, se ukvarja s tehnologijo varovanja lastnine; specializirani so v videonadzoru, ki ga uspešno uvajajo predvsem v igralnice. Tudi v podjetju Advansys so povezani z igralništvom, saj razvijajo igralniške tehnologije; doslej so z 20 zaposlenimi izpeljali več kot 30 projektov doma in na tujem. Podjetje SUN pa se ukvarja z inženiringom finančnih spodbud. (tp)



Obvestila

GLASBENA MATICA GORICA vabi otroke od 6. do 11. leta starosti na poletno delavnico, ki bo od 27. do 31. avgusta v dopoldanskih urah v prostorih Osnovne šole v Doberdobi. Delavnico vodi Jana Drasič. Zabavali se bodo z izvedbo glasbene pravljice, petjem, plesom itd. Prijave sprejemamo do 15. junija (tel. 0481/531508).

GLASBENA MATICA GORICA vabi starše in člane na zaključne nastope učencev: Sovodnje, 11. junija, ob 19. uri v dvorani Kulturnega doma.

MLADINSKI CENTER NOVA GORICA organizira za italijanske osnovnošolce in dijake tečaj slovenskega jezika (90 šolskih ur; dvakrat na teden po dve šolski uri v prostorih Mladinskega centra Nova Gorica). Tečaj je v celoti brezplačen; prijave preko elektronske pošte info@mc-ng.org ali na tel. 003865-3333020.

SKLAD MITJA ČUK obvešča, da bo letošnje poletno središče Kratkochasnik 2007 v otroškem vrtcu v Doberdobi od 2. do 27. julija od 8. do 13. ure. Informacije in vpisi do 15. junija na tel. 040-212289 v jutranjih urah ali 335-5952551 (Damiana) od ponedeljka do petka med 9. in 11. ter med 19. in 20. uro.

ZCPZ Trst pripravlja raziskavo o cerkveni glasbi med Slovenci v Italiji od 1900 dalje. Prosimo za pomoč zborovodje,



Vas prisrčno vabi na predstavitev knjige
Zdenka Vogriča
DROBTINICE IZ GORIŠKIH ŠEG IN NAVAD
Spregovorila bosta Duško Udovič in Erika Jazbar
jutri, 11. junija 2007, ob 18. uri,
v Kulturnem domu v Gorici (Ul. I. Brass, 20).

ZDRUŽENJE CERKVENIH PEVSKIH ZBOROV - GORICA
ŽUPNIJA SV. ANDREJA

vabita na

KONCERT CERKVENIH PESMI

NASTOPAJO:

Mešani pevski zbor Rupa - Peč
Pevska skupina Akord
Komorni zbor Julius
Mešani pevski zbor Štandrež
Moški pevski zbor M. Filej
Mešani pevski zbor Podgora
Mešani pevski zbor Lojze Bratuž

ŽUPNIJSKA CERKEV V ŠTANDREŽU
DANES, 10. JUNIJA 2007, OB 18. URI

V petek, 8. junija sta praznovala
50. obletnico poroke

*Silvana
in Genko
iz Jamelj*

Vse najboljše jima želijo

Mauro in Nevenka, Gianni
in Nives, Katja ter vnuki Ivana,
Martina in Ivan

organiste, skladatelje in organizatorje, da nam posredujejo podatke po tem vzorcu: ime in priimek; datum in kraj rojstva; ime staršev izobrazba, poklic, delo; glasbena izobrazba in glasbeno delo. Podatke naj pošljejo do 30. junija na naslov: ZCPZ, ul. Donizetti 3, 34133 - Trst.

ZŠSDI obvešča, da bo od 11. do 22. junija urad v Gorici odprt od 10. do 12. ure. **ŠTABEACH** v zunanjih prostorih doma A. Budala v Štandrežu: od 11. do 15. junija turnir ženskega in moškega malega nogometa; 16. junija ob 20.30 koncert skupine Blek Panthers. Vsak dan bo odprt ki-osk Floridita.

ŠZ OLYMPIA ponovno odpira skateboard šolo od 18. do 29. junija na igrišču telovadnice ŠZ Olympia na drevoredu 20. septembra 85 v Gorici. Trener šole bo Miha Vogrinčič; informacije in vpisovanje na tel. 335-5952551 (Damijana Česčut).



Prireditve

SKD HRAST prireja v nedeljo, 17. junija, ob 20. uri Zaključni koncert na dvorišču pred župniščem v Doberdobi. Gost večera bo Dekliški pevski zbor Radovič pod vodstvom Damijane Vončina.

V KULTURNEM DOMU V GORICI bo v ponedeljek, 11. junija, ob 18. uri v okviru tradicionalnih srečanj z avtorji 2007 predstavitev knjige Zdenka Vogriča Drobttinice iz goriških šeg in navad. Ob prisotnosti avtorja bosta knjigo predstavila Erika Jazbar in Dušan Udovič.

VRAČANJE BESEDE 2007 - Založništvo tržaškega tiska, Zveza slovenskih kulturnih društev in knjižnica Damir Feigel vabijo v torek, 12. junija, ob 20.30 na predstavitev najnovejših pesniških zbirk Acea Mermolje To ni zame in Marija Čuka Zibelka neba in dna. Prireditve bo na dvorišču KB centra v Gorici.



Izleti

BLEK PANTERS organizirajo v četrtek, 5. julija, avtobusni izlet na Rock Otočec. Odhod v zgodnjih popoldanskih urah, povratek naslednji dan. Cena 20 evrov vključuje prevoz in vstopnino na festival Rock Otočec za četrtek. Vpisovanje do 16. junija na tel. 333-9353134.

DRUŠTVO UPOKOJENCEV DOBERDOB organizira 30. junija izlet v Ptuj in okolico. Prijave sprejemajo na tel. 0481-78000

Založništvo tržaškega tiska
Zveza slovenskih kulturnih društev
Knjižnica "Damir Feigel"
vabijo na

**VRAČANJE
BESEDE**

bosta svoji novi pesniški zbirki predstavila

Ace Mermolje

TO NI ZAME

Marij Čuk

ZIBELKA NEBA IN DNA

V torek, 12. junija, ob 20.30

na dvorišču KB centra v Gorici

(gostilna Peric), tel. 0481-78398 (Mila) in tel. 0481-78121 (Miloš).

KD DANICA prireja tradicionalni izlet v Laško, na Praznik cvetja in piva, ki bo 14. in 15. julija; informacije na tel. 339-7484533 (Dolores).

MLADINSKI ODSEK KD BRIŠKI GRIČ organizira izlet v Gardaland 8. julija. Cena izleta znaša 38 evrov; informacije in vpisovanje na tel. 320-1817897 (Daniela).

ZDRUŽENJE KRVODAJALCEV IZ DOBERDOBA organizira v nedeljo, 17. junija, izlet na Gorenjsko z ogledom Kranja; odhod z avtobusom iz Doberdoba (trg sv. Martina) ob 7.30; informacije in vpisovanje do 12. junija v trgovini jestvin Lavrenčič (pri Žurinkah) v Doberdobi.

Prispevki

Namesto cvetja na grob Ladislave Devetak daruje Vida Cotič z družino 25 evrov za vzdrževanje spomenika na Vrhu in 25 evrov za KD Danica.

V spomin na drago Ano daruje družina Jože Tomsič 50 evrov za športno društvo Sovodnje.

Namesto cvetja na grob Ane Pavletič darujejo letniki '41 140 evrov za društvo krvodajalcev iz Sovodenj in 140 evrov za nabirko za »Via di Natale« v Avianu.



Kam po bencin

Danes so na Goriškem dežurne naslednje bencinske črpalke:

GORICA

AGIP - Ul. Crispi 14

AGIP - Ul. Lungo Isonzo

SHELL - Ul. Aquileia 20

ESSO - Ul. Trieste 106

FARA

ERG - Ul. Gorizia 109

MEDEA

ESSO - Most na Birši, na državni cesti 305 km 3+

TRŽIČ

AGIP - Ul. Valentinis 61

AGIP - Ul. S. Polo

TAMOIL - Drev. Cosulich 21

ŠKOCJAN

ESSO - Državna cesta 14 (Pieris)

KRMIN

TAMOIL - Državna cesta 56 km 21

FOLJAN

IP - Ul. III Armata 58



Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
PROVVIDENTI, Travnik 34, tel. 0481-531972.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
RISMONDO, ul. E. Toti 52, tel. 0481-410701.



Kino

GORICA

KINEMAX - Dvorana 1: 17.30 - 20.30 »Pirati dei Caraibi - Ai confini del mondo«. / **Dvorana 2:** 16.00 »Pirati dei Caraibi - Ai confini del mondo«; 20.00 - 22.10 »Breakfast on Pluto«. / **Dvorana 3:** 15.45 - 17.45 - 20.10 - 22.15 »Grindhouse - A prova di morte«.

CORSO Rdeča dvorana: 17.30 - 20.00 - 22.30 »Ocean's 13«. / **Modra dvorana:** 15.50 - 17.45 - 20.00 - 22.15 »Quattro minuti«. / **Rumena dvorana:** 16.15 - 18.45 - 21.15 »Ocean's 13«.

TRŽIČ

KINEMAX - Dvorana 1: 14.30 - 17.30 - 20.30 »Pirati dei Caraibi - Ai confini del mondo«. / **Dvorana 2:** 14.30 - 16.30 - 18.30 - 20.20 »I Robinsons - Una famiglia spaziale«; 22.10 »Pirati dei Caraibi - Ai confini del mondo«. - **Dvorana 3:** 15.30 - 17.45 - 20.10 - 22.20 »Ocean's Thirteen«. / **Dvorana 4:** 15.20 - 17.40 - 20.00 - 22.10 »Il destino nel

NAROČNIKOM PRIMORSKEGA DNEVNIKA

ki želijo prejemati časopis
v kraju letovanja, priporočamo,
da nas obvestijo
vsaj štiri dni pred odhodom
na počitnice na telefonsko številko

040-7786331
vsak dan od 12. do 16. ure ali
0481-533382
v dopoldanskih urah.

nome«. / **Dvorana 5:** 15.50 - 18.00 - 20.10 - 22.15 »Grindhouse - A prova di morte«. **NOVA GORICA:** 19.00 »Spider Man 3«; 21.00 »Norbit«.



Šolske vesti

MLADINSKI DOM sprejema do 15. junija vpise za novo šolsko leto s 25% popustom pri vpisnini; prireja od 11. do 15. junija pravno na izpite male mature; od 3. do 7. septembra pa pripravo na vstop na srednjo šolo namenjeno petošolcem; za vpise in informacije Mladinski dom Gorica, ul. Don Bosco 60, tel. 0481-546549, 0481-536455 ali 328-3155040.



REPORTAŽA - V petek v Kopru, Piranu in Portorožu

Spacalov dan na slovenski obali

Praznik umetnosti, morja in Krasa - Riccardo Illy: Slikarstvo ne potrebuje prevoda - Z ladjo na ogled treh razstav - Borut Spacal: Predstaviti sem želel človeško plat svojega očeta

Praznik umetnosti, morja in Krasa: na slovenski obali je bil v petek Spacalov dan. Tržaškemu umetniku v čast so namreč Obalne galerije pripravile tri obsežne razstave, ki bodo do 31. avgusta na ogled v Kopru, Piranu in Portorožu. Včeraj so jih odprli ob prisotnosti umetnikovih sorodnikov in res številnega občinstva, ki se je želelo pokloniti stoletnici Spacalovega rojstva. Če je kdo dvomil v mojstrovo priljubljenost, je včeraj dobil dokaz, da je katerikoli dvom povsem neupravičen ... Spacalov dan se je začel ob 18. uri v Galeriji Loža na koprskem Titovem trgu, kjer so odprli razstavo mozaikov in tapiserij. Čeprav je Lojze Spacal znan in cenjen v prvi vrsti zaradi svojih grafik, se je velik del svojega življenja posvečal tudi tovrstnim umetniškim govoricam: mozaiki in tapiserije, izdelani na podlagi njegovih del in pod njegovim budnim nadzorom, krasijo danes kulturne domove, umetniške galerije, sedeže pomembnih ustanov, predvsem pa številne zasebne zbirke. Tudi zato so razstave, ki so jih odprli v petek, prava poslastica: ker prvič celovito prikazujejo Spacalove »kamnite« in »volnene« kompozicije, ki dosegajo tudi monumentalne razsežnosti. Ravno zaradi tega sta bila kuratorja razstave Nives Marvin in umetnikov vnuk Martin Spacal prisiljena nekatere stvaritvi predstaviti le na fotografskih posnetkih.

Petkovega uradnega odprtja koprške razstave so se udeležili številni politični predstavniki. Med njimi je izstopal predsednik Furlanije-Juljske krajine Riccardo Illy, ki je bil s piranskim županom Tomažem Gantarjem tudi pokrovitelj razstave. Illy je poudaril, da slikarstvo ne potrebuje prevoda: njegova univerzalna govorica zbližuje in združuje narode, tudi italijanskega in slovenskega, ki prebivata v krajih Spacalovega ustvarjanja. Tržaškega umetnika, do katerega se je Illy med petkovim nagovorom obračal z imenom Lojze (časi, ko je bil slovenski umetnik med italijanskimi someščani znan kot Luigi Spaccal, so morda končno mimo ...), je deželni predsednik cenil tako zaradi njegovih človeških kot ustvarjalnih potez. Pa tudi zato, ker je znal v svoja dela prepričljivo vnesti motive, značilne za istrsko zemljo ... Drug pokrovitelj, Tomaž Gantar, je prisotne spomnil na dejstvo, da je v 50. in 60. letih prejšnjega stoletja mojster Spacal iskal in našel navdih tudi v Piranu. Tu je veliko ustvarjal v zanimivo in izvirno opremljeni hiši na piranski punti in mestu pustil neizbrisen pečat, ki je med drugim

razviden tako v Spacalovi sobi v občinski palači kot v pritličju Benečanke.

Prisotne so s priložnostnimi pozdravi nagovorili tudi direktor Obalnih galerij Toni Biloslav, veleposlanik Republike Italije v Sloveniji Daniele Verga in odpravnik poslov veleposlanika Srbije v Sloveniji Goran Krajnović, ki je izpostavil evropsko identiteto Lojzeta Spacala in vlogo Ateljeja 61 iz Novega Sada: v njegovih delavnicah so vezalke in tkalke (nekateri med njimi so se tudi udeležile petkovega odprtja) izdelale vrsto Spacalovih tapiserij. Prisoten pa je bil tudi direktor šole za izdelovalce mozaikov iz Spilimberga, ki je razstavi posodila nekaj edinstvenih eksponatov. Medtem ko so ljudje občudovali tisoče raznovrstnih kamenčkov in steklenih ploščic ali večjih in manjših volnenih preprog, ki so v vsej svoji lepoti izžarjevali Spacalov duh, se je marsikomu porodilo vprašanje, ali se bo umetnika spomnilo tudi njegovo rojstno mesto. Illy je na naše izrecno vprašanje odgovoril, da se mu je mesto že pred časom poklonilo z obsežno retrospektivno razstavo, da pa je odbornik za kulturo Roberto Antonaz prav gotovo poskrbel za kak dogodek Spacalu v čast. Iz pogovora z omenjenim odbornikom, ki je bil z razliko od Illyja prisoten na odprtju vseh treh razstav, je postalo jasno, da se je deželni predsednik nanašal na razstavo grafičnih del, ki jo bodo v nedeljo odprli v kraju San Vito al Tagliamento. Tržaško »čast« bo torej očitno skušalo rešiti le Društvo za umetnost Kons, ki je kot znano razpisalo natečaj Homage Spacalu: dela bodo od 22. junija razstavljena v tržaškem Narodnem domu. Roberto Antonaz je vsekakor prepričan, da pridobiva Spacal s časom vse večjo evropsko vlogo, kot »mezzo carsolino« pa vidi v njem največjega interpretira kraške magije. Ob Srečku Kosovelu, ki ostaja odbornikova velika lju-bezen ...

Z barko na razstavo

Lojze Spacal je v svojih delih najraje upodabljal kraške in istrske motive, med katerimi so izstopali morje in barke, bil pa je tudi uspešen opremljevalec ladijskih prostorov. Prireditelji so zato obiskovalcem petkovih razstav ponudili tudi brezplačen prevoz z ladjo. Ob sončnem zatonu je ladja Portorož s pisano posadko Spacalovih sorodnikov, umetnikov in drugih udeležencev odplula iz Kopra proti Piranu. Na krovu so se lahko gostje okrepčali z dišečimi cvrtimi sardelami in okusili kraško vino, ki je bilo posebej za to pri-

Idila na gmajni, kamen, 1995, zasebna zbirka

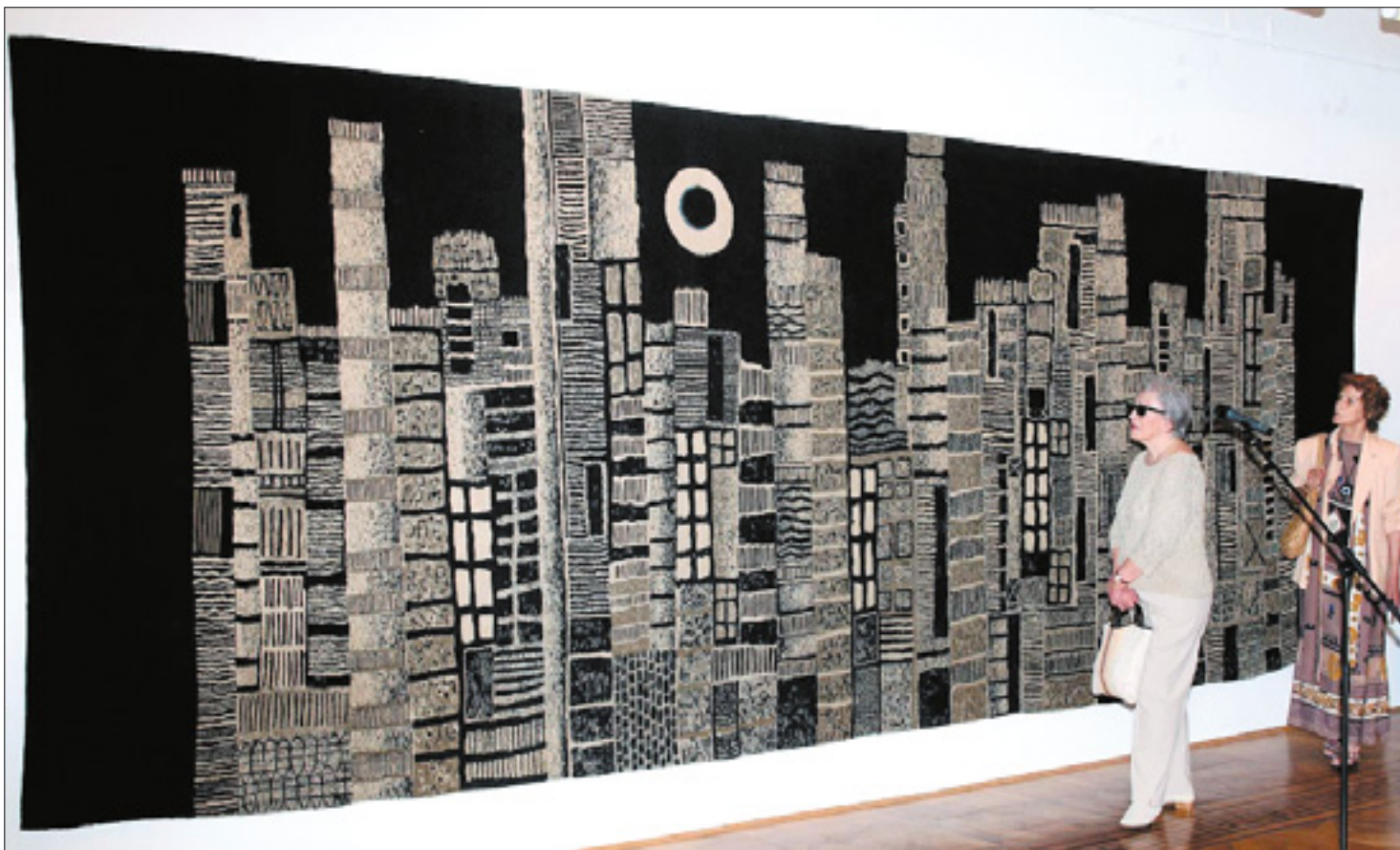


ložnost ustekleničeno v steklenice s Spacalovimi nalepkami, kar je plovbi dalo še prijetnejši priokus. Ladja je medtem priplula do piranskega pristanišča, tudi mimo tiste hiše, v kateri je mojster ustvarjal in jo med drugim opremil s svojimi izvirnimi talnimi mozaiki ... V Mestni galeriji Piran, ki se nahaja ob središčnem Tartinijevem trgu, so bili na ogled novi mozaiki in tapiserije. Med občudovanjem neverjet-

nih mozaikov, na primer dvesto šestdeset centimetrov visokega in sto devetdeset centimetrov širokega Zida žalosti, ki ga sestavlja na tisoče kamnitih in keramičnih ploščic, je tudi umetnikov sin Borut priznal, da ni pričakoval tako množičnega obiska. »Ugotovitev, da tudi danes toliko ljudi občuduje delo mojega očeta, je vsekakor prijetna. Mislim pa, da gre zasluga za tako uspešno izpeljan današnji dan veliki

skupini ljudi, med katerimi je tudi moj sin Martin. Opravili so res veliko delo, ki bi ga jaz prav gotovo ne zmoget ...« 15. junija, ko bo v Štanjelu osrednji dogodek ob stoletnici Spacalovega rojstva, bo Borut Spacal predstavil tudi svojo knjižno spominov na očeta. »Knjiga je nastajala skoraj pet let, sedaj pa bo v slovenski in italijanski verziji izšla pri Založništvu tržaškega tiska. Predstaviti sem želel človeško plat svojega očeta, tisto, ki je likovni kritiki ne poznajo. Pa tudi njegovo mišljenje, ki so ga po njegovi smrti nekateri skušali spremeniti ...« Da bi pripoved ne bila preveč dolgočasna, se je Borut Spacal, po izbrazbi sicer zdravnik, odločil za opis nekaterih epizod iz očetovega življenja. »Upam, da bo iz njih dovolj razvidna njegova osebnost. Trudil sem se, da bi bil čim bolj odkritosrčen.« Po novi plovbi ob slovenski obali, se je Spacalov večer zaključil z obiskom portoroške Vile San Marco, kjer bo do konca poletja na ogled likovno-dokumentarna razstava ladijske opreme. Lojze Spacal je namreč vse od leta 1940 zmagoval na natečajih, na katerih so izbirali opremljevalce velikih, največkrat luksuznih potniških ladij. Njegove tapiserije in slikani panoji so krasili salone čezoceanek, njegova gravirana stekla admiralske ladj in oklepnice. Na razstavi si je mogoče ogledati nekatere originalne in umetnikove skice ter nekaj fotografskega materiala o raznih ladijskih prostorih. Udeležencem petkovega večera ni po tako pestrem sporedu preostalo drugega kot se prepustiti prijetnim melodijam glasbenikov Rudija Bučarja in Zdenka Cotića. V čudovitem okviru vrta Vile San Marco je tako Spacalov dan doživel svoj zaslužen epilog ...

Poljanka Dolhar



Začarano mesto, tapiserija iz leta 1966, ki je krasila salon prekoceanke Eugenio C.

PRIMOŽIČ

»Vasi, ki smo jih osvojili in spremenili v svoje postojanke, ter gozdovi, v katerih smo prenočevali, so postali moj dom. Vojaški vod je bil družina, puška moj varuh in zaščitnik, edino pravilo je bilo ubijati ali biti ubit. Moje misli so bile ujeve v to stvarnost. Vojskovali smo se že več kot dve leti in ubijanje je postalo vsakdanje opravilo. Do nikogar nisem več čutil usmiljenja. Moje otroštvo je odšlo, ne da bi se tega sploh zavedal. Zaznaval sem minevanje dni, ker sem videl vzhajati sonce in luno, vendar nisem nikoli vedel, katerega dne smo. V moji glavi je to bilo normalno življenje.«

V starosti, ko se otroci v našem predelu sveta, otopelem od izobilja in razvjenosti, naveličajo nedolžnih slikaric po televiziji in jih zamičejo videogrice, v katerih moraš pobiti čimveč »sovražnikov«, pa naj bodo navadni zlikovci, obiskovalci z drugih planetov, ali srednješki vojščaki, je bilo Ishmaelu Beahu iz Sierre Leone usojeno, da je prešel vse faze simuliranja človeškega klanja in bil prisiljen moriti resnične ljudi z resničnim orožjem.

Primer Ishmaela Beaha (na posnetku Ansa) je izbruhnil z vso silo na dan ob izidu njegove avtobiografske knjige *Memoirs of a Boy Soldier* – Spomini otroka vojaka, ki je pretresla svetovno javnost in je pred nedavnim izšla tudi v italijanskem jeziku. V gornjem odstavku je sintetizirana grozljivost usode otroka, ki ga je bratomorna vojna v njegovi deželi pri dvanajstih letih starosti iztrgala iz naročja nedolžnosti in otroške brezskrbnosti ter ga pahnila v strahotni pekel prelivanja krvi in vsakovrstnih grozodejstev. Težko si predstavljamo, kaj se pretaka v mislih, počutju in dejanjih otroka, ki ga oborožijo in pahnemo v vojno viхро. Beaha, ki se je rodil leta 1980, je strahotna državljanska vojna v Sierri Leone leta 1993, še ne trinajstletnega, ločila od družine. Uporniška vojska Enotne revolucionarne fronte je tedaj napadla njegovo rojstno mesto Mogbweno. Moral je bežati po poteh in stezah, ki so bile posejane z iznakaženimi trupli. Kot piše v svoji knjigi, se mu ni zdelo res, da je njegov svet postal bojišče, v katerem je imelo glavno in edino besedo orožje. Ko je nato izvedel, da so mu pobili starše in brate, se je čutil izgubljenega. Po skoraj letu dni bežanja iz enega kraja v drugi, ob pomanjkanju hrane in vode, ob stalni nevarnosti, da te kdo ustrelji ali prereže vrat in ob hrepenenju po toplini in razumevanju, ki ga divjina džungle ni mogla dati, je pristal z nekaterimi vrstniki v nekem oporišču vladnih čet. »Mislili smo, da smo končno na varnem,« je zapisal v svojih spominih, »in še zdaleč si nismo mogli predstavljati, kaj nas čaka.«

Čakale so jih nepopisne grozote. V roke so jim potisnili puške in bajonete in jim razlagali, da so za vse gorje krivi uporniki. Krivi so za smrt staršev, bratov, prijateljev in znancev, zato si zaslužijo najbolj kruto smrt. Za nameček so dobili tudi nekaj belega praška, nekakšne mešanice kokaina in smodnika, da jih je pomirjalo in ojunačilo ter jim izpralo sleherne ostanke vesti in občutljivosti. Tako bojno opremljeni in duhovno izvotleni so odšli v boj in brezglavo morili vse, kar jim je prekrizalo nejasno pot in zastiralo njihovo najstniško obzorje.

»Nekega dne,« je zapisano v enem od mnogih pretresljivih poglavij Beahove knjige, »se je razširil glas, da se naši postojanki približuje skupina sovražnikov. Zadrnil sem obvezo na ranjeni nogi, pograbil puško in odhitel za četo v zasedo. Pobili smo skoraj vse, nekaj pa smo jih ujeli in odpeljali na našo postojanko. To so tisti, ki so krivi za tvoje rane na

nogi. Napočil je trenutek, da jim prepričimo, da bi lahko še streljali nate in na tvoje tovariše,« je poročnik pokazal na ujetnike. Nisem bil gotov, če je bil med njimi človek, ki me je ranil, sicer pa mi je bilo v tistem trenutku čisto vseeno. Bilo jih je šest, v vrsti, z zavezanimi rokami. Streljal sem jih v noge in nato ves dan opazoval njihovo trpljenje, preden sem jih pokončal s strelom v glavo, da bi nehali jokati. Zazrl sem se v njihove oči in preden sem pritisnil na petelina, sem zaznaval, kako se odpovedujejo slehernemu upanju. Njihovi žalostni pogledi so se mi zdeli odvrtni.«

Ishmael je danes drug človek. Kakor dolge, mučne sanje so za njim nedopovedljive izkušnje, ki jim je težko ubežati. Te izkušnje je prelil na papir, da bi se mu kot skala težki spomini nekoliko zvalili z ramen v obliki tožbe in svarila svetu, ki je dopuščal in še dopuščal, da se dogajajo tako krute stvari. Danes mu je 27 let in živi v New

Yorku, v družini Laure Simms, ki ga je pred desetimi leti posinovila, potem ko je par let preživel v nekem centru za prevzgojo otrok vojakov.

Začetek vračanja v normalno življenje je bil za Ishmaela izredno težaven. Skušali so ga prepričati, da vse tisto, kar se mu je zgodilo, ni bila njegova krivda, vendar se s to frazo ni mogel sprijazniti. Vedno znova so se mu vračali v zavest krvavi prizori. Dnevi so bili nevzdržni, noči z mučnimi sanjami še bolj, občutkov krivde se ni dalo kar tako izplakniti s sebe. Počasi pa je le začel verjeti, da ni bila njegova krivda. Izpoved, ki je počasi prečiščevala njegovo vest, se je tako iz samoobtoževanja spremenila v obtožnico na račun ne le vseh tistih, ki so neposredno ali posredno krivi, da je bilo (in je še) toliko mladoletnih prisiljenih sodelovati pri vojnih grozotah, temveč tudi vseh, ki smo od daleč gledali (in še gledamo), kako kruto in brezobzirno se ravna z otroki, ne da bi odločneje

in učinkoviteje ukrepali proti tem pojavom.

Pretresljiva Beahova zgodba o ukradenem otroštvu je v tem času nekakšen svetovni knjižni best-seller, ki je marsikomu odstrl pogled v neko ne ravno poznano stvarnost. Morda je izzval tudi mnoga razmišljanja in ogorčenja nad dejstvom, da se takšne stvari sploh še dogajajo v svetu. Pojav otrok vojakov je najbrž star kot človeštvo. Iz polpreteklega zgodovine poznamo primere takoimenovane Hitlerjugend, to je dvanajstletnikov, ki jih je Hitler poklical, da bi zaustavili ruske tanke v obrambi Berlina. Če pogledamo še malo bolj nazaj, v čase napoleonskih vojn, pritegnejo pozornost takoimenovani »enfants perdus«, ali izgubljeni dečki, kot se je reklo malim bobnarjem in piskacem, ki so korakali v prvi vrsti, skandirali ritem četam in padali kot muhe pod sovražnim ognjem.

Prav tako pojav otrok vojakov ne zadeva samo manj razvite države, ple-

menske družbe in primitivna ljudstva. Tudi civilizirani Zapad namreč oborožuje mladoletne. Med državami, v katerih služijo vojaščino tudi mladoletni pod 18. letom starosti, so tudi ZDA, Kanada, Avstralija in predvsem Velika Britanija, ki je na primer poslala v vojno na Kosovem sedemnajst mladoletnih. Skratka, v svetu se še vedno vojskuje od 250 do 300 tisoč otrok, določilom Združenih narodov, ki prepovedujejo rekrutiranje mladoletnih pod 18. letom starosti, v brk. Tako vsaj pravijo podatki mednarodne organizacije Unicef, ki hkrati opozarja, da je vključevanje otrok pod petnajstim letom v vojne akcije po mednarodnem pravu vojni zločin.

Tega vojnega zločina so polne kronike zlasti afriških, pa tudi azijskih in latinskoameriških držav, kjer je pojav povezan tudi in predvsem s problemom revščine in zaostalosti. Otroštva so nekateri oropani že pri sedmih ali osmih letih in naprej. Mlajše običajno uporabijo tako, da jih pošljejo na minska polja in s tem odprejo pot vojski. Nekoliko večje oborožijo in pošljejo v prvo vrsto v raznih neskončnih etničnih, verskih ali regionalnih vojnah. V večini primerov jih rekrutirajo s silo, z grožnjami, da bodo ubili njih ali njihove družine, marsikoga pa v vojsko pritegnejo obljube ali beg pred revščino. Uveljavlja se celo mnenje, da je za bojevanje skoraj bolje uporabljati otroke kot odrasle, ker jih je bodisi z grožnjami kot z obljubami ali enostavno mamili veliko lažje pripraviti, da ubijajo brez vsakršnega zadržka, brez strahu ali etičnega razmišljanja. Lažje se podreajo vojaški disciplini, ne zahtevajo plač in jih je lažje privedi do fanatizma. Logična posledica je seveda veliko število padlih otrok vojakov, kar gre v precejšnji meri pripisati nepravilnosti, kajti njihovo urjenje in usposabljanje za boj je kratko in skrajno pomanjkljivo.

Otroštva so v brežstevnih primerih oropane tudi deklice. Tudi zanje žal velja, da jih enostavno ugrabijo in nasilno vključijo v vojsko, kjer jih bolj kot za bojevnice uporabljajo za kurirke, vohunke, ali čisto enostavno za spolne sužnje. Prav tako velja, da mnoge prisilita k vojaški odločitvi revščina in pomanjkanje. V nekaterih deželah kot so Salvador, Uganda in Etiopija, predstavljajo dekleta eno tretjino vseh mladoletnih na bojiščih.

Posebne razmere so bile v Sierri Leone, kjer je več kot deset let divjala državljanska vojna, o kateri piše Ishmael Beah v svoji knjigi. V letih od 1991 do 2002 je v tej vojni umrlo več kot petdeset tisoč ljudi. Med njimi veliko otrok vojakov, starih od 4 do 16 let, ki so jih rekrutirale tako vladne kot uporniške sile. Leta 2000 je bilo kar trideset odstotkov vojakov mlajših od 15 let. Vse deklice, ki so jih ugrabile uporniške čete, so bile posiljene in veliko jih je bilo ubitih ali prisiljenih v pravo suženjstvo.

Ko se ob vseh teh podatkih in neverjetnih pričevanjih o grozodejstvih, ki se dogajajo v nerazvitih deželah, zgražamo, bi se morali hkrati vprašati, mar ni za to dogajanje v veliki meri sokriv tudi naš razviti svet. S kakšno pravico lahko očitamo barbarstvo in primitivizem sestradanim deželam, ki jih pretresajo krvoločne bratomorne vojne, potem ko vemo, da naša bogata in razvita civilizacija vlaga vse svoje resurse v to, da bi še naprej bogatela prav na račun revnih in zaostalih, katerim diktira svoja nepravilna gospodarska pravila in vsiljuje takšne vlade, ki so poslušne bogatim gospodarjem Zapada in zatirajo vsak poskus emancipacije. Posledice so v večini primerov pošastne. To je tudi primer Sierre Leone, o kateri govori osebna zgodba otroka vojaka Ishmaela Beaha. Bo mar njegovo pretresljivo pričevanje nekoliko glasneje potrkalo na vest in zavest našega omikanega sveta?

GROZLJIVA USODA OTROKOV VOJAKOV

Ugrabljen otroštva

DUŠAN KALC





Projekt »Moja Gorica« je nastal predvsem z namenom, da skupino gojencev spodbudimo, da preko zanimivega raziskovalnega dela začnejo v večji meri odkrivati in doživljati Gorico kot »svoje« mesto.

Za projekt smo se namreč odločili, ker smo opazili, da naši otroci o Gorici, njeni zgodovini in tudi njeni sedanji podobi zelo malo vedo. Predvsem smo želeli vzpodbuditi v njih igrivo radovednost, željo po dodatnem raziskovanju, zmožnost poglobljenega opazovanja, kar bi jim omogočilo, da bi do svojega mesta vzpostavili nek globlji odnos, tudi čustvene narave. Zato je največ pozornosti bilo osredotočene na konkretnem raziskovanju na terenu, po goriških ulicah in uličicah, po trgih, cerkvah in palačah, z dodatno nalogo, da se te različne lokacije in objekte poveže z osebnostmi, datumi, zgodovinskimi dogodki, anekdotami, ki so tako ali drugače zaznamovale naše mesto, predvsem njen slovenski del.

Lov na zaklad po goriških ulicah je bil v tem kontekstu idealni zaključek projekta, saj je bil hkrati preverjanje rezultatov vloženega dela ter nagrada v obliki zabavne igre za širšo skupino udeležencev. Za nas vzgojitelje je bil to tudi prijeten dokaz, da se s primernimi vsebinami in zanimivim podajanjem le-teh otroke lahko navduši za marsikatero temo.

Pričujoča brošura je zato neke vrste dnevnik tega raziskovanja in odkrivanja. Vsebuje fotografsko gradivo, zapise udeležencev, predvsem pa informativne shede, ki so jih gojenci dijaškega doma uporabili pri veliki igri po goriških ulicah. Te shede so končni rezultat raziskovalnega dela skupine gojencev in hkrati, si nadajamo, gradivo za bodoče igre in udeležence. Igra se torej nadaljuje...

Kristina Knez
ravnateljica

Slovenski dijaški dom
Simon Gregorčič
Gorica



MOJA GORICA

Kako smo raziskovali, fotografirali,
spoznavali naše mesto
in ... se lovili po goriških ulicah!

Alice, Valentina, Lara, Giulia, Ilaria, Gioia, Tomaso, Davide, Janez, Vanja

Dec. 2006



Voden ogled v spren

Ob vodnem toku Korna stoji palača dvorišču katere smo začeli naš obisk. S po in kustosa Goriških pokrajinskih muzejev vodomet s Herkulejevim kipom, ki drži kije glavami. Pošasti je bilo ime Hidra in je g zgrajen iz apnenca in peščenjaka. Naredil g strani strehe stoji sedem kipov, m

Nasha pot se je nadaljevala skozi ju postavile svoje hiše ob toku Korna na danas hiš nosijo še danes vdolbino, v katero so Ju tako posvetili hišo. Med drugo svetovno taborišča, največ v Auschwitz, med njimi je b Faber.

Na koncu Semenške ulice je nekoč sta danes kip Janeza Nepamuka, zaščitnika mos

Ilaria, Janez, Da



Valentina, Lara, Alice, Giulia, Ilaria, Janez, poslušajo Sašo Quin



Fotografiranje

Med prvim delom projekta Moja Gorica smo šli fotografirat vse najpomembnejše palače mestnega središča. Začeli smo s fotografiranjem Stolnega trga ali Novega placa, tako so namreč nekoč imenovali trg Cavour. Tu je stavba, kjer je bila nekoč mestna hiša. Do leta 1572 je bila v grajskem naselju, nato pa so si za glavni sedež izbrali Stolni trg. Ko smo fotografirali to znamenito palačo smo se spustili po Raštelu. To je bila nekoč živahna ulica. Po njej je vozil celo tramvaj s konjsko vprego. Nazadnje smo fotografirali še ulico Kočevja. V tem predelu je bila nekoč židovska četrt. Tu so živeli Židje do leta 1696, ko so jih preselili v ulico Ascoli. Ogled in fotografiranje tega dela goriškega mesta je bil še kar zanimiv in mislim, da smo se s tem veliko naučili.

Lara Feri, 1. sr.



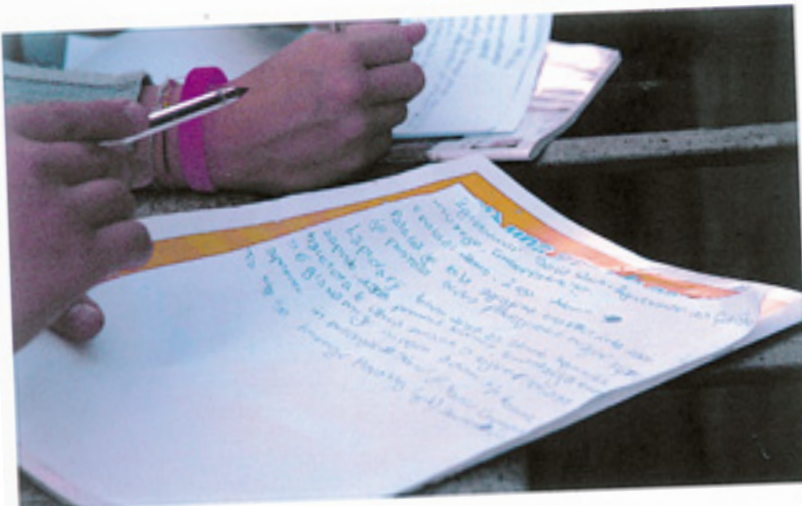
Na Travniku

Travnik je bil nekoč zelo živahen. Ime je dobil prav po travniku. Tu so se odvijale viteške igre. Med igrami so se vitezi borili na konju in na tleh. Kjer je sedaj predor je stala hiša in pod njo je bil prehod na ozko ulico, ki je vodila do gradu. Ta ulica se je imenovala Kočevja ali Rabota. Na tem trgu se je rodil filozof Carlo Michelstaedter. Trg ima tudi Neptunov vodomet. Na trgu smo uprizorili viteške igre in se fotografirali. Bilo je zelo zabavno.

Tomaso Winkler, 1. sr.

Prvi del projekta

Skupina devetih gojencev 5. razreda osnovne šole in 1. razreda nižje srednje šole je v mesecu novembru zbirala zgodovinske podatke o slovenski prisotnosti v mestu skozi stoletja. Med prvimi tedenskimi sprehodi je bil zelo zanimiv obisk Attemsove palače in predela vodnega toka Korna v spremstvu Saše Quintzija, kustosa goriških pokrajinskih muzejev. Otroci so zapisovali stara slovenska imena predelov, ulic in trgov. Ogledali so si palače, spomenike, obeležja, ki so na katerikoli način povezana s slovenskimi osebnostmi, kulturnimi in športnimi društvi, gospodarskimi obrati ipd. Sprehodi so sedaj tudi dokumentirani s fotografijami in pisnimi prispevki, ki so jih otroci sami pripravili.



Drugi del

Drugi del projekta so gojenci in vzgojitelji izvajali v prostorih Dijaškega doma. Na velike mape z načrti mestnega središča so zapisovali slovenska imena ulic, trgov in predelov. Pripravljali so tekste ter fotografije zgodovinskih izsekov iz kulturnega, športnega ter gospodarskega življenja Slovencev in jih tiskali na male kartončke. Vse to gradivo je bilo potrebno za realizacijo tretjega dela projekta.

V soboto, 25. novembra Najprej smo šli na trg, ki s in skudali odgovoriti na po tudi na Korzo Verdi in na kartončkov na plakat

V soboto smo se zbrali na g vse dobro razložil in začeli s zvedeti, katera družina jo je staro lekarno in nekdanj semenišču, kjer je moj prijatel o cerkvi, ki je bila porušena i smo končali v baru KB cer ampak tudi mesto, ki smo ga

Moj najljubši dogodek je bil jaz in Janez. Jaz sem prerisal





Izstava Saše Quinzija

Na grofov Attems-Petzenstein, na pomoč umetnostnega zgodovinarja v Saše Quinzija smo si ogledali in ubiva vodno pošast s šestimi gospodova vsem vodom. Kip je pa je Marco Chiereghin. Na zunanji katerimi izstopa Zeusov. Judovske družine so Ascolijevi ulici. Vhodna vrata je vtaknili pergamen – torah in vojno so bili Judje izgnani v il tudi trimesečni dojenček Bruno most čez Koren, zato stoji tu še Postavljen je bil leta 1744.

vide, 5. r.



Tomaso in Davide pridno zija.

GORNJE MESTO (grajsko naselje)
= oppidum superius

Na hišni številki je nekdanji dom Simona Tassa (sorodnik slavnega Torquata Tassa) zraven pa (številka) je stal dom družine Dornberg. Sedaj stoji tam Pokrajinski muzej.

Lov na zaklad po mestnih ulicah

Na 2006 sem sodelovala pri lovu na zaklad. Bila sem v 4. skupini. Je nekoč imenoval Stari trg. Potem smo šli do goriške stolnice stavljena vprašanja tako, da smo spraševali mimoide. Šli smo to v knjižnico. Jedli smo krofe. Igra smo zaključili z lepljenjem. Naredili smo samo eno napako in se uvrstili na prvo mesto. Federica Mattiussi, 4. razred

oriškom gradu za veliki lov na zaklad po Gorici. Andrej nam je mo igro. Kot prvo smo pogledali cerkvico sv. Duha. Morali smo dala zgraditi. Potem je bil na vrsti Raštel, kjer smo dobili zelo o restavracijo. Nadaljevali smo proti univerzi, nekdanjemu lji Tristan prerisal grb. V Podurnu smo morali zapisati podatke med 1. svetovno vojno. Potem smo šli proti palači Lantieri. Igra tra, kjer smo jedli odlične krofe. a niso bili dobri samo krofi zasedli, saj smo prišli drugi z dvema napakama. Lov na zaklad mi je bil zelo všeč. Peter Abrami, 4. r.

isti, ko smo morali prerisati grb univerze. Prerisovala sva ga prej s svinčnikom, potem pa pobarval z voščenkami. Janez pa je narisal samo z voščenkami. Tristan Bauzon, 4. r.



Robijeva skupina pridno lepi kartončke in fotografije

Tretji del

Prešli smo sedaj k lovu na zaklad po goriških ulicah, v najvažnejši in tudi najbolj privlačen ter zabaven del projekta. Kot smo že prej povedali smo tu uporabili kartončke z besedili in fotografije. Otroci, razdeljeni v štiri skupine, so imeli to nalogo, da so s pomočjo fotografij in razpoložljivih podatkov iskali imena ulic, trgov, predelov in tudi nekaterih osebnosti, društvenih prostorov, palač ipd. Skupine so vodili udeleženci celotnega projekta. Za njihovo varnost pa so skrbeli vzgojitelji. Igra se je končala v KB Centru, v prostorih knjižnice Damira Feigla, in je predvidevala še lepljenje že dopolnjenih kartončkov ter fotografij na velike mape. Tako so nastale štiri lepljenke, ki ponazarjajo vloženi trud sodelujočih in ki ostajajo na razpolago kot didaktični pripomoček. Igra se je končala ob prisotnosti staršev in prijateljev s predstavitvijo opravljenega dela in nagrajevanjem.



Četrti del projekta Moja Gorica

Projekt smo zaključili z obiskom goriške Občine. V spremstvu odbornika za šolstvo gospoda Oliviera Furlana in občinske svetnice Nataše Pavlin so udeleženci projekta obiskali občinske urade in posvetili posebno pozornost Uradu za slovensko manjšino.

Ob vodnem toku Korna

Med projektom smo si šli obiskat tudi palačo grofov Attems – Petzenstein. Ta je bila zgrajena leta 1745. Zidali so jo 13 let. Leta 1900 je postala sedež pokrajinskih muzejev v Gorici. Umetnostni zgodovinar Saša Quinzj nam je povedal nekaj podrobnosti o zunanjem vodnjaku. Ta vodnjak so postavili leta 1775. Predstavlja Herkula, ki se je pokrival z levjo kožo. Herkul tukaj ubija pošast s šestimi glavami. Pošast se je imenovala Hidera. Kip je zgrajen z dvema različnima kamnoma, apnenca in peščenjaka. Kip je oblikoval Marco Chiereghin. Na strehi stavbe stoji sedem kipov, eden od teh je Zeus. Po ogledu palače Attems smo šli na ogled judovske četrti. Tam so si Judje zgradili hišo z dvema velikima oknoma, ker so rabila za izlobo. Ob vratih so v zidu naredili luknjo in vanjo dali pergamen, na kateri je pisalo poglavje svete knjige imenovane Torah. S tem dejanjem so posvečali svoje hiše. V tem predelu stoji tudi sinagoga, na strehi katere je napisanih deset božjih zapovedi. Blizu sinagoge je dvorišče, poimenovano po Brunu Faberju. Nedaleč stoji cerkev sv. Ivana, v njeni notranjosti pa oltar s sliko, ki predstavlja Jezusov krst in ki je skoraj gotovo delo Iacopa Tintoretta.

Alice Pecorari, 1. sr.



Udeleženci lova na zaklad pazljivo poslušajo Andrejeva navodila

Igra po mestu

Projekt Moja Gorica smo zaključili z zanimivo igro. V soboto, 25. novembra, smo se srečali na gradu. Bilo nas je 24 učencev 4. in 5. razreda osnovne šole ter 1. razreda srednje šole. Razdelili smo se v štiri skupine in odšli smo na potep po goriških ulicah. S sabo smo imeli kuverto s podatki, fotografijami in drugimi pripomočki, ki so nas vodili do Kornske ulice, drevoreda na Studencu, Brandeve kavarne, na Travnik, v Raštel itd. Ogledali smo si v bistvu celo mesto ter zaključili naše potepanje v KB Centru na Verdijevem Korzu, kjer je v prostorih knjižnice Damira Feigla vzgojitelj Andrej tudi nagradil trud posameznih skupin.

Ilarija, 5. r.

Raziskovalci na delu



Dopolnjena mapa mestnega predela



TRGOVSKI DOM

Stoji na Korzu zraven ljudskega vrta na številki Zgrajen leta 1904 po naročilu Slovenske Trgovskoobrtne zadruge. Načrtoval ga je

..... in je služil kot sedež za slovenske ustanove. V njem so imeli gledališko dvorano, knjižnico, čitalnico, knjigarno in telovadnico društva Sokol. V stavbi je bila podružnica Ljubljanske kreditne banke. Tu je imelo svoj sedež Pevsko in glasbeno društvo. Leta 1926 je bil dom razdejan od fašistične oblasti. Pod drugi svetovni vojni je bil preimenovan v Ljudski dom in postal ponovno kulturno središče goriških Slovencev, toda kmalu si ga je prisvojila italijanska država (1946).



Udeleženci lova na zaklad po mestnih ulicah v soboto, 25. oktobra 2006.

1. MESTO

SKUPINA

ILARIA BERGNACH
DAVIDE COBELLO
VANJA MARINČIČ
FEDERICA MATTIUSI
ELISA PRODERUTTI
LIONELLA COSTANTINI

Spremljevalka: Nadja



2. MESTO

SKUPINA

JANEZ PINTAR
TOMASO WINKLER
ANDREA WINKLER
TRISTAN BAUZON
PETER ABRAMI

Spremljevalec: Robert



3. MESTO

SKUPINA

VALENTINA CIJAN
GAJA BRAINI
PIERRE NANUT
ALBERTO LORENZUT
ANDREA CADAMURO

Spremljevalki:
Sabrina in Daniela

4. MESTO

SKUPINA

ALICE PECORARI
LARA FERI
EDOARDO
MATTIUSI
ELIA ESPOSITO
GIOIA INNOCENTI

Spremljevalka:
Nataša

KULTURNI Stiki



osebna izkaznica



TRŽAŠKA FOLKLORNA IN PEVSKA SKUPINA STU LEDI

Leto rojstva: JANUARJA 1973

Da je ljudsko izročilo neprecenljiva dragocenost že vrsto let prišata Tržaška folklorna in pevska skupina Stu ledi, ki z glasbo, ritmom in ljubeznijo do vsega, kar predstavlja tradicijo določenega prostora in kulture, bogati tudi kulturno življenje in delovanje našega prostora.

ZAČETKI

Skupina Stu ledi je nastala na pobudo Nadje Kriščak, temperamentne Barkovljanke, ki je s svojo osebnostjo že od samega začetka dala tak naboj in tako moč, »da je kljub dejstvu, da je ni več med nami, njena prisotnost še vedno občutna in nam daje moč, da nadaljujemo kljub stiskam in težavam, z zavestjo, da moramo pri tem vztrajati«. Kriščakova je skupino nato vodila »z ljubeznijo, neutrudnim navdušenjem in strokovnim prijemom« do svoje zgodnje smrti.

NASTOPI

V skoraj petintridesetletnem obdobju je skupina opravila rekordno število nastopov. Prvi je bil na vrsti že mesec dni po ustanovitvi, 10. februarja 1973, v Slovenskem dijaškem domu.

PLESI

Ob nastanku je podobno kot ostale takratne slovenske skupine gojila slovensko ljudsko tradicijo lastnega kraja in obenem spoznavala tudi folklorne običaje ostalih slovenskih dežel, od gorenjskega, do štajerskega, belokranjskega, kasneje pa tudi jugoslovanskega prostora.

VZDUŠJE V SKUPINI

Navdušenje in povezanost članov

Z glasbo, ritmom in ljubeznijo do vsega, kar predstavlja tradicijo našega prostora

skupine, ki so jih družile tudi prijateljske vezi, je iz leta v leto rastlo. To je seveda pripomoglo tudi k sli po spoznavanju ljudskega izročila in k želji, da bi med plesnimi nastopi posredovali publiki tudi vse, kar je spadalo zraven: od oblačila - noše do vzdušja in razposajenosti, ki sta povezovala plesalce.

REPERTOAR

Spored s katerim je TFS Stu ledi ob svoji ustanovitvi naravnost navduševala občinstvo, je obsegal pesmi in ples bliznje okolice z istrskim, beneškim, goriškim, rezjanskim in kraškim spletom. Ob teh so vadili tudi ples iz Furlanije, zgornje posoške doline in balun iz južne Istre.

RAZISKOVANJE LJUDSKEGA IZROČILA

S tem se je skupina ukvarjala že od samega začetka. Sprva se je posvetila tistemu Trsta in Istre, kasneje pa še beneškemu, furlanskemu, goriškemu, re-



zijanskemu in spet tistemu zgornje posoške doline.

ŽENSKA PEVSKA SKUPINA TFS STU LEDI

Pet let po ustanovitvi je ravno ob nastopu, s katerim so proslavili petletnico delovanja, nastala še ženska pevska skupina. Sestav predstavlja danes eno najbolj kakovostnih ženskih pevskih skupin, ki izvajajo ljudske pesmi, s katerimi je uspešno nastopila na številnih koncertih in festivalih. Leta 2000 tudi v Rimu, na natečaju zborovskega petja Orlando di Lasso, kjer si je zagotovila tudi srebrno odličje. V

sodelovanju s plesno skupino se posveča tudi didaktičnemu delovanju, saj pomen in bogastvo ljudske tradicije posreduje tudi mlajšim in najmlajšim rodovom.

NOŠE

Ljudskim oblačilom posveča skupina izredno važnost. Gojenje in hranjenje noš je tudi eden njenih pglavitnih ciljev. Ob originalni tržaški ženski noši je skupina nastopila tudi v goriški, beneški, furlanski, rezjanski, belokranjski, gorenjski, noši štajerske ljudske tradicije in pa v srbski, slavonski ter muuslimanski ženski noši iz Bosne.

agenda - agenda - agenda - agenda

USTVARJALNO PREŽIVLJANJE POČITNIC



INTERCAMPUS-MEDNARODNI MLADINSKI GLASBENI LABORATORIJ

(Debeli rtič, od sobote, 28. julija do nedelje, 5. avgusta 2007): ZSKD obvešča, da je 1. junija 2007 zapadel rok za prijavo. ZAMUDNIKI POHITITE!!!!



POLETNE USTVARJALNE DELAVNICE 2007

(Vojsko, od 27. avgusta do 1. septembra 2007): ZSKD obvešča, da je na razpolago še nekaj mest. **MEDNARODNA LIKOVNA KOLONIJA MLADIH** (Šentjanž v Rožu na Koroškem, od 29. julija do 4. avgusta 2007): zainteresirani pohitite, ker je še malo mest na razpolago!

ČE SE BOSTE ODPRAVILI NA VIDEMSKO...

Razstava Ivan Trinko: Boter petelin in njegova zgodba, ilustracije Alessandra d'Este, Špeter, Beneška galerija, od 17. maja do 17. junija (urnik: od 17.5. do 17.6., od ponedeljka do petka, od 16. do 18. ure).

Fotografska razstava Dentro i paesi / Znotraj vasi, Valli del Natisone 1968_Nediške Doline 1968, fotografije Riccardo Toffoletti, Čedad, cerkev »Santa Maria dei Battuti«, (urnik od 26.5. do 17.6., od ponedeljka do petka, od 10. do 12.30 in od 15.30 do 20. ure, ob sobotah, nedeljah in praznikih pa od 10. do 20. ure).

Arheološka razstava »Med Nadižo in Sočo: zgodovina in arheologija neke pokrajine. Tra Natisone e Isonzo: storia e archeologia di un territorio« (urnik: od 30.6. do 26.8.2007, ponedeljek od 9. do 14. ure, torek-nedelja od 8.30 do 19.30). Možni so skupinski vodeni obiski.

Nastop solopevcev Glasbene Matice Špeter: Špeter, Slovenski kulturni center Al Centro, 12.6.2007 ob 20. uri.

Predstavitve Trinkovega koledarja 2007, predvajanje filma »Človek iz Srednjega«, Kambresko, 15.6.2007 ob 20.30.

6. koncert za Svet Vid »Vid je vsih čeriešnih sit«; Klenje, 16.6.2007 ob 20. uri **Otvoritev razstave Naši predniki** pred fotografskim aparatom; Hlodič, Občinska dvorana, 16.6.2007 ob 17. uri.

Pohod Livek-Topolove-Livek in predstavitve knjige Alda Klodiča »Čez namišljeno črto«; Topolove, 17.6.2007.

Evropski pohod prijateljstva Čeniebola-Podbela; 17.6.2007 ob 9.30, odhod iz Čeniebola.

»Kar jo pieje kukuca / junij v Rečanski dolini«;

21.6.2007, Hlodič, praznovanje za 40 let delovanja s kulturnim programom

23.6.2007, Hlodič, Občinska dvorana od 17. ure dalje, praznovanje ob Sv. Ivanu Izlet v botanični vrt Dobrač v Landskron in Beljak (A): **17.6.2007** ob 7.30 odhod iz Špetra, povratek ob 20. uri

ZBOROVSKÉ NOVICE:

»Sen kresne noči« se bo odvijal v petek, 22. junija 2007 ob 20.45 v Škocjanu. K nastopu ob zaključku sezone so vabljeni vsi zbori.

Občutena vsemanjšinska proslava na BAZOVIŠKI GMAJNI se bo odvijala v nedeljo, 9. septembra 2007 ob 15. uri. Združeni zbori pod taktirko Pie Cah bodo zapeli pesmi »Žrtvam, Bazovica, Smrt v Brdih« in »Vstajenje Primorske«. Notno gradivo je na razpolago na tržaškem sedežu ZSKD.

9. Mednarodno zborovsko tekmovanje Maribor 2008 se bo odvijalo od 18. do 20. aprila 2008. Namenjeno je ženskim, moškim in mešanim zborom. Na tekmovanju lahko sodelujejo izključno ljubiteljski zbori. Zborovodje in morebitni instrumentalisti so lahko poklicni glasbeniki. Število pevk, pevcev in sodelujočih zborov je omejeno. Rok prijave zapade 23. novembra 2007.

38. TABOR SLOVENSKE PEVSKIH ZBOROV

Šentvid pri Stični, Osnovna šola, 16. junija 2007 ob 20. uri, koncert slovenskih zborov iz drugih držav. (Nastopal bo tudi Mešani pevski zbor Fran Venturini, Domjo).

Šentvid pri Stični, Osnovna šola, 17. junija 2007 ob 13. uri, 38. tabor slovenskih pevskih zborov.

NAGRADA IGNACIJ OTA, IZTEKA SE ROK...

Izteka se rok za 3. natečaj za zborovske skladbe za nagrado IGNACIJ OTA. Skladbe sprejemamo do 30. junija 2007 na naslov: ZSKD, Ulica San Francesco 20, 34133 Trst. Predvidene so tri nagrade: za najboljšo skladbo za odrasle zборе, za najboljšo skladbo za otroški oz. mladinski zbor, posebno priznanje za najboljšo skladbo mladega/e avtorja/ice rojenega/e po 31. decembru 1980.

NOGOMETNA TEKMA STARI-MLADI v

organizaciji Mladinskega krožka Prosek Kontovel se bo odvijala danes ob 16. uri na travnatem igrišču Ervatti. Med tekmo se bodo vrstile humoristične uprizoritve, nastop navijaške skupine Cheerdance Millenium in GD Prosek. Sledila bo povorka z vozom z zmagovalci na čelu po proseških ulicah. V primeru slabega vremena bo tekma prenesena 17. junija.

KINOATELJE OBVEŠČA:

do nedelje, 28. oktobra 2007 bo na Goriškem gradu možen ogled razstave »Passaggi« (v organizaciji društva Prologo). Urnik: od torka do nedelje od 9.30 do 13.00, od 15.00 do 19.30, ob ponedeljkih zaprto.

FESTIVAL POEZIJE IN KULTURNE DELAVNICE v organizaciji »Il Ramo d'oro Editore« in "Collegio del Mondo Unito dell'Adriatico" bodo potekale v Trstu in po Furlaniji-Juljski krajini od 13. do 17. junija 2007.

RAZISKOVALNA DELAVNICA O "SINE-STEZIJ" GLASBE "Glasba postane gledališče in gledališče postane glasba" v organizaciji JSKD bo potekala v soboto, 18. in v nedeljo, 19. avgusta 2007 v Dijaškem domu v Novi Gorici. Namen dvodnevne delavnice je predstaviti osnove uporabe glasbe v različnih umetnostih. Udeleženci bodo spoznali pojem "sinestezijske" ali soobčutenja v glasbi, tj. učinke, ki jih ima zvok pri vizualnem doživljanju umetniških del (predstave, filma). Rok za oddajo prijav je petek, 13. julij 2007.

FOLKLORNA DEJAVNOST:

LE PLESAT ME PELJI 2007 - Državno srečanje odraslih folklornih skupin bo tudi letos potekalo v dveh delih, in sicer: 1. del v Črnomlju, v soboto, 16. 6. 2007 (tu bo nastopila Tržaška folklorna skupina Stu ledi), 2. del v Beltincih, v nedeljo, 29. 7. 2007.

JUNIJSKI VEČERI V ŠEMPOLAJU

Ponedeljek, 11. junija 2007 ob 20.30, prostor pod vrtcem v Šempolaju: koncert otroške pevske in plesne skupine Vigred, gojencev Zorana Lupinca in Aljoše Sakside, ansambla Mladih Kraških Muzikantov in pevskega zbora Združenja Staršev iz Romjana.

Torek, 12. junija 2007 ob 21. uri, šolsko dvorišče v Šempolaju: gostovanje dramske skupine

KD Slavec iz Ricmanj z veseloigro „KRATEK STIK“, priredba in režija Ingrid Verk.

Četrtek, 14. junija 2007 ob 21. uri: koncert doberdobske skupine Blek Panthers. (v organizaciji SKD Vigred)

iz oči v oči



Ime in priimek: Federica Filincieri

Kraj in datum rojstva: Trst, 31.8.1986

Zodiakalno znamenje: devica

Kraj bivanja: Lonjer

E-mail: fede.86.ts@virgilio.it

Stan: single

Poklic: študentka

Najboljša in najslabša lastnost:

ne vem - sitnost

Nikoli ne bom pozabila: potovanja v Grčiji

Hobiji: glasba in branje

Knjiga na nočni omarici: Lettera a un bambino mai nato

Najljubša risanka: La Sirenetta

Najljubši filmski igralec: Josh Hartnett

Najljubši glasbenik: trenutno

Laura Pausini

Kulturnik/ osebnost stoletja:

Rita Levi Montalcini in Nelson Mandela

Ko bom velik, bom... nimam

pojma

Moje društvo: Pihalni orkester

Ricmanje

Moja vloga v njem: flavtistka

Svojemu društvu želim: veliko

uspeha in zadoščenja

Moj življenjski moto: carpe

diem

Moje sporočilo svetu: življenje

ni praznik, je delovni dan!



Ime in priimek: Franko Ferfoglia

Kraj in datum rojstva: Doberdob, 07.12.1953

Zodiakalno znamenje: strelec

Kraj bivanja: Doberdob

E-mail: Kaj je to???

Stan: Srečno poročen

Poklic: Upokojenec

Najboljša in najslabša lastnost:

delaven, neprestano godrnjam

Nikoli ne bom pozabil: Pred-

stavitve mlade godbeniške sku-

pine leta 1985

Hobiji: Zidam hiše

Knjiga na nočni omarici: To-

polino

Najljubša risanka: Heidi

Najljubši filmski igralec: Char-

les Bronson

Najljubši glasbenik: Franko Se-

ver

Kulturnik/ osebnost stoletja:

Stojan Ristovski

Ko bom velik, bom... plesalec

Moje društvo: Pihalni orkester

KRAS

Moja vloga v njem: 20 let pred-

sednik, sedaj odbornik

Svojemu društvu želim: Da bi

imelo čimveč mladih sil.

Moj življenjski moto: Kdor se

ustavi je izgubljen

Moje sporočilo svetu: Vztrajati

za preživetje v družbi.



REPORTAŽA - Od berlinskega muzeja do palače Sans souci v Potsdamu

Friderik II. Veliki, Prus izrednega duha

Po Moni Lizi v pariškem Louvru in Maji desnudi v madridskem Pradu sem si zaželel videti še doprsni kip egipčanske faraonke, imenovane Nofretete (tako jo pišejo Nemci), ki je živel 1340 let pred našim štetjem, »najlepšo med najlepšimi«, kip, ki so ga nemški arheologi našli ob Nilu in ga shranili v egipčanskem muzeju, enem izmed tolilikih, ki jih premore Berlin. Želja je bila toliko večja, ker Egipčani, podobno kot drugi oropani narodi, uradno zahtevajo njeno vrnitev. Ne vem, če se bo to kdaj uresničilo. Za časa mojega življenja, ki se hitro bliža Karl Mayevim »večnim loviščem«, zagotovo ne. Zato sem zagabil priložnost in se odpeljal tja.

Samo njo sem si sprva želel ogledati in se je nagledati, ostali razstavljeni primerki me niso toliko zanimali, kvečjemu mimogrede. Tako se ravnam zaradi izkušenj in nekih pridobljenih spoznanj. Enkrat samkrat sem se pred tolilikimi leti dneve in dneve podil po Louvru, skoraj do onemoglosti. Od vsega videnega sem malo odnesel domov. Potem sem srečal strokovnjaka, ki mi je rekel, da si ogleda samo tisto, ki je ogleda vredno. Zato pa toliko bolj temeljito. Torej, odšel sem gledat »najlepšo med najlepšimi«, občudovat njem vrat razpotegnjeni vrat "a 'la Modigliani", popolnost njenih potez na obrazu, mesnatih in lepo oblikovanih ustnic, pravilnega nosu, kar je vse lepo usklajeno in zaokroženo v lepoto, ki očara. Današnja merila lepote so zagotovo različna od nekdanih, toda upam si trditi, da bi mladenka z lepoto naše faraonke lahko kandidirala za misico sveta, bila bi iskana filmska zvezda, zagotovo žena bogatega zemljana in poleg tega ljubica kakšnega fajn frajerja. Od njenega nastanka je minilo okoli 3.300 let. Ni bilo naključje, da se je okoli nje trlo gledalcev. Moje pričakovanje je bilo potešeno, pri njej pa se moja radovednost ni ustavila.

In kaj se mi je napletlo, da sem se domov vrnil prevzet? Oprostite, ne od »najlepše med najlepšimi, temveč od izjemne osebnosti pruskega kralja Friderika Velikega, »zadet« hkrati od nemške arhitekture in z njo povezane zgodovine. Kot »večni nevednež«, kar nekateri časnikarji smo, bom skušal opisati osebnost tega Prusa, kakršno so nam posredovali, zanašajoč se na prizanesljivost zgodovinarjev, če bom kje usekal mimo.

Rdečelasi Friderik, pruski prestolonaslednik, je bil majhne in krhke rasti. Bil je sodobnik Marije Terezije,

se pravi, da je živel v 18. stoletju. Bili so to časi sklepanja zarok in porok, zaradi dedovanja seveda. Za Avstrijo je veljal izrek, da kar drugim prinaša Mars, Avstriji Venera poklanja. Usoda Frideriku in Mariji ni bila naklonjena, da bi se vzela. Če bi se, bi bilo, kot bomo videli, marsikaj drugače.

Še preden se je poročil z Marijo Terezijo, avstrijsko cesarico, ki so jo še kot deklico ponujali po vseh dvorih, je Franc Štefan, francoski prestolonaslednik, pozneje za cesarico Franz, spoznal Friderika pruskega (pri njem se bom zadržal) in o njem dejal, da je izredno inteligenten in je prava škoda, da njegov oče, cesar, z njim tako slabo ravna. V kamin je vrigel njegovo najljubšo flavto, ker ga je zalotil pri igranju, namesto da bi se udeleževal vojaških vaj.

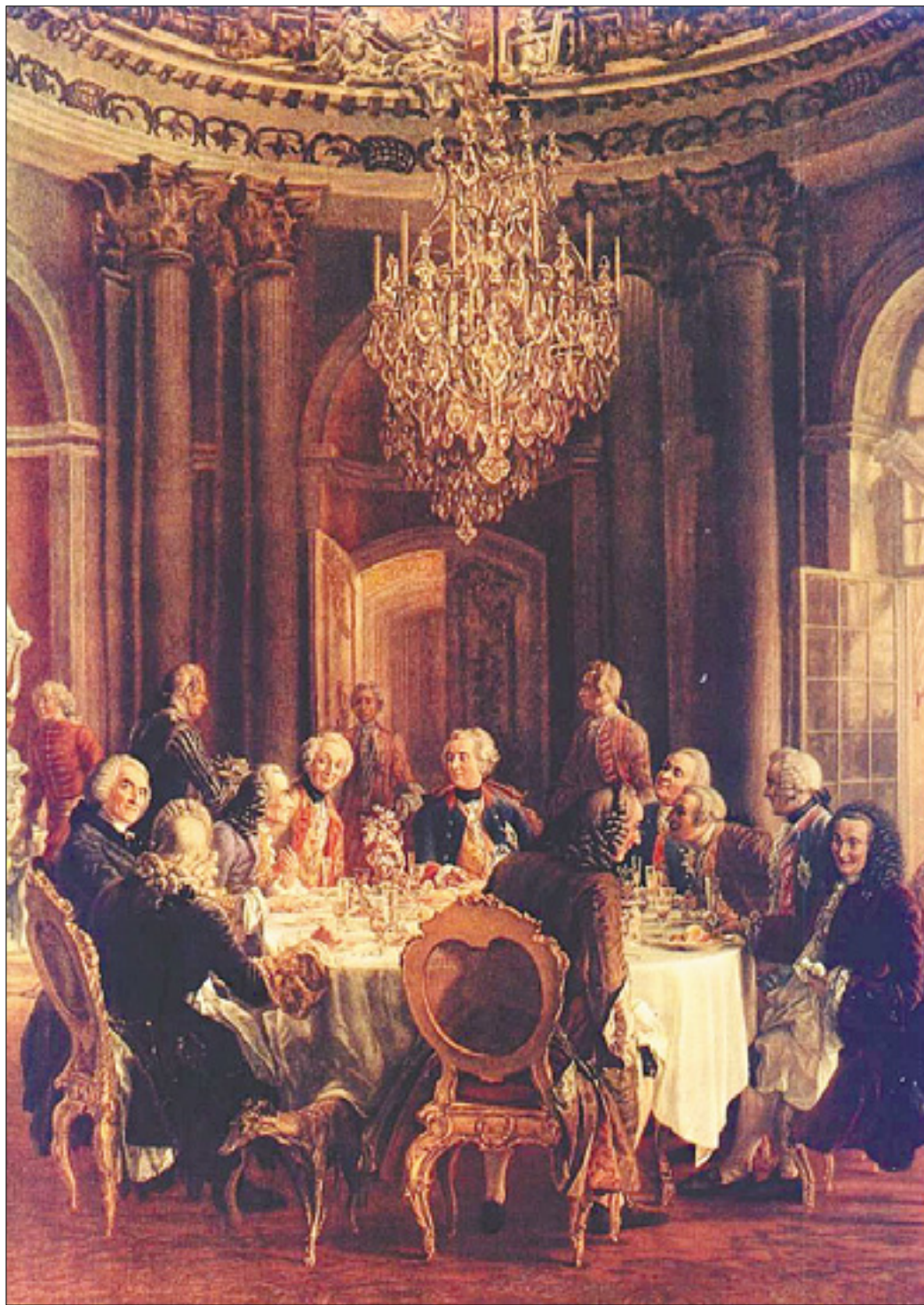
Spomnil sem se neke razprave o nečloveški germanski vzgoji, ki je temeljila na pretepanju otrok, in sodil, da je najbrž bila vzgoja v pruski militarizirani državi še toliko trša.

Ko je Friderik odrasel in postal kralj, si je zgradil v Potsdamu svojo poletno rezidenco. Imenoval jo je »Sans souci« - brez skrbi. To ni bil ne pariški Versailles in tudi dunajski Schönbrunn, pač pa pritličnen, arhitektonsko in umetniško dodelan dvorec, več kot ugleden za kralja s posebnimi umetniškimi nagnjenji, narejen torej po meri človeka izrednega duha.

Federik je bil inteligenten, izobražen in hkrati umetnik. Bral je pri štirih letih, igral na flavto in klavir, napisal skladbe za kvarteto in orkester, (eno smo poslušali v avtobusu na povratku in uživali ob njej). Obkrožal se je s slavnimi imeni iz sveta umetnikov in znanstvenikov. Na njegovem dvoru se je govorilo samo francosko, pila so se samo francoska in italijanska vina; v kakovost nemških ni verjel. Poznan je bil kot mecen. Tri leta je bil francoski iluminist Voltaire njegov gost – dokler se nista skregala. Vse to pove, s kakšnim človekom imamo opraviti. In tudi s kakšno cesarico. Mimogrede si preberite samo tole: Oba vladarja, Prus in Habsburžanka, sta si bila pogosto v laseh zaradi ozeatelj. Proti koncu vladavine je Marija Terezija izgubila neko bitko. »Zaradi tega smo lahko žalostni, vendar tega ne smemo pokazati, ker bi to preveč razveseljevalo našega nasprotnika«, je dejala.

Knjižnica v dvorcu »brez skrbi« je okrogle oblike. Takšno je dal zgra-

Friderik Veliki se je obdajal s slavnimi imeni iz vrst umetnikov in znanstvenikov. Na sliki Adolpha von Menzela, ki jo hranijo v dvorcu Sans souci v Podstadamu, je cesar prikazan v družbi z nekaterimi izobraženci in francoskim iluministom Voltairom, ki je bil tri leta njegov gost (dokler se nista skregala)



di to, ker je menil, da bi se v kotih izgubljale dobre misli. Sestajanju osebnosti je bila namenjena osrednja ovalna dvorana, z odprtino v strehi, podobno kot jo ima rimski Panteon, s to razliko, da je odprtina v Sans souci podobna obliki sobane in je torej ovalna. Vse pozlačene štukature so v obliki črke S, torej brez ostrih kotov, ki so motili cesarjev estetski čut. Dvorec je opremljen s številnimi slikami,

ki se spdobijo takšnim domovanjem. Pred eno se je ustavila nemška vodička, zlahtna gospa srednjih let, z uglašenim nastopom, plavimi očmi in lepo oblikovanimi ustnicami, in opisala srečanje z enim izmed skupine študentov, ki je poklical še druge: »Fantje, pridite sem pogledat tale seks. To ni to, kar vi mislite, sem jim odgovorila« in je ponovila, kako je študentom razložila razliko med erotiko in sek-

som. Rekla jim je tole: če imate pred seboj koš lepih jabolk, občudujete njihove barve, ste omamljeni od njihovega vonja in očarani zaradi njihove oblike, morda jih tudi otipavate in ovohavate, vse to je erotika. Kakor hitro jabolko ugriznete, postane seks.

Dobili smo lekcijo in kanček pozitivne energije.

Sneli smo natikače, s katerimi smo (brezplačno) očistili parket (še poprej pa odšteli po 10 evrov za vstopnino) in odšli na terasasti vrt, kjer je cesar gojil vinsko trto, v oranžeriji pa rože in eksotično sadje. Bil je poročen z žensko, ki je bila »grda in prevelika zanj«, kot je dejal. Zdi se, da ga tudi druge ženske niso ravno vžgale, kar dopušča nekatere sume. Bil je po prusovski natančen. Zaostankov v podpisovanju aktov ni poznal, edinole pri smrtnih obsodbah si je za razmislek vzel dva dneva. Popil je do 40 kav na dan, z dodatkom popra. Tako kavo, sem zvedel ob povratku, še dandanes pijejo v nekaterih afriških državah. Pokopan je želel biti brez vsakršne svečanosti, poleg svojega dvorca, skupaj s svojimi petimi psi hrti. Želja se mu je izpolnila šele vliko let po smrti.

V bližini dvorca Sans souci stoji po angleškem podeželskem vzorcu zgrajen Cecilijin grad, kjer so veliki trije, Churchill, Stalin in Truman, podpisali mirovno pogodbo. V tej dvorani z veliko okroglo mizo (vse je takšno, kot takrat) se je odločila usoda Evrope po drugi svetovni vojni. V njej naj bi se, po pisanju nekaterih poznavalcev, Molotov za trenutek spozabil in zapečatil našo usodo, usodo Gorice. Toda to je že druga zgodba.

Gorazd Vesel



Poletno rezidenco, ki jo je Friderik Veliki dal zgraditi v Potsdamu, je imenoval Sans souci (brez skrbi). Dvorec je bil oblikovan po meri vladarja s posebno občutljivostjo do umetnosti,



LICEJ FRANCETA PREŠERNA V TRSTU - Razmišljanje dijakov po drečanju z doktorjem Bogdanom Polajnerjem

Projekt Človek, k

7. in 9. februarja 2007 so se dijaki štirih razredov bijenija Znanstvenega liceja F. Prešerna srečali z doktorjem Bogdanom Polajnerjem, dolgoletnim vodjo programa pomoči zasvojenim z mamili Projekt Človek. Nekateri dijaki so svoje vtise s tega srečanja zapisali. Z veseljem vam jih ponujamo v branje.

Droge - nevarnost za vsakogar

Ob spoznanju, da se je dr. Polajner odzval na povabilo in prispel na našo šolo, smo se vsi veselili. Na začetku predavanja je dr. Polajner predstavil svoje delovanje in sicer pomoč narkomanom pri premagovanju odvisnosti od drog. Pred leti je ustanovil društvo Projekt človek v Sloveniji, ki ga vodi še danes. Raziskave pričajo, da je večina narkomanov začela z uživanjem drog med 14 in 18 letom starosti oziroma ob prestopu s srednje na višjo šolo. Seveda vsi, ki poskusijo oziroma uživajo droge le za kratek čas, ne postanejo odvisni, vendar so že v tej začetni fazi izpostavljeni veliki nevarnosti, saj so tudi začetne »lahke« droge nevarne. Posledici uživanja drog nista le telesna in duševna odvisnost. Marihuana nam npr. kvari kratkoročni spomin. Uživanci drog tako poslabšajo ocene v šoli in so velikokrat žrtve prometnih nesreč, saj je vožnja po uživanju drog zelo nevarna, ker voznik pod vplivom mamil vidi drugače. Zelo huda posledica pri drogah, ki je žal premalo upoštevana, je ta, da je za isti učinek omamljenosti vsakič potrebna večja količina droge. Tedenska količina droge se vedno večja, dokler ne pride do prestopa iz lahkih v težke droge in nazadnje (v najslabšem primeru) uživalec poskusi še heroin. Ta je popolna poguba za človeka, saj povzroči takojšnjo telesno odvisnost.

Pogovor se je nato usmeril na način zdravljenja narkomanov. Prvi korak zdravljenja je ta, da narkoman prizna, da je potreben pomoči, in se sam odloči za zdravljenje. Pri zdravljenju morajo sodelovati tudi starši, saj so večkrat prav ti vzrok, da se je njihov otrok odločil za uživanje drog. Dal nam je primer matere, ki »drži« svojega sina tako rekoč »na vrvi«, kar ona določa zanj in je zelo posesivna. Najprej je torej treba poiskati vzroke za beg v odvisnost. Takoj zatem vstopi narkoman v prvo fazo premagovanja odvisnosti. Po tej je na vrsti enoletno obdobje, kjer se narkoman uči premagovanja strahu in se poskuša sprostiti (npr. pri plesu), ne da bi pri tem potreboval sredstev za omamo. Po mnenju dr. Polajnerja je premagovanje strahu veliko bolj pomembno kakor disciplina. Po tej fazi narkoman lahko zapusti terapevtsko skupnost, vendar se mora občasno vrniti na sestanke oziroma srečanja z ostalimi narkomani. V tej zadnji fazi pa bi moral narkoman spremeniti svojo miselnost. V glavnem se zdravljenje s to zadnjo fazo zaključí, čeprav je posameznik še vedno v nevarnosti, da ponovno začne z uživanjem.

Dr. Polajner se je hotel pogovoriti z nami tudi o vzrokih, zakaj se mladostnik odloči za droge. Učinek vsake droge je ta, da človeka omami, sprosti, od strani vse občutke oziroma vsa čustva in navidezno tudi vse tegobe in probleme. Zato je prav človek, ki ni sproščen, ki se sramuje pokazati svoje čustva, saj nima samozavesti in ki se izogiba problemov, v veliki nevarnosti, da bo zapadel v odvisnost oziroma da bo začel z uživanjem drog. Fant, ki ga na plesu dekle zavrne in ki svojo žalost skriva in se dela, kakor da je celo vesel, ima zelo velik odstotek možnosti, da si bo izbral kot rešitev svojega problema najlažjo pot; uživanje drog. Med predavanjem pa smo se morali tudi sami analizirati. Morali smo preveriti, če imamo trde rame ali boke in če se zaradi spraševanja, predavanja, na-

stopa itd. zgodi, da spremenimo ton glasu. Zvedeli smo, da imajo tisti, ki so trdi v bokih probleme s sproščenostjo oziroma se npr. na zabavi ne znajo sprostiti brez drog in zaplesati. Tisti, ki imajo trde rame, imajo probleme z jezo; jezo rajši obdržijo zase oziroma jo skrivajo v sebi, kot da bi jo pokazali. Tisti, ki pa spreminjajo glas, imajo velike probleme s strahom, ga imajo preveč. Tudi ti dejavniki so lahko vzrok uživanja drog. Zanimivo je še to, da je tudi prekomerno sanjarjenje škodljivo, saj se lahko oseba, ki je prevečkrat »v oblakih« odmakne od realnega sveta.

Srečanje je bilo enkratno in zelo poučno.

Jožica Forčič, II. B

Toplina namesto mamil

Droge človeka ne zasvojijo samo fizično, ampak tudi duševno, saj so po navadi nadomestilo nekim prazninam. Te nastanejo po navadi ob nepredvidenem koncu ljubezenskega odnosa, osamljenosti, pomanjkanja vključenosti v družbo, itd.

Ugotovljeno je, da se količina potrebne droge, katero mora narkoman naučiti, da doseže alteracijo čutil, večja skoraj eksponencialno: po dveh letih preide iz ene na pet enot. Tega se narkomani ne zavedajo in trdijo, da ni to sploh res. Kjer najdemo nezdrav člen (kot je na primer narkoman), imamo za nezdravo »tudi ožje okolje, v katerem se giblje (po navadi njegovo družino). Ker ni bilo to okolje zmožno zadovoljiti vseh njegovih potreb, je zašel v mamila in je zato tudi okolje deležno pozornosti pri zdravljenju izhodiščnega »člena«. Družba skuša take »nezdrave« posameznikov izločiti ali jih vsaj toliko potisniti ob stran. Preveč krat prepustimo njihovo zdravljenje zdravnikom. S tem se pa njihovo stanje še dodatno poslabša, saj jih prisili k uživanju novih mamil, da bi se spet počutili ljubljani.

Pravilni metodi zdravljenja sta toplina in sočlovek, ki skušata nadomestiti v zasvojenem tisto, kar sam skuša zapolniti z uživanjem mamil. Treba je sprejeti medse, kot to dela v Sloveniji »Projekt človek«. Ta zdravstvena služba si je zadala kot cilj rehabilitacijo nekdanjih zasvojenecv in reintegracijo (ponovno vključitev v družbo) prerojenih »novih« ljudi, ki so se osvobodili odvisnosti. Za uspešno in trajno zdravljenje mora terapevt prepričati narkomana, da bo uspel v življenju tudi brez uživanja mamil.

Obojestranski trud je edini recept za uspešno ozdravljenje, vendar je večina novincev ko pridejo na zdravljenje prepričana, da bodo pri terapiji pasivni in da bodo vse potrebno opravili zdravniki. Dr. Polajner je tudi navedel primer očeta, ki je s silo pripeljal hčer v center, potem ko je odkril, da uživa mamila. Zdravljenje dekleta v teh razmerah bi bilo zaman, vendar se je potem stanje spremenilo. Dekle je spoznalo, da je prijateljice ne bodo zanemarjale samo zato, ker bo začela zavračati uživanje drog. Izkazalo se je, da je bilo ravnanje pravilno, posredno pa so pomagali njenim prijateljicam, ki so z njo uživale drogo izključno, ker jih je bilo strah prenehati, da bi ne izgubile prijateljstva. Zanimiv primer notranje želje po ozdravitvi predstavlja tudi fant, ki je bil zaradi dela preveč napet in je zato užival mamila. Ko se je pa primerjal z bivšim sošolcem, ki je mirno in sproščeno čakal pri semaforju, se je zavedel svojega stanja in prosto odšel v center.

Sledilo je delo z vprašalniki, kjer so lahko dijaki sami ugotovili možnost, da zapadejo v svet mamil. Ugotovili so, da je zdrava družba najboljši antibiotik proti tej nevarnosti. Po drugi strani sta izolacija in doživljanje zavračanja odlična pospeševalca.

Ludvik Zobec, II. B

Pot do zdrave osebnosti je pogojena od mladostniškega življenja. Glavna misel temelji na ideji, ki jo ima posameznik o sebi in na njegovih navadah. Na ta račun je dr. B. Polajner sestavil štirinajst-člansko podobo bodočega zasvojenca oz. bodočega zdravega človeka.

Moderna družba najbrž premore le malo posameznikov, ki v vsem odgovarjajo Polajnerjevi ideali lestvici, saj ima vsak od nas v sebi del tega, kar bi lahko v bodočnosti pripeljalo do zasvojenosti. Podoba idealiziranega mladostnika se vrednoti z začetno premiso, naj posameznik temelji na samozavestnem spoznanju, da je dober človek in si posledično zasluži dobro življenje, saj je toliko vreden kakor drugi; čuti obstoj svojega jaza, živi originalnega sebe oz. ne posnema svojih herojev (npr: zvezdnikov, znanih posameznikov ali enostavno uspešnejših prijateljev).

Pri stiskah, tremi oz. duševnih bolečinah mu pomaga, da se komu zaupa oz. Prosi za pomoč, ob tem pa se uči iz napak, ki jih je storil. Živi v realnosti in jo uživa v vseh njenih sadovih; pogosto je spočit, v brezdelju si ne išče hitro novega dela. Mladostnik ne jemlje drog in jih je tudi v vsakem trenutku pripravljen zavrniti, če mu jih ponudijo vrstniki, ne da bi se bal, da bi s tem izgubil ugled. Večinoma se zna zabavati brez omame oz. zelo zmerno uživa alkohol. Je reden pri pouku, pri katerem sodeluje oz. ga ne moti; s starši in vrstniki se dobro razume. Če kaj ni po volji, pogosto potrpi oz. počaka primernejši čas. Če ga kdo kritizira, mu prisluhne, in kritiko pogosto sprejme. Duševno nesproščenost, napetost ali pritisk izrazi za to, da dobi navdih, nove ideje, oz. da ustvari nekaj osebnega, kar ga osreči.

Zadovoljen je z odnosi s starši in ve, da tudi oni ob njem pogosto uživajo; z njim ravna po primerno glede na njegovih starost. Idealen mladostnik navadno ne lenari, saj mu je škoda časa; ima vsaj en hobi, ki ga osrečuje in v katerem je uspešen; ve, kaj hoče v življenju postati oz. kaj hoče doseči; v življenju ima cilje in se mu zdi posebno, da se zanje bori in se trudi.

Navadno se mladostnikom sploh ne zave, da ima med drugimi navadami razvito tudi tako, ki bi ga lahko pripeljala do zasvojenosti; njegova prihodnost je seveda odvisna od teze navade oz. prepričanja in od tega, če se bodo pridružile se druge podobne navade: če kdo lenari in zapravlja čas, najbrž ne bo samo zaradi tega postal zasvojenec. Ker pa smo, ob svojih človeških napakah vsi potencialni zasvojenici, bi morali dolgoročno predvidevati posledice svojih dejanj in se neprimernim izogniti.

Podčrtal bi se odnos dr. B. Polajnerja do časa in njegove vrednosti: idealen mladostnik namreč zna uživati v brezdelju, a mu je obnem škoda časa.

Zanimiv je tudi pristop do mladih na zabavah, saj se v besedilu predpostavlja, da se idealen mladostnik »zna večinoma zabavati brez omame, v primeru pa, da se brez omame prav ni sposoben zabavati, se vsaj odloči za zelo zmerno jemanje alkohola. Tudi idealen mladostnik se torej, čeprav redko in v zmernih dozah, poslužuje mamil oz. alkohola. Dandanes se dejansko prevelika večina mladostnikov na zabavah omamlja z alkoholnimi pijačami in to zaradi drugih kot zaradi sebe.

Doktor B. Polajner se je torej med svojim predavanjem najbrž dotaknil tem, ki so mladim zelo blizu, čeprav se tega večkrat ne zavedajo

Jernej Legiša, II. B

Dr. Bogdan Polajner, predstavnik društva Projekt Človek, nas je sprejel na skupno srečanje, ki je potekala na naši šoli. V njegovi družbi smo se počutili sproščeno in prav zaradi tega nam je bilo lažje pri pogovoru.

Povedal nam je, da je v Sloveniji v devetdesetih letih prišlo do velikega po-

rasta zlorabe drog in v ta namen so začeli v slovenski prostor vnašati celotne programe pomoči. Program "Projekt Človek" (<http://www.projektclovek.si>) je namenjen tistim, ki se odločajo prekiniti z vsemi psihoaktivnimi snovmi in zmorejo doseči začetno abstinenco, potrebujejo pa pomoč pri vzdrževanju abstinence in spremembami načina življenja. Namen programa "Projekt Človek" je v preprečevanju in zniževanju socialnih stisk, povezanih z uživanjem drog. Osnovni cilj, ki ga program zagovarja, je kvalitetno življenje brez drog in vključenost v družbo tako v smislu nadaljevanja šolanja in zaposlitve, kakor tudi v smislu družabnega življenja. Uporabniki pridejo v stik s programom tako, da se najavijo na prve pogovore, kjer dobijo informacije o možnostih vključevanja v različne oblike programa. Program poudarja vključenost celotne družine in obravnavo zasvojenosti v okolju, kjer se je le ta začela.

V terapevtski skupnosti je življenje organizirano tako, da uporabniki utrjujejo samostojnost, se učijo reševati probleme in preživljajo prosti čas na ustvarjalen način. Zaključni del programa je reintegracija. Skupine in pogovori v tem delu programa so namenjeni težavam, ki se pojavljajo ob ponovni vključitvi v šolo, pri iskanju zaposlitve, v partnerstvu, družini in prijateljskih stikih. Lahko bi rekli da je obdobje, ko mladi delajo svoje prve samostojne korake, še najbolj "nevarno obdobje", saj si mladi po navadi izbirajo svoje vzornike in ti so tudi največkrat njihov kažipot.

Kadar kdo omeni zasvojenost, pomislimo po navadi le na drogo. Toda ljudje smo lahko odvisni še od marsičesa drugega npr.: od hrane, pijače, alkohola, zdravil, televizije, računalniških igrice. Seveda pa nas najbolj pretrese in prizadene, ko zaradi zasvojenosti mamil umirajo mladi-najstniki. Čas mladostništva je za otroka v vsakem primeru najbolj razburljiv, buren in razklan čas, za starše nedvomno najbolj naporen. Več kot ima otrok uspehov, bolj zaupa vase! To dviguje njegovo samozavest in samozaupanje. Če otroka preveč obremenjujemo, lahko duševno odpove. Droga je beg pred kruto resničnostjo, ki jo najstniki s težavo sprejmejo.

Odvisnost je lahko telesna ali duševna. Do telesne odvisnosti pride takrat, ko se telo navadi na drogo. Najprej telo absorbira prvo dozo, in že si zaželi tudi nadaljevanja, čim učinek prejšnje doze konča in se popolnoma razblini. Naslednji korak pa je že usoden, saj pri večini povzroči iskano ugodje, vendar pa se rok trajanja že malo skrči. ali pa mora biti odmerek večji. To stalno povečevanje doze, ki jo želi in zahteva naše telo, je največkrat vzrok smrti.

Pogovor z dr. Polajnerjem je bil prijeten in predvsem poučen. Zadovoljni smo bili prav zaradi tega, ker smo skupaj razpravljali o problematiki in istočasno prejeli informacije o posledicah, ki jih povzročajo droge najstnikom.

Erika Ferluga, II. B

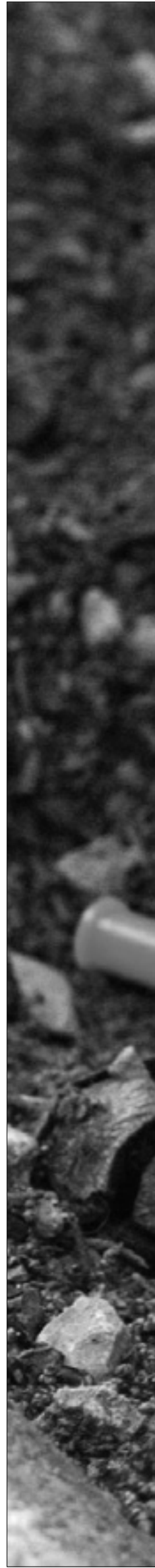
Projekt človek

Program Projekt Človek je namenjen dvema vrstema uživalcev drog: zasvojenim in tistim, ki se drogirajo (a še niso zasvojeni) ter svojem obeh omenjenih skupin. V obeh primerih gre za "visokopražen" program, namenjen je torej tistim uživalcem drog, ki so se odločili prekiniti z jemanjem vseh psihoaktivnih snovi, in ki hkrati zmorejo doseči začetno abstinenco, vendar pa potrebujejo trajno pomoč za vzdrževanje abstinence, reševanje osebnih in odnosnih stisk in spremembo načina

Mamila so verjetno najhujša nevarnost za sedanje mlade rodove

KROMA

življenja (uspešna vključitev v šolo ali službo, samostojnost, subjektivno dobro počutje itd.). Klasični program "Projekt Človek" je namenjen zasvojenim uživalcem drog. Ta program je organiziran v treh zaporednih fazah (po sprejemu). Prva faza je dnevni center, kjer uporabniki bivajo približno 4 mesece le čez dan in se pripravljajo na terapijo. Druga faza je stanovanjska terapevtska skupnost, kjer uporabniki preživijo približno 8 me-





Polajnerjem

Boj proti zasvojenosti



v klasični in popoldansko program približno 70 zasvojenih oseb in približno 150 svojcev. Program poudarja vključenost celotne družine in obravnavo zasvojenosti v okolju, kjer se je oseba začela drogirati, in kjer bo tudi verjetno živela po zaključku s terapevtskim programom (ni napotitve v tujino). Pri terapevtskem delu uporabljajo svetovno priznane strokovne terapevtske pristope, nekatere med njimi npr. "bonding" psihoterapijo, ki so jo v ZDA razvili prav na populaciji zasvojenih, izvajajo zaenkrat v Sloveniji edino pri "Projektu Človek".

Slovenija je bila na tej konferenci potrjena kot organizatorica 11. evropske konference terapevtskih skupnosti, ki bo leta 2007, kar predstavlja dodaten prispevek k vključevanju Slovenije v zahodno-evropsko integracijo. Sicer pa je Slovenija zaradi vključitve društva Projekt človek že redna in polnopravna članica omenjene zahodno-evropske federacije. Letošnje konference se bo udeležil tudi vodja Projekta Človek Bogdan Polajner. Ta je v sklopu konference predstavil avalvacijo v Projektu Človek. Ta visoki prazni program je v Sloveniji zaenkrat edini program, ki ima poleg sprejemnega dnevnega centra in centra za reintegracijo ter popoldansko-večernega programa tudi prvo pravo terapevtsko skupnost za zasvojene s prepovedanimi drogami, kar pomeni, da skupnost zagotavlja trajno prisotnost strokovnjaka. Seveda pa se ukvarjajo tudi s posredovanjem prvih informacij in svetovanjem ter delom v skupinah za pripravo za zdravljenje.

Aleksandra Stocca, II. B

Premisli, življenje je tvoje in eno samo

Poglobljali smo predvsem, kako vse prične in sicer prav v naših letih, v puberteti. Prične se vse skoraj kakor zgodba, katera pa na žalost nima ali pa je njen konec črn, brezizhoden. Vse se prične predvsem pod vplivom slabe družbe, predvsem če je glavni junak zgodbe v duševni stiski zaradi osebnih težav ali neprimerne družbe. Pri tem pa, na žalost, nastopi tudi antagonist, ki negativno a učinkovito deluje nanj. Antagonist je v družbi "leader", katerega vsi posnemajo in se mu ne upajo upreti. Večkrat pa se to dogaja pred steklenico alkohola, kar že samo škoduje zdravju, če pa ga piješ še v povezavi z mamilom, čeprav tudi lahkim, je učinek zelo močan, kar lahko privede celo do smrti. Na žalost pa, ko mlad človek poskusi enkrat kaditi lahke droge, in to v 20% primerov, poskusi še drugič in to še naslednjič in se potem tega navadi, postane odvisen. Pot nazaj je zelo težka, ni pa nemogoča, saj obstajajo društva, skupnosti, kjer zdravijo zasvojenost. Zdravniki, specialisti in medicine pa brez osebne prepričanosti in volje narkomana po boljšem in normalnem življenju ne bodo uspešni. Obrnimo pa se še trenutek k problemom, ki prinesejo do uživanja mamil. Človek, ki o sebi nima dobre samopodobe, ki o sebi ne misli da je kot posameznik edinstven, da je nekdo ki lahko sploh ni odvisen od drugih, da lahko živi svoje edinstveno življenje, temveč misli o sebi da je kot človek odvisen od drugih, da ga drugi zanemarijo in se zanj ne zanimajo, ima veliko več možnosti, da postane narkoman. Delno je tega kriv sam, ker pesimistično gleda nase in na svoje življenje, delno pa je to tudi krivda družbe, kajti če je ta dobra družba, bo to opazila in skušala rešiti problem.

Skratka, predvsem v današnjem svetu si je treba izbrati pravo družbo, v katero bomo zahajali, ker če je zgrešena oz. slaba, bomo to na žalost okusili na lastni koži.

Krizman Veronika, II. B

O srečanju z Bogdanom Polajnerjem

To, da nasilje nič ne pomaga, dr. Bogdan Polajner dobro ve, saj je večkrat poudaril, da je izbira za vključitev v katerikoli program v centru za narkomane osebna, prostovoljna odločitev, saj je nemogoče pomagati osebi, ki si tega ne želi.

Zelo pa je poudaril tudi dejstvo, da, ko sprejemo mladostnika na zdravljenje, je avtomatično vključena v program celotna družina. Če kdo v določeni skupnosti jemlje mamila, ni edini bolan, bolna je celotna skupnost.

Družina ima ogromno vlogo v razvoju mladostnikove osebnosti. Večkrat je družina ravno vzrok za jemanje mamil, in čeprav je mladostnik v centru prenehal z mamil, ko se vrne domov, mu je tako zoprno, da zdrkne že spet v svet mamil. Poglavitni del zdravljenja je torej t.i. šola za starše, kjer jim nudijo informacije in nasvete, kako pomagati sinu ali hčerki narkomanki.

Svoje besede je dr. Polajner popestril s pripovedovanjem anekdot, ki jih je doživel v centru, ki ga je sam ustanovil. Presenetilo me je, ker sem prvič poslušala doživeto pripovedovanje o mamilih; to je popolnoma drugače, kot da ti o tem govori nekdo, ki ni nikoli imel nikakršnega stika s svetom drog. Odrasli, ko bi radi svarili mlade pred nečim, to storijo s prepovedmi, grožnjami, predmet nevarnosti opišejo na čim bolj strašen način, da bi nas s strahom oddaljili od njega, to pa večkrat učinkuje ravno obratno in vzbuja namesto odpora zanimanje. Dr. Polajner nam ni rekel, da se mamilom ne smemo niti približati, nas ni želel prestrašiti, odkrito nam je povedal, kaj škodi bolj, kaj manj in kje so resnične nevarnosti.

Alkohol, mamila, itd., značajska močna oseba ne bo zdrsnila v odvisnost, znala se bo odreči, le kdor ima v življenju resne težave, katerim ni kos, bo s poskušanjem nadaljeval.

Lara Sancin, II. B

Kolikšna je možnost, da bom postal/a zasvojen/a?

Razlogov zasvojenosti je nešteto, te pa moramo poiskati v sebi in v svojem načinu življenja. Že v mladih letih lahko starši vplivajo na našo bodočnost. Takojšnja uresničitev otrokovih želj je, na primer, pri odraslem človeku nemogoča, posledica nedoseženega cilja pa je lahko nastop depresije. Ob tej bolezni se človek počuti ničvrednega, zanemarja in ponižuje svoj "jaz" in negativno gleda na svoj svet. Veliko je torej možnosti, da napolni to praznino v sebi na način, ki mu škodi in poseže po mamilih. Ko oseba to stori prvič, je zelo verjetno, da bo še drugič in tretjič, mogoče na zabavah, za boljšo sprostitve, ali pa med prijatelji kot dokaz premoči, vzvišenosti nad ostalimi. Ob uživanju drog se torej počutimo močne, polne samih sebe in skoraj nepremagljive. Zato so med narkomani razširjena razbojništvo, goljufanje, manipulacija, še največ pa laganje. Vsaka kritika s strani kogarkoli ni zaželena. Mamilam je sprejemanje kritik težko, ob tem nastopi napadalnost, maščevalnost nad sovražnikom. Borba proti narkomanstvu sloni torej na spremembi načina življenja, na bolj optimističnem gledanju sveta, brez škodljive pomoči mamil. Spoštovanje in ljubezen v družbi, razgiban stil življenja, udejstvovanje v najrazličnejših dejavnostih, vse to bo vsekakor znižalo možnost, da postanemo mamilaši. Glavna vloga pa je pri tem seveda naša.

Lea Ušaj, II. B

secev in so vključeni v terapevtske, delovne, športno-kulturne in prostočasne aktivnosti. Zadnja faza pa poteka v centru za reintegracijo, ki je ambulantnega tipa, in kjer uporabniki dobivajo pomoč približno 10 mesecev, ob tem da so sočasno vključeni v šolo ali zaposlitev ter bivajo doma. Popoldansko-večerni program je namenjen osebam z zelo nizko stopnjo zasvojenosti oziroma le občasnim uživalcem drog, ki potrebujejo

pomoč pri vzdrževanju abstinence in pri reševanju vsakodnevnih problemov (odnosi z starši, šola, zaposlitev itd.). Nove oblike programov, ki jih načrtujejo za leto 2007/2008 in dalje, bodo skušale pomoč ponuditi tudi v individualni terapevtski obliki, ponuditi socialno rehabilitacijo uporabnikom metadonskega programa idr. Druge dejavnosti društva so izvajanje izobraževalnih in preventivnih programov po šolah (za delavce,

starše in mladino), supervizija za druge organizacije, raziskovalno delo, pod okriljem Socialne zbornice pa organizirajo izobraževanje za delavce na področju dela z zasvojenimi. V programu je redno zaposlenih 16 delavcev, 10 honorarnih sodelavcev in več kot 10 prostovoljcev. Pomembno je, da med delavce vključujejo tudi bivše zasvojence in njihove starše, ki delajo kot laični koterapevti. V povprečju je hkrati vključenih



POGOVOR - Prevajalka Diomira Fabjan Bajc o svojem delu

Morali bi pogostejše obiskovati Slovenijo...

O sebi pravi, da je na pot prevajalstva stopila skoraj malce neodgovorno, tako kot tisti, ki ne znajo plavati, a vseeno skočijo v morje. Za začetek si je privoščila nič manj kot Rebulov znameniti roman *V Sibilinem vetru*. Od takrat je šlo mimo nekaj desetletij, gospa Diomira Fabjan Bajc pa je prevedla petnajst knjig (poleg krajših besedil) in za pomembno italijansko založbo napisala italijansko-slovenski in slovensko-italijanski slovar. Kronološko gledano je kot zadnji izšel njen italijanski prevod knjige Dorčeta Sardoča *Tigrova sled*, v domačem računalniku pa že leta hrani kar nekaj dokončanih prevodov, ki niso še zagledali luči sveta. Njihovih naslovov ni želela razkriti, morda zato, ker ni baje z iskanjem založb nikoli imela posebne sreče; čestokrat se je zgodilo, da so slednje prišle prej do nje kot ona do njih. A to je bilo veliko let po tistem *V Sibilinem vetru*, ki se ga je tako kot večine svojih prevodov lotila predvsem ... iz ljubezni.

Roman *V Sibilinem vetru* mi je bil izredno všeč. Spominjam se, da sva ga tako moč kot jaz prebrala v nekaj dneh in bila nad njim navdušena. On se je celo lotil iskanja prevajalca, saj je bil prepričan, da bi ga bilo treba prevesti. Našel pa ni nikogar in po dolgem prigrvarjanju sem sama prevedla nekaj poglavij. Šla sva k profesorju Rebuli in čeprav se je po mojem ob pogledu na tisti prevod prijel za glavo, je bil izredno razumevajoč in mi ni dal nikoli občutiti, da nisem de-

mivo je bilo. Predvsem pa mi je bilo do tega, da bi se tujci ne zgražali nad italijanščino, kakršno včasih pišejo v Ljubljani ...

Medtem se je spremenilo tudi politično ozračje in tik preden je Založništvo tržaškega tiska zašlo v krizo, je izdalo tudi *Nel vento della Sibilla*. Seveda ga je predhodno pregledalo več ljudi, med drugimi tudi profesor Rebula.

Medtem je prof. Diomira Fabjan Bajc začela poučevati na Visoki šoli za prevajalce in tolmače. In se pri poglobljanju v prevajanje v italijanščino bolj sistematično soočila z raznimi jezikovnimi problemi.

Ugotovila sem, da je dobresedno prevajanje možno na najnižji stopnji, ampak kakor hitro preidemo v frazeologijo, v bolj tipično slovenščino, se med prevajanjem v italijanščino izgubimo. Občutila sem pomanjkanje frazeološkega slovarja in zato med ljubljanskim izpopolnjevanjem pri prof. Toporišču začela zbirati frazeme. Po nekajletnem delu je tako sredi devetdesetih let nastal slovar *Dve muhi na en mah*.

Ugotovila pa sem tudi nekaj drugega: besede, ki izvirajo iz klasičnih jezikov (intervencija, inštrukcija, incident, argument...) in jim običajno pravijo tujke, sama pa raje evropeizmi, saj jih najdemo v vseh evropskih jezikih, imajo lahko povsem različne pomena. To so tako imenovani paronimi, slovensko jezikoslovje pa se dotlej z njimi ni ukvarjalo. Tako je izšel tudi drugi slovar, *Lažni prijatelji: slovensko-italijanski in italijansko-slovenski slovar paronimov*, ki je sicer daleč od tega, da bi bil popoln, a je prva tovrstna knjiga v slovenščini.

Začela se je tako slovarska pot tržaške

prevajalke: v teku enega meseca sta jo poklicali tudi pomembni italijanski založbi Zanichelli in Garzanti.

Takrat je bila Slovenija že samostojna in italijanski trg je potreboval žepne slovarje. Za Zanichelli sem napisala slovar, ki je izšel pred velikim Šlenčevim slovarjem, a je namenjen Italijanom, tistim, ki slovenščine ne poznajo. Za ostale je seveda nepopoln, da pa nekomu vendarle služi, priča število prodanih izvodov: blizu 20.000. Prodajajo ga po vsej Italiji, videla sem ga celo v izložbi v središču Palerma! To delo mi je dalo veliko zadoščenja, nedvomno pa mi je pri njem pomagalo dejstvo, da prevajam, saj sem bila zato na primer bolj pozorna na polisemijo (različne pomeni; op. pis.) posameznih besed.

Diomira Fabjan Bajc se je preizkusila v pisanju slovarjev, prevajanju številnih strokovnih in poljudnih tekstov, najbolj zavezana pa je ostala prvi ljubezni, literarnemu prevajanju.

Literatura je gotovo najlepša in najtežja hkrati: tu človek spozna svoje meje. Do potankosti mora poznati izvorni jezik, v našem primeru slovenščino, nato nanj pozabiti in besedilo prevesti v drug jezik tako, da bo zvenel čim manj slovensko. Prevajati mora kreativno, a istočasno ostati zvest originalu. Pomembno je tudi prevajalčev estetski čut, izbira besed, predvsem pa stil: ohraniti avtorjev stil

V bogato delo Diomire Fabjan Bajc sodijo številni slovarji, priročniki in prevodi

KROMA

tudi v drugem jeziku je pravzaprav nemogoče, a vsaj poskusiti je treba v največji možni meri ... Ohraniti Rebulov stil v italijanščini je bilo res težko in ne vem, koliko mi je uspelo. Spet drugačne težave sem imela pri Tomšičevih Šavrinkah in pri Pahorjevi Zibelki sveta.

Podobne težave so pri prevajanju poezije celo potencirane. Diomira Fabjan Bajc se je tudi zato v svoji bogati prevajalski karieri le občasno spustila med pesniške verze.

Prevedla sem sicer dve pesniški zbirki (Ljubko Šorli in Alberta Miklavca), vendar se mi zdi, da poezija zares ni prevedljiva, razen če jo prepesni pesnik: poezija je misel, a tudi zven, ritem, barvitost. Vzemimo Srečka Kosovela: Bori, bori, bori, bori. Če rečem v italijanščini Pini, pini, pini, pini, postane to vse nekaj drugega, skoraj smešno. In vendar ne moreš drugače ...

Kako pa se prevajalka Diomira Fabjan Bajc pravzaprav loti svojih prevodov?

Veliko berem, a samo tiste knjige, ki me privlačujejo: k branju se nikakor ne morem prisiliti. Tudi kot profesorica sem bila proti prisilnemu branju: v prvem razredu liceja sem dijakom sicer posredovala seznam dvaj-

setih knjig, ki naj bi jih prebrali v petih letih, a so to smeli storiti v kakršnem koli vrstnem redu.

Isto velja za prevode: če mi knjiga ni zares všeč, jo bom težko prevedla. Če mi je pa všeč, jo prevedem iz samega veselja. Prevod potem zaprem v predal za mesec dni in ko ga ponovno vzamem v roke, mi seveda zveni grozno. Na vrsti so popravki, črtanje. Nato spet pustim prevod ležati, saj se človek hitro navadi na svoje izraze in v svojem samoljubju ne vidi več napak. Oj mora biti sveže, kritično ... zato lahko dober prevod zahteva tudi večmesečno in celo večletno delo. Zadovoljna sem tudi, če mi ga kdo pregleda, saj več oči več vidi. Sploh pa zahtevajo jeziki stalno izpopolnjevanje in izboljševanje ...

Problem jezikovnega izpopolnjevanja je posebno občutljiv na mešanih območjih, kjer dvojezični govorniki večkrat slabo obvladajo tako večinski kot manjšinski jezik.

Če pomislite, da uporabljamo Slovenci pri nas dnevno dva jezika in dve narečji, je razumljivo, da jih včasih pomešamo in je torej jasno, da bi morali svoje jezikovno znanje redno izpopolnjevati. Dvojezičnost je treba stalno vzdrževati, ni nekaj statičnega in dokončnega. Zato moramo biti posebno pozorni do slovenščine

in veliko brati: ne samo literaturo, ampak tudi osrednje slovenske časopise. Kajti vsi delamo napake, ampak nekateri se trudimo, da bi jih odpravili, drugi pa ne. Stalno bi morali uporabljati pravopis in brskati po slovarjih ...

Žal je bilo »brskanje« dolga leta težavno tudi zaradi pomanjkanja dobrih slovarjev ...

Da nismo toliko let po vojni bili zmogni sestaviti dobrih slovarjev, je pravi škandal. Šlenca smo dobili konec devetdesetih let, mislim pa, da bi bili lahko v Trstu kmalu po vojni zbrali ekipo, ki bi bila sposobna sestaviti primeren slovar. Povejmo odkrito: naše ustanove niso poskrbele za to. In to je že krivda.

Danes pa razpolagamo z dobrimi slovarji, čeprav še vedno ne vsebujejo specifičnih tehničnih izrazov, ali tistih, vezanih na naš zamejski prostor. Naučiti se moramo po njih brskati, a istočasno bogatiti svoj besedni zaklad z izrazi iz vsakdanjega življenja (italijanski omogeneizzato je na primer v Sloveniji kašica, pom-pelmo je grenivka, zgoščenka pa večinoma poznamo...). Vtis imam sicer, da naša skupnost še kar obvlada literarno slovenščino, vsakdanje izraze pa veliko manj. Morali bi pogostejše obiskovati Slovenijo ...

Poljanka Dolhar





ČLOVEK IN ZEMLJA

Zaščita kmetijskih pridelkov prava pot do kakovosti

Dne 29. maja je bilo v razstavnici dvorani Zadrugne kraške banke predavanje, v okviru prireditve čezmejne projekta Agromin – kmetijstvo dveh manjšin, o zaščiti kmetijskih pridelkov. O dogodku smo sicer že na kratko poročali, a glede na to, da gre za izredno zanimivo in aktualno temo, smo zaprosili predavatelja, priznanega področnega strokovnjaka dr. Stane Renčelja, da nam posreduje ključne misli svojega posega, ki jih navajamo v nadaljevanju.

Kakovost kmetijskih izdelkov je tesno povezana z okoljem in tradicijo izdelave. Nacionalne in evropske zakonodaje omogočajo različne nivoje zaščite. Največji nivo zaščite je geografsko poreklo, kar pomeni, da je izdelek v celoti pridelan oziroma izdelan na točno omejenem območju. V tem primeru je kakovost izdelka tesno povezana z naravnimi danostmi, kot so tla, rastlinje, podnebje in tradicija izdelave, ki jo obvladajo domačini. Tak izdelki imajo etnološke vrednote in so del naše kulturne dediščine.

Nekoliko nižja stopnja zaščite je geografska označba, vendar morajo biti proizvodni postopki, ki so ključni za kakovost izdelka, opravljeni znotraj določene območja. Tak primer zaščite je kraški pršut. Sveža prašičja stegna se nabavljajo izven območja Krasa, toda soljenje in vsi nadaljnji postopki do dolgotrajnega sušenja/zorenja se odvijajo na območju Krasa pod strogim nadzorom.

Omogočena je tudi zaščita izdelkov posebne kakovosti, ki so rezultat tradicije, ročne spretnosti v izdelavi in prehranskih navad. Pri vseh stopnjah zaščite je pomembno dokazovanje povezanosti izdelka z območjem, zato so pomembni zgodovinski viri, dokumenti, ceniki, recepti, fotografije, diplome, ipd.

Z zaščito je poudarjena višja kakovost izdelkov. Višja kakovost daje izdelkom sloyes in tudi višjo tržno vrednost. Zaščiteni izdelki so narejeni po enotni recepturi in tehnologiji, zato imajo tudi izenačeno kakovost. Zaradi izenačene kakovosti so na tržišču in med potrošniki prepoznavni in cenjeni.

Proizvajalci posameznih izdelkov se zaradi vzdrževanja enotnih tehnoloških kriterijev in enotnega označevanja izdelkov organizirajo v obliki konzorcijske. Pomembno je lastno vzdrževanje discipline med proizvajalci.

Vse faze proizvodnega postopka kontrolira s strani države pooblaščen nevturalna strokovna institucija. Skladnost proizvodnje in kakovost izdelka s predpisano tehnologijo (recepturo) omogoča

Priznani strokovnjak dr. Stane Renčelj je na srečanju na Opčinah spregovoril o zaščiti in kakovosti kmetijskih pridelkov

ANSA



proizvajalcu pridobitev certifikata. Zaščita preprečuje zlorabe imen posameznih izdelkov s strani spekulativnih proizvajalcev, ki se želijo okoristiti z imeni že uveljavljenih izdelkov. Tak izdelki nimajo z izvirnimi nič skupnega.

Pomembne prednosti, ki jih prinaša zaščita, so: izobraževanje proizvajalcev, dvig kakovosti in ohranjanje tržne zanimivosti izdelkov. Skrb za kakovost utrjuje zavest proizvajalcev in njihovo pripadnost izdelku. Na ta način obvarujejo dobre tradicionalne izdelke pred pozabo.

Valorizacija kakovostnih izdelkov je pomembna za razvoj lokalnega kmetijstva in predelave. Zaščiteni izdelki pomenijo izvirno popestritev ponudbe na področju turizma, na osmicah, na lokalnih prireditvah, ipd. Primerni so za oblikovanje spominkov in protokolarnih daril.

Nujno mora biti prisoten ekonomski motiv za povečanje proizvodnje do tržno zanimivih količin, ki omogočajo redno prodajo v trgovskih hišah, v hotelirstvu in v gostinstvu. Obseg proizvodnje je nedvomno pogojen z naravnimi danostmi, možnostmi trženja in interesom proizvajalcev.

Kras, pisan z veliko začetnico, je svetovni fenomen, ki ga oblikujejo sestav tal, kraški pojavi in specifično rastlinje. Svojevrstno je tudi podnebje, kjer se mešata mediteranska in celinska klima. Vetrovnost, temperatura in relativna vlaga zraka sta omogočala postopek suhega soljenja ter razvoj sušenja in zorenja vseh delov prašiča. Pomembni izdelki so pršut, panceta, zašink, klobase in salame.

Domačini so naravne danosti s pridom izkoristili in skozi stoletja ustvarili tradicijo. Kraške suhe mesnine se po obli-

ki, stopnji dozorelosti, vonju, okusu, barvi rezine in občutku v ustih (teksturi) ločijo od ostalih mesnin. Na slovenskem Krasu je zaščiten kraški pršut z geografsko označbo. V zaključnem postopku je zaščita kraške pancete in kraškega zašinka. Najvišjo stopnjo zaščite geografsko poreklo imata kraški brinjec in kraški med. V zaključni fazi je zaščita kraškega ovčjega sira in kraške jagnjetine.

Sestav brinjevih jagod in njihova aromatičnost sta odraz sestave tal in podnebja. Fermentacija zmletih brinjevih jagod in postopek destilacije sta ključnega pomena za "karakter" brinjevca. Obvladovanje teh večšin je tehnološka dediščina kraševcev.

Na kakovost kraškega medu vpliva floristična sestava kraških travnikov, gmajin, grmičevja in gozda. Aromatičnost ovčjega sira in mesa jagnjetine sta odraz bogatega florističnega sestava travniške ruše in pašnikov. Številčnost trav, detelj in zlasti aromatičnih zelišč prispeva k barvitosti arome. K naravnim danostim moramo pripisati še človeški faktor, ki je z izkušnjami dogradil še specifične tehnološke postopke.

Kras je enoten geografski prostor, ki se nahaja v dveh državah. Proizvajalce kraških dobrot veže skupna tradicija. Za etnološke vrednote in ohranjanje dediščine, povezane s proizvodnjo dobrot, mora dozoriti skrb. Dosedanja srečanja proizvajalcev z obeh delov Krasa, ocenjevanja in razstave izdelkov ter predavanja potrjujejo koristnost in potrebo skupnega nastopa. Interes proizvajalcev, podpora stroke in volja državnih organov lahko bistveno prispevajo k nadaljnjemu razvoju in valorizaciji dobrot Krasa.

AGROMIN

Jutri in v torek degustacija vin v Lampari

Jutri, 11. junija 2007, ob 20.00 in v torek, 12. junija 2007, ob 20.00, organizirata Deželna kmečka zveza Trst in Obalna samoupravna skupnost italijanske narodnosti Koper delavnico v sklopu projekta AGROMIN. Dvodnevna delavnica z naslovom »Predstavitev in degustacija avtohtonih vin tržaške pokrajine in istrske regije: značilnosti vin in združitve s hrano« bo potekala v tipični restavraciji LA LAMPARA (Križ 144, Trst) in jo bo vodil član Italijanskega združenja someljejev Sergij Cesar.

Projekt Agromin je skupni evropski projekt sodelovanja slovenske manjšine v Italiji in italijanske manjšine v Sloveniji s finančnimi sredstvi iz Programa pobude Skupnosti INTERREG IIIA Italija - Slovenija 2000-2006. Pobuda je začela aprila 2005 in se bo zaključila novembra 2007. Prijavitelja projekta sta Deželna kmečka zveza Trst v Italiji in Obalna samoupravna skupnost italijanske narodnosti Koper v Sloveniji.

Cilji projekta so ovrednotenje virov primarnega sektorja obeh manjšin, oblikovanje enotne čezmejne ponudbe tipičnih proizvodov in okrepitev sodelovanja med obema manjšinama.

STROKOVNI NASVETI

Nekaj napotkov za gojenje zelja

Če hočemo jeseni imeti zelje, ga moramo sejati v tem času. Zelje (Brassica oleracea convar. capitata var. capitata) spada v družino križnic ali kapusovk (Brassicaceae). Izvira iz Evrope. Najbolj ga pridelajo na Kitajskem, Japonskem in v Indiji. Med evropskimi državami omenimo Nemčijo, posebno pa Slovenijo, kjer kisljo zelje predstavlja tradicionalno jed, ki v zimskih mesecih ne sme manjkati na mizi. Pridelovali so ga že stari Rimljani in Grki. Že takrat so ga konzervirali s soljo in kisom. Kisanje zelja pa je slovanski način, ki so ga uvedli v poznejšem obdobju in je še sedaj uporaben.

Zelje je dvoletna rastlina: v prvem letu razvije kompaktno glavo, v drugem pa cvet, potem ko rastlina preživi dovolj časa pri nizkih temperaturah. Ker cvet nas ne zanima, jo gojimo kot enoletno rastlino. Zanimivo je, da zelje ne cveti, če ni dovolj časa nizkih temperatur.

SORTE - Poznamo veliko sort zelja, ki se med drugim razlikujejo po barvi. V glavnem razlikujemo dve veliki skupini: bolj poznano belo zelje in rdeče zelje. Rdeče vsebuje antocijane, ki dajejo značilno barvo. Sorte se dalje razlikujejo tudi po odpornosti nizkim temperaturah, kakovosti, primernosti za kisanje itd. Glava je obenem različne oblike: okrogle, storžaste, ovalne in je različnih velikosti.

PODNEBNE IN TALNE RAZMERE - Zelje ima najraje vlažno in hladno podnebje ter bolje uspeva na 500 m do 600 m nadmorske višine. Zelje zahteva veliko padavin, če pa ga dobro zalivamo, lepo rase tudi pri nas. Zelje dobro rase v različnih tleh. Pri težki zemlji moramo paziti, da voda ne zastaja. Zelje najraje raste v globoki, dobro pognojeno in po naravi humozni zemlji. Reakcija naj bo nevtralna. Suha zemlja z veliko kamenja pa zelju ne prija. Zelje je odporno mrazu.

PRIPRAVA TAL, SEJANJE IN SAJENJE - Zemljo za gojenje zelja obdelamo do 30 cm globoko. Pred tem dobro pognojimo z zrelim hlevskim gnojnom. Gnojmo tudi z umetnimi gnojili. Na kvadratni meter zelo okvirno gnojimo z 12-15 g dušika, 8-12 g fosforja in 20-35 g kalija. Bolje je, da gre dice nekoliko dvignemo, saj zelje slabo prenaša zastajanje vode. Po navadi ne sejemo na isto mesto, ampak sadike pozneje presadimo na stalno mesto. Lahko sejemo v lončke in jih pozneje presadimo s celo koreninsko grudo vred. Po navadi zgodnje sorte sejemo v zavarovan prostor od polovice februarja do konca marca, jesensko-zimске sorte pa v zaobo ali lončke in jih denotno na prasto. Slednje sejemo junija. Ko pa presadimo na stalno mesto, tako prej pridelane sadike kot kupljene rastline, rahlo pognojimo in zalijemo. Presadimo takrat, ko imajo rastlinice 4-5 listov. Za zgodnje sorte je to marec, za jesensko-zimске sorte julij. Lahko v juliju tudi kupimo rastlinice in jih presadimo, kar je običajno v domačem vrtu. Glede točnejšega časa sejanja je najbolje, da se strogo držimo navodil na konfekciji. Pozneje, za krajše obdobje, zalivamo manj, da se sadike bolje ukoreninijo. Sadilne razdalje naj bodo 30-40 cm za 50-70 cm, odvisno od bujnosti sorte. Po navadi so zgodnje sorte manj bujne in imajo rozete manjšim premerom kot pozne sorte. Sadimo v dovolj vlažna tla.

Zelo važno je, da zelje kolobarimo na 2-4 leta. Bolje je, da si zelje ne sledi samemu sebi, niti ne ostalim k-

pusnicam, pa tudi ne paradižniku, papriki, jajčevcu, korenju, bučki in nekatrim drugim.

OSKRBA - Med gojenjem stalno okopavamo tla, redno zalivamo in dognojujemo z dušikom. Z gnojenjem z dušikom moramo končati zgodaj. Preobilno gnojenje lahko povzroča pokanje glav ob zrelosti. Zelo važno je tudi odstranjevanje plevela.

POBIRANJE - Zgodnje sorte zelja začnemo pobirati od julija dalje, jesensko-zimске pa od oktobra dalje. Pridelke spravljamo, ko so glave povsem sklenjene. Zelje, ki ga nameravamo skladiščiti, sejemo in presajamo nekoliko pozneje kot za porabo v jeseni ali za kisanje, saj so preveč dozorele rastline manj obstojne med shranjevanjem. Zelje pobere mo zjutraj, če ni rose, ali potem, ko se posušijo listi. Ne smemo pobirati popoldne, če je temperatura visoka. Zelenjadnice, ki so jih napadli škodljivci ali povzročitelji bolezni, ne skladiščimo, ker pogostokrat gnijejo. Zelate glave dobro shranjujemo tudi s kocenom ali korenino. Zelje shranimo pri temperaturah 1 do 2 stopinj C in relativni vlagi do 95 %. Ob nizkih temperaturah med skladiščenjem se poveča količina saharoze, kar povečuje obstojnost v skladišču. Belo zelje se bolje skladišči kot rdeče. Hibridi se bolje skladiščijo.

Zelje uživamo surovo ali kuhano, še bolj pa okisano. Vsebuje malo kalorij, dobro vsebnost vitaminov, posebno skupine B in C, vsebuje tudi nekaj mineralov, kot na primer kalcij, fosfor in kalij. Pomembna sestavina surovega zelja je acetilholin, ki širi ožilje in na ta način znižuje krvni pritisk. Kislo zelje je tudi zelo zdravilno. Mlečna kislina, ki se tvori med kisanjem, uravnava prebavo in odstranjuje strupene snovi iz telesa. Na splošno kisljo zelje krepi obrambno moč organizma.

VARSTVO - Najhujši škodljivci zelja je KAPUSOV BELIN (Pieris brassicae). Škodljivec se prvič pojavi aprila in maja, najbolj množično je prisoten v avgustu, tretjič se pojavi v septembru. Pojavi se predvsem na mladih listih. Odrasla žuželka je metulj z belimi krili, ki odlaga rumena jajčeca v skupinah na spodnji listni strani kapusnic. Škodo dela gosenica zelenkasto-rumene barve s črnimi pikami razih velikosti. Gosenica lahko zelo hitro požre liste, z izjemo ožilja. Ob prisotnosti prvih gosenic škropimo s pripravki na podlagi Bacillus thuringiensis. Lahko bi uporabljali tudi druge insekticide, ki pa so veliko manj specifični in tudi veliko bolj strupeni. Če pa imamo majhne površine, gosenice lahko pobiramo.

Kapusnice lahko napadejo tudi razne vrste KAPUSOVIH SOVK (Mamestra brassicae in drugi), proti katerim uporabljamo pripravke na podlagi Bacillus thuringiensis ali piretroide (deltametrin). Na manjših površinah gosenice ročno pobiramo.

Proti KAPUSOVIM BOLHAČEM (razne vrste roda Phyllotreta), ki poškodujejo posebno mlade rastlinice, škropimo mlade rastline s pripravki na podlagi deltametrina.

KAPUSOVA PLESEN (Peronospora brassicae) pa je bolezen, ki se pokaže na zgornji strani listov mladih rastlinic, ko opazimo rumenkaste pegice, na spodnji strani listov opazimo belkastosive prevleke. Mlade rastlinice škropimo z bakrovimi pripravki. Obo-

bele rastline in njihove ostanke sežgemo.

dr. Magda Šturman

OPRAVILA V VIINOGRADU

Tokrat o pletvi in vršičkanju

1. del

Kot vsako leto bomo tudi letos nudili vinogradnikom navodila o važnejših poletnih opravilih v vinogradu, kjer so v teku zelo važni biološki procesi, ki se nadaljujejo do trgatve in ki močno vplivajo na zorenje grozdja in na njegovo kakovost.

Tokrat bomo posvetili pozornost pletvi in vršičkanju trt, v nadaljevanju pa odstranjevanju zalistnikov, povezovanju, redčenju grozdov in listov.

Pletev: pletev je prvo pomembno opravilo v vinogradu. Opraviti ga moramo temeljito, pravočasno in strokovno. Najbolje je, če trto oplememo zelo zgodaj, takoj, ko na poganjkih opazimo bodoče grozdiče. Lahko to opravimo tudi pozneje, s tem da oplememo:

-jalovke na starem lesu, z izjemo tistih, ki jih ne bomo uporabili kot nadomestek za pomladitev debila;

-nerodne mladike (jalovke) in mladike na šparonu, ki so pognale iz sobrstov;

-vse drobne, slabo razvite poganjke na deblu in drugem starem lesu, ki so pognali

iz spečih očes;

-izjemoma bomo odstranili tudi rodne mladike, če sodimo, da je nastavek glede na moč trsa preobilen.

Vršičkanje in pinciranje: vršičkamo, tedaj ko preneha močna rast mladik, po navadi pred koncem julija. Opravimo ga tako, da vršičkamo mladiko, s tem da ji odstranimo končni del. Vršičkanje nujno opravimo v vinogradih z bujno rastjo. Če ta poseg opravimo v teku tega meseca, kot je priporočljivo, trta lahko razvije močne zalistnike, ki s svojimi svežimi listi učinkovito pripomorejo k debelitvi in zorenju jagod. Če so zalistniki premočni in prebujni, jih primerno pinciramo (prikrasjamo).

Pri vršičkanju pazimo, da mladik ne prikrajšamo preveč. Vršičkamo tako, da ostane nad grozdem 12 do 15 listov, njena dolžina pa ne sme biti izpod metra. Nema lokrat opažamo, da vinogradniki pustijo na mladiki premalo listov, kar onemogoča da pride do grozda zadostna hrana, to pa negativno vpliva na njegov razvoj.

Svetovalna služba Kmečke zveze



MANJŠINE - Po deželnih volitvah v Navarri desnica nima več absolutne večine

Si bodo socialisti upali sestaviti vlado z baskovsko stranko?

Deželne volitve v Španiji pred dva tedna niso prinesle bistvenih novosti, vendar je ob tej splošni ugotovitvi treba vzeti na znanje nekatere pomembne izjeme; ena od teh zadeva deželo Navarro, kjer je sedaj prvič po dolgih letih možna sprememba vladne koalicije in predvsem sprememba odnosa do baskovskega jezika v tej deželi.

Desničarska stranka UPN (Unión del Pueblo Navarro) in njena manjša tradicionalna sredinska partnerica CDN sta namreč izgubili absolutno večino v deželnem parlamentu, ki je doslej tema strankama omogočala, da sta samovoljno vodili deželo. Baskovska koalijska stranka NaBai je postala druga največja stranka v deželi. Če bi sedaj prišlo do koalicije med to baskovsko povezavo in krajevno socialistično stranko PSN, ki je deželna frakcija Zapaterove socialistične stranke, bi ostala UPN v opoziciji, poleg tega pa bi tudi glavno mesto dežele Iruña-Pamplona vodil novi župan pred tradicionalno poletno šagro svetega Fermína, znane po dirki bikov po mestnih ulicah.

UPN je krajevna inačica španske Partido popular; V Navarri je bila njena glavna značilnost izrazito protibaskovska politika. V času vladanja te stranke so bili dvojezični napisi, ki so prej stali že desetletja, odstranjeni in na njihovo mesto postavljeni napisi samo v španskem jeziku. Radijskim postajam, ki so oddajale v baskovskem jeziku, niso podaljšali dovoljenja za oddajanje. Sporna delitev dežele na tri območja, na katerih so se pravice baskovske manjšine določale glede na gostoto baskovskega prebivalstva, se je zaostрила. Na zahtevo baskovskih staršev, da uvedejo pouk baskovskega jezika v šolah, so odgovorili z nekakšnim »britanskim modelom«, po katerem je angleščina zamenjala baskovščino v šoli. Vlada stranke UPN se je vsa ta leta tudi poživžgala na številna poročila evropskega parlamenta, ki je obsodil tako početje dežele.

Vsekakor pa UPN ostaja najmočnejša stranka v deželnem parlamentu Navarre. Prejela je namreč 22 mest od skupnih 50. Baskovska koalicija NaBai (-Ta naziv pomeni Da Navarri) je prejela 12 mest v deželnem parlamentu; sestavljajo jo tri baskovske stranke: Baskovska nacionalistična stranka PNV, ki je vladna stranka v sosednji baskovski deželi, njena tradicionalna koalijska zaveznica Eusko Alkartasuna, in stranka Aralar, ki je nastala v okviru skupine ljudi, ki so prej delovali v skrajni stranki Batasuna,

ki jo je v času Aznarjeve vlade parlament prepovedal in še vedno ne more nastopati na volitvah. Baskovska koalicija je pridobila štiri mesta, v odstotkih pa se je povzpela od prejšnjih 17,8 na 34,6 odstotka glasov. To se je zgodilo, ker so bile skrajne baskovske stranke prepovedane, volivci pa so volili baskovsko koalicijo, da ne bi zapravili svojega glasu. Socialistična PSN je postala tretja stranka v deželi, za Baskovsko koalicijo NaBai.

Že na dan po volitvah sta NaBai in socialistična stranka izjavili, da sta pripravljeni začeti pogajanja za oblikovanje skupne večine v parlamentu. Socialistični voditelj Fernando Puras je vsekakor dejal, da ne bodo pristali na nikakršna pogojevanja in da bo morala koalicija NaBai spoštovati sedanj status Navarre. Španska ustava iz leta 1978 je namreč Navarro ločila od treh ostalih baskovskih provinc, ki sestavljajo enotno baskovsko deželo.

Seveda, prav status dežele v prihodnosti je bio osrednja tema volilne kampanje. To pa pomeni, da bo NaBai postavila prav to vprašanje na pogajalsko mizo. Španska desnica je glede tega že napadla Zapaterovo vlado, katero obtožuje, da je kapitulirala pred baskovskimi nacionalisti in se odpovedala Navarri.

Voditelj koalicije NaBai Patxi Zabalera pa je takoj po volitvah izjavil, da je za njihovo skupino najpomembnejše, da pride do sprememb. »Sprememba mora biti sorazmerna z volilnim izidom,« je pristavil. Baski seveda upajo, da bodo lahko odstranili UPN iz vlade in da bodo za predsednika izvolili socialističnega Purasa.

Seveda za špansko socialistično stranko ne bo lahko sklepati zaveznitva z baskovskimi nacionalisti. Po drugi strani jim prav tako ne bo lahko razlagati, zakaj naj bi desnici še vedno pustili vodenje dežele. Seveda, obstaja možnost barantanja med obema strankama tudi v Madridu, poleg tega pa bi desnica lahko prepustila socialistom vlado na Kanarskih otokih in v zameno prejela Navarro. Sicer pa je UPN že ponudila socialistom koalicijo; delili naj bi mesta v deželni vladi, vendar bi desnica ohranila predsedstvo dežele, ki bi ga še naprej ohranil Miguel Sanz.

Zanimivo je tudi stanje v glavnem mestu Pamploni, kjer imata desnica in socialistična stranka enako število glasov, Baski pa imajo dva mestna svetnika. Vendar sta zaenkrat obe koalijski stranki zavrnila sodelovanje z njimi.

Edu Lartzaguren

Pamplona je znana predvsem po divjem teku bikov ob prazniku sv. Fermína. Malokdo pa ve, da je v tem mestu baskovski jezik že dolga leta močno zapostavljen

ANSA



INŠTITUT ZA NARODNOSTNA VPRAŠANJA V LJUBLJANI - Razprave in gradivo 47

Sodobni trendi razvoja na področjih manjšinske zaščite, medetničnih odnosov in identitete (4)

Dr. Špela Kalčič iz Inštituta za narodnostna vprašanja v Ljubljani v svojem prispevku "To je tko, kt en Johan, recimo en Johan, ampak je Musliman": bošnjaški diskurzi o islamu

predstavlja prve rezultate terenske raziskave, ki jo je avtorica opravila med Bošnjaki na Jesenicah in v Ljubljani v času med novembrom 2003 in novembrom 2004. V njem se avtorica osredotoča na procese vzpostavljanja skupinske kohezivnosti med Bošnjaki v Sloveniji, ki gojijo diskurz o islamu kot pomembnem znaku njihove skupinske identitete. V raziskavi se je avtorica posvetila analizi pomenov, ki jih Bošnjaki različnih generacij pripisujejo islamu, prav tako pa tudi kompleksnim družbenim procesom, ki izrekajo o islamu pogovore. Izsledki terenske raziskave kažejo, da je odnos do islama med Bošnjaki pogojen z dvema osrednjima topičnima kontekstoma. Na eni strani je vojna v Bosni in Hercegovini vplivala na odnose Bošnjakov do drugih skupin, ki so med vojno nastopale kot »etnični sovražniki« tudi v diaspori, na drugi strani pa

Bošnjaki tudi zaradi naraščajoče islamofobije v Sloveniji neradi preveč odkrito poudarjajo svoje religiozne pripadnosti. Članek prikazuje, kako se pred kuliso teh dveh topičnih kontekstov manifestirajo različne samoreprezentacije bošnjaške identitete, obenem pa tudi, kako se skozi različna izrekanja o islamu med Bošnjaki konstruirajo pomeni o islamu in s tem družbene meje njihove skupnosti.

Mag. Andreja Božič Horvat, doktorantka na Pedagoški fakulteti v Mariboru v svojem prispevku Vloga Ivana Molka v skupnosti ameriških Slovencev v Calumetu predstavlja delo in življenje Ivana Molka v skupnosti ameriških Slovencev v Calumetu (Michigan), predvsem pa prikazuje začetke njegovega javnega delovanja tako na časnikarsko-političnem kot kulturnem področju. Molek, ki je v Calumetu bival in deloval od prve polovice leta 1903 do druge polovice decembra 1906, ko se je preselil v Čikago, tedaj središče političnega, družbenega in kulturnega delovanja ameriških Slovencev, je v Calumetu začel svojo prvo uredniško službo.

Mag. Mojca Moškon Mešl iz Pedagoške fakultete v Mariboru v svojem prispevku Andrej Kopal: Demokratični poizkusi podonavskih držav pred letom 1938 prikazuje študijsko pot in doktorsko disertacijo slovenskega izseljenskega politika, novinarja in pisca Andreja Kobala (1899 - 1988). Po izselitvi v Ameriko je Kopal sprva živel in deloval med rojaki v Čikagu, kjer je opravljal naloge pomožnega urednika pri časniku Prosveta, med leti 1926 - 1929 pa naloge glavnega urednika Mladinskega lista. Prva leta svojega bivanja v ZDA pa je izkoristil tudi za lastno izobraževanje. Leta 1934je po dvoletnem premoru (gospodarska kriza) nadaljeval študij administrativnega in javnega prava na newyorški univerzi. V okviru študija se je lotil prikaza razvoja demokracije v deželah Podonavja. Izsledke svojih raziskovanj je leta 1941 strnil v disertaciji z naslovom Demokratični poizkusi podonavskih držav pred letom 1938 (Democratic Experiments in Danubian Countries prior to 1938). Disertacijo je razdelil na devet poglavij, le-ta pa na številna podpoglavja. Prvo poglavje pri-

kazuje politični razvoj v omenjenih deželah pred prvo svetovno vojno. Drugo poglavje je posvetil razvoju dogodkov

med prvo svetovno vojno. Dotaknil se je predvsem narodnostnih problemov, ki naj bi po njegovih besedah spremljala tudi dogajanja v času ustavodajnega razvoja po vojni, kateremu je namenil tretje poglavje. Z ustavami posameznih podonavskih dežel se je ukvarjal tudi v četrtem poglavju, v katerem je primerjalno obdelal sledeče teme: položaj predsednika vlade, odgovornosti posameznih ministrstev, parlament in njegove stopke ter vloge političnih strank v demokraciji. Peto poglavje je namenil predstavitvi državljanskih pravic in osebnih svoboščin ter še posebej poudaril pomen spoštovanja pravic manjšinskih narodov. Po šestem poglavju, v katerem je primerjal administrativni ustroj v posameznih deželah je v sedmem poglavju podal opis lokalnih uprav v posameznih državah, v osmem pa se je dotaknil pravosodnih sistemov v omenjenih državah. V zaključku svoje disertacije je vključil še tabele s statističnimi podatki po posameznih

deželah. Iz Kobalove disertacije je razvidno njegovo videnje demokratične Evrope v prihodnosti. Jasno je podal idejo o združenji Evropi ter predvidel tako dobre kakor tudi slabe strani združitve.

Danijel Grafenauer iz Inštituta za narodnostna vprašanja predstavlja: Strokovni simpozij dr. Ángela Piskernik (1886-1967), koroška slovenska botaničarka in naravovarstvenica, ki je potekal v Ljubljani, 8. novembra 2005.

Dr. Hellwig Valentin predstavlja knjigo: Vloga manjšin v prostoru Alpe-Jadran. (Manjšine in čezmejno sodelovanje v prostoru Alpe-Jadran. Delovna skupnost Alpe-Jadran. Trento 2004. Avtorji so v študiji opravili analizo položaja manjšin in medsebojnega ter čezmejnega sodelovanja v pomembnem delu nove Evrope. Študija naj bi rabila tudi kot impulz za tovrstna razmišljanja v drugih delih Evrope.

Revija Razprave in gradivo 47 prinaša tudi obsežno bibliografijo sodelavcev Inštituta za narodnostna vprašanja za leto 2004.

Nada Vilhar



DOBROVO - Neuradni obisk avstrijske zunanje ministrice Plassnikove

Nova avstrijska vlada želi rešiti vprašanje dvojezičnih napisov

Tudi slovenski minister Rupel prepričan, »da je urejanje vprašanja dvojezičnih napisov na dobri poti«

DOBROVO - Na povabilo slovenskega zunanjega ministra Dimitrija Rupla je v Goriških brdih, kjer se ta konec odvijal osrednji del tradicionalnega praznika češenj, na neuradnem obisku njegova avstrijska kolegica Ursula Plassnik. Slednja je glede rešitve vprašanja dvojezičnih napisov na avstrijskem Koroškem danes na Dobrovem spomnila, da si je »nova avstrijska vlada zadala to nalogo, ki je zapisana tudi v njenem programu«.

»Mislim, da je urejanje vprašanja dvojezičnih napisov na dobri poti,« je dodal Rupel. Kot je pojasnila Plassnikova, je pri reševanju vprašanja dvojezičnih napisov na avstrijskem Koroškem dejaven avstrijski kancler Alfred Gusenbauer, ki vodi pogovore z različnimi vpletenimi krogi. Pri tem je izrazila prepričanje, da bodo dosegli rešitev, to željo pa čuti tudi med prebivalstvom.

Kot je povedal Rupel, zaupa avstrijski zvezni vladi, da bo vplivala na »pozitiven razvoj dogodkov«, sam pa bi težko kaj »definitivnega rekel, dokler stvar ni končana«. Poudaril je, da imata skupaj s Plassnikovo »pozoren« odnos do problemov na avstrijskem Koroškem, medtem ko na vladni ravni med Avstrijo in Slovenijo ni posebnih odprtih vprašanj. »Pogovarjala se bova prav o midsosedskih odnosih in o EU,« je napovedal Rupel.

Zunanji minister je sicer pozdravil petkovo pobratenje med občinama Brda in Pliberk, pa tudi druge prijateljske vezi Goriških brd z avstrijskimi lokalnimi skupnostmi. Tesno briško-avstrijsko sodelovanje je pohvalila tudi Plassnikova in ga postavila kot dober znak za slovensko-avstrijske, pa tudi druge midsosedske odnose v EU. Oba ministra je na gradu Dobrovo sprejel briški župan Franc Mužič in jima med drugim predstavil načrte za gradnjo term, v katere naj bi vlagala tudi avstrijska podjetja.

Kot je še povedal Rupel, je Plassnikovo povabil na praznik češenj, ker je ta del Slovenije zelo lep, ministrica pa je poudarila, da sta s slovenskim kolegom dobra prijatelja in se z veseljem srečata tudi izven delovnih obveznosti. (STA)

Plassnikovo in Rupla je po Dobrovem spremljal župan občine Brda Franc Mužič

FOTO K.M.



PLASSNIKOVA Avstrijci radi zobajo češnje

DOBROVO - ČAvstrijsko zunanjo ministrico Ursulo Plassnik so v Brda pravzaprav privabile češnje. Na dvodnevem obisku v Sloveniji se je mudila na povabilo slovenskega zunanjega ministra Dimitrija Rupla. Rupel je namreč avstrijsko kolegico pripeljal na tradicionalni Praznik češenj, ki z običajno odmevnostjo in množično udeležbo poteka v Brdih.

Po prihodu na Dobrovo sta se Rupel in Plassnikova najprej sestala z briškim županom Francem Mužičem. Po pokušini vina in lokalnih dobrot v vinoteki gradu Dobrovo sta si ministra ogledala stojnice z domačimi pridelki in seveda s češnjami, nato pa sta se srečala še z nekaterimi župani in vinogradniki. »Obirala bova tudi češnje, prazniku primerno, sicer pa se bova pogovarjala o stvareh, ki zadevajo Evropsko unijo in medsebojne odnose, nato pa si bova privoščila tudi kakšno urico brezskrbnega klepetanja,« je povedal Rupel in namignil na priprave Slovenije, da bo prihodnje leto predsedovala EU. »Češnje so med najbolj priljubljenimi vrstami sadja v Avstriji,« je pripomnila Plassnikova, ki je bila nad Brdi navdušena. Povedala je, da se že veseli priložnosti, ko bo lahko sveže češnje natrgala z drevesa.

Ministra sta v Brda prišla ravno dan po pobratenju briške občine z avstrijskim Pliberkom; tudi sicer obstaja veliko vezi med avstrijskimi občinami in Brdi. Župan Mužič je gostoma navedel in razložil načrte, ki jih imajo v Brdih, predvsem v luči obetajočega se razvoja turizma na Goriškem. V pogovorih pa so se dotaknili tudi projekta briških term. Kot je znano, naj bi vanj vlagali tudi avstrijski vlagatelji, Avstrijci pa so že itak redni gostje v Brdih.

Katja Munih

LJUBELJ - Obudili spomin na žrtve nacističnega taborišča

Proslavi na obeh straneh

Govornik Mauthausen-komiteja Kärnten-Koroška pozval Avstrijo, naj na severni strani predora končno uredi spominsko obeležje



Anna Elisabeth Haselbach, glavna govornica na spominski svečanosti na avstrijski strani predora: »Nikoli več ponižanja, razizma, nasilja in vojne!«

FOTO I.L.

LJUBELJ - Proti pozabi nacističnih grozodejstev

Janko Tišler predstavil dopolnjeno knjigo v nemščini

CELOVEC - Na predvečer slovesne komemoracije na avstrijski in slovenski strani cestnega predora Ljubelj, kjer so med drugo svetovno vojno trpeli in umirali ujetniki podružnic nacističnega taborišča Mauthausen, Ljubelj sever in Ljubelj jug, je priča takratnega časa Janko Tišler v petek zvečer v Musilovi hiši v Celovcu prejel zlato častni znak Republike Avstrije kot »neutrudljiv delavec za ozaveščanje ljudi.«

Na večeru je bila hkrati predstavljena njegova knjiga v dopolnjenem, nemškem prevodu, ki je sicer prvič izšla pred približno desetimi leti in v kateri Tišler opisuje grozote nacizma, ki so se pred več kot 60 leti godile na koroških tleh. Avtor v knjigi, ki jo neprestano dopolnjuje, dokumentirano opisuje - kot priča takratnega časa in tudi kot zbiralec vedno novih dokumentov in slik - grozljiva zverinstva koroških nacističnih krvnikov v podružnici kon-

centracijskega taborišča Mauthausen na Ljubelju.

V tem smislu je Tišlerjeva knjiga, ki je zdaj na razpolago tudi v nemškem prevodu, svojevrsten glasnik vseh žrtv nacističnega hudodelstva na Ljubelju, hkrati pa je tudi zgodovinski dokument zoper pozabo in poskuse zamolčevanja, je bilo med drugim poudarjeno na celovški predstavitvi nemškega prevoda Tišlerjeve knjige.

Ivan Lukan

CELOVEC, TRŽIČ - Na obeh straneh predora Ljubelj, kjer so med drugo svetovno vojno pri gradnji cestnega predora trpeli in umirali ujetniki iz 16 različnih držav v podružnicah nacističnega taborišča Mauthausen Ljubelj sever in Ljubelj jug, so se včeraj na dveh komemoracijah spomnili žrtv nacističnega nasilja. Prireditvi na severni strani predora je letos prisostvovalo veliko številnih častnih gostov, med njimi podpredsednica avstrijskega zveznega sveta Anna Elisabeth Haselbach, ki je imela tudi glavni govor; iz sosednje Slovenije pa predsednik Državnega sveta Slovenije Janez Sušnik. Na Ljubelj so prišli tudi uradni predstavniki iz več evropskih držav, med njimi iz Italije (tudi zastopnik zveze internirancev iz Trsta Goruppi), Francije, Poljske in letos prvič tudi iz Grčije. Vsi so se udeležili tudi spominske slovesnosti na slovenski strani predora za žrtve podružnice Ljubelj jug.

Predsednik komiteja Mauthausen/Kärnten-Koroška, univerzitetni profesor Peter Gstettner je na proslavi opozoril, da na Koroškem več kot 60 let po koncu vojne in osvoboditvi koncentracijskega taborišča na Ljubelju še vedno ni dostojnega spominskega obeležja. Zaenkrat na trpljenje in umiranje ujetnikov nacistov spominjata samo dve tabli, ostanki taborišča pa da so prešli z gozdom oz. odlagališčem za gradbeni material, je kritiziral Gstettner. »Avstrijska vlada je zato poklicana, da končno kaj stori, da bo tudi na avstrijski strani nastalo spominsko obeležje, ki je primerno za spominjanje na žrtve in opozarjanje na grozodejstva, ki so se zgodila na tem mestu.«

Na spominski slovesnosti na slovenski strani v spominskem parku pod Ljubeljem so zastopniki internirancev posameznih koncentracijskih taborišč in predstavniki borčevskih organizacij položili vence v monumentalno areno z okostnjakom in napisom J'accuse - Obtožujem. Ta je bil postavljen v spomin in opomin na več tisoč trpečih in več sto umrlih v ljubeljskem taborišču in na ostale grozote, ki so bile storjene v drugi svetovni vojni. (I.L.+STA)



LJUBLJANA - V Slovenski filharmoniji Danes drugi koncert slovenskih samospevov

Danes ob 19:30 v Mali dvorani Slovenske filharmonije, ko se bo odvil 2. koncert iz koncertnega cikla Slovenski samospev na ljudsko temo. Nastopili bodo Katarina Lenarčič (sopran), Egon Bajt (bariton) in Igor Vičentič (klavir). Vstop prost.

Sporod večera bo poslušalcem približal dela slovenskih skladateljev (Uroš Kek, Matija Tomc, Slavko Osterc, Janko Ravnik, Pavle Merku, Samo Vremšak), ki "sodijo v ris sopotnikov modernizma, ki so se ustvarjalno soočali z nepregledno pahljačo možnosti zvočno razprtega sveta, a tudi z omejevanjem, ki ga je prenašalo odrekanje tradicionalnim tonalitetnim odnosom. Naslonitev na ljudsko glasbi je tako marsikomu lahko pomenila izhod iz primeža dur-molovske tonalnosti, obenem pa estetsko sprejemljiv glasbeni stavek, ki ga je tudi idejno utemeljevalo neizčrpno bogastvo nacionalnega izročila." (Matjaž Barbo v osrednjem tekstu programske knjižice).

Poleg že omenjenih skladateljev bodo poslušalci lahko prisluhnili tudi trem skladbam slovenske skladateljice Brede Šček (1893-1968), ki je po besedah Matjaža Barba "ena tistih redkih ženskih imen v vrsti skladateljev, ki so v preteklosti zapustili tehtnejši kompozicijski opus". Ob koncu sporeda pa bo izvedena še noviteta Andreja Missona z naslovom Slovenska ljubezenska trilogija

V četrtek v Kopru knjiga o Istri

Osrednja knjižnica Srečka Vilharja Koper vljudno vabi na predstavitev knjige Enrica Mileta »Istria allo specchio (storia e voci di una terra di confine)«, ki bo v četrtek, 14. junija 2007, ob 17. uri v prostorih knjižnice v Čevljarjski ulici 22. O knjigi bosta govorila njen avtor in novinar Flavio Forlani. Predstavitev bo v italijanskem jeziku.

GLEDALIŠČE

■ **GLEDALIŠČA V GLEDALIŠČU V TRSTU IN POKRAJINI**

V torek, 12. junija od 11.00 do 21.30, Gledališče Miela / »Felix hora - happy hour glasbe in poezije«.

V sredo, 13. junija ob 21.30, Rimski amfiteater / »Nemogoči razgovori«, produkcija Stalno gledališče Fljka za Gledališča v gledališču v Trstu in pokrajini.

V petek, 15. junija ob 21.30, Rimski amfiteater / »Proces proti Gaju Juliju Cezarju«, produkcija Teatro Stabile della Sardegna.

V nedeljo, 17. junija ob 21.30, Rimski amfiteater / »Helena«, produkcija La Contrada, Tržaško »Stalno gledališče za Gledališča v gledališču v Trstu in pokrajini.

FURLANIJA - JULJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Cristallo - La Contrada

A. Schnitzler: »Anatol«. / Projekt in režija: Francesco Macedonio. Nastopajo učenci gledališke akademije »Città di Trieste«. Urniki: danes, 10. junija ob 16.30.

DOLINA

Na K'luži

V Petek, 22. junija ob 21.00 / "Junjski večeri 2007" - Dramska skupina KD Domovina iz Ospa nastopa s »Srečno vdovo«.

SLOVENIJA

PORTOROŽ

Avditorij

V torek, 12. junija ob 20.30 / Gledališka predstava izven abonmaja. Špaseater: »5moških.com«. Režija: Jurij Zrnc.

NOVA GORICA

SNG Nova Gorica

Georges Feydeau: »Bolha v ušesu ali kaplja čez rob«. / Režija: Janusz Kica. Urniki: v četrtek, 14., v petek, 15. in v soboto, 16. junija ob 20.30.

LJUBLJANA

SNG Drama

Veliki oder

Jutri, 11. in v torek, 12. junija ob 19.30 / Jean-Baptiste Poquelin Molière: »Tartuffe«.

V sredo, 13. junija ob 19.30 / Matjaž Zupancič: »Razred«.

V četrtek, 14. junija ob 19.30 / Arthur Schnitzler: »Prostrana dežela«.

V petek, 15. junija ob 19.30 / Lev Nikolajevič Tolstoj: »Ana Karenina«.

Eugène Labiche, Botho Strauss / »Šparovček«.

Mala drama

Jutri, 11. junija ob 20.00 / Jean Genet: »Služkinji«.

V torek, 12. junija ob 20.00 / Žarko Petan: »Fatalna komedija«.

V sredo, 13. junija ob 20.00 / Vasilij Vladimirovič Sigarev: »Ahasver«.

V četrtek, 14. in v petek, 15. junija ob

- Stachowiak (Škotska - Belgija), Duo D'Antonio - Montanari (Italija).

FURLANIJA - JULJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Verdi

Gaetano Donizetti: »Don Pasquale«. / V okviru operne in baletne sezone 2006/07. Urnik: danes, 10. junija ob 16.00, v torek, 12., v sredo, 13., v četrtek, 14. in v petek, 15. ob 20.30 ter v soboto, 16. junija ob 17.00.

DOLINA

Na K'luži

V petek, 15. junija ob 21.00 / "Junjski večeri 2007" - Nastop skupine The Robles.

DOBERDOB

Na dvorišču pred župniščem

V nedeljo, 17. junija ob 20.00 / SKD Hrast prireja Zaključni koncert. Gost večera bo Dekliški pevski zbor Radovič pod vodstvom Damijane Vončina.

SLOVENIJA

PORTOROŽ

Amfiteater Avditorija

Danes, 10. junija ob 19.45 / TV Slovenija: »Spet doma«. Zaključna prireditev oddaje z Mariem Galuničem. Gostje: Omar, Saša Lendero, Natalija Verboten, Helena Blagne, Eva Černe, Kingston, Nuša Derenda, Atomik Harmonik, Rebeka Dremelj, Sebastjan, Ylenia, Eroika, Žana, Tanja Žagar, Faroni, Peter Grašo ter seveda Zvezde, ki plešejo.

LJUBLJANA

Cankarjev dom

Jutri, 11. junija ob 20.00, Gallusova dvorana / Mednarodni večer šansonov - »La vie en rose«.

V četrtek, 14. in v petek, 15. junija ob 19.30, Gallusova dvorana / Orkester Slovenske filharmonije, Slovenski komorni zbor in Zbor Consortium musicum. Dirigent: George Pehlivanian. Solisti: Oksana Dyka - sopran, Mirjam Kalin - alt, Branko Robinšak - tenor, Luciano Batinič - bariton.

Šentjakobsko gledališče

V soboto, 16. junija ob 20.00 / Večer Flamenka - prireditev v organizaciji plesnega društva Flamenko.

RAZSTAVE

■ **RAZSTAVE OB 100-LETNICI ROJSTVA LOJZETA SPACALA**

KOPER

Spacal in Istra - do 31. avgusta 2007 - Avla Pokrajinskega muzeja

KRANJ

Slike, kipi - do 30. julija 2007 - Galerija Mestne in Prešernove hiše

Dela na papirju - do 30. julija 2007 - Stebriščna dvorana Mestne hiše

Slike, dela na papirju - do 31. avgusta 2007 - Galerija Prešernovih nagrajencev za likovno umetnost, Galerija Elektra, Elektro Gorenjska

KOPER, PIRAN, PORTOROŽ

Tapiserije, mozaiki - do 31. avgusta 2007 - Mestna galerija Piran, Galerija Loža Koper

Likovna oprema ladij - Vila San Marco Portorož

SAN VITO AL TAGLIAMENTO

Grafike - 10. junij - Cerkev sv. Lovrenca

ŠTANJEL

OSREDNJA SLOVESNOST - 15. junij - Grad Štanjel

Grafike - 15. junij - december 2007 - Galerija Lojzeta Spacala

Grafične miniature - 15. junij - 15. oktober - Galerija pri Valetovih

KOPER

- Prodajna razstava - 16. junij - 15. september - Galerija Meduza

LJUBLJANA

- Fotografija - 28. junij - 12. avgust 2007 - Mednarodni grafični likovni center

FURLANIJA - JULJSKA KRAJINA

TRST

Muzej Revoltella: do 15. julija bo na ogled razstava slik in glinastih kipcev umetnika Gilla Dorflesa. Urnik ogleda: od 9.00 do 18.00, od ponedeljka do sobote (razen ob torkih, ko je muzej zaprt) in od 10.00 do 18.00 ob nedeljah.

Palača Gopčević: do 22. julija, bo vsak dan od 9.00 do 19.00 na ogled razstava aktov.

Občinska razstavna dvorana: do 12. junija razstavlja Tullio Valente pod naslovom »Con gli occhi di cuore - Viaggio tra immagini e parole«. Odprto vsak dan od 10.00 do 13.00 in od 17.00 do 20.00.

Državna knjižnica: do 31. julija razstavlja posoški slikar Dario Delpin. Odprto od ponedeljka do petka od 8.30 do 18.30, ob sobotah od 8.30 do 13.30, ob nedeljah in praznikih zaprto.

ŠKEDENJ

Etnografski muzej (Ulica pane bianco 52): Muzej je odprt vsak torek in petek od 15.00 do 17.00, za šole in skupine za ogled izven urnika klicati na tel. št. (00-39) 040-830-792.

MILJE

Galerija Ugo Cara: do 22. junija razstavlja Giovanni Pulze »Angeli Metropolitan«. Odprto od torka do sobote od 17.00 do 19.00, ob četrtnih od 10.00 do 12.00.

DOLINA

Torkla: "Junjski večeri 2007" - od 15. do 22. junija bo razstavljal Piero Conestabo.

OPČINE

Bambičeva galerija (Proseška ulica 131): do 30. junija bo razstavljal Akvarele Radko Oketič. Ogled je možen od ponedeljka do petka od 10.00 do 12.00 in od 17.00 do 19.00.

REPEN

Galerija Kraška hiša: še danes, 10. junija od 11.00 do 12.30 in od 15.00 do 17.00, bo na ogled razstava Leona Mahniča »Kras in kamen«.

ZGONIK

Vinoteka: do 12. junija od 18.00 do 21.00 (razen ob ponedeljkih), razstavljajo umetniki kraškega okraja in sicer: Nadia Bencin in Franka Kovačič Andolšek za Občino Devin - Natrežina, Bogdan Butkovič za Občino Sovodnje ob Soči, Milan Bizjak in Štefan Pahor za občino Repentabor, Paolo Hrovatin in Gianfranco Volk za Občino Zgonik, Tatjana Tavčar in Domine Doctor (Marko Vodopivec) za Občino Dolina, Mirjam Kocjan za Občino Hrpelje/Kozina, Mojca Senegačnik in Damjan Švara za Občino Komen, Milovan Valič - Milko za Občino Miren - Kostanjevica.

GORICA

V galeriji Kulturnega doma: je do 30. junija odprta razstava »Fleurs« slikarja Claudija Pescija iz Bologne.

Palača Attems-Petzenstein (Trg De Amicis 2): do 19. avgusta, bo na ogled razstava Piranesi: vaze, svečniki, sarkofagi, svetila in antična okrasila. Odprto od 9.00 do 19.00. ob ponedeljkih zaprto. Odprto tudi 15. avgusta. Informacije na tel. 0481-547541 ali tel. 0481-547499 (musei@provincia.gorizia.it).

Na goriškem gradu bo do 28. oktobra od torka do nedelje od 9.30 do 13.00 ter od 15.00 do 19.30, na ogled umetniška razstava z naslovom »Passaggi«.

ČEDAD

Cerkev S. Maria dei Battuti: do 17. junija je na ogled fotografska razstava Riccarda Toffoletti »Znotraj vasi. Nediške doline 1968«.

PASSARIANO

Vila Manin - Center sodobne umetnosti: še danes, 10. junija razstavlja Michele Bazzana.

Vila Manin - Center sodobne umetnosti: do 30. septembra bo razstavljal Hiroshi Sugimoto.

SLOVENIJA

PADNA

Galerija Božidarja Jakca: grafike in risbe Božidarja Jakca in arheološke najdbe stare Padne, stalni razstavi. Ključ galerije na voljo v Padni pri hiši št.11 (Pucer), 0038665-6725028.

LOKEV

Vojaški muzej Tabor: orožje in oprema, stalna razstava.

SEŽANA

Kosovelov dom: na ogled je razstava kipov Milenka Kočevarja.

VIPAVA

Vojašnica Janka Premrla Vojka: vojaški muzej, orožje, oprema, dokumenti, osebni predmeti vojakov s soške fronte, stalna razstava.

BRANIK

Grad odprt ob sobotah, nedeljah in praznikih od 14.00 do 19.00 (ob slabem vremenu zaprto), za večje skupine tudi med tednom po predhodnem dogovoru (tel. +386(0)53334310, gsm +386(0)31324101.

MIREN

Galerija Oskarja Kogoja: na ogled monografska zbirka ter prostori obnovljenega materinega doma, Miren, št. 125.

SOLKAN

Vila Bartolomei: na ogled je razstava z naslovom »Ohraniti preteklost - ustaviti čas za danes in jutri« (predstavitev

konservatorskih in restavratorskih delavnic Goriškega muzeja) od ponedeljka do petka od 8.00 do 15.00. Razstavovo so pripravili Jana Šubic Prislani, Ana Sirk Fakuč, Davorin Pogačnik in Vanda Bratina. Najavljene skupine si lahko muzejsko zbirko ogledajo tudi izven urnika; informacije na tajništvu Goriškega muzeja (tel. 003865-3359811).

Avla hotela Sabotin: / na ogled je fotografska razstava sprejetih in nagrajenih del 8. fotografskega natečaja Fotohit Sabotin z naslovom Podobe okusnega.

NOVA GORICA

Paviljon poslovnega centra HIT (Delpinova 7a): vsak dan od 10.00 do 19.00 je do 25. junija na ogled razstava slik Andrejke Čufer z naslovom Rože.

Mestna galerija Nova Gorica (Trg Edvarda Kardelja 5): na ogled je razstava kustosinje Kavdije Figelj »Universe of Art / Vsemirje umetnosti«. Odprto do 28. junija z urnikom: od ponedeljka do petka od 9.00 do 13.00 in od 15.00 do 19.00; ob sobotah od 9.00 do 12.00; ob nedeljah in praznikih zaprto.

Muzejske zbirke Goriškega muzeja so odprte s poletnim urnikom: grad Kromberk od ponedeljka do petka od 8.00 do 19.00, sobota zaprto, nedelja, prazniki od 13.00 do 19.00; Sv. Gora sobota, nedelja, prazniki od 10.00 do 18.00; grad Dobrovo ponedeljek zaprto, od torka do petka od 8.00 do 16.00, sobota, nedelja, prazniki od 13.00 do 17.00; Kolodvor od ponedeljka do torka v skladu z urnikom Turistične agencije Lastovka, sobota od 12.00 do 19.00, nedelja od 10.00 do 19.00. Za ostale muzejske zbirke je urnik nespremenjen. Najavljene skupine si lahko zbirke ogledajo tudi izven urnika. Za informacije in najave lahko obiskovalci pokličejo na tajništvo Goriškega muzeja, tel. 003865-3359811.

Goriška knjižnica Franceta Bevka, gostuje razstavo Pol stolejta, ki obeležuje lansko petdesetletnico delovanja Centra za konserviranje in restavriranje gradiv, ki deluje v okviru Arhiva Republike Slovenije. Avtor razstave je vodja Centra za konserviranje in restavriranje dr. Jedert Vodopivec. Razstava bo na ogled do 20. junija.

DOBROVO

Grad Dobrovo: od četrтка, 14. junija, (otvoritev ob 20.00), bo v priredbi Branke Sulčič na ogled razstava »100 let bohinske proge«.

IDRIJA

Mestni muzej: odprto vsak dan od 9.00 do 18.00, Turistično informacijski center Idrija odprto od 8.00 do 16.00, ob sobotah od 9.00 do 12.00.

KOBARID

Kobariški muzej: na ogled je stalna muzejska zbirka »Soška fronta 1915-1918«. Urnik: vsak dan od 9.00 do 18.00.

LOKAVEC

Kovaški muzej: Orodje in oprema, stalna razstava.

LJUBLJANA

Muzej novejše zgodovine: na ogled je stalna razstava Slovenci v XX. stoletju. Muzej je odprt od 10.00 do 18.00.

TRENTA

Trentarski muzej: razstava o Triglavskem narodnem parku in etnološka zbirka, stalni razstavi. Urnik: vsak dan od 10.00 do 18.00.

TOLMIN

Tolminska muzejska zbirka: od ponedeljka do petka od 9.00 do 15.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih od 13.00 do 17.00.

AVSTRIJA

CELOVEC

Galerija Alpe-Adria: »Art Tansania« - Umetnost iz vzhodne Afrike. Razstava je odprta do vključno 16. junija 2007 vsak dan razen ob ponedeljkih od 10.00 do 18.00.

TINJE

Dom prosvete »Sodalitas«: na ogled je razstava »Oblike in postave iz kamna« (razstavljajo tečajniki Tinjskega tečaja).

NAŠA SLIKOVNA KRIZANKA
REŠITEV (9.6.2007)
Vodoravno: Baring, biografija, ksi, amater, otorinolog, Rab, remanenca, Eton, kapar, rak, hec, metrotomija, kidač, ta-kin, Alah, Vaca, Aka, atoli, Katalonec, Ran, kapilara, imovine, Pino Rudež, APA, I.R., Rimet, Ret, Ork, enakopravnost, la-ta, uita, Ksaver, ele, prirast, Inz., heretik, kovanci, A.K., tara, Onon, A.C.; <i>na sliki</i> : Pino Rudež.



TENIS - Prva igralka s tremi zaporednimi naslovi na Roland Garrosu

Justine Henin poskrbela za nezanimiv finale

19-letna poraženka, Srbkinja Ana Ivanović: »Justine je igrala izjemno«

PARIZ - Belgijka Justine Henin je zmagovalka letošnjega odprtega prvenstva Francije v tenisu. Na peščenih igriščih Roland Garrosa je 25-letna Belgijka, sicer prva nosilka, v finalu pariškega turnirja gladko premagala sedmopostavljeno Srbkinjo Ano Ivanović s 6:1 in 6:2. Heninova je tako po Moniki Seleš (1990-92) prva igralka s tremi zaporednimi naslovi na drugem grand slamu sezone. Hkrati pa je to za Belgijko že skupno četrta zmaga v francoski metropoli in šesti naslov na turnirjih velike četverice. »To je popolnoma neverjetno! Zmagati tretjič zapored v Parizu ... Sploh se ne zavedam, kaj mi je uspelo,« je po dvoboju vsa vznemirjena dejala Heninova, ki je poskrbela za nezanimiv finale. Ves čas je bila veliko boljša od Ivanovičeve, ki je sploh prvič nastopila v finalu grand slama, in dvoboj končala po vsega 65 minutah igre. To sicer ni nič nenavadnega za Heninovo, saj je vse štiri naslove v Parizu dosegla v dveh nizih.

»Vse mi je šlo po načrtih in željah, pa čeprav sem bila na začetku turnirja malce zadržana. Toda izgubila nisem niti enega niza, kar je fantastično. Ta naslov mi pomeni še toliko več, saj sem letos doživela kar nekaj težkih trenutkov, a se mi je uspelo postaviti nazaj na noge in najti srečo,« je povedala le 167 centimetrov visoka Belgijka, ki s šestimi grand slami med aktivnimi igralkami zaostaja le še za Američanko Sereno Williams (8).

Ivanovičeva je po dvoboju priznala, da je bila njena tekmica tokrat bistveno boljša. »Justine je izjemna igralka in tudi igrala je izjemno.

Začela sem sicer dobro, toda v drugi igri me je načela živčnost, zaradi česar sem veliko grešila. Sploh nisem imela nobenega nadzora nad žogico.

Toda, kot sem že rekla, Justine je izjemna in resnično moraš biti vrhunska igralka, da njo premagaš,« je dejala 19-letna Srbkinja, ki je tako po Varšavi leta 2005 izgubila še drugi dvoboj proti prvi igralki sveta.

Justine Henin je rojena 1. junija leta 1982. Kar 60 tednov je bila na vrhu svetovne ženske lestvice WTA. Nekdanji as in zdajšnji teniški TV komentator John McEnroe je prepričan, da ima Heninova najboljši (enoročni) bekhend na svetu

ANSA



Ivanovičeva je imela v prvem nizu pri izidu 1:0 celo tri žogice za povišanje vodstva na 2:0, toda od takrat dalje je zanj šlo vse narobe.

Heninova je po 34 minutah z odvzemi servisa hitro odločila niz v svoj prid, v podobnem ritmu pa je nadaljevala tudi v drugem, ko je takoj povedla z 2:0, pri izidu 4:1 pa je bil dvoboj dokončno odločen.

Belgijka je za zmago dobila milijon evrov, Ivanovičeva pa za sploh prvi srbski finale grand slama pol milijona.

Djoković »odkritje leta«

- Prireditelj odprtega teniškega prvenstva Francije v Parizu so srbskemu teniškem igralcu Novaku Djokoviću podelili priznanje za »odkritje leta«.

Švicar Roger Federer, zmagovalec desetih turnirjev za grand slam in prvi igralec z računalniške lestvice, je dobil priznanje za fair play, Francoz Paul-Henri Mathieu pa priznanje za najbolj borbenega tekmovalca.

NOGOMET EP U21: Italija jutri proti Srbiji

Danes se bo na Nizozemskem začel finalni del evropskega nogometnega prvenstva za mlade igralce do 21. leta starosti. Angleški pobiralci stav so Italijane označili kot prve favorite za osvojitve naslova »stare celine«. Selektor »azzurrov« Pierluigi Casiraghi pa se bržkone z njimi ne strinja, saj bo imel na razpolago precej okrnjeno ekipo. Criscito in Lazzari sta poškodovana, Aquilani pa je zbolel in jutri najbrž še ne bo na razpolago. »Pobiralci stav lahko napovedujejo našo zmago, toda realnost je povsem drugačna, saj bomo EP začeli z določenim 'hendikepom',« je ocenil selektor Casiraghi, ki zelo ceni jutrišnjega nasprotnika Srbijo. »So mlada in zelo talentirana ekipa. Srbi lahko presenetijo vsakogar. Igrati moramo zelo pazljivo.« Italijane čaka prihodnji teden pravi »tour de force«, kar tri tekme v šestih dneh. V okviru skupine B se bodo 14. junija pomerili še proti Angliji, 17. pa proti Češki. »Tudi Anglija in Češka sta solidni ekipe. Obe ekipi igrata zelo napadalno. Obeta se res izenačeno prvenstvo.«

V okviru skupine A se bosta danes ob 18.15 pomerili domača Nizozemska, branitelj lanskega evropskega naslova na Portugalskem, in Izrael, ki je pravo presenečenje. Ob 20.45 pa bo Portugalska igrala proti Belgiji.

Kdo so favoriti? V skupini A sta glavna favorita prav gotovo Nizozemska in Portugalska. Veliko bolj izenačena bo skupina A. V polfinale se lahko uvrsti kdorkoli.

NOGOMET - Danes (ob 15. uri) sklepno dejanje letošnje B lige

V Piacenzi tekma kroga

Gostovanju Triestine bodo z zanimanjem sledili tudi navijači mnogih drugih ekip - Varrellovo moštvo potrebuje točko

Današnja tekma med Piacenzo in Triestino (pričetek ob 15. uri) lahko mirno opišemo kot tekmo nasprotij. Domača enajsterica se bo namreč borila, da se še za nekaj tednov prenese začetek počitnic, medtem ko je interes igralcev Triestine podati se čimprej na (ne)zaslužen odmor v kako poletno letovišče. Piacenza igra za to, da bi prišlo do končnice za napredovanje, Triestina pa zato, da ne bi igrala končnice za obstanek. V mestu na skrajnem zgodnem robu Emilije pa ne bosta igrala le Piacenza in Triestina. Tekmi bodo sledili z zanimanjem tudi navijači vseh ekip vključenih tako v boj za obstanek kot v boj za napredovanje, ki bodo navijali zdaj za ene zdaj za druge. Po medsebojnem dvoboju med Genoo in Napolijem gre torej nedvomno za tekmo kroga. Žal Tržačani ne bodo imeli na svoji strani niti najmanjše skupinice navijačev, saj je vstop na stadion Garrilli dovoljen le abonentom Piacenze.

Trener Triestine Franco Varrella, ki je kot celotno društvo pod udarom navijačev zaradi skromnega drugega dela sezone, je odpotoval v Piacenzo prepričan, da bo to za Triestino zadnje gostovanje sezone, da bo svojim varovancem torej uspelo iztržiti vsaj točko v Emiliji. Največji dvom trenerja Tržačanov pa je, koga postaviti na sredino napada. V boju sta Piovaccari in Graffiedi, saj, kot pravi Varrella, »Graffiedi bolje zdržuje žogo v napadu, mi pa bomo potrebovali v Piacenzi nekoga, ki zdrži žogo in omogoči obrambi trenutke oddiha in tudi boljši prehod iz faze

obrambe v fazo napada.« Iz teh besed se kar jasno razbere, da je nekdanji napadalec Modene pred Piovaccarijem. Vsekakor Varrella zagotavlja, da bo Triestina igrala s shemo 4-3-3, saj »ne bom spreminjal ustaljenega sistema ravno pred odločilnim srečanjem. To postavitve igralci najbolje poznajo in mislim, da je za značilnosti večine igralcev tudi najbolj primerna.« Na drugih delih igrišča je dvomov manj. Diskvalificiranega Limo bo nadomestil Abruzzese, potrjeni pa so Kyriazis, Pesaresi in Pivotto. Na sredini je pod vprašajem nastop poškodovanega Rossettija; po potrebi bo v enajsterico Varrella vključil Briana.

Še večje težave od tržaškega trenerja pa ima kolega iz Piacenze, ki bo nastopala dobesedno zdesetkana. Poškodovan je najboljši napadalec, mladi talent Cacia, selektor italijanske reprezentance pod 21 let Casiraghi pa je lachiniju »ukradel« Nocerina in Lazzarrija. Nazadnje je Piacenzo oklestil še športni sodnik, ki je med tednom kaznoval Ioria, Nefa, Olivija in Patrascuja. Kljub sedmim odsotnostim je lachini uspel sestaviti konkurenčno ekipo, ki bo lahko spravila v hude težave Triestino. Posebno pozornost bodo morali branilci Triestine nameniti napadalcu Simonu, ki je na zadnjih tekmah z nekaterimi goli prispeval kar nekaj točk belordecim iz Emilije.

Verjetna postava Triestine: Rossi; Pivotto, Abruzzese, Kyriazis, Pesaresi; Gorgone, Allegratti, Briano; Marchesetti, Graffiedi, Testini. Sodil bo Messina iz Bergama. (I.F.)



Varrella ni dosegel pričakovanih rezultatov

KROMA

Rossi na startu z rekordom proge

BARCELONA - Italijan Valentino Rossi (Yamaha) bo današnja dirko za VN Katalonije v Barceloni začel z najboljšega startnega položaja svetovnega prvenstva motociklistov. Sedemkratni svetovni prvak je v elitnem razredu motoGP s časom minuto in 41,840 sekunde izboljšal svoj lanski rekord proge (1:41,855) ter napovedal, da bo poskušal še četrtič zapored zmagati v Barceloni. Francoz Randy De Puniet (Kawasaki) je z drugim mestom dosegel izid kariere (1:41,901), tretji je bil Španec Dani Pedrosa (Honda, 1:42,002), četrti pa vodilni v prvenstvu Američan Casey Stoner (Ducati, 1:42,117), ki je sicer dosegel najboljši čas zadnjega prostega treninga. V prvenstvu vodi Stoner (115 točk), tesno za petami pa mu je Rossi (106). V četrtlitrskem razredu si je »pole position« privozil Španec Jorge Lorenzo, v razredu do 125 ccm pa Madžar Gabor Talmacsi (Aprilia, 1:50,012).

Hamiltonov prvi »pole position« kariere

MONTREAL - Britanski voznik Lewis Hamilton (McLaren-Mercedes) je najhitreje opravil kvalifikacije pred današnjo dirko za VN Kanade v Montrealu (ob 19. uri po Rai1) in si tako privozil svoj prvi »pole position« v karieri. Na šesti dirki letošnjega svetovnega prvenstva bo 22-letnemu Hamiltonu družbo v prvi vrsti delal moštveni kolega in branilec naslova svetovnega prvaka Španec Fernando Alonso. S tretjim mestom je nekoliko presenetil Nemec Nick Heidfeld (BMW Sauber), ki je za seboj pustil oba Ferrarijeva voznika Finca Kimija Raikkoonena na četrtem in Brazilca Felipeja Masso na petem mestu.

Del Neri k Atalanti

BERGAMO - Vodstvo Atalante iz Bergama je sklenilo dogovor z novim trenerjem. To je postal 56-letni Luigi Del Neri, ki je v prejšnji sezoni vodil Chievo i, podpisal pa je enoletno pogodbo

Osovnikar 10 stotink za rekordom

MOSKVA - Škofjelčan Matic Osovnikar je na atletskem mitingu v Moskvi zmagal v teku na 100 m in s časom 10,24 sekunde le za deset stotink zaostal za svojim državnim rekordom.

Vascotto in Bressani prvaka Farr 40

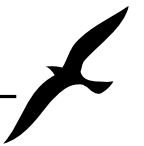
PORTO CERVO - Jadrnica Nerone ladjarja Massima Mezzarome je postala evropski prvak v razredu farr 40. Drugi je bil Mascalzone Latino Vincenza Onorata. Na krovu zmagovalca sta regatirala tudi Tržačana Lorenzo Bressani in Vasco Vascotto.

Vinčen za las ob medaljo Žbogar šele 19.

ZALAEGRSZEK - Slovenski jadrallec Gašper Vinčec je na odprtem evropskem prvenstvu v razredu finn, ki se je končalo na Blatnem jezeru na Madžarskem, osvojil četrto mesto, četrti pa je bil tudi v evropski konkurenci. Vasilij Žbogar je na evropskem prvenstvu v razredu laser v morju pred francoskim Hyeresom po osmih regatah končal na 19. mestu, v evropski konkurenci pa je bil 11. Prvi skupno je bil Avstralec Tom Slingsby,

Kovač iz Juventusa v Zagreb

ZAGREB - Branilec hrvaške nogometne reprezentance Robert Kovač je sprejel ponudbo hrvaškega prvaka Dinama in naj bi v kratkem z zagrebškim klubom podpisal triletno pogodbo.



ODBOJKA NA MIVKI - Mednarodni turnir na trgu pred novogoriško Severno postajo

Borderland, na mejni črti odbojcarska mreža

Med igralci tudi udeleženec olimpijskih iger v Atlanti Nicola Grigolo



Na trgu Evrope, pred novogoriško Severno železniško postajo, je včeraj in v petek potekal mednarodni turnir v odbojki na mivki Borderland, ki ga je priredil odbojcarski klub Mist. Odbojcarsko mrežo so postavili natančno na mejni črti, tako da je bila polovica igrišča v Italiji, druga pa v Sloveniji. Pobudnika turnirja, ki je priklical številne ljubitelje odbojke, sta ustanovna člana OK Mist Samo Miklavc in Uroš Stanič, med igralci pa je bilo tudi nekaj zvenečih imen. Med vsemi je izstopal udeleženec olimpijskih iger v Atlanti Nicola Grigolo, ki pa je v paru z bivšim A-ligašem Adriavolleya Rodolfo Cavalierejem izgubil v polfinalu proti Damirju Šabcu (OK Prvačina) in Andreju Kovačiču (OK Salonit). Ob teh velja omeniti, da sta na mivki pred Severno postajo igrala tudi evropska prvaka od 23 let, Avstrijca Huber in Blauel, zadnji trenutek pa sta morala zaradi poškodb odpovedati svojo prisotnost Italijana Casadei in Desiderio, ki nastopata tudi v svetovni ligi. Med ženskami sta na turnirju nastopili tudi sestrice Erika in Simona Fabjan ter Nataša Cingerle in Ines Udrih.

Turnir, ki se je zaradi popoldanskega naliva zavlekel do poznih ur, je popestrila tekma beač soccerja, na kateri so ob odbojkarjih Samu Miklavcu in Jasminu Čuturiču nastopila nogometaša Matej Mavrič, sicer slovenski reprezentant, in najboljši igralec slovenske lige v sezoni 2004/2005 Saša Ranič. V vsaki ekipi sta igrali tudi po dve dekleti, zamejske barve pa sta branili Vanja Černic in Isabel Manià.

ODBOJKA - Svetovna liga

Italija (brez Černica) ugnala Japonce

Japonska - Italija 1:3 (25:17, 18:25, 20:25, 21:25)

JAPONSKA: Koshikawa 8, Matsumoto 7, Tomonaga 1, Ishijima 10, Tomimatsu 6, Naohiro 12, Tanabe (libero), Kawaura 1, Shimano, Morishige 5, Imada 1, Chiba 1.

ITALIJA: Nuti 3, Savani 5, Tencati 10, Gavotto 17, Cisolla 21, Mastrangelo 14, Farina (libero), Perazzolo 1, Mattera 0, Paparoni 5, Casoli, Sala.

SODNIKA: Čuk (Srbija) in Ilbeyli (Turčija). GLEDALCEV: 5300.

KOMAKI - Italija je po slabem začetku in porazui v prvem setu gladko osvojila prvo od šestih tekem svetovne lige, ki jih bo odigrala v gosteh.

Prenovljeno moštvo »azzurrov«, v katerem zaradi zvina gležnja, ki ga je staknil na treningu pred tekmo, ni igral naš Matej Černic (kaže, da je pod vprašajem tudi njegov nastop v prihodnjem krogu v ZDA), je pričelo slabo in naredilo 10 neofsiranih napak. Od drugega seta dalje pa so se Montalijski varovanci opomogli, predv-

sem so izboljšali sprejem servisa (ki je brez Černica na začetku močno šepal), zelo dobro so napadali in Japonski niso pustili do sape, gostitelji pa so po ambicioznem začetku vidno popustili. Trener Montali je na začetku poslal na igrišče postavbo, v kateri je prvič podajal Nuti, korektor je bil Gavotto, centra Mastrangelo in Tencati, Cisolla in Savani pa sta igrala kot krlina tolkača. Savanija je Montali kmalu zamenjal s Paparonijem, ki je svojo nalogo opravil zelo dobro.

»Prvi set je bil grozljiv, nato pa smo igrali res dobro,« je bil zadovoljen selektor Montali. Drugo tekmo proti Japonski je Italija igrala davi ob 7. uri.

Izidi, skupina A: Brazilija - J. Koreja 3:0, Finska - Kanada 3:0. Kanada 2. **Skupina B:** Francija - ZDA 3:1; Japonska - Italija 1-3; Vrstni red: ZDA in Francija 6, Italija 4, Japonska 0. **Skupina C:** Egipt - Rusija 0:3, Kuba - Srbija 3:2, Vrstni red: Rusija in Kuba 8, Srbija 4, Egipt 0.

KOŠARKA

S. Ferfoglja na Vrhnikih s Primorsko



SAŠKO FERFOGLJA

BUMBACA

V petek je Saša Ferfoglja na Vrhnikih v okviru tamkajšnjega Dneva košarke igral v dresu selekcije Primorske proti slovenski državni izbrani vrsti do 20. leta, ki se pripravlja na juljsko evropsko prvenstvo v Gorici in Novi Gorici.

Prijateljsko srečanje je osvojila mlada reprezentanca Slovenije s 86:74 (18:18, 21:18, 26:16, 21:22).

Primorci, povečini košarke iz Sežane, Nove Gorice, Kopra in Postojne, je s klopi vodil trener Tomo Krašovec.

PO TV KOPER Na Športelu o Krasu in Alejnikovu

Osrednja tema jutrišnjega Športela (na TV Koper-Capodistria ob 22.30) bo po dolgem času nogomet. Voditelj oddaje Igor Malalan bo v studiju gostil športnega vodjo Krasa Gorana Kocmana in napadalca repenskega društva Radenka Kneževiča. Govorili bodo o novem trenerju Belorusu Sergeju Alejnikovu (ex Juventus in nekdanji reprezentant Sovjetske Zveze), o katerem bo tudi prispevek z včerajšnje predstavitev na Opčinah. Športelovi sodelavci bodo pripravili še prispevke z današnje rollarske tekme ŠD Mladina iz Križa, o začetku zamejskega balinarskega prvenstva ter o šahovskem Memorialu Filipovič na Opčinah. Sledila bo še nagradna igra Poglej me v oči. Jutrišnja bo zadnja oddaja v živo. V ponedeljek 18. junija bo na sporedu še posneta oddaja o prenovljenem športnem centru Zarje v Bazovici.



Zaključna prireditve PK Bor

Na bazenu na Alturi je bila včera popoldne sklepna manifestacija Plavalnega kluba Bor. Nastopili so člani kluba od 4. do 14. leta sta-

rosti, pomeirli sop se v raznih tekmovanjih in spretnostnih igrah, sledili pa sta nagrajevanje in zakuska, s katero so sklenili sezono, ki je bila v znamenju množične udeležbe, pa tudi uspešnih nastopov na tekmovanju za šole plavanja.



Obvestila

ZŠSDI obvešča, da bo od 11. do 22. junija 2007 urad v Gorici odprt od 10. do 12. ure.

AŠK KRAS s sodelovanjem ZŠSDI organizira ŠPORTNI KAMP ZGONIK 2007 za otroke osnovnih in nižjih srednjih šol v športno - kulturnem centru v Zgoniku od 25. do 29. junija od 8.30 do 17. ure. Prijava in ostale informacije v tajništvu Športno - kulturnega centra, tel. 040-229477, vsako sredo od 10. do 13. in od 15. do 16. ure. Informacije tudi na tel. 340-8331558 (Sonja), 348-8590233 (Liljana) in 349-0934409 (Vesna).

AŠD MLADINA sklicuje v petek, 15. junija 2007 ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju, občni zbor s sledečim dnevnim redom: otvoritev in izvolitev predsedstva občnega zbora, poročila, odobritev poročil in bilance, volitve, razno.

MO SPDT prireja v ponedeljek, 11. junija ob 19.30 v prostorih ŠZ Bor, na Stadionu 1. maja, informativni sestanek za Planinsko Šolo, ki bo potekala od 27. avgusta do 1. septembra na Planini pri jezeru. Za informacije: 338 5953515 (Katja).

NK ZARJA GAJA 1997 - vabi vse najmlajše ljubitelje nogometa (letnike 97, 98, 99, 2000) na enotedenski nogometni kamp, ki se bo začel jutri v novem športnem objektu Zarje v Bazovici. Za informacije pokličite: 040226608 (Vojko) ali 3407286859 (Walter).

KOŠARKARSKI ODESK IN ŠPORTNA ŠOLA ŠD POLET pod pokroviteljstvom ZŠSDI vabita na košarkarski kamp 2007, ki bo v dveh izmenah: 1. od 18. do 22. in 2. od 25. do 29. junija na dvorišču Prosvetnega doma na Opčinah od 9. do 17. ure. Vpisnina po e-mailu andrej@vremec.it ali SMS 338-5889958.

TPK SIRENA organizira tudi letos tri poletne jadralne tečaje za otroke od 6. do 13. leta starosti. Nudimo teoretične in praktične tečaje v razredu optimist. Potrebna pogoja za vpis sta dobro poznavanje plavanja in zdravniško spričevalo. Klub nudi tečajnikom vso opremo, vpis v Jadralno zvezo in spremstvo na plovbi. Urnik: od ponedeljka do petka od 8.30 do 17. ure, ko morajo starši obvezno prevzeti otroka. 1. tečaj: od 18. do 29. junija; 2. tečaj: od 2. do 13. julija; 3. tečaj: od 16. do 27. julija 2007. Vpisovanje najkasneje 7 dni pred začetkom vsakega tečaja. Podrobnejše informacije so na razpolago v tajništvu pomorskega sedeža, Miramarski drevored 32, ob ponedeljkih in petkih, od 18. do 20. ure ter ob sredo od 16. do 18. ure ali na tel. št. 040-422696.

JADRALNI KLUB ČUPA organizira v poletnih mesecih tečaje windsurfa za odrasle in otroke, ki so že dopolnili 11 let. Tečaji bodo celotredenski in ob vikendih (za tiste, ki so med tednom zaposleni). Za vpisovanja in informacije vam je na razpolago tajništvo ob ponedeljkih, sredo in petkih od 9. do 11. ure in ob sobotah od 16. do 18. ure na našem sedežu v Seslanskem zalivu, oziroma na tel./fax 040-299858. E-mail info@ccupa.org, in na spletnih straneh www.yccupa.org.

JADRALNI KLUB ČUPA organizira v poletnih mesecih štiri 10-dnevne jadralne tečaje na jadrnicah tipa optimist za otroke letnikov 1994-2001. Tečajniki imajo poskrbljeno jadrnico, rešilni jopič, kosilo, zavarovanje in vpis v F. I. V. Tečaji se odvijajo od ponedeljka do petka od 9. do 17. ure, prvi tečaj od 11. do 23. junija; drugi tečaj od 18. do 29. junija; tretji tečaj od 2. do 13. julija in četrti tečaj od 16. do 27. julija 2007.

TENIŠKA SEKCIJA PRI AŠZ GAJA organizira od 12. junija 2007 dalje jutranje začetniške in nadaljevalne tečaje za osnovnošolce. Pojasnila in prijave na tel. št. 389-8003486 (Mara)

TENIŠKA SEKCIJA PRI AŠZ GAJA organizira začetniške in nadaljevalne tečaje za odrasle, ki se bodo odvijali v športnem centru na Padričah ob večernih urah. Pojasnila in prijave na tel. št. 389-8003486 (Mara)



NOGOMET - Na Opčinah so predstavili novega trenerja repenskega Krasa

Alejniov je po dogovoru s Krasom zavrnil mesto selektorja Belorusije

»Krasov projekt se mi zdi zelo zanimiv« - Priprave bodo začeli 6. avgusta

Pred kavarno Vatta na Opčinah je bila včeraj popoldne prava gneča ljudi. Največ je bilo radovednih Repencev, navijačev NK Kras in ostalih ljubiteljev amaterskega nogometa. Točno ob 16. uri je v kavarno vstopil Krasov »staff« (predsednik Domenico Centrone, športni vodja Goran Kocman in glavni vodja podjetja Koimpex Vojko Kocman ter ostali odborniki). Spremljali so najboljšega beloruskega nogometaša zadnjih petdeset let, šestinštiridesetletnega Sergeja Alejniova iz Minska. Brkati in »casual« obleženi Alejniov brčkone ni bil prav nič presenečen nad tolikšnim zanimanjem in radovednostjo. Ko je igral za Sovjetsko Zvezo in za Juventus so ga navijači in radovedneži najbrž še bolj oblegali. Včeraj pa je bilo vzdušje mirno in prijetno. Obvezno so bili seveda prisotni tudi skoraj vsi igralci repenskega društva (vključno z nekaterimi novimi nakupi). Pred tiskovno konferenco jih je čakal približno enourni »briefing« z novim trenerjem. »Dogovorili smo se, da bomo priprave začeli 6. avgusta. Alejniov nam je na kratko povedal svoje načrte. Treningi prav gotovo ne bodo lahki, delati pa bomo morali resno in skoraj s profesionalnim pristopom,« je povedal vezni igralec Marco Sau, ki bo tudi v prihodnji sezoni igral pri Krasu v promocijski ligi.

Novega trenerja sta v slovenščini in italijanščini predstavila športni vodja Goran Kocman in predsednik Niko Centrone. »Za Kras je Alejniov pravi prestiž. Podpisali smo enoletno pogodbo in če bo šlo vse po načrtih, jo bomo še podaljšali,« sta povedala Krasova predstavnika. V imenu podjetja Koimpex je o trenerju in Krasovih načrtih spregovoril tudi glavni Vojko Kocman: »Na klopi bomo imeli pravega profesionalca. Kot društvo imamo velike ambicije in Sergej je prava oseba za naš projekt. Dodati moram še, da hočemo v Repnu zgraditi pravi športni center. Najprej se bomo lotili tribune.«

Alejniov je bil bolj redkobeseden: »Krasov projekt se mi zdi zelo zanimiv in zaradi tega sem sprejel ta izziv.« Beloruski trener, ki je v petek sodeloval na prijateljski tekmi Uefe na švicarskem ledeniku Jungfraujoch (3454 m nadmorske višine) za promocijo EP 2008, bo julija v Covercianu položil izpit prve kategorije (lahko bo treniral ekipe A in B lige). Že v sredo pa bo odpotoval v Moskvo, kjer bo igral še eno prijateljsko tekmo. Tokrat ob petdesetletnici nekdanjega vratarja sovjetske selekcije Dasajeva. V Trst se bo preselil šele na začetku avgusta.

Krasovi predstavniki so nazadnje še razkrili, da je pred kratkim Alejniov konaktirala tudi beloruska federacija. »Ponudili so mu mesto selektorja članske repre-

zentance - je povedal Kocman - on pa je gosposko odvrnil ponudbo in jim povedal, da ima trenutno v Italiji druge obveznosti.« Pri Krasu so pripravili tudi priložnostne razglednice s portretom beloruskega trenerja. Kot nalašč za avtograme pred skupnim »na zdravje«. Brez vodke.

Kaj pa o novem trenerju menijo Repenci?

Romina Škabar: »Lepa poteza našega društva. To bo promocija ne samo za Repen, temveč za celotno slovensko manjšino.«

Maurizio Vidali: »Hvala podjetju Koimpex bomo imeli odličnega trenerja. Upam, da bo to dobra reklama tudi za naš mladinski sektor, ki raste iz sezone v sezono.«

Darko Škabar: »Alejniov je strokovno odlično podkovan in povrh tega ima številne izkušnje. Če se bodo fantje takoj ujele in mu bodo sledili, potem bo uspeh zagotovljen.«

Za konec pa še to: nekateri so se tudi spraševali, če bodo po vsakem голу v Rep-

Predsednik Niko Centrone (prvi od leve), novi trener Sergej Alejniov, športni vodja Goran Kocman in Vojko Kocman so predstavili ambiciozne načrte repenskega Krasa Koimpex

KROMA



nu tudi v prihodnje še vrteli Golico ali bodo po novem zaplesali Kalinko.

NOVOSTI - V prihodnji sezoni bo trenerju Sergeju Alejniovu pomagal pomožni trener Maurizio Castro (nekdanji nogometaš Krasa, Gaje in Primorca ter trener Zarje Gaje B). Kras je obenem odkupil izpisnico Stefana Stabileja in najel še vratarja Micheleja Contento, ki je letos igral pri Fincantieri.

KNEŽEVIČ - Napadalec Radenko

Kneževič je včeraj v Červinjanu prejel nagrado za najboljšega strelca promocijske, 1. in 2. amaterske lige, ki jo vsako leto podeli časopis »Gazzettino«. Kneževič, ki je bil nagrajen že tretjo leto zapored, je letos dosegel 22 golov.

»IL GIULIA« - Primorje je po enajstmetrovkah premagal Muglio (6:5, 3:3 po rednem delu) in se tako uvrstil v osmino finala turnirja »Il Giulia«. Dva gola je zadel Giannella, enega pa Andreassich. (jng)

ODBOJKA Od jutri 26. Memorial Spazzapan

Od jutri do sobote bo ŠZ Olympia pripravilo na drevoredu 20. septembra v Gorici 26. odbojgarski memorial Peter Spazzapan, ki se ga bo udeležilo kar 12 moštev. Organizator je k sodelovanju pritegnil vse slovenske moške članske ekipe, poleg njih pa še tržaško Alturo (1. divizija), tržaški Fincantieri (D liga), Mosso (1. divizija), Prvačino (3. slovenska liga), PAV Natisonio in Vivil iz Ville Vicentine (oboje C liga).

V skupini A, ki bo igrala jutri, bodo nastopili Sloga, Olympia in Mossa. V torek bodo na sporedu tekme skupine B med PAV Natisonio, Prvačino in Olympie, v sredo se bodo v skupini C med sabo pomerili Vivi, Soča in Altura, v četrtek pa še Val, Fincantieri in Naš prapor. Vsak dan se bodo tekme pričele ob 19.45, igralo pa se bo na odprtem igrišču (v telovadnici le v primeru slabega vremena) na dva zmagana seta. Polfinalni tekmi med zmagovalci vsake skupine bosta v petek, finalni za 1. in 3. mesto pa v soboto, vedno od 19.45 dalje.

Podrobnejši spored:

Jutri (skupina A): Olympia - Mossa; Sloga - Olympia; Mossa - Sloga. Torek (skupina B): Prvačino - Olympia 2; Olympia 2 - Pav Natisonia; PAV Natisonia - Prvačino. Sreda (skupina C): Soča - Vivil; Vivil - Altura; Altura - Soča; Četrtek (skupina D): Val - Fincantieri; Naš prapor - Val; Fincantieri - Naš prapor. PeteK. zmagovalcev A proti zmagovalcu B; zmagovalcu C proti zmagovalcu D. Sobota: za 3. mesto, sledi finale.

»STARI-MLADI« NA PROSEKU - Spomini »uradnega« komentatorja Josipa Čuka Pepija Kate

Plakati, tekme, »incident« l. 1955

Ko so na prefekturi popravili »napako« marešala karabinjerjev - Tradicijo nonotov in očetov bodo danes nadaljevali sinovi in vnuki

Nogometna tradicija tekme med poročenimi in neporočenimi, ali preprosto med Starimi in Mladimi - ki jo bodo danes obnovili na Proseku - sega v daljni čas Zavezniške vojaške uprave. »Prvo tekmo smo priredili leta 1952, dve leti pred prihodom Italije,« se živo spominja Josip Čuk, Opčinam »izposojeni« Prosečan, duša prvih tekem med Starimi in Mladimi ter hudomušni zgodovinski komentator nevsakdanjih nogometnih srečanj.

Kdo je dal pobudo za tekmo, ni znano. Nastala je verjetno iz potrebe po športni dejavnosti in obenem po razvedrilu. Saj tekma Stari-Mladi je za cel teden monopolizirala dogajanje v vasi. Priprave so bile intenzivne: mladi fantje so pripravili duhovite reklamne plakate, ki so vabili na tekmo, posebna ekipa se je lotila tudi vozov in komentatorskega televizijskega furgona. Kajti: nogometno tekmo je »prenašala« domača, proseška televizija, za katero je dolga leta komentiral prav Josip Čuk, »Pepi Kata« po domače.

»S furgonom smo hodili po kraških vaseh, na Opčine, v Brišičke, v Gabrovec, in vabili ljudi na tekmo. Zbralo se jih je res veliko, saj takrat še ni bilo naših nogometnih ekip in prvenstvenih tekem,« se je spominjal Čuk. Ta teden je praznoval 85. rojstni dan, a njegov spomin na nogometne dogodke izpred petdeset in več let je mladostno živ.

Med vsemi se mu je vtisnil »incident« iz leta 1955. Kot leta prej je na stadionu Velika Rouna komentiral tekmo med Starimi in Mladimi (ali med Rogarji in Žagarji, kot so ji pravili žargonsko...) tudi po prihodu Italije v naše kraje. Komentiral je v sočnem proseškem narečju, pa se mu je približal marešala karabinjerjev, in mu naročil, da mora nadaljevati komentar v italijanščini. Pepi Kata mu je skušal pojasniti, da govori pač v svojem dialektu, kar je marešala le toliko omehčalo, da mu je dovolil komentar... v tržaščini. Čuk pa je izklopil mikrofona, komentarka ni bilo, in tudi tekme ne.

Naslednjega dne ga je na delu v knjigarni v Trstu obiskal policist in ga naprosil, naj se javi na prefekturi. Odšel je tja, sprejel ga je sam prefekt, in mu zelo vljudno vprašal, ali bi lahko ponovili tekmo naslednjo nedeljo. »V našem jeziku?« ga je vprašal Čuk. »V vašem jeziku,« mu je odgovoril prefekt. In naslednjo nedeljo je bila tekma, brez marešala karabinjerjev, ki je bil premeščen...

Posebnost tekme so bili vici, ki so jih nogometaši zganjali na igrišču, pa tudi zbadljivi komentari. Nogometaši so tega dne »izgubili« svoje uradno ime in pridobili domačega, družinskega ali tega, ki so mu ga nadel v klapi. Pepi Kata se jih spominja, kot da bi bili zapisani v namišljenem telefonskem imeniku. Vratarji: Točo, Ferlanček, Gudla, Škrtuc, Guerna, Foja. Za njimi še vsi drugi igralci: Čče Gualaritka, Cilen Stara Avstrija, Kiblja, Fula, Fulino, Fulinček, Rošo, Uesranja, Koko, To-

la, Kampjon, Pedal, Gardelin, Uelka, Pineka, Fntinc, Muco, Pelek, Žžk, Klik, Longo, Largo, Panzo, Majoneza, Šenape, Mortadela, Uetavca, Urca. M'k'run, Pištola, Tromba, Šponta, Brvinc, Bosna, Bata, Piri, Bocak, Džona, Šančaj, Bildo, Peljer, Peljerček, Macola, Trebunačtov, Ruco, Dorka, Šega, B'rverjev, Pixo, Džovanin, Bonči, Abdul.

Mnogi ostajajo Josipu Čuku v spoštljivem spomnu, od preostalih jih je velikanska večina obesila nogometne čevlje na klin.

Tradicijo nonotov in očetov bodo danes, prvič na



»Dramatični« posnetek s tekme stari - mladi v začetku 70 let (z leve): Dorka, vratar Foja, Pištola, Urca in Šega.

V NEDELJO, 17. V Glinščici gorski tek brez meja

Gorsko-tekaški odsek SGT planinskega društva Società Alpina delle Giulie prireja konec prihodnjega tedna - s podporo Občine Dolina, organizatorja pobude, in sodelovanjem Občine Hrpelje-Kozina gorski tek brez meja, čezmejno tekmo v dolžini 15 km, s startom in ciljem pri bivši železniški čuvajnici, sedaj planinski koči Modugno na kolesarski stezi v Dolini Glinščice. Tekma je vključena v sklop Gorskih tekov Primorskih novic. Ker je Dolina Glinščice naravni park z občutljivim ekosistemom so določili maksimalno število 200 tekmovalcev.

Ker gre za čezmejno prireditelju potrebuje organizacijski odbor seznam udeležencev, ki ga bo posredoval mejnim oblastem, zato morajo vpise prejeti do petka, 15. junija: vse informacije dobite na spletni strani www.caicim.it.

travnatem igrišču centra Ervattija, nadaljevali vnuki in sinovi. Do igrišča bodo prikorakali ob zvokih proseške godbe na pihala, po tekmi pa se bodo zmagovalci pripeljali v vas na okinčanem vozu, ki ga bodo porivali poraženci. Ob izenačenem izidu pa se bodo na vozu - ki ga bodo porivali nogometaši obeh ekip - peljali godbeniki. Slavje se bo nato nadaljevalo na Balancu. Če bo tudi tam obveljala tradicija, se bodo zmagovalci mastili s kalamari, poraženci pa se bodo morali zadovoljiti s fižolom.



Rai Tre

SLOVENSKI PROGRAM

Za Trst: na kanalu 40 (Ferlugi) in 64 (Milje)

Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

20.25

Risanka: Gurugù - Nikoli stran od doma

20.30

Deželni TV dnevnik

20.50

50 minut

23.00

Čezmejna TV: Dnevnik Slovenija 1

Rai Uno

6.00

Variete: ApriRai

6.30

Nad.: Sottocasa

6.30

Razvedrilna odd. o dobrem počutju: Sabato, Domenica & ... (vodita Sonia Grey in Franco Di Mare)

9.40

Aktualno: Linea verde - Obzorja

10.10

Aktualno: Tistega dne v Nazarethu

10.30

Verska oddaja: A Sua immagine

10.55

Maša

12.00

Angelus in papežev blagoslov

12.20

Aktualna odd.: Linea verde v živo iz narave

13.30

Dnevnik

14.00

Nan.: Inšpektor Derrick (i. Horst Tappert, Fritz Wepper)

14.50

TV film: Acque pericolose (thriller, ZDA, '99, i. Connie Sellecca, Matt McCoy)

16.25

TV film: Kužek Rex - Pustolovščine malega komisarja (pust., Avstrija, '97, i. Raphael Ghobadloo)

18.00

Šport: Pole Position

19.00

Avtomobilizem F1: VN Kanade



21.00

Dnevnik

21.20

Nan.: Provaci ancora Prof. - Nevarna ljubezen (i. Vernica Pivwet-ti, Enzo Decaro, Paolo Conticini)

23.25

Dnevnik

23.30

Aktualno: Posebna odd. Tg1

0.30

Aktualno: Oltremoda Reloaded

1.05

Nočni dnevnik/Knjige/Vremenska napoved

1.25

Kinematograf

Rai Due

6.25

Odvetnik odgovarja

6.35

Dok.: Morje ponoči

7.00

Nan.: Girlfriends, 7.40 Strepitose Parkers

8.00

Jutranji dnevnik Tg2

8.20

Nan.: Freddie

9.00

Dnevnik

9.05

Variete: Random

10.00

Aktualna odd. o digitalnih tehnologijah: L33t (vodi Mario Bellina)

10.30

Dnevnik

10.35

Random: Art attack

11.00

Šport: Numero Uno

11.30

Nan.: Ed

12.15

Nan.: JAG (i. David James Elliott, Catherine Bell, Kim Myers)

13.00

Dnevnik

13.25

Tg2 Motorji

13.40

Tg2 Eat Parade

14.00

TV film: Il leone (pust., Fr., '03, i. Alain Delon)

15.50

TV film: Kamaleon Jarod (dram., ZDA, '01, i. Michael T. Weiss)

17.20

Hum. nan.: Piloti

17.30

Šport: Numero Uno

18.00

Dnevnik, vreme

18.05

Tg2 Dosje

18.50

Nan.: Sentinel

19.45

Risanke: Disney

20.30

Dnevnik Tg2

21.05

Nan.: Numb3rs (i. Rob Morrow, David Krumholtz, Judd Hirsch)

23.20

Športna nedelja

0.35

Nočni dnevnik

1.05

Rubrika o židovski kulturi

1.25

Idealna nevesta

Rai Tre

6.00

Fuori orario

7.00

Variete za najmlajše

9.10

Variete: Screensaver

9.50

Film: 'Toto' e i re di Roma (kom., It., '51, i. Toto, Alberto Sordi)

11.30

Toto' v Studiu 1 1966

11.45

Tgr DeželEvropa

12.00

Dnevnik, šport, vreme

12.10

Film: Sotto il sole di Roma (dram., It., '48, i. Luisa Rossi)

14.00

Dnevnik, deželne vesti

14.30

Aktualno: V pol ure

15.00

Eduardovo gledališče: Gli esami non finiscono mai

18.10

Šport: 90. minuta

18.55

Tg3 Meteo

19.00

Dnevnik, deželne vesti, vremenska napoved

20.00

Variete: Blob

20.30

Hum. nan.: Colpi di sole (i. Paolo Giovannucci, Roberta Cartocci)

21.00

Dok.: Sfide

23.10

Dnevnik, deželne vesti

23.30

Dok.: Enzo Siciliano

0.30

Tg3 Night News

Rete 4

6.05

Nan.: Komisariat St. Martin

7.00

Pregled tiska

7.20

Nan.: Naš dom ni hotel

9.35

Dok.: Čudovita Italija - Sicilija

10.00

Maša

11.00

Planet morje

11.30

Dnevnik Tg4, promet

12.10

Aktualno: Melaverde

13.30

Dnevnik Tg4, vreme

14.05

Film: L' aquila d' acciaio (pust., ZDA-Kan., '86, r. Sidney J. Furie, i. Louis Gossett jr.)

16.25

Film: Assalto al tesoro di stato (pust., It., '67, i. Roger Browne)

18.20

Nan.: Hiša Vianello

18.55

Tg4 dnevnik/Meteo4

19.35

Nan.: Colombo (i. Peter Falk)

21.15

Variete: Stranamore predstavlja: If... (vodi Emanuela Folliero)

23.40

Nan.: 24 od 9.00 do 11.00 (i. Kiefer Sutherland, S. Aghdashloo)

1.20

Pregled tiska

Canale 5

6.00

Na prvi strani

7.55

Promet - Meteo 5

8.00

Jutranji dnevnik Tg5

8.40

Verska oddaja: Le frontiere dello spirito (vodi mons. Gianfranco Ravasi)

9.30

Aktualno: Nonsolomoda

10.00

Aktualna odd.: Ciak Junior - Festival mladinskega kratkometražnega filma

10.35

Film: 110 e lode (kom., ZDA, '94, i. Joe Pesci, Brendan Fraser)

11.30

Tg com/Meteo 5

13.00

Dnevnik, vreme

13.35

TV film: Il bello delle donne 2 - Februar (i. Virna Lisi)

15.35

Film: Piccole donne (dram., ZDA, '94, i. Susan Sarandon)

16.15

Tg com/Meteo5

17.30

Nan.: E poi c' e' Filippo (i. Neri Marcorè, Giorgio Pasotti)

20.00

Dnevnik TG 5 in vreme

20.40

Variete: Paperissima sprint

21.20

Film: L' amore infedele - Unffautiful (thriller, ZDA, '02, r. Adrian Lyne, i. Richard Gere, Diane Lane)

23.00

Tg com/Meteo 5

23.40

Aktualno: Terra!

0.45

Aktualno: Nonsolomoda (vodi Silvia Toffanin)

1.15

Nočni dnevnik, vreme

Italia 1

6.25

Nan.: Arnold - Heroj, 7.00 Kriza gospe Garret

7.40

Variete za najmlajše

8.10

Nan.: Pika nogavička

9.20

Risanke

9.05

Mucha Lucha

10.45

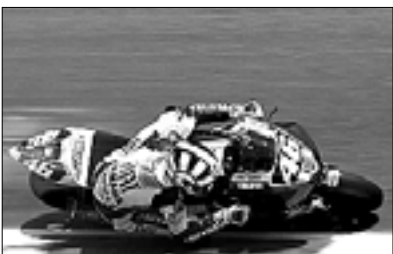
SP v motociklizmu: VN Katalonije

12.00

Odprti studio, vreme

12.10

14.00 SP v motociklizmu



15.00

Šport: Grand Prix - Fuori giri(vodi Andrea De Adamich)

16.00

Variete: Tutto ditta

18.30

Odprti studio, vreme

19.00

Film: Family Plan (kom., ZDA, '97, i. Leslie Nielsen, Tony Rosato)

20.00

Tg com/Meteo

21.00

Nan.: Un ciclone in famiglia (i. Massimo Boldi, Barbara De Rossi, Maurizio Mattioli, Monica Scattini)

23.00

Film: American Pie 2 (kom., ZDA, '01, i. Jason Biggs)

1.10

Šport studio

Tele 4

10.25

Horoskop, svetnik dneva

10.30

Nad.: Marina

11.15

Rubrika o zdravju

12.00

Papežev blagoslov

12.40

Športni vrtiljak

13.00

Automobilissima

13.20

Oddaja o glasbi

13.35

Oddaja o kmetijstvu

14.00

Nan.: Bonanza

15.45

Dok.: Kkenya

16.30

Vaterpolo

17.30

Risanke

19.45

Aktualno: Jutri je ponedeljek - šport in dobra volja

22.45

Film: Juliette, Juliette

0.35

Nan.: Street legal (i. David Johnson, C. Dale)

La 7

7.00

12.00, 20.00, 0.30 Dnevnik

9.35

Film: Piccolo tostapane (ris.)

11.30

Nan.: Angelski dotik

14.00

Louis Vuitton Cup

17.05

Dok.: In teh wild

18.05

Film: Herbie il maggiolino sempre piu' matto (kom., ZDA, '74)

20.30

Variete: Šef za en dan

21.30

Dok.: Misija narava

23.30

Aktualna odd.: Giarabub

0.55

Film: La salamandra d' oro (pust., VB, '50, r. Ronald Neame, i. Anouk Aimee, Howard Trevor)

Slovenija 1

7.00

Živ živ

9.50

Žogarija - ko igra se mularija

10.20

Dok.: Pod evropskim nebom

10.50

Prisluhnimo tišini

11.20

Ozare

11.25

Obzorja duha

12.00

Ljudje in zemlja

13.00

Poročila, vreme, šport

13.10

Na zdravje!

14.30

Tistega lepega popoldneva

14.35

Pet minut slave

14.40

Človeški faktor

14.45

Drugo mnenje

14.50

Nedeljsko oko

15.00

Mali oder

15.05

Astrovizija

15.10

Šport in čas

15.15

Glasbeni dvoboj

15.50

Osmi potnik

16.00

Lorella, 16.15 Odprto

16.25

Humoristična serija: Nikar tako živahno

17.00

Poročila, šport, vreme

17.15

Tistega lepega popoldneva - Vikend paket: Magnifico in gostje

18.30

Žrebanje lota/Risanke

18.55

Vreme, dnevnik, šport

19.20

Zrcalo tedna, šport

19.55

Spet doma

22.30

Poročila, vreme, šport

22.55

Film: Nasmeh poletne noči (kom., Švedska, '55, r. Ingmar Bergman, i. Ulla Jacobsson, Eva Dahlbeck)

0.40

Dnevnik

1.05

Infokanal

Slovenija 2

6.30

Zabavni infokanal

8.30

TV prodaja

9.00

Skozi čas

9.10

Oddaja o turizmu: Poletna potepanja

10.05

Naša pesem 2007: KZ Ave, APZ F. Prešeren

10.35

Pomagajmo si

11.10

Samo en cvet

12.10

Globus

12.35

TV prodaja

13.05

Alpe-Donava-Jadran

13.45

Ars 360

13.50

TV prodaja

14.25

SP v gorkem kolesarstvu

14.55

Tenis: Open Francije (finale, M, prenos)

18.00

Šport

19.45

DP v ulični košarki

20.00

Dok.: Dežele sveta

21.00

Hum. nan.: Frasier

21.30

Š - športna oddaja

22.15

Nad.: Strelice nasprotné usode - Slings & Arrows (Kan., '03, r. Peter

Wellington, i. Paul Gross, Martha Burns, 4. del)

23.00

Umetnost glasbe in plesa. Ob 90-letnici Sama Hubada

23.50

Iz arhiva: Simfonični orkester RTV Slovenija in Irena Grafenauer

0.15

Dnevnik zamejske TV

0.45

Infokanal

Koper

14.00

Čezmejna TV

14.10

Euronews

14.20

Vas tedna

14.50

Q - trendovska oddaja

15.35

Odmev

16.05

Folkest 2002

17.00

Dok. oddaja: City Folk

17.30

Potopisi

18.00

Porgram v slovenskem jeziku: Polje, kdo bo tebe ljubil

19.00

Vsedanes

19.25

Kam pa kam

19.35

Tednik

20.05

Vesolje je...

20.35

Istra in...

21.05

Dok. oddaja: Genesis

22.00

Vsedanes - TV dnevnik

22.15

Nedeljski športni dnevnik

22.30

Tenis: Roland Garros (finale, M)

0.00

Vsedanes-TV dnevnik

0.15

Čezmejna TV - TV dnevnik v slovenskem jeziku

Tv Primorka

17.00

Duhovna misel

17.15

Polka in majolka

18.15

Miš maš

18.55

Settimana Friuli

19.20

Tedenski pregled

19.35

Ne prezrite

19.45

Pravljica

20.00

Razgledovanja

20.30

Spoznajmo jih

21.15

Rally za SP Grčija

22.10

Modro

23.40

Planet polka

23.40

Videostrani

RADIO

RADIO TRST A

8.00 Dnevnik; 8.20 Koledar; 8.30 Kmetijski tednik; 9.00 Maša iz Rojana; 9.45 Pregled slov. tiska; 10.00 Veselo po domače; 10.30 Vabilo v kino; 10.55 Glasbeni listi; 11.15 Nabožna glasba (pripr. I. Florjanc); 11.40 Vera in naš čas; 12.00 Koroški obzornik; 13.00 Dnevnik, sledi Napovednik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Za smeh in dobro voljo, sledijo Glasbeni listi; 15.00 Iz pogovorov sredi dneva; 15.30 Z goriške scene; 16.00 Šport in glasba, vmes Kratka poročila; 17.30 Primorska poje 2007 Zavarh, sledijo Glasbeni listi; 19.00 Dnevnik; 19.20 Napovednik, nato Slovenska lahka glasba; 19.35 Zaključek

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

(SV 549 kHz, UKV 88,6 - 98,1 - 100,3 - 100,6 - 104,3 - 107,6 MHz)

7.30 Kmetijski nasvet; 8.10 Po domače; 8.30 Jutranjik, osmrtnice; 9.00 Kronika; 9.15 Prireditve; 9.30 Nedelja z mladimi: glasbena pravljica in nagradna uganka; 11.00 Primorski kraji in ljudje; 12.00 Glasba po željah; 12.30 Primorski dnevnik; 14.00 Du jes; 14.30-19.00 Nedelja na športnih igriščih; 15.30 DIO; 17.30 Vreme in promet; 19.00 Dnevnik; 20.00 Večer večnozelenih s Tuliom Furlaničem; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Easy come... easy go...

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

8.30, 10.30, 12.30; 13.30, 17.30 Poročila; 7.15, 12.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 6.45 Drobcí zgodovine; 7.40 Proza; 8.05 Horoskop; 9.45 Moje mnenje; 10.00 Kino-Gledališče; 11.00 7 dni; 12.00 Glasba po željah; 13.00 Razglednica; 14.00 Izbrane strani; 14.30-18.00 Nedeljsko popoldne; 15.00-17.00 Ferry sport; 16.00 Sigla single; 18.00 Album charts; 19.00 Potopisna odd. ali Alpe Adria; 20.00 Večerni pr. RK; 20.45 Pesem tedna; 21.00 Moje mnenje; 21.30 Giulianine note; 22.00 Dosje; 22.45 Sigla single; 23.00 The magic bus.

SLOVENIJA 1

5.00, 6.00, 8.00, 9.05, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00,17.00, 23.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 6.50 Duhovna misel; 8.05 Igra; 8.45 Glasba za otroke; 9.30 Labirinti sveta; 10.10 Sledi časa; 10.40 Zbori; 11.05 Pozdravi in čestitke; 12.05 Na današnji dan; 13.35 Slovenski zvoki; 14.10 Za kmetovalce; 14.30 Labirinti sveta; 15.30 DIO; 16.10 Pod lipo domačo; 16.30 Reportaža; 17.05 Veseli tobogan; 18.05 Zabavna igra; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 V nedeljo zvečer z J. Ropretom; 22.40 Minute z ansamblom...; 22.00 Zrcalo dneva; 23.05 Literarni nokturno

SLOVENIJA 2

5.00, 6.00, 7.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 7.00 Kronika, promet; 8.40 Koledar; 9.35 Popevki; 10.00 Izlet;

10.45 Gost; 12.00 Let 35 let; 12.30 Centrifuga; 13.00 Poročila, vreme, športno popoldne: Športnik izbira glasbo; 15.00 DIO; 16.05 Popevki tedna; 17.50 Morda niste vedeli; 18.00 Finale DP v košarki; 18.40 Črna kronika; 19.00 Avtomobilizem F1; 19.30 Valodrom; 19.45 Let 35 let; 21.30 Glasba za prave moške; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Drugi val

SLOVENIJA 3

8.00, 10.00, 11.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00, 0.00 Poročila; 6.05 Dobro jutro; 8.00 Lirični utrinek; 10.00 Maša; 11.05 Slovenski koncertino; 11.30 Izbrana proza; 12.05 Evroradijski koncert; 14.05 Humoreska; 14.35 Operno popoldne; 16.05 Glasba, naša ljubezen; 18.05 Spomini, pisma, potopisi; 18.25 Serenade; 18.40 Sedmi dan; 19.00 Obiski kraljice; 20.00 Nove operne plošče; 22.05 Literarni portret; 23.00 Slovenski koncert; 1.00 Lirični utrinek.

RADIO KOROŠKA

6.08-7.00 Dobro jutro, Koroška!-Guten Morgen, Kärnten- Duhovna misel; 18.00-19.00 Glasbena; - Radio Agora: dnevno 10.00-14.00/18.00-2.00; Radio Korotan: dnevno 2.00-10.00/14.00-18.00.

HOROSKOP

OVEN 21.3.-20.4.: Spremlja vas neomajna volja, zato ni ovire na vaši poti, ki je ne bi bili pripravljeni preskočiti. Ste v obdobju, ko boste na svet okoli sebe gledali zelo optimistično.

BIK 21.4.-20.5.: V mislih že kujete načrte za prihodnost, čeprav vas veliko dela čaka tudi še v sedanjosti. Posvetite se ljudem tukaj in zdaj. Tako boste postavili najboljše temelje za srečo v prihodnje.

DVOJČKA 21.5.-21.6.: Ste v zelo ustvarjalnem obdobju. Izpeljite zastavljene cilje do konca. Veliko dobrih idej ne uresničite, ker vam manjka vztrajnosti in samozavesti.

RAK 22.6.-22.7.: Čeprav boste zelo komunikativni, boste o svojih čustvih težko govorili. Maskava vam ne pristaja. Ne prizadevajte si, da bi bili drugačni kot ste. Sami veste, da ste čisto dobri.

LEV 23.7.-23.8.: Na trenutke vas prime, da bi pobegnili pred vsemi težavami in se naselili na kakšnem tihomorskem otoku, daleč od skrbi in obveznosti. Morda pa si oazo miru lahko ustvarite tukaj, kjer ste?

DEVICA 24.8.-22.9.: Na delovnem mestu se vam odpirajo nove priložnosti za napredovanje. Z delom in dobrimi idejami ste si prislužili zaupanje nadrejenih in sodelavcev.

ŠKORPJON 23.10.-22.11.: Namesto da se pritožujete nad razmerami na delovnem mestu, si poskušajte sami pričarati nekoliko boljše ozračje. Več časa posvetite tistim delovnim nalogam, ki vas veselijo.

ŠKORPJON 23.10.-22.11.: Namesto da se pritožujete nad razmerami na delovnem mestu, si poskušajte sami pričarati nekoliko boljše ozračje. Več časa posvetite tistim delovnim nalogam, ki vas veselijo.

STRELEC 23.11.-21.12.: Zvezde so vam zadnje čase zelo naklonjene. ste v odlični psihofizični kondiciji. Ker se v svoji koži dobro počutite, so ljudje radi v vaši bližini. Privoščite si lagodno popoldne.

KOZOROG 22.12.-20.1.: Na delovnem mestu vas čaka kar veliko manjših opravkov. Brez natančnega načrta vam bo začelo zmanjkovati časa zanje. Bodite natančni.

VODNAR 21.1.-19.2.: V svojih stališčih ste zelo strogi in neomajni. Ponosni ste na njih, saj vam pomagajo doseči cilje. To pa še ne pomeni, da da jih lahko vsiljujete drugim ljudem. Spoštujte drugačnost.

RIBI 20.2.-20.3.: Premislite, čemu želite v življenju dati prednost. Ne dovolite, da bi vas tok dogodkov nosil sem in tja. Zadajte si prioritete in jim poskušajte slediti vsak dan znova.



 Rai Tre
SLOVENSKI PROGRAM
Za Trst: na kanalu 40 (Ferlugi) in 64 (Milje)
Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)
<i>Teletekst: str. 316 - 342 - 343</i>
18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.25 Videofleš
20.30 Deželni TV dnevnik
23.00 Čezmejna TV: Dnevnik Slovenija 1

 Rai Uno
6.05 Aktualna odd.: Anima Good news (vodi G. La Porta)
6.10 Nan.: Sottocasa
6.30 Dnevnik, informacije o prometu
6.45 Jutranja razvedrilna oddaja: Unomattina (vodita Veronica Maya in Duilio Giammaria), vmes Dnevnik, Tg1 Turbo, Tg1 Zgodovina (vodi R. Olla), 9.30 Tg1 Flash
10.25 Tg parlament
10.30 10 minut za oddaje pristopanja
10.40 Gremo v kino
10.45 Nan.: Kiklon v samostanu (i. Jutta Speidel, Fritz Wepper)
11.30 Dnevnik in vremenska napoved
11.40 Nan.: Duhovnik med nami (i. Massimo Dapporto, Julia Brendler, Giovanna Ralli, C. Croccolo)
12.35 Nan.: Gospa v rumenem (i. Angela Lansbury, Michael Horton)
13.30 Dnevnik
14.00 Gospodarstvo
14.10 Nad.: Julia (i. Susanne Gartner, Roman Rossa, Susanne Hausler)
14.50 Nad.: Incantesimo (i. Paola Pitagora, Alessio Di Clemente, Corinne Cléry)
15.20 Nad.: Orgoglio (It., '03, r. V. De Sisti, G. Serafini, i. Daniele Pecci, Elena Sofia Ricci, 6. del)
16.50 Tg parlament
17.00 Dnevnik Tg1 in vremenska napoved
17.15 Nan.: Sestre McLeod
18.00 Nan.: Komisar Rex
18.50 Kviz: L' eredità
20.00 Dnevnik
20.30 Kviz: Soliti ignoti - Identita' nascoste (vodit Fabrizio Frizzi)
21.10 Film: Nemico pubblico - Enemy of State (thriller, ZDA, '98, i. Will Smith, Gene Hackman)
23.30 Dnevnik
23.35 Aktualno: Porta a porta o volitvah (vodi B. Vespa)
1.10 Dnevnik/Turbo
1.50 Potihoma

 Rai Due
6.00 Tg2 Navade in družba
6.25 Dok.: Dubaj
6.55 Skoraj ob 7-ih
7.00 Variete za najmlajše: Random, risanke
9.30 Rubrika o protestantizmu
10.00 Dnevnik/Meteo 2/Motorji/Medicina 33/Nesamodenar
11.00 Variete: Piazza Grande
13.00 Dnevnik
13.30 Tg2 Navade in družba, 13.50 Tg2 Zdravje
14.00 Variete: Italija na 2.
15.50 Aktualna odd.: Ricomincio da qui (vodi Alba D' Eusanio)
17.10 Nan.: Čarovnice - Desperate Housewitches, 17.50 Andata e ritorno
18.05 Tg2 Flash/Šport
18.30 Dnevnik/Meteo
19.00 Nan.: Sentinel
19.50 Hum. nan.: Piloti
20.10 Risanke
20.30 Dnevnik
21.05 Nan.: Close To Home (i. Jennifer Finnigan, Kimberly Elise)
22.40 Dnevnik
22.50 Variete: Tribbu' (vodita Serena Garritta in Alessandro Siani)
0.45 Aktualno: 12. Round
1.15 Tg parlament
1.25 Rubrika o židovski kulturi

 Rai Tre
6.00 Rai News 24
8.05 Mi smo zgodovina
9.05 Aktualno: ApriRai
9.15 Film: La nonna Sabella (kom., It.-Fr., '57, i. P. De Filippo)
10.40 Cominciamo bene
12.00 Tg3 šport, vreme
13.00 Nikoli ni prezgodaj

13.10	Nan.: Moonlighting
14.00	Deželne vesti, dnevnik
14.50	Variete: Trebisonda
15.45	Aktualna odd. o volitvah
16.15	Tg3 Gt Mladinski dnevnik
16.35	Variete: Melevisione
17.00	Nan.: Squadra Speciale Vienna (i. Dietrich Siegl, Gregor Sebergh,m Bruno Eyron)
17.45	Dok.: Geo magazine
19.00	Dnevnik, deželne vesti
20.00	Variete: Blob
20.15	Rai Tg šport
20.35	EP v nogometu Under 21: Srbija - Italija
23.05	Tgr Dnevnik, deželne vesti
23.20	Aktualna odd.: RT - Rotocalco televisivo (vodi Enzo Biagi)
0.25	Tg3 Night News
0.45	Fuori orario

 Rete 4
6.20 Kapljice zgodovine
6.25 Nan.: Velika dolina (i. Barbara Stanwyck, Linda Evans, Richard Long)
7.10 Hiša Mediashopping
7.40 Nan.: Pot za Avonleo, 8.40 Nash Bridges - Turist
9.40 Nad.: Saint Tropez, 10.40 Ljubezenska vročica
11.30 Tg 4 dnevnik, promet
11.40 Aktualno: Forum
13.30 Dnevnik, vreme
14.00 Aktualno: Forum
15.10 Nan.: Balko (i. Jochen Horst)
16.00 Nad.: Steze
16.25 Film: Un sacco bvello (kom., It., '80, r.-i. Carlo Verdone, R. Scarpa)
18.55 Dnevnik in vreme
19.25 Meteo 4
19.35 Aktualnosti Tg4
20.10 Nan.: Poirot
21.05 TV nad.: Elisa di Rivombrosa - Drugi del (i. Vittoria Puccini, Alessandro Preziosi, Luca Ward)
23.15 Film: Mutande pазze (kom., It., '92, i. Monica Guerritore)
1.20 Pregled tiska

 Canale 5
6.00 Na prvi strani, vreme
7.55 Promet, vreme, borza in denar
8.00 Jutranji dnevnik Tg5
8.50 TV film: Una gorilla da salvare (kom., ZDA, '98, i. Justin Berfield, Ted Monte)
9.40 Tg5 Borza flash
11.00 Nan.: Providence
12.00 Nan.: Sodnica Amy
13.00 Dnevnik TG 5, vreme
13.40 Nad.: Beautiful
14.10 Nad.: CentoVetrine
14.45 Nad.: Vivere (i. Federica Bianco, Carmine Scalzi, Brando Giorgi)
15.15 TV film: Solo desserts (kom., ZDA, '04, r. Kevin Connor, i. Costas Mandylor, Lauren Holly)
17.00 Tg 5 minut, vreme
17.05 Nad.: Cuori tra le nuvole (i. Alissa Jung, Sascha Tschorn)
17.35 Nad.: Tempesta d' amore - Vihar ljubezni (i. Henriette Richter-Röhl, Christof Arnold, Dirk Galuba)
18.50 Kviz: 1 contro 100
20.00 Dnevnik TG 5, vreme
20.30 Variete: Moderna kultura
21.20 Film: La donna perfetta - The Stepford Wives (kom., ZDA, '04, r. Frank Oz, i. Nicole Kidman, Matthew Broderick, Glenn Close)
23.20 Film: Haunting - Presenze (srh., ZDA, '99, i. Liam Neeson)
1.20 Nočni dnevnik

 Italia 1
6.05 Nan.: Arnold
7.05 Variete za najmlajše
9.55 Nan.: Willy, princ Bel Aira, 10.25 Hercules
11.25 Nan.: Xena in mlada Olimpija (i. Lucy Lawless)
12.25 Odprti studio, vreme
13.00 Šport studio
13.40 Risanke
14.40 Tg com/Meteo
15.00 Nan.: Beverly Hills, 90210
15.55 Nan.: Blue Water High, 16.25 15/Love
16.00 Tg com/Meteo
18.00 Nan.: Raven (i. Raven-Symone Peerman, Sydney Park)
18.30 Odprti studio, vreme
19.05 Nan.: Love Bugs 3 (i. Emilio Solfrizzi, Giorgia Surina)
19.40 Nan.: Will & Grace
20.10 Nan.: Walker Texas Ranger

21.00	Variete: Colorado
23.15	Nan.: The O.C. (i. Willa Holland, Mischa Barton, Adam Brody)
1.05	Aktualno: Pokermania
2.05	Šport studio/Odprti studio

 Tele 4
8.05 13.45, 16.40, 19.30, 20.30, 23.00 Dogodki in odmevi
9.35 Nan.: Bonanza
11.00 Nad.: Marina
11.25 Aktualno: Mi državljani
13.05 Lunch time
14.45 Oddaja o glasbi
16.00 Nan.: Don Matteo (i. Terence Hill, Nino Frassica, F. Insinna)
17.00 Risanke
19.00 Oddaja o nogometu
19.55 Športna oddaja
20.05 Gledališča v gledališču (pirp. Caterina Tosoni)
21.00 Pogovor s Feltrijem
22.30 Nog.: Piacenza-Triestina
0.45 Oddaja o glasbi

 La 7
6.00 12.30, 20.00, 1.05 Dnevnik
9.30 Dok.: Lovci na izgubljene zaklade
10.05 Dok.: Zakladi človeštva
11.30 Nan.: Angelski dotik
14.00 Louis Vuitton Cup
17.00 Dok.: Crocodile hunter
18.00 Nan.: Star Trek
19.00 Nan.: Murder call
20.30 Aktualno: Kovček sanj
21.00 Film: I complessi (kom., It., '65, i. Nino Manfredi, Alberto Sordi)
23.00 Film: Il console onorario (dram., VB, '83, i. Michael Caine)
1.30 Aktualno: Intervju

 Slovenija 1
6.25 Utrip
6.40 Zrcalo tedna
6.55 Eutrinki
7.00 8.00 Poročila
7.05 8.05 Dobro jutro
9.00 Poročila
9.05 Iz popotne torbe: Pop zvezda
9.30 Gulimišek: Ladja
9.55 Kratki dokumentarni film EBU: Pribica
10.10 Nad.: Patrikov svet
10.35 Razpoke v času: Zakleta graščina
11.05 Dok.: V območju smrti
12.00 Krog je zdaj moje okno: Portret Gustava Januša
13.00 Poročila, šport, vreme
13.15 Spet doma
15.00 Poročila, promet
15.10 Dober dan, Koroška!
15.45 Risanke
16.05 Otroška odd. o knjigah: Bukvožer - Kolo na šolski strehi
16.10 Martina in ptičje strašilo: Afrika
16.20 Poučno-razvedr. odd.: Ajkec pri restavradorjih - Ajkec in umetnine iz lesa
16.40 Pozabljene knjige naših babic: Si-rola Jerica
17.00 Novice, kronika, šport, vreme
17.35 Poljudnoznanstvena serija: Zaliv Jervis
18.25 Žrebanje 3 x 3 plus 6
18.40 Risanke
18.55 Vreme, dnevnik
19.35 Vreme, šport
19.55 Nad.: Ta moja družina (VB, '03, i. Amanda Redman, Peter Davison, Sylvia Syms)
20.55 Osmi dan/Prvi in drugi
22.00 Odmevi, kultura, šport, vreme
23.00 Dediščina Evrope: Zaupanje (koprod., '03, r. Giacomo Battiato, i. Klaus Maria Brandauer, Giovanna Mezzogiorno, Stephen Moyer, zadnji del)
0.30 Do.: Zaliv Jervis
1.20 Dnevnik

 Slovenija 2
6.30 Zabavni infokanal
8.25 TV prodaja
8.55 Tistega lepega popoldneva
12.35 15.30 TV prodaja
13.05 Vrtiljak
14.45 Športna odd.: Š
16.00 Evropski magazin
16.30 Alpe-Donava-Jadran
17.00 Mozaik
18.00 Poročila
18.05 Dediščina Evrope - Nad.: Lev pozimi (ZDA, 1. del)
19.25 Kratki film: Elektro Orson (Miha Mlaker)

20.00	Glasbeni spomini z Borisom Kopitarjem
21.00	Aktualno-informativna odd.: Studio City (vodi Marcel Štefancič)
22.00	Bleščica, oddaja o modi
22.30	Glasni večeri na drugem: Noctiferia - Koncert
23.40	Dok.: Goya - pot v smrt
0.25	Hum. nan.: Na nož . The Tick of It (VB, '05, r. Armando Iannucci, i. Chris Langham, Peter Capaldi)
0.55	Film: Druga ženska
2.25	Dnevnik zamejske TV

 Koper
14.00 Čezmejna TV
14.20 Euronews
14.30 Vzhod - Zahod
14.45 Alter eco
15.15 Alpe Jadran
15.45 Avtomobilizem
16.00 Posvečeno Tartiniju
16.45 Vesolje je...
17.15 Istra in...
17.45 Kam pa kam
18.00 Program v slovenskem jeziku: Športna mreža
18.35 Vreme
18.40 Primorska kronika
19.00 TV Dnevnik, vreme, šport
19.30 Mladinska oddaja
20.00 Sredozemlje
20.30 Artevisione
21.00 Aktualna tema: Meridiani
22.00 Vsedanes - TV dnevnik
22.15 Vzhod-Zahod
22.30 Program v slovenskem jeziku: Športel, oddaja o zamejskem športu
23.00 Primorska kronika, vreme
23.25 Športna mreža
23.55 Čezmejna TV - TV dnevnik

 Tv Primorka
11.00 Videostrani
17.00 Rally za SP - Grčija
17.55 Napoved dnevnika
18.00 Slovenska vojska

18.20 Večer s Tjašo
19.45 Pravljica
20.00 Dnevnik, vreme
20.30 Športni ponedeljek
21.30 Intervju z generalnim direktorjem GPU
22.30 Zgodovina slovenskega letalstva
23.00 Dnevnik, vreme
23.30 Videostrani

RADIO
RADIO TRST A
7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Začnimo skupaj; 9.00 Radioaktivni val z Borisom Devetakom; 10.00 Poročila; 10.10 Odprta knjiga: M. de Cervantes Saavedra: Veleumni plemič Don Kihot iz Manče (dram. Jože Babič); 10.30 Glasbeni listi: Najnovejši hiti; 11.00 Pogovori sredi dneva; Napovednik; 13.20 Glasbeni listi; 13.30 Kmetijski tednik; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Koroški obzornik; 15.00 Mladi val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Mavrica: Glasbeni slovarček; 18.00 Hevreka - iz sveta znanosti; 18.40 Vera in naš čas; 19.00 Dnevnik; 19.20 Napovednik, sledi Slovenska lahka glasba, nato Zaključek
RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)
6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 7.00 Jutranjik; 6.00-9.00 Jutro na RK, kronika, OKC obveščajo; 9.00-12.30 Dopoldan in pol; 10.00 Pod dresom; 12.30 Opoldnevnik; 14.00 Oddaja o morju in pomorščakih; 14.45 Torklja; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.15 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Prireditve; 18.30 Glasbena razglednica; 19.00 Dnevnik; 20.00 Portret dr. Jadrana Lenarčiča; 21.00 Sotočje, delo in življenje Slovencev v zamejstvu; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Mista Pankur, Viktor Konopljev in Hip hop glasba
RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)
6.15, 7.15, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 6.15 Drobci zgodovine; 8.05 Horoskop; 8.25 Pregovor; 8.33 Pesem tedna; 8.40 Govorimo o...; 9.00 Proza; 9.33 Zgodbe dvonožcev; 10.00 Replay; 11.00 Odprti prostor; 12.15 Sigla single; 12.30 Vreme,

promet, novice, šport; 13.00 Svetnik dneva; 14.10 Šolsko leto, izmenično Doroty in Alice; 15.10 5x5; 16.0 Ob 16-ih; 18.00 In orbita; 19.00 Giulianina noč; 20.00 Extra, extra; 21.00 Odprti prostor; 22.00 Zgodbe dvonožcev in ne
SLOVENUA 1
5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 23.00 Poročila; 7.00 Kronika; 8.05 Svetovalni servis; 9.10 Ali že veste?; 9.30 Junaki našega časa; 10.10 Med štirimi stenami; 11.45 Pregled slovenskega tiska; 12.10 Ura slov. glasbe; 12.30 Kmetijski nasveti; 14.30 Eppure si muove; 16.30 Tema dneva; 17.05 Ob 17-ih; 18.20 Feljton; 19.00 Dnevnik; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Sotočja; 21.05 Mala nočna glasba; 22.00 Zrcalo dneva; 22.40 Etnofonija; 23.05 Literarni nokturno
SLOVENUA 2
5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 7.00 Kronika; 8.15 Dobro jutro; 8.40 Koledar prireditvev; 9.35 Popevki; 9.55 Ime tedna; 10.10 Strokovnjak svetuje; 10.45 Avtomobilske minute; 11.00 Let 35; 12.00 Pogovor z izbrancem; 14.00 Drob-tinice; 15.30 DIÖ; 16.15 Popevka tedna; 16.30 Telstar; 17.40 Šport; 18.00 Hip hop; 18.45 Črna kronika; 19.00 Dnevnik; 19.30 Nocoj ne zamudite; 19.45 Let 35; 20.00 Cederama; 20.30 Top albumov; 21.00 Poslanci; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 V soju žarometov
SLOVENUA 3
7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Poročila; 6.05 Glasb. jutranjica; 7.00 Kronika; 8.00 Lirični utrinek; 10.05 Glasbeno kukalo; 10.15 Skladatelj tedna: M. Glinka; 11.05 Kulturna panorama; 12.05 Spominčice; 13.05 Odprti termin; 13.30 Intermezzo; 14.05 Izobražev. pr.; 15.00 Divertimento; 16.15 Glasbeno kukalo; 16.30 S knjiznega trga; 17.00 Iz slov. glasb. ustvarjalnosti: Silvester Mihelčič; 18.00 Kulturni globus; 18.20 Nove glasb. generacije; 19.00 Dnevnik; 19.30 Dvignjena zavesa; 20.05 Koncert Evroradia
RADIO KOROŠKA
18.10-19.00 Kratki stik; 10.00-14.00/18.00-2.00; Radio Korotan dnevno 2.00-10.00/14.00-18.00 (105,5 MHz)
Dober dan, Koroška! ORF 2 4.10; TV SLO 1 15.10

 Primorski dnevnik
Lastnik: Zadruga Primorski dnevnik d.з. - Trst
Izdajatelj: PRAE srl - DZP doo Družba za založniške pobude Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380, fax 040 7786381
Tisk: EDIGRAF srl, Trst
Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR Redakciji: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418 <i>email: trst@primorski.it</i> Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 533382, fax 0481 532958 <i>email: gorica@primorski.it</i> Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432 731190, fax 0432 730462 Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510, fax 0463 318506
Internet: http://www.primorski.it/ Naročniško - prodajna služba Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418 Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 535723 fax 0481 532958 Cena: 1,00 € Naročnina za Italijo 280 € Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347 Cena za Slovenijo: 0,80 € (191,71 SIT) Letna naročnina za Slovenijo 154,40€ (35.000 SIT) plačljiva preko DISTRIEST doo, Partizanska 75, Sežana, tel. 05-7342147, fax. 05-7300480 transakcijski račun pri banki SKB D.D. v Sežani, št. 03179-1009112643
OGLAŠEVANJE Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l. www.tmedia.it GORICA, korzo Verdi 51 TRST, ul. Montecchi 6
KOMERCIALNI OGLASI advertising@tmedia.it Brezplačna tel. št. 800129452 Iz tujine +39.0481.32879 Fax +39.0481.32844 Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €, finančni in legalni 92,00 €, ob praznikih povišek 20%
NEKOMERCIALNI OGLASI oglasi@tmedia.it Brezplačna tel.št. 800912775 Fax +39.0481.32844 Cene oglasov: mali oglasi 20 € + 0,5 na besedo; nekomercialni oglasi, osmrtnice, sožalja, čestite in zahvale po formatu. DDV - IVA 20%
Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948 Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG




RIM - Obisk ameriškega predsednika

Bush: Hvala, Italija!

Srečanje z Napolitanom in Prodiem ter kava z Berlusconiem

RIM - Hvala Italija za pomoč, ki jo nudite v Afganistanu in v Libanonu ter povsod tam, kjer je ogrožen mir. Ameriški predsednik George Bush se je med včerajšnjim obiskom v Rimu kar nekajkrat zahvalil Italiji, med drugim tudi za »tvorne predloge«, ki jih je glede klimatskih problemov iznesla na nedavnem vrhu G8 v Nemčiji.

Za ameriškega predsednika se je še kar dolg rimski dan začel na Kvirinalu, kjer se je sestal s predsednikom republike Giorgiom Napolitanom. Uradno ga je povabil na obisk v ZDA, skupaj pa sta pretresla vsa najbolj aktualna vprašanja, ki pretresajo svet. Oba predsednika sta odnose med državama označila za zelo dobre in v popolnem sozvočju s tradicijo, ki traja ves poveljni čas.

Dobro vzdušje, ki je preseglo tudi najbolj optimistična pričakovanja, je vladalo tudi v Palači Chigi, kjer sta gosta iz Amerike pričakala ministrski predsednik Romano Prodi in zunanji minister Massimo D'Alema. Bush je

ob prihodu celo objel Prodi in ga označil za starega in zvestega prijatelja Amerike. Izrazil je pričakovanje, da bo Prodi v najkrajšem času obiskal ZDA.

Sogovornika sta na skupni tiskovni konferenci poudarila, da med državama v tem momentu ni nobenih resnih sporov. To pomeni, da sta se na razgovoru izognila npr. vojni v Iraku, ki ji sedanja italijanska vlada, kot vemo, nasprotuje, zato se je odločila za umik vojakov iz te nesrečne države. Bush in Prodi sta dosti pozornosti namenila nedavnemu srečanju G8 v Nemčiji, ZDA po besedah ministrskega predsednika pa ne zahteva od Italije večje vojaške prisotnosti v Afganistanu.

V Palači Chigi niso govorili o načrtovani širitvi ameriškega oporišča v Vicenzi (odločitev o tem je bila že sprejeta, je poudaril Prodi) in tudi niso šli v podrobnosti bilateralnih odnosov med državama. Busha je zanimalo stališče Italije glede stalnih napetosti na Bližnjem Vzhodu, pri čemer je večkrat pohvalil angažiranost Italije v Libanonu, kjer je žal spet govori orožje. Skratka kar nekaj zahval in pohval na račun italijanske vlade.

Zadovoljen s pogovorom z ameriškim predsednikom je tudi zunanji minister D'Alema. Odnosi med Italijo in ZDA so po njegovem zelo dobri, ne glede na to kdo je na oblasti v Rimu in v Washingtonu. D'Alema bolj skrbijo polemike in prepiri, ki so v Italiji spremljali obisk ameriškega predsednika.

Po srečanju s Prodiem in D'Alema se je Berlusconi na sedežu ameriškega veleposlaništva na kavi srečal s Silviom Berlusconiem. »Gre za srečanje s starim prijateljem in tudi z vodjo italijanske opozicije,« je dejal ameriški voditelj in dodal, da Prodi gotovo mu ne bo zameril srečanja z nekdanjim ministrskim predsednikom.

Ameriški predsednik je tako Napolitanu, kot pozneje Prodiu, rekel, da je prišel je čas, da se uresniči mednarodni načrt o nadzorovani neodvisnosti Kosova. Italija je glede tega vprašanja še kar zadržana in previdna. Zunanje ministrstvo pričakuje, da se to zelo kočljivo vprašanje rešilo v sklopu Varnostnega sveta OZN, kjer je Rusija vsekakor že zagrozila z vetom, o katerem menda razmišlja tudi Kitajska.

Vzdušje na srečanje med Prodiem in Bushem je preseglo tudi najbolj optimistična pričakovanja

KROMA



PAPEŽ Afrika potrebuje pomoč



Papež Benedikt XVI. ANSA

VATIKAN - Ameriški predsednik George Bush se je včeraj dopoldne prvič srečal s papežem Benediktom XVI., ki ga je sprejel na sproščenem sestanku v svoji zasebni knjižnici v Vatikanu. Pred fotografijo se je papež pri Bushu pozanimal o uspehu nedavnega vrha skupine najrazvitejših držav G-8 v Nemčiji, sogovornika pa sta omenila tudi mednarodno pomoč Afriki, za katero bi morale razvite države po papeževem mnenju narediti dosti več.

Ameriški predsednik je Benediktu XVI. povedal, da ima pripravljeno močno pobudo za boj proti virusu HIV in aidsu, ter obljubil, da si bo prizadeval v ta namen od ameriškega kongresa izprositi podvojitev višine ameriške pomoči Afriki. Ta naj bi taklo v prihodnjih petih letih znašala 30 milijard dolarjev.

Polurno srečanje obeh voditeljev je sicer po pričakovanjih potekalo za zaprtimi vrati, vendar je vatikanski državni sekretar Tarcisio Bertone pred sestankom novinarjem napovedal, da bo papež Bushu med drugim spregovoril tudi o negotovi usodi kristjanov v Iraku. Po sestanku sta si papež in ameriški predsednik izmenjala darila, nato pa se je Bush za nekaj minut sestal še z Bertonejem.

Pred odhodom iz Italije je ameriški predsednik pogovor s papežem ocenil ne samo za zelo pozitivnega, temveč tudi za zelo ganljivega, zlasti ko ga je Benedikt XVI. opozoril na hude probleme, s katerimi se soočajo v Afriki.

RIM - Sprevidi po mestnih ulicah

Demonstracije proti ameriškemu predsedniku, a tudi proti »vojni« politiki leve sredine

Manjši incidenti le na Trgu Navona - Oskrunili ploščo, ki spominja na Mora in padle policiste



Demonstracija t.i. radikalne leveice pred Kolosejem

ANSA

RIM - Dolg rimski dan ameriškega predsednika Georgea Busha sta spremljali dve ločeni protestni demonstraciji. Prvo je priredila t.i. radikalna levica, drugo pa protiglobalisti, ki so pod večer v zaglednem centru Rima povzročili nekaj manjših incidentov, a brez hujših posledic.

Pobude »No-war«, ki se je odvijala na Trgu del Popolo, se je po mnenju organizatorjev udeležilo več kot sto tisoč ljudi. »To ni manifestacija proti politiki Prodirove vlade, temveč proti ameriškemu predsedniku, ki žarišča napetosti v svetu skuša reševati le z vojnami in nasiljem,« je bilo slišati na tej pobudi. Udeležili so se je tudi mnogi vidni predstavniki obeh komunističnih strank in Zelenih, ki so - kot vemo - člani vladnega zavezništva.

Dosti bolj napeto pa je bilo na manifestaciji t.i. gibanj neposlušnih, ki je bila odkrito naperjena proti Prodiu in njegovi »vojni politiki«. Mnogi demonstranti so dospeli v Rim z zamudo, za kar prireditelji krivijo policijo, ki naj bi v raznih mestih preprečila pravočasne odhode vlakov v glavno mesto.

Ponoči so neznanzi v Ul. Fani v Rimu oskrunili in poškodovali tablo v spomin na Alda Mora in policistov, ki so tam padli pod streli rdečih brigadistov. Med prvimi je skrunitev obsodil predsednik republike Giorgio Napolitano, obsodbi pa so se pridružili predstavniki vladne večine in desne sredine.



SANKT PETERBURG - Posredni Putinov odgovor na vrh G8

Gospodarski forum o bodočem razvoju Rusije

Putin srbskemu premieru Koštunici zagotovil, da se stališče Rusije do Kosova ni spremenilo

SANKT PETERBURG - V Sankt Peterburgu se je včeraj začel 11. mednarodni gospodarski forum, na katerem se želi Rusija pokazati kot stabilen in odprt partner mednarodne skupnosti. Kot je dejal namestnik ruskega premiera Sergej Ivanov, bo Rusija do leta 2020 med petimi največjimi gospodarstvi na svetu in bo preseгла svojo tradicionalno energetska usmerjenost. Ob robu foruma je imel predsednik Vladimir Putin več srečanj; srbskemu premieru Vojislavu Koštunici je zatrdil, da se rusko stališče do Kosova ni spremenilo. Rusija si prizadeva diverzificirati svojo ekonomijo ter se dodatno odpreti tujim investicijam, je poudaril Ivanov, ki je skušal pomiriti strahove, da ubira Rusija pod vodstvom predsednika Putina čedalje bolj avtoritarno pot.

Leta 2020 bo Rusija »demokratska država, osnovana na temelju vladavine prava in bo spoštovala pravice posameznika,« je dejal Ivanov, ki velja za enega od najverjetnejših Putinovih naslednikov.

Ivanov je poskušal pomiriti tudi strahove pred gospodarskimi posledicami morebitnega političnega odmika Rusije od zahodnih držav, ki jih vzbuja zaostrovanje odnosov ob vprašanju namestitve ameriškega protiraketnega štita v vzhodni Evropi. »Rusija je del evropske civilizacije,« je poudaril Ivanov.

Nekdanji direktor Svetovne banke James Wolfensohn je obljubo Ivanova o odprtju ruskega gospodarstva pozdravil. »Vaš govor je znamenje, da je Rusija odprta za posle,« je dejal, medtem ko je bil nekdanji nemški kancler Gerhard Schroeder, eden Putinovih največjih zaveznikov in vodja projekta rusko-nemškega naftovoda, prepričan, da bo Evropi »nova samozavest« Rusije koristila.

Ob robu foruma je Putin srbskemu premieru Koštunici zatrdil, da se stališče Rusije do vprašanja Kosova ni spremenilo. Kot je povedal, se njegovi pogledi na Kosovo razlikujejo od pogledov kolegov iz skupine osmih najrazvitejših držav G-8, a so ti vendar razumeli argumente Rusije.

Koštunica je na srečanju poudaril, da je podpora Rusije Srbiji glede Kosova zgodovinske narave. Povedal je še, da je Srbija dokončno in popolnoma zavrnila načrt posebnega odposlanca ZN za Kosovo Martija Ahtisaarija, ki po njenem mnenju Srbiji odvzema 15 odstotkov njenega ozemlja, in ocenil, da nobena država ne more biti kaznovana in ponižana tako, da ji odvzamejo ozemlje, je poročala Beta.

Koštunica je že pred tem v nastopu na mednarodnem gospodarskem forumu poudaril, da Srbija zavrača poskus nasilnega spreminjanja svojih meja, obenem pa vztraja, da se za Kosovo najde rešitev, ki ne bo postavila pod vprašaj temeljnih načel mednarodnega prava. Razglasitev enostranske neodvisnosti Kosova pa je označil za brutalen primer kršenja mednarodnega prava.

Forum v Sankt Peterburgu se na Putinovo vabilo udeležuje vrsta svetovnih gospodarstvenikov ter nekdanjih in sedanjih političnih voditeljev.

Tridnevnega srečanja se udeležuje 6000 podjetnikov in politikov iz 60 držav, kar je trikrat več kot lani. Na forumu ne bodo vodili le znanstvenih in političnih razprav, ampak sklenili tudi pomembne posle.

Rusija bo s tujimi podjetji podpisala dvanajst sporazumov v skupni vrednosti 3,3 milijarde dolarjev.

Putin se je v soboto sestal tudi z gruzijskim predsednikom Mihailom Sakašvilije.

Za varnost udeležencev skrbi med 8000 in 10.000 policistov, ki so jih v ta namen vpoklicali tudi iz drugih delov države. Ruske oblasti, ki niso naklonjene javnim protestom, so tokrat ob določenih pogojih sicer dovolile protestne shode. V središču mesta se je tako zbralo več sto ljudi, ki so protestirali proti Putinovi politiki. Na čelu demonstracij, ki so potekale ob strogih varnostnih ukrepih, je bil nekdanji šahovski svetovni prvak Gari Kasparov, je poročala francoska tiskovna agencija AFP.

AFP je poročala o 3000 udeležencih shoda, nemška tiskovna agencija dpa pa o med 400 in 1500 demonstrantih. (STA)

Vladimir Putin je v Sankt peterburgu posredno odgovarjal Bushu o gospodarstvu, o razvoju in tudi o Kosovu

ANSA



LOS ANGELES - Sodnik je odločil, da mora Paris Hilton odsedeti vseh 45 dni

Vsa Amerika pred televizorji gledala, kako so policisti milijarderko odvlekli v zapor



LOS ANGELES - Ameriške televizije so v petek od začetka do konca pospremile ta trenutek medijsko najpomembnejši dogodek v ZDA, ko so šerifovi pomočniki razvajeno dedinjo Paris Hilton (na sliki) najprej iz hišnega pripora pospremili na sodišče, od tam pa so jo kričéčo in objokano odvedli nazaj v zapor. Sodnik Michael Sauer, ki se je najprej ostro sprl s šerifovim uradom Los Angelesa, je bil neusmiljen in je Hiltonovi ukazal, da mora svojo 45-dnevno zaporno kazen do konca odslužiti za zapa-hi. Los Angeles je v četrtek in petek skupaj s celotnimi ZDA doživljal dramo velikih razsežnosti, kakršne ni bilo vse od časa sojenja O.J. Simpsonu.

Šerif Lee Baca je Hiltonovo v četrtek zjutraj najprej izpustil iz zapora, kjer je bila le 3 dni, menda zaradi nedoločenih zdravstvenih težav.

Tožilstvo je znorelo in šerifa zatožilo sodniku Sauerju, ki je Hiltonovo majhno posljal v zapor zaradi vožnje brez vozniškega dovoljenja oziroma kršitve pogojne kazni, ki jo je dobila zaradi vožnje

pod vplivom alkohola. Sauer je ob izreku kazni posebej zabičal, da mora dek-le kazen v zaporu odslužiti do konca.

Sodnik je Hiltonovi, ki je bila že na domu, ki so ga preletavali helikopterji televizijskih postaj in obkrožali bataljoni fotograf, ukazal naj pride nazaj pred sodišče, da bi sam videl, kako je z njenimi domnevnimi zdravstvenimi težavami. Šerifov urad je sodniku sporočil, naj si jo kar sam pripelje na sodišče, in začel se je sodni prepir, ki se je končal s porazom šerifovega urada. Šerifovi pomočniki so nato Hiltonovo prišli iskat domov, pred odhodom pa je prišlo do hude gneče, med katero je bil zbit na tla novinar televizije NBC, ki ga je podrla truma fotograf, hiteča za policijskim avtomobilom.

Vrhunec drame pa je nastal, ko so policaji vlekli objokano Hiltonovo s sodišča nazaj v policijski avto, pri čemer je ta klicala na pomoč mamo in se drla, da to ni pošteno. Jokala je tudi njena mati, medtem ko so se fotografi pretepali za čim lepši posnetek. Opazovalec bi lah-

VOLITVE

Belgiji se obeta zamenjava premiera

BRUSELJ - Belgijci bodo danes volili novo zvezno vlado. Sedanji belgijski premier, flamski liberallec Guy Verhofstadt, po zadnjih javnomnenjskih raziskavah najverjetneje ne bo dobil še tretjega mandata zapored, največ možnosti za zmago naj bi namreč imel krščanski demokrat in premier Flandrije Yves Leterme. Takšen izid naj bi okrepil suverenost posameznih zveznih enot na račun države ter povečal razlike med severom in jugom, Flandrijo in Valonijo. Belgijske parlamentarne volitve so zaradi ozemeljske in jezikovne razdeljenosti države zapleten proces sestavljanja koalicije. Belgija je razdeljena na tri zvezne enote: severno regijo Flandrijo, južno regijo Valonijo in bruseljsko regijo, ki je pravzaprav enklava v Flandriji.

Poleg tega je kraljevina Belgija, sicer parlamentarna monarhija, razdeljena tudi na tri jezikovne skupnosti: flamsko oziroma nizozemsko na severu, francosko in nemško govorečo skupnost na jugu. Vsaka skupnost ima svojo vlado in parlament, v njihovi izključni pristojnosti pa sta izobraževanje in kultura.

V belgijski zvezni vladi morajo biti zastopani tako Flamci kot francosko govoreči Valonci. Vladajoča koalicija se običajno oblikuje po načelu jezikovne simetrije, na primer če vključuje flamske liberalce, mora vključevati tudi njihove »po-bratene« valonske liberalce.

Premier je običajno vodja zmagovalne stranke v Flandriji, saj v severni regiji živi približno 60 odstotkov Belgijcev. V Flandriji tako voli okoli 6,5 milijona prebivalcev, kar je skoraj dva milijona več kot v Valoniji in bruseljski regiji skupaj. Zadnji francosko govoreči premier je bil Paul Vanden, ki je med letoma 1978 in 1979 šest mesecev vodil prehodno vlado.

Flamski krščanski demokrati (CDV) naj bi v Flandriji zmagali z 28,4 odstotka glasov, kažejo najnovejše javnomnenjske raziskave, objavljene v belgijskem časniku Le Soir. Njegov vodja Leterme se zavzema za korenito reformo države, ki bi pomenila krepitev pristojnosti Flandrije, čemur Valonci nasprotujejo.

Sedanji vladajoči koaliciji, sestavljeni iz Verhofstadtovih flamskih liberalcev (VLD) in njihovih treh partnerjev - francosko govorečega gibanja za reforme (MR), flamskih socialistov (SPA) in francosko govorečih socialistov (PS) - se obeta precej slabši izid kot na zadnjih volitvah leta 2003.

Sodelovanje na volitvah je za Belgijce obvezno. Neizpolnitev državljske dolžnosti jih stane od 25 do 50 evrov kazni, v primeru večkratnih kršitev pa se lahko zviša tudi do 125 evrov. (STA)

VREMENSKA SLIKA

Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7 in 13 uri.

Nad nami je območje enakomernega zračnega pritiska in se zadržuje razmeroma vlažen in nestanovitni zrak. Jutri in v torek se bosta vlažnost in nestanovitnost povečali.

Nad večjim delom Evrope je območje enakomernega zračnega pritiska.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzhaja ob 5.16 in zahaja ob 20.53
Dolžina dneva 15.37

LUNINE MENE
Luna vzhaja ob 1.59 in zahaja ob 15.25

PLIMOVANJE
Danes: ob 1.39 najnižje -35 cm, ob 7.37 najvišje 11 cm, ob 12.47 najnižje -26 cm, ob 19.14 najvišje 54 cm.
Jutri: ob 2.21 najnižje -48 cm, ob 8.35 najvišje 17 cm, ob 13.36 najnižje -23 cm, ob 19.55 najvišje 59 cm.

BIOPROGNOZA
Večini ljudi vreme ne bo povzročalo težav, le najbolj občutljivi bodo občasnno še imeli z vremenom povezane težave, ki bodo pogostejše popoldne.

MORJE
Morje rahlo razgibano, temperatura morja 21,3 stopinje C.

TEMPERATURE V GORAH °C
500 m24 2000 m11
1000 m19 2500 m7
1500 m14 2864 m5

UV INDEKS
Ob jasnem vremenu bo UV indeks po nižinah sredi dneva do 8,5, v gorah 9,5.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

NAPOVED ZA DANES

Dopoldne bo delno jasno. V popoldanskih urah se bodo v gorah pojavljale posamezne plohe in nevihte, ki se bodo ponekod spustile do nižin. Ob morju bo v popoldanskih urah pihal okrepljen morski veter, zato bo manj vroče kot v nižinah.

Danes bo delno sončno. Predvsem v popoldanskem času se bodo pojavljale plohe in nevihte. Najnižje jutranje temperature bodo od 9 do 14, na Primorskem okoli 16, najvišje dnevne od 25 do 30 stopinj C.

NAPOVED ZA JUTRI

Povečini bo oblačno s krajevnimi plohami in nevihtami, ki bodo pogostejše v gorah in v severnejših nižinskih predelih. Padavine bodo zmerno do močne. V južnejših nižinskih predelih in ob morju bo spremenljivo oblačno. Ni izključeno, da ponekod lahko nastane kakšna močnejša nevihta z obilnimi padavinami.

Jutri in torek bo znova več oblačnosti, občasnno bodo krajevne padavine, ki bodo v torek pogoste. Vmes bodo tudi nevihte.

ARTES

SERVIZI IMMOBILIARI

PONUJAMO NEPREMIČNINE
V SLOVENIJI IN ITALIJI.
VEČ O OGLASIH V SLOVENIJI NA SPLETNI STRANI
www.artes-immobiliare.com

UL. MANZONI:
stanovanje v dveh nadstropjih, sestavljeno iz vhoda, dnevne sobe, kuhinje, treh sob in balkona. Možnost dokupa p.m.

NA KRASU: na mirnem območju, obdanem z zelenjem, ponujamo pred kratkim zgrajeno nadstandardno enodružinsko vilo, z možnostjo dograditve v dvodružinsko. Dodatne informacije in pogajanja so možna le v pisarni, s predhodno najavo.

TRST CENTER: v bloku z dvigalom, ponujamo veliko stanovanje potrebno obnove.

V OKOLICI UL. VERGERIO: stanovanje sestavljeno iz vhoda, opremljene kuhinje, velike sobe, kopalnice in terase.

TORRI D'EUROPA: ODDAJAMO prostor 50m², za trgovinsko dejavnost.

OBMOČJE NOVE UNIVERZE: ponujamo dve novejši parkirni mesti.

SVETI JAKOB: ponujamo prenovljeno stanovanje, sestavljeno iz vhoda, kuhinje, dveh spalnic, kopalnice in verande. V celoti opremljeno.

V OKOLICI PROSEKA: na zanimivi lokaciji ponujamo veliko skladišče s pisarniškimi prostori in velikim zemljiščem.

PROSEK: ODDAJAMO skladišče 1500m², za skladiščno ali proizvodno dejavnost.

PROSEK: v centru ponujamo prostor 30m², za poslovno dejavnost, z že vgrajenim alarmnim sistemom.

NABREŽINA:
na sončni in mirni lokaciji ponujamo stanovanja v končni gradbeni fazi, z različnimi kvadraturami in tipologijami.

TIP A: stanovanje v dveh nadstropjih, sestavljeno iz dnevne sobe s kuhinjskim kotom, dveh spalnic, dveh wc-jev, dveh velikih teras in parkirnega mesta v garaži.

TIP B: stanovanje v pritličju, sestavljeno iz dnevne sobe, kuhinje, dveh spalnic, dveh kopalnic, terase, vrta in parkirnega mesta v garaži.

Nudimo tehnično in pravno pomoč pri nakupu in prodaji ter možnost kredita z dogovorjenimi bankami.

34151 Opčine (TS) - Narodna ulica, 40 - Tel. in faks: 040 2158112

DOPIS IZ PARIZA - Velemesta veliko nudijo, vendar... Mesto ali podeželje, to je sedaj velika dilema

Vsega-polni dnevi se začnajo že navsezgodaj zjutraj, ko se napotiš proti metroju in te pri postaji zajame reka ljudi, ki te odnese pod zemljo kot v Dantejeve peklenke kroge. Sprememba smeri ni možna, ker te množica popelje do in v vlak, kjer ostaneš v tesnem stiku s sopotniki oziroma kot »sardina v škatli«. Tudi ko se na delavno mesto zapelješ z osebnim vozilom, je pestro, saj so zastoji – ali kot jim pravijo francozi "bouchons", zamaški – na dnevnem redu tako v mestu kot na obvoznici. Slednji že dolgo niso le stres, ampak del vsakdana, čas, ko se posvetiš raznim dejavnostim kot je poslušanje glasbe, branje časopisa ali planiranje dneva. Dalje si na delavnem mestu kot uslužbenec ali šef postavljen pod vsakodnevne stimulativne pritiske, ki ti prepričujejo dolgčas. Po vsem tem adrenalinu si zvečer potreben sproščujočega aperitiva, ki pa je v Parizu skorajda ritual in se tako začenja iskanje proste mize v natrpanih bistrojih. Ko dobiš prosti kotiček, pa se ponovno znajdeš v formatu "sardina v škatli", saj so mize in stoli tako stisnjeni eden zraven drugega, da se s sosedi moraš dogovoriti kdo bo prej dvignil kozarec. Vsekakor si po tem premoru ponovno pripravljen za večerni del: koncerti, predstave, nočni ogledi muzejev itd. Rezervacija vstonic ni problem, saj je običajno dovolj »klik« na spletni strani, toda včasih te internet pusti na cedilu, še posebno odkar si se odločil za zadnjo mega ponudbo, ko za samo 30 eurov mesečno imaš internet, neomejene telefonske klice in televizijo - Francija je glede internet paketov med najbolj ugodnimi v Evropi. Ostaneta ti tako dve alternativi: ali se odločiš za telefonsko rezervacijo in potrpežljivo poslušaj vsaj pol ure »počakajte trenutek prosim«, ali greš osebno v prodajalnico, kjer te seveda čaka dolga dolga vrsta... Toda dogodek je eden izmed d-dogod-

Gneča v metroju, vsakdan francoske prestolnice

kov in malo več truda se le izplača. Sicer ko si priboriš vstopnico, boja ni konec: čaka te še iskanje parkirnega mesta ali natrpani metro, prerivanje za vstop in pridobitev mesta, iz katerega bi lahko kaj videl, ne da bi te množica stisnila kot polpeto. Po d-dogodku ti euforija in žeja ne data miru, zato bi rad še na eno pijačo, za katero pa se ponovno začenja iskanje prostega kotička v bistroju... Po zadnji dnevni akciji se izmučen zgrudiš na posteljo in v trenutku te odnese v onirični svet, saj te čez par ur čaka ponovno vsega-poln-dan...

Pariz, kot mnoga velemesta, je pravi koncentrat dogodkov in ponudb. Polno, intenzivno, bogato... ali prepolno, preintenzivno, prebogato? Morda zaradi tega se jih vedno več odloča za podeželje. V Franciji, na primer, naj bi okoli 8 milijonov velemesčanov želelo na podeželje in okoli 50.000 projekt tudi uresničiti; na koncu osemdesetih let je bila tendenca še obratna in vsako leto se jih je v mesta preselilo okoli 170.000. Večino vabi na podeželje mir oziroma kvaliteta življenja, nekatere pa tudi možnosti zaposlitve. V bolj zakotnih krajih primankujejo določeni poklici in ponekod nudijo vabljive pogoje, kot so nizke stanarine ipd. Vaba? Ja, ker si vsi ne želijo bukoličnega miru. Preden se odločiš moraš preveriti vse »za« in »proti«, mi je bolj do »dogajanja« ali »miru«? So tudi tisti, ki po par letih na podeželju, si vrnejo v mesto. Kot vedno, vsaka medalja ima dve plati...

Jana Radović